

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Bir Adım Ötesi

ROMAN

Duran Çetin

BEKA YAYINLARI : 79

Roman Serisi : 46

Bir Adım Ötesi

Duran Çetin

1. Basım, Eylül 2002

Dizgi

Beka Yayınları

İç Tasarım

Fatma Arpaçukuru

Kapak Tasarım

Apajans

Baskı ve Cilt

Bayrak Matbaacılık Ltd. Şti.

Bir Adım Ötesi

ROMAN

Duran Çelik

BEKA YAYINLARI

Çatalçeşme Sok. Üretmen Han

No: 18 Cağaloğlu / İstanbul

Tel. & Faks: 0212 512 51 66 – 512 45 43

Duran elik...

Çumra'da doğdu.

Üniversiteden 1986 yılında mezun oldu.

Hikaye ve Roman alışmaları devam etmektedir.

Yayınlanmış eserleri:

1. Bir Kucak Sevgi (hikaye)
2. Güller Solmasın (hikaye)

Öğretmenlik yeterlilik sınavına gireli bir ay kadar olmuştu. Ha bugün ha yarın sonuç bekliyordu. Heyecanlı; telâşlı ve tereddütlüydü. Sonucun ne olacağı düşüncesi içini kemiriyor; zamanının bir kısmını meşgul ediyordu. “Ya kazanamazsam?!” düşüncesi endişelendiriyordu

Üniversiteyi bitireli birkaç ay olmuştu. Bitirmek için çok çalışmıştı. Bitirmeye mahkum olduğunun farkındaydı.

Yeni evlenmişti. Köyde yaşayan anne babasına yük olmak istemiyordu; buna hakkı da yoktu. Çünkü okul bitmişti. Kendisinden beklentileri olanlar vardı. Beklentilere cevap vermek de sınavın sonucuna bağlıydı.

Lise yıllarından beri olmayı hedeflediği öğretmenlik için bir adım kalmıştı. Ya kazanıp bir adım ötesine geçecek. Veya kazanamayacak; sıkıntı, üzüntü dolu birkaç yıl daha olacaktı.

Üniversiteyi bitirdikten sonra köye geldi.
Hanımı Şeyma ile birlikte babasının işinde çalışıyordu. Tarlada alnından terler damlaya damlaya, güneşin altında kavrularak, buğday, arpa, nohut; harman işleriyle uğraşıyordu. Babasına kendisinden başka yardım edecek kimse kalmamıştı.

Kızgın güneşin altında, akşama kadar eşiyile birlikte tarlada kalıyor, akşam yorgun; bitkin bir şekilde eve dönüyordu. Simsiyah gözleri, kapkara saçları, güneşten kavrulup esmerleşen yüzüyle uyumlu hâle gelmişti.

Boş kaldığı zamanlarda gölün kıyısındaki kayalıklara gider, kendisini dinlendiren manzarayı seyreder, huzur bulurdu.

Gölün karşı tarafındaki yemyeşil ağaçlar...
Hemen yan tarafında yalçın kayalıklar... Batı tarafında meşe ağaçlarının yoğunlaştığı koruluklar... Masmavi suların derinliklerinde, gökyüzündeki beyaz, parçalı bulutların düşen görüntüsü; yansıması... Ağlarını toplamak için sandallarıyla açılan balıkçılar... Balıklar...
Atlayıp zıplayarak halka halka oluşturdukları, kenara kadar yayılan dalgacıklar...

Kırlangıçların hızla suyun yüzeyine dalış ve kalkışları etkileyiciydi. Beyaz martıların uçarak bu cümbüşe ortaklıklarını da unutmamak gerekir. Yeşili, mavisi, berrak suyu ve temiz havasıyla harika bir manzara...

Mustafa diğer zamanlarında da sık sık buraya gelirdi. Kendisini buraya çeken bir güç vardı sanki. Yine karşı köydeki nişanlısına buradan bakardı görmeden; uzaktan uzağa. Babasından ve büyüklerinden duyduğu, barajın altında kalan köylerini hayal eder, tüm güzellikleri orada yaşırdı. Bazen dikkatlice bakar, derinlerde bir şeyler arar, o zamanlarda yaşamayı arzuları.

Yazın sonu kıştı. Babasının yakacağıının hazırlanması gerekiyordu. Yoksa kışın o soğuk günlerinde ne yaparlardı? Sabah ezanlarıyla birlikte tüm aile yola koyuldu. Kayalıklardan aşağıya inen daracık yoldan gölün kenarına indiler. Kıyıdaki bağlı bulunan kayığa bindiler. Güvenli olmayan kayak hafifçe su alıyordu. Mustafa, sabahın serinliğinde hızlı hızlı asılıyordu küreklere. Eşi Şeyma da kayıktaki suyu boşaltıyordu. Bu arada babası yıllar önce

olan bir kayık kazasını anlatıyor, düşünceler o yönde yoğunlaşıyordu.

Öğle sıcağından önce daha çok odun toplamak için sabahın bu erken saatinde yollara düşmüşlerdi. Nihayet karşı yakaya ulaştılar. Kayıklarını bağlayarak, karşı bayıra doğru ellerindekilerle yürüdüler.

Annesi ve eşi, küçük odun parçacıklarını toplayıp biriktirirken, Mustafa ve babası baltaları vuruyorlar... Bir daha... Bir daha... Durmadan çalıştılar. Kan ter içinde kaldılar.

Dönüş zamanı gelince, aynı yoldan gölün kenarına ulaştılar. Geldikleri kayığa binip köye doğru yöneldiler. Mustafa bir kürek mahkumu gibi isteksiz asılıyordu küreklere. Yorgun, bitkin ve umursamaz. Yol bitmek bilmiyor; uzadıkça uzuyordu. Gölün ortasına gelip yol yarılandığında, kayalıkların üzerinde bir kız silueti belirdi. Durmadan bağıırıyordu. Küreklerin çıkardığı sestten bir şey anlaşılmıyordu. Mustafa kürekleri bıraktı. Tekrar dinlediler.

-Abii!.. Abii!..

Bu Mustafa'nın amcasının küçük kızıydı.
Elindekini devamlı sallıyor ve
bağırıyordu.

Mustafa heyecanlıydı. Mutluluktan uçarcasına
asıldı küreklerle. Biraz daha yaklaşmışlar,
konuşulanlar duyulur hâle gelmişti. Mustafa
kürekleri bıraktı:

-Ne diyorsun? Ne oldu?! diye bağırdı.

Aslında ne olduğunu tahmin ediyordu. Ama
kulağıyla duymak istiyordu. Kız tekrar bağırdı:

-Müjdemo isterim?

-Ne müjdesi?

-Kazandın abi! Kazandın!..

Mustafa, olduğu yere çöke kaldı sevinçten.
Vücudu gevşemiş, rahatlamıştı. Yorgunluk
hissi yok olmuş, yerini tatlı bir dinginlik
kaplamıştı. Anne babasının ve eşinin
gözlerinden mutluluk parıltısı yansıyor.

Nereye gideceğinin merakıyla asıldı küreklerle,
kanatlanıp uçururcasına, peş peşe,
durmaksızın.

Kıyıya çıkınca, koşarak kayalıklara tırmandı.
Müjdesinin karşılığını duymak için bekleyen
amcasının küçük kızının yanına gitti. Zarfın
içindeki bilgileri okudu. Bir daha, bir daha...
Sonra da:

-Eskişehir! diye bağırdı aşağıdakilere.

Birlikte evin yolunu tuttular. Mustafa kıpır
kıpır dudaklarıyla şükreliyordu. Mutluluktan
uçuyordu. Bir adım ötesi gerçekleşmiş;
öğretmen olmuştu.

Ailede tatlı bir telâş yaşanırken Mustafa,
Eskişehir'in yolunu tutmuştu. Görev yerini
görecekti, ev tutacaktı.

Eskişehir'den gideceği ilçeye günde sadece üç
otobüs seferinin olduğunu öğrenince şaşırdı.
Bu şaşkınlılıkla bindi ilçenin otobüsüne.
Yanında oturan kişiyle sohbete daldı. İlçede ev
bulmanın çok zor olduğunu öğrenince, “Ya bu-
lamazsam?” düşüncesi sarmaladı zihnini.

Dağların zirvesinden aşağıya; vadiye doğru eğri büğrü, bir yılan gibi kıvrılarak uzayıp giden yoldan aşağı indiler. Sağ tarafı dağ, solu binlerce metre derinlikte uçurum; bakılmaya cesaret edilemeyecek kadar korkunç.

Aşağılara, vadinin dibine yaklaştıkça bahçeler başlıyor. Ama ne bahçeler! Nar ağaçları... incirler... zeytinler... Ayrı ayrı güzellikte meyveler... Pamuk ve çilek tarlaları... Mustafa'nın şimdiye kadar bir arada göremediği güzellikler ... Gözlerini alamadı; baka kaldı dakikalarca. “Güzel yerler!” diye geçirdi içinden.

Bahçeler uzayıp gidiyordu. Yeşil denizinin ortasındaki ilçe merkezine geldiğinde hâlâ gördüklerinin etkisinden kurtulamamıştı.

Elindeki çantasıyla otobüsten indi. Gideceği okulun yerini sordu şoföre. Tarif edilen yöne doğru, ilçeyi ortadan ikiye ayıran yoldan yürüdü. Yeşillikler içerisindeki çok katlı olmayan evler görünmüyordu. Uzaktan, büyük bir ırmaktan akan suyun gürültüsü duyuluyordu.

Uzun bir yürüyüşten sonra ilçenin dışında olan okul, sarı boyalı duvarlarıyla göründü.

Okula yaklaştıkça heyecanı arttı; yeni bir göreve başlamanın doyumsuz hazzını yaşadı. Merdivenleri, teneffüste olan öğrencilerin bakışları arasında çıktı. Okul müdürü kapıda karşılayarak odasına götürdü. Müdürün içten davranışı Mustafa'yı rahatlatmış, heyecanını yatıştırmıştı.

Müdür, Mustafa'ya okulun durumunu anlatıyor ve bir hafta içinde derslere başlamasının çok iyi olacağını vurguluyordu. Öğretmenlerden, öğretmen sayısından, boş geçen derslerden dem vuruyordu.

Öğle arasında, birlikte okul müdürünün evine gittiler. Hazırlanan sofraya oturdular. Müdür Hüseyin Bey, Mustafa'yı rahatlatmak, güven vermek için ne gerekiyorsa yapıyordu. Söz dolaşıp gelip, ev bulma konusunda odaklanıyordu.

Yemekten sonra üniversiteden arkadaşı Hasan'ın evine gittiler. Hasan'ın babası kapıda karşıladı. Kucakladı, bağrına bastı:

-Hoş geldin hocam, diyerek kapının yanındaki masaya buyur etti.

-Hasan bahçede. Birazdan gelecek. Dinlenin hele! dedi.

Çok kısa bir zaman geçmişti ki Hasan motosikletiyle geldi. Mustafa'yla karşılaşınca eski günleri yâd edercesine kucaklaştılar.

Müdür Hüseyin Bey, bir hafta sonra başlayacağına dair söz alarak kalktı; okula gitti.

Hasan'la okul hatıralarına daldılar; arkadaşlarını hatırlayıp eskilerden bahsettiler. Çayları içtikten sonra ev araştırmak için kalktılar. Birkaç yere baktılar: Olumsuz cevap alınca Mustafa ümitsizliğe kapılmaya başladı. Huzursuzluk belirtileri yüzüne yansıdı.

Aynı gün geriye dönme hesabı yapan Mustafa'nın plânı suya düştü. Ev tutma işini halletmeden gidemezdi. Çünkü, eşyasını ve hanımını getirip yerleştirecekti. Zorunlu olarak; çaresiz, kalacaktı.

Sabaha yakın bir zamana kadar konuştular.
İlçedeki bazı insanlar hakkında bilgi aldı.
Hasan kendisinden, nişanlısından bahsetti.

Akşamdan duydukları evleri araştırmak için,
sabahın erken saatinde kahvaltı yapıp, ev
bulmak için çıktılar. “Mezarlığın yanındaki
Mehmet dayının da evi var”, uyarısıyla
caddenin yukarısına yürüdüler. Hasan bağırdı:

-Mehmet dayı!

Sesi duyan Mehmet dayı aşağıya indi. Eve bak-
maya geldiklerini duyunca:

-Valla hocam, evim iyi değil. Beğenirseniz
vereyim, dedi.

Mustafa ve Hasan eve girdiler; baktılar. Ev
kullanışsızdı. Mustafa için hiç uygun değildi.
Çaresizdi; ev bulamamıştı. Şimdilik tutalım.
Sonra uygun bir yer bulursak çıkarız,
düşüncesiyle evi kiraladı. Kısmen bu problemi
çözmüş, rahatlamıştı. Kiralık ev bulamamanın
ne derece sıkıntı verdiğini yaşayarak
öğrenmişti.

Ev bulduğuna göre, geri dönmesi gerekiyordu. Hasan'ın “Bir gün daha kal” ısrarına rağmen dönüş için terminale doğru yürüdü:

-Müdür beye söz verdim. Eşyayı ancak getiririm. Dönüşte bolca birlikte oluruz.

-İnşallah. Belki benim de nereye gideceğim o zamana kadar belli olur, diyen Hasan'la vedalaştı.

Mustafa, evi bulmanın rahatlığıyla otobüse bindi. Eşyasını nasıl getireceğinin düşüncesi zihnini tırmaladı. Zahmet olmadan rahmet zordu. Biraz zahmet çekecekti. Karmakarışık duygularla baktı yollara.

Yollar... Ah, o yollar...

Güzelliklerle dolu, güzele götüren yollar...

Kötüye de götüren yollar...

Ahiret için önemli olan dünyadaki yollar...

İnsanlar ve yollar...

Rotadan çıkarıp pisliğe, vahşete, cehenneme...

Hakta kalıp kurtuluşa, mutluluğa, cennete...

Kavuşmak için, kucaklaşmak için...

Birlik için, huzur için, kurtuluş için...

Yollar...

diyerek mırıldandı. Yolun çıkışı daha da farklı görünüyordu. Sanki dağın yamacından, gökyüzüne merdivenle çıkılıyormuşçasına bir izlenim uyandırıyordu.

-Allah'ım, bu ne güzellik! Bu ne manzara! Senin gücün erişilmez büyüklükte, diyerek düşündü.

* * *

Mustafa, köyüne ulaştığında, üzüntüyle karışık, buruk, tatlı bir telâşla karşılaştı. Bir tarafta yeni bir ev kurmanın gerektirdiği ihtiyaçları giderecek hazırlık, diğer taraftan evlâtlarından

ayrılmanın getirdiği üzüntü. Mustafa öğretmen olmuştu. Mutlaka ayrılacaktı.

Kendisine yöneltilen gideceği yerle ilgili meraklı soruları cevapladı. Ertesi gün gidecekti. Çünkü söz vermişti; sözünde durmalıydı. Sözünde durmamak olmazdı, olmazdı.

Eşyayı nasıl taşıyacağını düşündü. Nakliyat işiyle uğraşan dayısını aradı. Gidebileceği cevabını alınca, Mustafa bir sıkıntıyı daha atlatmanın rahatlığını hissetti. Böylece her şey tamamlanmıştı.

Ve ertesi gün...

Yolculuk, ayrılık anı gelip çatmıştı. Eşyalar, akraba ve komşuların yardımıyla bir bir arabaya özenle yerleştirildi. Eşya dedikse, birkaç parça şey. Annesinin şefkatle, oğlunun sıkıntıda kalmaması için olanlardan hazırladıkları.

Her şey yerleştirilmiş, ayrılık vakti gelmişti. Ayrılık üzerine neler söylenmemişti ki. Ayrılık, insanların üzülmesine sebep oluyordu.

İnsanların sevdiklerinden ayrılmaları, uzak kalmaları, duygusal anlar yaşamalarına neden oluyordu. Hele yıllarca gözüne baktıkları, emek vererek büyüttükleri çocuklarının yuvadan uçması, aileden ayrılması anının ne kadar zor olduğunu tahmin etmek çok g   olmasa gerek.

Mustafa'nın da evden ayrılmasıyla, anne ve babası yapayalnız kalacaklardı. Yıllarca  zerine titredikleri çocukları da ayrılınca, ba  ba a yalnızlık yılları ba lıyordu. Ayrılık anının esas sıkıntısı buradaydı.

Hafiften ya an yağmur altında vedala malar ba lamı tı. Mustafa annesinin elini öptü. Hiçbir şey söylemiyordu. Konu acak olsa, kesin a layacak, gözyaşlarını tutamayacaktı. A layarak anne ve babasının daha çok  z lmelerine sebep olmaktan korkuyordu. Annesi Mustafa'yı kucakladı, ba rına bastı. "O lum, yavrum" diyerek kokladı; öptü, öptü... Annesinin gözyaşları ile yava tan ya an yağmurun damlaları birbirine karı tı. Bir müddet öylece kalakaldılar. Bırakmak istemiyordu oğlunu.

-Sen de gidince biz ne yapacağız burada yapayalnız, diye ağlıyordu annesi. Bu manzara diğer uğurlamaya gelenleri de etkilemişti. Herkes hüzünlenmişti. Bazıları da gözyaşlarını tutamamıştı.

Daha metin görünmeye çalışan babasının da elini öptü Mustafa, sarıldılar:

-Oğlum! Mektup yaz. Bizi habersiz bırakma, diyordu.

Diğerleriyle de tek tek vedalaşan Mustafa, kamyonu binmek için yavaş yavaş adımlarken:

-Ölmeye gitmiyoruz ya, niye ağlıyorsunuz? diyebildi.

Sallanan eller, hüzünlü ve yaşlı bakışlar ve ılık bir yağmurun altında kamyonu bindi.

Kamyon hareket edince el salladı kalanlara.

-Allah'a emanet olun. Allah'a emanet olun, diye mırıldandı. Geride kalanlardan birisi bir kaptaki suyu boşaltıyordu arkalarından.

Kamyon hareket etmişti. Sallanan eller bir müddet sonra görülmez olmuştu. İşte o anda, kendi gözyaşlarını tutamadı. Dakikalarca sessiz sessiz ağladı, ağladı. Anne ve babasının yalnız kalması dokunmuştu, üzmüştü Mustafa'yı. "Ne yapacaklar yalnız başlarına iki ihtiyar insan" diye düşünüyordu. Düşünüyor ve ağlıyordu...

Kamyonda eşi Şeyma ve kendi öz dayısı, Mustafa'yı teselli etmeye çalışıyorlardı. Ama boşunaydı bu çabaları. Akşamın ilk karanlığıyla birlikte devam eden bu yolculukta Mustafa bir müddet daha ağlamaya devam etti.

Yağmur sebebiyle, karşıdan gelen arabaların farlarından süzülen ışıkların harika görüntüsü ile gece yolculuğuna devam ettiler. Konuştular oradan buradan. Dayısı şoförlük anılarını anlatıyor, Mustafa ve hanımı da dinliyordu.

Gecenin ortasını geçmiş bir zamanda, ilçeye varılmıştı. Ana yoldan yukarı uzanan caddeye girdiler. Caddenin sonunda olan evin önüne gelip durdular. Herkes uykundaydı, gecenin sessizliğini bozan kamyonun gürültüsünden başka hiçbir ses yoktu.

Bu anda Mustafa ve kamyon şoförü dayısının dikkatini bir şey çekmişti. Gerçekten hayret ve gıpta ile bakıp kaldılar.

-Bu zamanda böyle bir şey, dedi dayısı.
“Hayret!”

İlçeye girdikleri andan itibaren, mağaza ve dükkânların önündeki eşyaların dışarıda; açıkta durması hayrete düşürmüştü onları.

Evet, her şey dışarıda açıkta duruyordu. Demek ki, burada hırsızlık olmuyor, dedi Mustafa. Güzel bir şey. İnsanlar hırsızlık yapmıyor. Her şey güven içinde duruyor.

* * *

Gecenin sessizliğini bozan kamyon, evin önünde durunca ev sahibi Mehmet dayı ve ailesi hemen aşağı indiler. Hiç vakit geçirmeden eşyaları eve taşıdılar beraberce. Eşyaları odanın birine yığdıktan sonra sabah ezanlarının henüz okunmadığı bir anda

Mustafa ve hanımı Şeyma'yı yemek yemek üzere ikinci kata çağıldılar.

Eşyalar indirilirken Mehmet dayının hanımı kahvaltı hazırlamıştı. Beraberce çıktılar yukarıya. Sofra da bulunanlardan yediler. Mustafa teşekkür ederek, eşyaları yerleştirmek için hanımıyla aşağıya indi.

Mustafa ve hanımı yalnız başlarına yeni bir yuva kurmanın telâş ve paniğini yaşıyorlardı. Oturdular biraz yol yorgunluğunu atmak, dinlenmek için. Okunan sabah ezanlarından sonra namazlarını kıldılar. Böylece hayatlarında bu yeni dönemin ilk gününe başlamış oldular.

İLK GÜNLER

Sabahın erken saatleri... Parıldayan güneş ışıkları altında evden çıkan Mustafa, okula giderken her gün mecburi yönü olacak sokaktan yavaş yavaş indi. Henüz erken saatler olduğu için sokaklar da kalabalık değildi. Merkeplerine binmiş, bahçelerine gitmekte olan birkaç insan ve hangi okula gittiklerini bilemediği bazı öğrencileri gördü.

Nihayet, okula götürecek olan ana caddeye indi. Aynı istikamete giden öğrencilerin sayısı biraz daha artmıştı. Yeni geldiği için Mustafa'yı henüz tanıyan yoktu. O saatte o yöne doğru gitmesi, çocukların dikkatinden de

kaçmadı. Kim bilir belki de, “yeni bir öğretmen” diyorlardı kendi aralarındaki konuşmalarında.

Daha önceden bir defa görmüş olduğu sarı boyalı ve çevre duvarı bulunmayan; ama küçük zeytin ağaçları ile çevrili okula ulaştı. Okulun ön kapısından girmek için merdivenlerden çıkarken okul müdürü Hüseyin Bey karşıladı.

-Hoş geldiniz hocam. Ben de programı hazırlamıştım, diyerek kucakladı Mustafa'yı. Beraberce müdürün odasına girdiler. Müdür Hüseyin Bey, bazı teknik konuları anlattı. Hangi sınıfın hangi derslerine gireceğini gösteren ders programını eline tutuşturdu:

-Hocam, herhangi bir sıkıntın olursa, haberimiz olsun yardımcı olalım. Hayırlı olsun!

-Teşekkür ederim.

Müdür bey önde, Mustafa onun arkasında, koridorun karşısında genişçe bir odaya girdiler; öğretmenlerden bazıları oturuyorlardı.

Müdür bey:

-Arkadaşlar, yeni öğretmenimiz Mustafa Bey, dedi.

Odadaki öğretmenler de “Hoş geldiniz” diyerek kendilerini tanıttılar. Mustafa’yı tanımak için sorular sordular.

-Nereden geldin?

-İlk öğretmenliğin mi?

-Ne öğretmenisin?

-Nerelisin?

-Ev buldun mu?

-Evli misin?

vs...

Mustafa artık öğretmenliğe başlamıştı. “Bey” diye hitap ediliyordu.

Mustafa Bey sorulan sorulara ve soranlara kendisini tanıtıcı mahiyette cevaplar verdi.

O ilçeden olan Rahmi Bey, ilçenin çok iyi olduğunu, rahat edeceğini ve aynı zamanda çok şanslı olduğunu söyleyerek, Mustafa'yı rahatlatmaya çalıştı.

Mustafa Bey yeniliğinin neticesi olarak, pek fazla konuşmadan dinledi konuşulanları. Gerçi öğretmenlerin sorularından Mustafa'nın nasıl bir yapıya sahip olduğunu anlama niyetlerini de sezmiyor değildi.

* * *

Nihayet öğretmenliğinin ilk gününde, derse girmesini bildiren zil çalmıştı. Mustafa Bey heyecanlıydı. Şimdiye kadar teorik olarak almış olduğu bilgileri pratiğe aktarması gerekiyordu.

İlk defa kendi başına ders anlatacaktı. Öğrencilerle tanışacak, onların iyi insanlar olarak yetişmeleri için çalışacaktı. İlk derste okulun son sınıfına girecekti.

Mutluluk, heyecan, korku ve umutla karışık şekilde oturduğu sandalyeden kalktı. Yavaş adımlarla koridoru geçti. Sınıfın kapısına geldi ve “Allah’ım yardım et” duasıyla kapıyı açtı. İçeri girerek sınıfın ortasına kadar yürüdü. Ayağa kalkmış olarak bekleyen öğrencileri hızlı bir şekilde gözleri ile süzdü. Selâm verdi. Sonra da masaya kadar yürüdü.

-Oturun arkadaşlar, dedi.

Kendisi de masaya oturdu ve defteri yazarak imzaladı. Bir taraftan da nasıl tanışması gerektiğini düşündü. Son sınıflar olması sebebiyle iri yapılı çocuklar vardı.

Öğrencilerin, ilk derste, yeni gelen öğretmeni kendilerince ölçüp biçtiklerini, kendilerine göre değerlendirdiklerini, bu sebeple öğrencileri etkilemede ilk intibainın çok önemli olduğunu biliyordu.

Mustafa Bey, “Sizlerle şöyle bir tanışalım.” derken, yavaşça ayağa kalktı. Sıraların arasına doğru titrek ve heyecanlı adımlarla yürüdü.

Kapı tarafındaki ilk sıradan itibaren öğrenciler ayağa kalkarak kendilerini tanıttılar. Mustafa Bey de ara sıra araya girip, babalarını da soruyordu.

Sıra kendisine gelmişti. Öğrenciler pür dikkat Mustafa Beye bakıyorlardı. Acaba kimdi? Nereden gelmişti? Nasıl bir öğretmendi?... İşin aslına bakarsanız, öğrenciler öğretmenin notu nasıl verdiğini merak eder ama ...

Sınıfın ortasına gelen Öğretmen Mustafa durdu ve “Sevgili öğrenciler!” diyerek, söze başladı:

-Ben Mustafa Korkmaz. Bu okula yeni geldim. İlk dersim de sizin sınıfa. Siz, zaten zaman içerisinde beni tanıyacaksınız. Konyalıyım. Merak ettiğiniz her türlü soruyu sorabilirsiniz, diyerek sınıfta adımlamaya devam etti.

Bir an sessiz kalan sınıf, isminin Ahmet olduğunu sonradan öğrendiği, orta sıradan bir öğrencinin “Hocam!” sözü ile sessizliğini bozdu.

-Söyle bakalım!

-Hocam, hangi takımı tutuyorsunuz?

Bu soru üzerine sınıfta kahkahalar yükseldi. Mustafa Bey, Ahmet'e oturmasını söyledi. Kendi kendine "Ne kadar üzücü." dedi.

İlk sorunun böyle olması, insanların içinde bulunduğu durumun vahametini anlaması açısından yeterliydi.

-Size hemen şunu söylemek istiyorum: Hiçbir zaman, hiçbir yerde size gülünmesini istemiyorsanız, siz de başkalarına gülmeyeceksiniz. Siz kendinize gülünmesini ister misiniz? Elbette istemezsiniz. O hâlde başkasına da gülmeyin.

Kahkahalar yerini sessizliğe bıraktı. Sınıfı gözleriyle süzen Mustafa Bey şöyle devam etti:

-İlk soru olarak bununla karşılaşmam, benim açımdan çok üzücü. İnsanlarımızın bunca problemi, sıkıntısı varken, hangi takımı tuttuğum soruluyorsa, bu konuyu ciddiye almak gerek. Demek ki günümüzde tutulan takıma göre de değerlendirme yapılıyor.

Ben hiçbir takımı tutmam. Çünkü takım tutmak bana biraz basit geliyor. Fanatik bir şekilde takım tutmaya da bir anlam veremiyorum. Düşünün bir kere, oynayanlar onlar, parasını alanlar onlar. Peki, öyleyse bize ne bundan?

Bu söylediklerimden, spora karşı olduğum anlamını falan çıkartmayın. Eğer isterseniz sizinle birlikte futbol veya voleybol oynarız. Ben spor yapmayı severim.

Öğrenciler “Hocam futbol oynayalım, maç yapalım!” deyince, Mustafa Bey “inşallah” diyerek devam etti konuşmasına:

-İnancımız gereği, en çok Allah’ı ve O’nun Peygamberi’ni sevmek zorundayız. Bunu hepimiz biliyorsunuz. Peki, durum gerçekten böyle mi? Biz en çok Allah’ı ve O’nun Resûlü’nü mü seviyoruz? Yoksa başkalarını mı?

Bir futbol takımının bütün futbolcularının en ince ayrıntısına kadar hayatlarını, hatta ayakkabı numaralarını bilen bir genç, Peygamber (s.a.v.)’i ne kadar biliyor?

* * *

Mustafa Bey bu konuşmayı yaparken, sınıftaki öğrencilerin tepkileri de farklı farklıydı. Kimileri “evet” dercesine başını hafif öne doğru sallıyorlar. Kimileri de çok aşırı şekilde takım bağımlısı olan arkadaşlarına bakarak, “Gördün mü?” demek istiyorlardı.

Okuldaki bu ilk günün, ilk dersinde, konuşması henüz tamamlanmamıştı. Ama çıkış zili duyuldu. Konuşması çok hoşuna gitmişti öğrencilerin. Gözlerindeki ifadelerden anlaşılıyordu hocanın konuşmaya devam etmesini istemeleri.

Mustafa Bey zil ile birlikte oturduğu yerden ayağa kalktı ve kapıya doğru yönelerek “İyi dersler!” temennisi ile çıktı sınıftan.

Koridorda yürüyen diğer sınıfların öğrencilerinin bakışları arasında öğretmenler odasına doğru ilerledi.

Birilerine bilgi vermenin, faydalı olmanın güzel hazzını yaşıadı. Bu duygular, insanı mutlu etmeye sebep oluyordu. Öğrencilere faydalı olmanın; onları bilgilendirmenin öneminin ve gerçek mutluluğun nasıl yakalanacağını öğretilmesi gerektiğini düşündü.

İlk dersten sonra, öğretmenler odasına girdi. Masanın kenarında duran sandalyeye ilişiverdi. Gelenler “Hoş geldin!” demeye devam ediyordu. Orta boylu, genç birisi içeriye girdi. Selâm verdi:

-Ben Uğur. Hayırlı olsun. Hoş geldiniz, diyerek Mustafa’nın yanına oturdu. Konuşmalar okuldan, ilçeden, dersten... Mustafa Bey, Uğur Beyin ilgisinden memnun kalmıştı.

O gün boyunca derslere girdi. Öğrencilerle tanıştı. Konuştu, konuştu... Anlattı, öğretmenlik yapmasının amaçlarını bir bir.

MARKET SAHİBİ

Son dersten sonra öğretmenlerden bazılarıyla, ilçeye biraz uzak olan okuldan yavaş yavaş yürüdü. İlçenin merkezine gelince, iyi dileklerle ayrıldı. Eve gitmek için parke taşlarla döşeli yoldan yukarı doğru çıkarken, yolda karşılaştığı kişilerle selâmlaşarak devam etti. Beyaz eşya ve bakkaliyenin birlikte bulunduğu bir dükkândan bir ses yükseldi:

-Hocaa!

-Efendim.

-Hele biraz gel de konuşalım.

Mustafa biraz ileriden geriye döndü.

-Esselâmü aleyküm.

-Aleyküm selâm hoca!

-Sen bizim Memed'in evinde oturan hocasın, öyle değil mi?

-Evet.

-Memed benim dünürüm. İyi adamdır. Kimseye zarar vermez. Onun oğlu bende iç güveyisi. Kızıma aldım oğlu Davut'u.

-Öyle mi...?

-Öyle, öyle. Benim adım Memed Ali. Bu dükkân benim. İstedğin zaman istediğin şeyleri alabilirsin. Parasını düşünme. Sen daha yeni başladın. Önemli değil, maaşı aldığın zaman ödersin. Hiç çekinme ha!...

-Sağ ol Mehmet Ali dayı.

-Gerçekten söylüyorum ha. Sakın çekinme!

-Yok canım. İhtiyacım olduğu zaman gelir, alırım.

-Sadece alış veriş için değil, sohbet için de gel!

-Olur inşallah, dedi Mustafa ve devam etti:

“Sizin burada halk ne ile geçiniyor?”

-Valla zaten yakında öğrenirsin Herkesin birkaç parsel bükleri var. Orayı eker diker. Satmak için hale teslim eder. Yazdan sonra kışlık sebzeler ekerler. Başka geçim yolları yok.

-Bük diyordun. Ne demek “bük”, anlayamadım.

-Tarlalara diyoruz. Hele yazları hiç kimseyi bulamazsın; çoluk ocuk herkes tollukta oturur. Şimdi sen, “Tolluk ne?” diyeceksin?

-Evet.

-Hemen söyleyeyim. Tarlaların başında birer ikişer odalı evler var. Oraya diyoruz. Akşama kadar orada kalırız. Orada yer içer, sebzelerle, meyvelerle uğraşırız.

-Gerçekten çok yeşil bir ilçe.

-Benim de var. İnşallah benim büke de gideriz. Ben seni biraz çalıştırırım. Hem de piknik yaparız.

-Ya nasip! Bakalım.

-Sen hele bir yerleş.

-Zaten yerleştim sayılır.

-Ha! Bu arada mahallemiz de çok temiz. Camimiz de yakın.

-Valla alışmaya çalışacağız. Ben müsaade alsam; eve gideceğim de.

-Tabi hocam. Hay hay. Hayırlı akşamlar. Gelip geçerken uğra. Çay içeriz.

-Hayırlı akşamlar.

Mustafa Bey, buradan almış olduğu iki ekmeği, gazete kağıdının arasında koltuğunun altına sıkıştırdı ve yukarı doğru devam ederek, evin yolunu tuttu.

EV SAHİPLERİ

Günler birbirini takip edip gidiyordu. Bahçede çalışanlar bahçelerine gidip geliyor. İşçiler işine, öğrenciler okuluna... Mustafa Öğretmen de evden okula, okuldan eve gidip geliyordu.

Bir gün akşam namazını kıldıktan sonra, ikinci katta oturan ev sahibi Mehmet dayının davetine icabet etmek için yukarıya çıktı. İkinci kata tahta merdivenden çıkılıyor, merdivenin sonunda toprakla kaplanmış olan düz dama, oradan da eve giriliyordu

Kapıda ev sahibi Mehmet dayı ile hanımı Emine teyze, Mustafa ve hanımı Şeyma'yı karşıladılar. Eve buyur ettiler. Mustafa, tam karşısındaki odaya girdi. Hanımı da bitişiğindeki odaya. İçeride yaşlı bir adam oturuyordu. Kısa sakallı, orta boylu, ihtiyarlığının etkisiyle beli de bükülmüştü. Hemen yanında da bastonu vardı.

Mustafa kapıdan içeri girince, yerinden fırlıyormuşçasına ayağa kalktı ve:

-Buyur öğretmen bey. Hoş geldin, dedi.

Mustafa bundan oldukça etkilendi ve duygulandı. Hemen ihtiyarın ellerini öptü. "Hoş bulduk dede." dedi. Kendisine gösterilen yere oturdu, demirden yapılmış divanın köşesine.

Ev sahibi Mehmet dayı da Mustafa'nın elini sıkarak:

-Hoş geldin hoca, dedi.

Bu bir tanışma toplantısıydı. Aynı kapıdan girilen bir ev paylaşılacaktı. Aynı avlu

kullanılacaktı. Tanışma istekleri en doğal olanıydı.

-Eee hoca, nasıl alışabildin mi? diye başladı sö-züne Mehmet dayı.

“Bundan sonra benim oğlum ve gelinimsiniz. Bir sıkıntınız olursa hiç çekinmeyin.” diye ilave etti.

Belli ki oğlunun, gelininin babasının evinde oturmasından rahatsızlık duyuyordu. Eh.. yıllarca besle, büyüt, bağlan, sonra da haydi git başkasının evinde otur. Bu çok kolay bir şey olmasa gerek. Anadolu geleneklerinde, oğ-lanın, kayın pederinin yanında kalması pek hoş karşılanmazdı doğrusu.

Ama ne yapsın, durumunun iyi olmaması, buna “evet” demek zorunda bırakmıştı. Oğlunun iç güveyisi olarak gittiğı ev, ilçenin en zenginlerindendi. Oğlunun zengin olmasını istiyordu. Bu düşünceler içerisinde ko-nuşuyordu Mehmet dayı.

Mustafa:

-Hoş bulduk, diyerek karşılık verdi.

Yaşlılık sebebiyle beli bükülmüş; kamburu çıkmıştı. Kısa kesilmiş sakalı, bembeyaz yüzüyle uyumluydu. Titreyen elleriyle cebinden çıkardığı mendili burnuna götürdü. Çatallaşan sesiyle sordu dede:

-Öğretmen bey, sen hangi okula geldin?

- İmam - Hatip lisesine.

Dede anlayamadığı için elini kulağına götürerek:

-Ne?! diye bağırdı. “Benim kulağım duymaz. Konuşurken biraz bağır!”

- İmam - Hatip lisesine.

-Ne okutacaksın?

-Kur'an, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi...

-Sen Kur'an okumasını biliyor musun?

-Evet.

Dede, bir öğretmenin Kur'an-ı Kerim okumasına inanamıyordu.

-Öğretmen, Kur'an okumasını bilir mi? diyerek hayretini ifade ediyordu:

“Çok güzel, Allah razı olsun. Şu benim toruna da Kur'an-ı Kerim okumasını öğretiver bari.”

-Olur, inşallah dede!

Söze Mehmet dayı karışarak:

-Dedenin adı: Ali, dedi.

Mehmet dayının bu sözü Mustafa'nın dikkatini çekti. “Babam” demiyordu. Sormak istedi; ama uygun olmadığını düşünerek, hiçbir şey söylemedi.

Ali dedenin, Kur'an öğretmesini istediği çocuğun ismi de Ali idi. Yani Ali dedenin ismini vermişlerdi.

Ali dede anlatmaya devam etti:

-Ben zamanında, askerden döndükten sonra Kapıtepe köyünde imamlık yaptım yıllarca, orada hizmet ettim. Allah'ın dinini anlattım. Peygamberin hayatını anlattım. Zor günlerdi zoor; yiyecek yok, yakacak yok. Yarı aç, yarı tok yıllar geçti. Sonra şu bizim camiye geldim. Görevime orada devam ettim, hizmet ettim becerebildiğim kadarıyla. Eh işte, ne biliyorsak!

Ali dede, o günleri yaşayarak anlatıyordu. Yılların ağırlığı yüz hatlarında beliriyordu. Arada bir “Yüzüme bak” diye uyarıyor. Konuşurken kendisine bakılmasını istiyordu. Belki de kulaklarının duymamasından kaynaklanıyordu bu isteği. Hatıraları anlattıkça anlatıyordu. Mehmet dayı, Mustafa'nın sıkılacağı endişesiyle Ali dedenin konuşmasını kesmesini hissettirmeye çalışıyordu.

Ali dede bu arada şöyle bir hamle ile ayağa kalktı.

-Şu zıkkımla bir zehirlenmeye gideyim, diyerek tabakayı salladı. “Siz oturun, ben geleceğim.”

“Ali dede besbelli burada sigara içmiyor.” diye düşündü Mustafa. Ev sahibi Mehmet dayı:

-Dede, burada, çocukların yanında sigara içmez. Kendi evine gider, orada içer. Sonra yine gelir. Çok sigara içiyor. İçme diyoruz, ama içiyor işte; bırakamıyor. Şu karşıdaki ev dedenin. Orada yatar. Yemek yemeye buraya gelir.

Bu evin tam karşısında bulunan toprak evde yalnız kalıyordu Ali dede. Hanımı vefat etmişti çok önceleri. Çocukları da olmamıştı. İhtiyarlığının yanında, yalnızlığının sıkıntısını da yaşıyordu.

Mehmet dayı ile Mustafa, konuşmaya devam ettiler. Bu arada ikram edilen çayları yudumlayarak Mehmet dayının kendisinden, ailesinden, işinden anlattıklarını dinledi Mustafa.

Ali dede sigarasını içtikten sonra tekrar geldi:

-İşte böyle öğretmen bey! İçmek istemiyorum emme, alışmışız bu zıkkıma. Sen içiyon mu?

-Hayır dede, içmiyorum.

-Çok iyi. İçme, içme. Bak, ben içiyorum, gece gündüz öksürüyorum. Sağlığımı bozuyor. Bunun yüzünden ölüp gideceğiz.

-Dede! İçme o zaman. Bırakmak senin elinde. Bıraktım de, bırak.

-Senden öyle demek düşer. Gel de bana sor. Alışmışız dedik ya. Bak, bunlar da içmez. Aldığım emekli parasıyla ilk önce cigara alırım, diyerek devam etti:

-Ee, nerelisin sen, de bakayım.

-Konyalıyım Ali dede.

-Demek Konyalısın. Ah Konya'm ah..
Konya'ya çok gitmek isterdim; Mevlana'yı ziyaret etmek. "Gez dünyayı gör Konya'yı" diyorlar. Çok merak ediyorum.

-Dede! Nasip olursa seni götüreyim.

-Nasıl gideceğiz şu ihtiyar ve hasta hâlimle. Sonra Konya'da helva çok olurmuş, öyle mi?

-Bilmiyorum.

-Konya’da helva çok olur emmee... diyerek başladığı cümlesine Nasrettin Hoca fıkrasıyla devam etti Ali dede:

-Nasrettin Hoca, bir gün, Konya’ya yaptığı gezilerden birinde bir helvacı dükkânına girmiş. Selâmsız sabahsız, bir kocaman helva lengerinin başına geçerek çala kaşık yemeye koyulmuş.

Helvacı:

-Be yabancı! demiş, selâm sabah demeden nasıl da bu lengerin başına geçip, silip süpürmeye başlarsın!

Hoca hiç oralı olmadan atıştırmaya devam edince, helvacı kendisini sille tokat dövmeye başlamış.

Nasrettin Hoca: “Şu Konyalılar fena kişiler değil. Adama, döve döve de olsa helva yediriyorlar.” demiş.

Bu fıkrayı anlatınca, odadakilerin hepsi kahkahalarla güldü.

Ali dede çok konuşuyordu. Belki de yalnız kalmasının neticesiydi bu. Kendisini dinleyecek birisini bulunca, anlatıyordu yaşadıklarını. Gerçekten zor, yalnız kalmak, ihtiyarlık ve kulaklarının duymaması.

İhtiyarlık gelmeden önce gençliğin kıymetini bilmemizi sevgili Peygamberimiz bildiriyor. Kimsesizleri, ihtiyarları, yoksulları, görüp gözetmek gerekir. Çünkü yarınlarda aynı durumlara bütün insanlar düşecek...

Ya o zaman ne yapacağız? Şimdi biz iyi davranırsak, inşallah bize iyi davranan, hâlimizi hatırımızı soracak olan çıkar. Gönül yapmanın ne kadar güzel bir duygu olduğunu yaşamamız, bizi mutluluğa götürür. Bu hâlleriyle onlara yardımcı olmak gerektiğini düşündü Mustafa Bey, hem de biraz içi burkularak.

Babasının ve annesinin de Konya'da yalnız kaldığını hatırladı. Çok duyulandı. Ana babasından uzak kalmanın ıstırabını hissetti.

Ah keşke anası babası yanında olsaydı. İhtiyaçları anında onlara yardım edecek kimsenin bulunmaması, onu çok üzmüştü. Onlar, yıllarca kendisine bakmışlar, büyütmişlerdi. Şimdi sıra kendisindeydi. Ama uzakta olmaları sebebiyle yapacağı bir şey yoktu. “Ah keşke beraber olsaydım” diye iç geçirdi.

Evin en küçüğü olan Züleyha’nın getirmiş olduğu, meyve ve kuru yemişleri yemek için sofranın etrafına oturdular. Biraz önceki duygu ve düşüncelerden uzak bir şekilde, besmele ile başladılar, hem konuştular hem yediler.

Kalkma vakti gelmişti. Ama Ali dedenin anlatacakları bitmiyordu. Belki de kendini ilgiyle dinleyen birisinin olması Ali dedenin konuşma arzusunu artırıyordu.

-Allah rahatlık versin, hayırlı geceler, dilekleriyle ayrıldılar. Evet, ev sahiplerinin memnuniyeti yüzlerinden okunuyordu. Kiracılarını memnun etmek için epey gayret etmişlerdi.

Ali dede:

-Yine gel de konuşalım, diye bağıırıyordu odadan. Mustafa ve hanımı teşekkür ederek indiler tahta merdivenlerin gıcırdayan sesleri arasında kendi evlerine.

ÇAĞRI

Günler geçip gidiyordu. Mustafa okula gidiyor, derslere girerek öğrencilere faydalı olmaya çalışıyordu. Günlük yapılması gerekli olan işleri de yapıyordu. Öğrencilere daha faydalı olmanın yollarını araştırıyor ve düşünüyordu. Öğretmenlik, onun lise yıllarından beri istediği meslekti. Öğretmen olacaktı. Bazı öğretmenlerinin yapmış olduğu hataları yapmayacaktı. Öğrencilerle daha yakından ilgilenecek, mutlu ve huzurlu bir hayat yaşamının mücadelesini hem yaşayacak hem de öğretecekti. Kendisi yaşamalıydı ki başkalarına örnek olabilsin.

İslâm'ı gerçek anlamda yaşamaya çalışınca insanın, çevresi tarafından eleştirilere uğrayacağını biliyordu. Din sadece Allah'ındır. Dini Allah'a halis kılmak görevdir, diye düşünüyordu. Günümüzdeki din anlayışı ile dini Allah'a ait kılmanın arasındaki uçurumun farkındaydı.

Kendisinin de başına bir şeylerin geleceğini, pek uzak görmüyordu. İnsanlar dünyada iken nelerle karşılaşmıyorlardı ki! Her türlü sıkıntı, üzüntü insanlar için mevcuttu zaten.

Kendisini yetiştirme düşüncesiyle kitap okuyordu durmadan. Okumalıydı ki bilgisi artsın. Kültürlü olarak başkalarına faydalı olabilsin. İslâmî kültürünü artıracak her türden kitapları, çok farklı düşüncedeki yazarların eserlerini...

Sabah namazlarını kılmak için camiye giden Mustafa, dönüşünde eline kitap alıyor ve okula kadar geçen süre içerisinde mutlaka okuyordu.

Sabahın o sessizliği içerisinde camiye gitmek, ayrı bir mutluluk veriyordu insana. Herkesin yatakta olduğu bir zamanda kimsesiz

sokakları aşarak camiye girmek ve âlemlerin Rabbini hissederek O'na yönelmek, dua etmek, güven içerisinde olmak... Sıkıntıdan uzak, stressiz, gönül huzuruyla ibadet etmek...

Yaratanın emri karşısında, boynum kıldan incedir diyebilmenin yolunu takip etmek... Şeytanın baskı ve isteğiyle, aksini düşünen nefse karşı gelerek, kurtuluşa koşmak... Uykudan hayırlı olanı tercih edip “Allah en büyüktür” diyebilmek, insan için inanılmaz bir rahatlık ve huzur kaynağı oluyordu.

Bu duyguların zenginleşmesi için devamlılık da gerekiyordu. Mustafa bu güzellikleri yaşamak için, sabah namazını mutlaka, biraz aşağıda bulunan, eski yapılı, tek minareli, biraz kırmızıyı andıran rengiyle yıllara meydan okumuş, ilçenin en büyük camisinde kılmaya çalışıyordu.

Koskocaman mahallenin ortasında, yüksekçe bir yerde bulunan, görüntüsü itibariyle de herkese gel, diyordu. Ama çağrıya kulak verenlerin sayısı pek iç açıcı değildi. İmamla birlikte namaz kılmak için saf tutanların sayısı pek fazla değildi. Her gün birkaç eksik, birkaç

fazla olmasına rağmen bir safın yarısını bile bulmuyordu.

Sabah namazını kılan insanlar, cami çıkışında kapının önünde sıra olarak, güler yüzle musafaha yapıp, salâvat okuyorlardı.

Mustafa'nın dikkatini çekmişti bu davranış. Daha önce böyle bir uygulama ile hiç karşılaşmamıştı. Sabahın verdiği, insanın zihnini açan, zinde olmasını temin eden bu havayı teneffüs eden Mustafa, hemen arkasından kitap okumak düşüncesiyle hiç vakit geçirmeden evin yolunu tutuyor, hanımı ile birlikte kitap okuyordu. Bu, günlük rutin işler arasına girmişti artık.

SAKARYA

Bir gün okul çıkışında Mustafa, arkadaşı Uğur ile birlikte eve gitmek yerine bahçelere doğru yürüyerek zihn  yorgunluğu atmak istedi. Küçük adımlarla yürüdüler. Birbirlerini daha yakından tanımak d   nmesiyle sohbet ettiler. Uğur Bey, okuduğu okulları sıraladı bir bir.

Doğup büyüdüğü Tokat'ı anlattı Mustafa'ya. İstanbul'daki  niversite yıllarından ve hocalarından bahsetti.

Konuşmalar karşılıklı olduğu için, Mustafa da kendisinden bahsediyordu. Konya’dan... Okul hayatından... Yaşadığı sıkıntılardan...

Çok içtenlikle yapılan bir sohbe kendilerini o kadar kaptırmışlardı ki, kısa sayılmayacak bu yolu geçmişler ve bahçelerin başladığı bölgeye gelmişlerdi.

Yemyeşil bir denizi andıran, alabildiğine uzanan bahçeler, içine çekiyordu bakan gözleri. Bu güzelliğe doyum olmuyor; insan kendini alamıyordu. Yeşilin her tonunu içeren bu tablo karşısında düşünmemek, etkilenmemek mümkün değil, diye mırıldanan Mustafa, “Allah’ın vermiş olduğu şu nimetlere bak!” dedi. Bir adım önde duran Uğur’un kolundan tutarak yürümeye devam ettiler.

Yolun sağında ve solunda bahçeler uzanıyordu derinlemesine. Bahçede bulunan meyve ağaçlarının budanan dalları, kenarlara yığılarak, bahçe duvarları oluşturulmuştu. Her sene bu duvarların yüksekliği biraz daha artıyordu.

Bahçelerde insanlar çalışıyordu, hem de hiç durmadan. İlerdeki incir ağacının altında uzun sakallı bir ihtiyar, batmaya doğru uzanan güneşin etkisiz ışınları altında, ikindi namazını kılma telâşı içerisinde...

Sağ tarafta, tollukta oynayan ocuklar...

Biraz aşağıda kadınlar çalışıyorlar... İşlemeli rtmelerini arkaya doğru uzatmışlar, şalvarların üzerinde bıraktıkları bluzlarını çeke çeke yürüyorlar. Kızlar da var aralarında. Hepsi de akşamın son ışıkları kaybolmadan önce işlerini bitirmenin telâşında.

Yol boyunca uzanan tarlaların içerisinde çalışan insanların bakışları arasında, ihtiyaımıyla uzanan Sakarya ırmağını açmak düşüncesiyle yapılmış olan asma köprüye gelmişlerdi.

İşte Sakarya'nın üzerinde duruyorlardı. Karşıdan karşıya, kalınca teller germişler. zerine de tahtaları döşemişler. İki metreye varmayan genişliğiyle sadece yaya olarak geçmeye izin veriyordu kprms köprü. Bazen de eşekler geçiyordu üzerinden. İlk defa

gececekleri için cesaret gerektiriyordu bu iş. Zira üzerinde yürürken sallanıyordu sağa sola, sola sağa...

Mustafa ile Uğur, biraz heyecan yaşayarak yürüdüler. Köprünün ortasına kadar gelip durdular. Zaten köprünün kenarında boydan boya uzanan kalın çelik halatlara tutunarak ilerliyorlardı. Bir kuş gibi boşlukta sallanıyordu asma köprü.

Güneşin sararmış ışıkları altında, ahenkli bir şekilde akıp giden Sakarya'yı seyre daldılar. Köprüden aşağıdaki görüntü, müthiş bir güzellikteydi. Bu manzara, insanı çekip alıyordu kendisine.

Sakarya'nın kendisine yaraşan bu büyüklüğü, akışının neticesinde ortaya çıkan, suyun gürültüye benzeyen sesi... Irmak boyunca devam eden yeşillikler... İncir ağaçları... Nar ağaçları... Diğer ağaçları kendisine merdiven yapan asmalar... Kuşburnu çalılıkları... Ren-garenk meyve ağaçları... Önde ve arkada Sakarya... Gökyüzünün, güneşin son ışıklarıyla hafif kızarmış maviliği... Metrelerce uzanan yüksek ağaçlar... Biraz daha uzakta görünen

çok yüksek dağlar... Dağın zirvesinde,
gökyüzüne doğru merdiven gibi uzanan dik ve
sarp kayalıklar... Dağların zirvesine kadar hiç
eksilmeyen yeşil yapraklı meşe ağaçları...

Bu güzellikler içerisinde, köprünün üzerinden
seyrettiler, toprağı alıp götürürcesine akmakta
olan Sakarya'yı. Akşamın ışıkları altında bir
başka görünüyordu Sakarya. Bir başka
akıyordu sanki!

Çok dikkatli bakıldığı zaman kenarlarındaki
zenginlikleri gibi, içindeki zenginlikler de
görülebiliyordu.

Yosun tutmuş kaya parçaları... Taşlık
kısımları... Ortasına doğru incecik kumlardan
oluşmuş tümsekleri...

Akıntıyla gelen çer çöpler, el sallayıp geçiyor
gibiydiler. Uzun bir seyahatten dolayı aldıkları
mutluluğu haykırıyorlardı belki de.

Ve balıklar... Kocaman kocaman dargın
balıkları... Hemen alt kısmında bulunan
kayalıkların dibinde bir oyunun oyuncuları
gibi, kendilerine düşen görevi yerine

getiriyorlardı sanki. Bir o yana, bir bu yana,
bazen de hızlı akan Sakarya'nın akışına
meydan okurcasına akıntıya doğru
yüzüyorlardı.

Sürü hâlindeki küçük balıkların görüntüsü de
müthiş!... Köşe kapmaca oynarcasına, bir o
taşın altına, bir öbür kıyıya yüzüyorlardı.
Gerçek hürriyet burada, suyun içinde mi
demek istiyorlardı! Bizler istediğimizi yaparız,
diye mi haykırıyorlardı yoksa?

Ne dersek diyelim, huzurlu oldukları belliydi
hâllerinden. Özgürlük içinde özgürce.

Dalıp gitmişlerdi. Bakıyorlardı akan suyun
derinliklerine. Suyun gürültüsünden dolayı ne
dediği pek kolay anlaşılmayan
Uğur'un:

-Bu Sakarya yıllarca aktı durdu. Nice insanlara,
nice olaylara şahit oldu, sözüyle, daldığı
ırmaktan gözlerini ayırıp etrafına bakındı
Mustafa.

-Doğru söylüyorsun, anlamında başını salladı
birkaç defa.

Sonra da akan Sakarya'nın çıkardığı su sesi,
hafif esen rüzgarla ağaçların uğultusu karışımı
fon müziğı eşliğinde:

-Sakarya, Sakarya'm... dedi.

Necip Fazıl'ın yazdığı Sakarya Türküsü'nü
mırıldanmaya başladı:

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya;

Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.

Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;

Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.

Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;

Oluklar çift; birinden nur akar, birinden kir.

Akışta demetlenmiş, büyük küçük kainat;

Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!

Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne,

Kurşundan bir yük binmiş, köpükten
gövdesine;

Çatlıyor, yırtınıyor, yokuşu sökmek için.

Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz
perçin?

Rabbim isterse, sular büklüm büklüm burulur.

Sırtına Sakarya'nın, Türk tarihi vurulur.

Eyvah, eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu
yük?

Bu dava hor , bu dava öksüz, bu dava büyük!..

.....

.....

Vicdan azabına eş, kayna kayna Sakarya,

Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya!

İnsan üç beş damla kan, ırmak üç beş damla su;

Bir hayata çattık ki, hayata kurmuş pusu,

.....

.....

Mustafa, bu şiiri çok beğendiği için yıllar önce ezberlemişti. Okuduğunda her zaman duygulanır; içinde bir şeylerin kıpırdadığını hissederci. Şimdi de tam sırasıydı. Sakarya ırmağının üzerinde Sakarya Türküsü'nü okumak, daha bir içtenlik katmıştı Mustafa'nın okuyuşuna.

Arkadaşı Uğur da tellemiş olduğu sigarasından çıkan dumanlar arasında pür dikkat dinledi. Çok etkilendiği belliydi.

“Eyvah, eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu yük?

Bu dava hor, bu dava öksüz, bu dava büyük!..”

Mısralarını tekrar edip duruyordu.

-Ne kadar güzel bir şiir, dedi Uğur.

-Kim bilir, Necip Fazıl rahmetli, bu şiiri yazarken hangi duygular içerisindeydi?

-Duygu yüklü, fikir kaplı şiir arkadaş. Şiir diye ben buna derim işte!

-Necip Fazıl'ın Çile'sini gördün mü?

-Hayır! Sende var mı?

-Evet, var. Sana getireyim.

-Arkadaş, ben bu şiiri ezberleyeceğim.

Bu arada insanların evlere dönüşleri başlamıştı. Akşam karanlığı çökmeden evlerine ulaşmanın telâşıyla geçiyorlardı sallanan köprü üzerinden. Yanlarından geçerlerken bazıları selâm veriyordu. Bazıları da dikkatlice onlara bakıyordu.

Daha yeni geldikleri için, fazla kimse tanımıyordu. Zaten oraların yabancısı oldukları da hemen belli oluyordu.

Fazla ileri gitmeden, geldikleri yoldan geri döndüler.

YAŞANMIŞ FIKRA

Günler geçtikçe çocuklarla kaynaşması artıyor ve öğrencilerin bağlılığı, saygısı yoğunlaşıyordu. Öğrenciler üzerindeki etkisi de gözle görülür hâle geliyordu.

Sadece Mustafa Öğretmeni görmek veya onun konuşmasını dinlemek için yanına koşuyorlardı. Bu durum bazılarının canını sıkıyordu. Ama Mustafa Bey bildiği gibi devam etmekte kesin kararlıydı.

Her bir ders, birer hatıradır öğretmen için!
Neler yaşanmaz ki sınıflarda!

Öğleden önceki son saatte dersine girdi. Sınıf yoklamasını yaptıktan sonra defteri yazıp, imzaladı. Sonra da sınıfın içini şöyle bir turladı. Tebeşiri eline aldı ve sınıfa:

-Sevgili öğrenciler! Şu tahtaya yazacaklarım bu ders açısından çok önemlidir. Her sene mutlaka karşılaşacaksınız. Çok iyi öğrenmelisiniz. Hiç unutmayın! Kafanızın bir köşesine yazın, dedi.

Sonra da bir bir sıraladı tahtaya, önemli gördüğü konuları. Öğrenciler de sessiz bir şekilde defterlerine yazıyorlardı. Dikkatli ve özenle yazıyorlardı. Çünkü çok önemli olduğunu duymuşlardı biraz önce.

Mustafa Bey, tahtaya yazacaklarını yazıp tamamladıktan sonra tebeşiri bıraktı ve masaya doğru yöneldi. Bu arada, ön sırada oturan bir öğrenciye kaydını gözleri. Gördüklerine inanmadı. Kendini öğrenciye bakmaktan alamadı.

Çok tuhafına gitmişti. Şimdiye kadar karşılaşmadığı bir durumdu. Ne yapacağına

karar veremedi. Kızması mı yoksa gülmesi mi gerekiyordu? Kendisini zor tuttu.

Fazla dayanamadı. Ağır adımlarla, hafiften gülen bir yüzle yaklaştı ön sırada oturan öğrencinin yanına:

-Ali Osman! dedi.

-Buyur hocam, diye ayağa kalktı Ali Osman.

Sınıfın dikkati bir anda Ali Osman'ın üzerinde yoğunlaştı. Yanında oturan arkadaşları durumun farkına varınca, gülmeye başladılar. Sınıftaki öğrenciler, ne olup bittiğini anlamaya çalışıyorlardı. Ne olduğunu soruyorlardı.

-Oğlum! Ne yapıyorsun?

-Hiç hocam. Sizin dediğinizi yapıyorum.

Ali Osman, Mustafa Öğretmenin “Çok önemli, iyi öğrenin, kafanızın bir köşesine yazın.” sözünden hareketle, tahtada yazılı olanları, kafasının sağ köşesine tükenmez kalemle yazmıştı.

Ali Osman'ın ne maksatla yazdığını anlayamadığı için Mustafa Bey kızıp kızmamakta tereddüt ediyordu.

-Oğlum! Alnındaki yazılar ne böyle? Defterine niye yazmadın?

-Hocam, siz söylediniz!

-Neyi ben söyledim?

-Hocam, derse başlarken “Kafanızın bir köşesine yazın.” dediniz ya!

-Eee!

-Ben de kafamın köşesine yazdım işte!

Ali Osman'ın bu cevabıyla, bütün sınıf kahkahaya boğuldu. Gözlerinden yaş gelinceye kadar güldüler. Mustafa Bey de kendisini tutamadı ve bastı kahkahayı.

Dakikalarca güldüler. Gülmemek mümkün de değildi hani! Sanki bir fıkranın canlandırılışıydı. Ya da fıkra gibi gerçek.

Mustafa Bey de bu cevap karşısında söyleyecek pek bir şey bulamadı...

-Hah hah! Çocuklar! Ben kafanızı karalayasınız, diye değil, çok önemli, mutlaka öğrenmelisiniz anlamında kafanızın bir köşesine yazın demiştim, diyebildi.

Mustafa Bey, Ali Osman'ın alnına çizdiği ya da kendine göre yazdığı şeyleri gördükçe gülmeye devam etti. Dersin sonunda çalan zil ile sınıftan çıktı. Öğretmenler odasına giderken hâlâ gülüyordu.

HASAN TAHSİN

Bir öğle vakti. Mevsim yazdı, pırıl pırıl güneş vardı. Güneşten istifade etmek, biraz ısınmak için okulun önüne sandalyeleri koyarak, Edebiyat öğretmeni Hasan Tahsin ile beraber oturdular.

Hasan Tahsin Bey oralıydı. Herkesi çok iyi tanıyordu. Eskimiş olan öğretmenlik yıllarının çoğunu burada geçirmişti. Kendi ilçesinin halkına hizmet etmişti. Çok kitap okuyan, bilgili birisiydi. Konuşmasını da dinlemesini de biliyordu. Namazlarını da ihmal etmiyor, İslâmî eserlere daha çok ilgi gösteriyordu.

Hasan Tahsin Bey üniversite yıllarının Konya’da geçtiğini, Konya’ya olan özlemini dile getirdi. Mustafa Beye ziyarete geleceğini ifade ederek, nerede oturduğunu öğrenmek istedi.

-Nerede oturuyorsun hocam?

-Yukarıda. Cami-i Kebir Mahallesi’nde.

-Neresinde? Orası babamların oturduğu mahalle!

-Mezarlığa giderken sağda.

-Kimin evi?

-Mehmet dayının

-İmam Ali dedenin Mehmet’i mi?

-Evet, evet, Ali dedenin oğlu Mehmet dayı.

-Mehmet dayı aslında Ali dedenin oğlu değil, diye başladı konuşmasına. Ve devam etti:

-Senin ev sahibin Mehmet dayı gariban bir adam. Hiç kimseye zarar gelmez ondan. İmam

Ali dede evlenmiş. Çok istemelerine rağmen çocukları olmamış; Allah nasip etmemiş. Onlar da Mehmet dayıyı küçükken almışlar yanlarına, bakmışlar, büyütmüşler; kendilerine bakacak birisi bulunsun diye. Senin oturduğun yer yeni yapıldı zaten. Oralar hep Ali dedenin. Orasını Mehmet dayıya verdi. Kendisi eski evinde oturuyor.

-Ha! Bu arada hocam, İslâm'da evlatlık olayı var mı? Gerçi, olmadığını biliyorum ama, bir de senden duyayım.

-Zaten söyledin Hasan Bey, evlatlık olayı yok. Ama gariban, kimsesizlere yardımcı olunması da gerekiyor. Yüce Allah, müttakî (Allah'tan korkanlar) kişilerin özelliklerini sayarken... "Kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler" diyor. İhtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını gidermemiz, bizim için en büyük kazançlardan birisi olacaktır.

-Tabi, öyle.

Bu arada yoldan geçenler oluyordu. Selâm veriyor, hâl hatır soruyorlardı. Bir ara yine birkaç kişi yanlarına geldiler. Hasan Tahsin

Bey, Mustafa Beyi onlarla tanıştırdı. Ders vakti yaklaştığı için kalkıp, okula girdiler.

BİR KIZ ÖĞRENCİ

Koridorun sonunda, yangın köşesinin karşısındaki sınıfın, Sınıf Öğretmenliği'ni Mustafa Beye vermişlerdi. Öğrencilerin sıkıntıları ile daha yakından ilgilenmek gerekiyordu. İhtiyacı olanları tespit etmek, sıkıntıları belirlemek gerekiyordu.

Dersin dışında da bu sınıfı tanımak için, özel bir ilgi ile öğrencilere yakınlık gösteriyordu Mustafa Bey. İlk tanışma esnasında bir öğrenci dikkatini çekmişti Mustafa Beyin. Biraz mahzun, sessiz bir hâli vardı. Zeki olduğu belliydi. Gözleri parlıyordu. Utangaç bakışlarla

gözlerini kaçırıyor, konuşurken de masumiyetini sergilercesine titrek bir sesle konuşuyordu Satife. Babasının vefat ettiğini öğrenince, buruk bir üzüntü ile daha yakından ilgilendi.

Satife küçük iken ölmüştü babası. Annesi, geçimlerini sağlamak için gece gündüz durmadan çalışıyordu. Çocukları okusun, başkalarına muhtaç olmasınlar diye. Sakarya'nın kenarında bulunan, birkaç parçadan oluşan topraklarını işliyordu. Nakış nakış, iğne iğne işliyordu. Tıpkı gelin olacak kızın, göz nurunu dökerek işlediği kanaviçe gibi.

Bunu yapmak zorundaydı Satife'nin annesi. İki tane çocuk kalmıştı. Babaları öldüğü için bakmak zorundaydı çocuklarına. Çatlamış elleriyle nasırlaşmış parmaklarıyla ekiyordu toprağı, santim santim.

Nasıl mübarek olmaz? Bu kadar emek verilerek elde edilen nimetler. Elbette bereketle dolu olur ürünler. Kimseye el açmamak için, muhtaç olduğunu bildirmemek için çalışan bu anneye saygı duymamak, hürmet etmemek

mümkün mü? Satife, okuldan sonraki kalan zamanlarında, annesiyle birlikte bahçeye giderek çalışıyordu. Biraz da kendisinin katkısı olsun istiyordu. Belki de bir anlamda mecburdu buna. Abisi Hüseyin, üniversite de okuyordu. Hem de memleketin öteki ucunda bulunan Vanda. Onun harçlıklarını karşılamak, kitaplarını, defterlerini, kalemlerini, yiyeceklerini temin etmek gerekiyordu. İşte bu sebeple de çalışması gerekiyordu Satife ve annesinin.

Zordu gerçekten, hem de çok zordu. Evin işlerini yapmak, işleri yürütmek, ihtiyaçlarını karşılamak... Hiç durmadan dinlenmeden çalışmak.

Satife'nin, bulunduğu bu ortama rağmen, beklenenden farklı bir yapısı vardı. Biraz hüzünlüydü; ama yeri geldiği zaman güzel konuşuyordu. Mustafa Beyin gözünden kaçmıyordu bu hâli.

Tanıştıkça, Satife'nin çok kitap okuduğunu öğrendi. Hem okula gidiyor. Hem annesine yardımcı olmak için bahçeye gidiyor. Hem de bunların dışındaki zamanda kitap okuyordu.

Mustafa Bey, babasının öldüğünü öğrendiği için, babasızlığını hissettirmemek düşüncesiyle ve diğer öğrencilerin de dikkatini çekmeden daha çok ilgi gösteriyordu.

Mustafa Beyin bu ilgisi, Satife'yi daha çok yakınlaştırmıştı kendisine. Bütün sıkıntılarını ona anlatıyor, yapacaklarını ona soruyordu. Kim bilir belki de babasının yerine koyuyordu.

Sık sık “Hocam, sizin evinizi ve hanımınızı merak ediyorum.” diyerek eve gelmek istediğini ifade ediyordu.

Bir gün okul çıkışında, Mustafa Beyin arkasından koşarak yetişti:

-Hocam, biz arkadaşlarla eve sizi ziyarete geleceğiz.

-Ne zaman?

-Hemen şimdi hocam. Olmaz mı?

-Olur, olur da! Annenizin haberi var mı?

-Var hocam. Ne olursunuz?

-Arkadaşların kim?

-Atiye, Naciye, Dilek, bir de ben.

-Peki, tamam. İnşallah yengeniz evdedir.

-Bir yere mi gidecekti?

-Hayır da, belki komşulara gitmiş olabilir.

-Tamam, gidin.

-Hocam! siz gelmiyor musunuz?

-Gelmem gerekiyor mu?

-Tabi hocam, sizi ziyaret edeceğiz.

-Siz gidin bakalım.

Satife'nin yüzündeki sevinç ışıkları görmeye değerdi. Çok büyük bir mutluluk yaşıyordu. Çok sevdiği öğretmeninin evine gidecekti. Çok merak ettiği hanımı Şeyma'yı görecekti.

Satife, arkadaşları ile beraber Mustafa Beyin evinin yolunu tuttu. Bir an önce varmak için hızlı adımlarla yürüyorlardı.

Evin kapısına geldiler. Üzerinde bulunan çekingenlikten dolayı kapının ziline basmakta tereddüt ettiler.

Sonunda zile bastılar. Heyecanlı kısa bir bekleyişin ardından, kapının arkasından seslenildiğini duydular:

-Kim o?

-Biz, Mustafa Hocanın öğrencileriyiz.

Kapıyı birazcık aralayan Şeyma Hanım, aralıktan şöyle bir baktı:

-Buyurun, dedi.

-Esselâmü aleyküm, biz sizi ziyarete gelmiştik, dedi, hafif kızarak.

-Ve aleykümselâm. Buyurun! diyerek kapıyı açtı Şeyma Hanım. Giriş kapısının tam karşısındaki odaya aldı öğrencileri.

Genişçe olan bu odaya girdiler. Şeyma Hanım kanepelerin üzerine oturmaları için yer gösterdi. Karşılıklı iki kanep ve aralarında elde dokunmuş olan kırmızı bir halı uzanıyordu. Tam karşıda metal tereklerden oluşan, kitaplarla dolu olan kitaplık vardı.

Kendilerini tanıttılar Şeyma Hanıma. Ziyaret sebeplerinden bahsettiler. Şeyma Hanımın ikram etmiş olduğu meyve sularını içerlerken, kapının zili çaldı.

Gelen Mustafa Beydi. Kapıdan başını uzattı içeriye:

-Esselâmü aleyküm, hoş geldiniz! dedi.

Ayağa kalkmak için harekete geçerken, “Hoş bulduk hocam!” dediler.

-Kalkmayın, oturun. Rahatınıza bakın. Tanıştınız mı?

-Evet, hocam, dedi Satife. “Tanıştık, konuştuk.”

Mustafa Bey, tam geri dönecekti ki Satife:

-Hocam! Şu kitaplardan okuyabilir miyim?

-Elbette! İstersen hepsini oku!

-Hocam hangi kitapları okuyayım?

Mustafa Bey, durduğu kapı aralığından içeriye girdi. Köşede bulunan kitaplığa doğru yürüdü. Birkaç tane roman aldı eline. Birkaç fikir kitabı alarak masaya bıraktı.

-Bunları oku. Okuduklarını getir. Sonra da diğerlerini al, okursun.

-Tamam hocam. Allah razı olsun.

-Allah hepimizden razı olsun.

Atiye de söze karışarak;

-Hocam, bizlere de kitap ver. Biz de okumak istiyoruz.

Mustafa Bey, sevincini yüz ifadesiyle göstererek, birkaç kitap daha ayırdı:

-Çocuklar, istediğiniz kitabı alıp okuyabilirsiniz. Yeter ki siz kitap okuyun. Kültürlü, bilgili olun. Dinimizin ilk emrinin “oku” olduğunu bilmeyen yok. Ama okuyan da hiç yok. Bu bir tezattır. Mademki dinimiz okumayı emrediyor, okuyacak, öğrenecek; öğrendiklerimizi de uygulayacağız. Etkili ve yetkili olmanın yolu da buradan geçer. Bir söz vardır bilirsiniz: “İnsanlar kıyafetlerine göre karşılanır, konuşmalarına göre uğurlanır.” Okuyalım ki, kültürlü ve bilgili olalım. Okuyalım ki hayatımıza, okuduklarımızla yön verelim. Okuyalım ki, güzel konuşup, etrafımızdakilere etkili olarak, onların güzele yönlenmelerine sebep olalım. Bir insanın kötüden uzaklaşıp, iyiye yönelmesine sebep olmak kadar güzel bir olay olamaz...

Biraz konuştu Mustafa Bey. Çocukların, hocanın konuşmasından dolayı gözleri

dalmıştı. Derin derin düşünüyör gibi bir görüntü sergiliyorlardı.

Mustafa Bey:

-Çocuklar, hiç çekinmeden bana istediğınızı sorabilir, istediğınızı anlatabilirsiniz, dedi ve selâm vererek odadan çıktı.

Odada bir müddet sessizlik devam etti. Sonra da Şeyma Hanımla olan sohbetlerini sürdürdüler.

Mustafa Beyde buldukları yakın ilgi ve alâkayı hanımı Şeyma'da da bulmaları, onları son derece memnun etmişti.

Saatin geç olduğunu bahane ederek müsaade istediler ev sahibesi Şeyma Hanımdan. Sonra içten gelen duygularla vedalaştılar bir bir.

Şeyma Hanım, onları dış kapıya kadar uğurladı. Güler yüzle:

-Annelerinize selâm söyleyin. Onlar da gelsin; tanışalım. Sizde istediğiniz zaman gelin. Hiç

Çekinmeyin. Zaten biz yalnızız. Böylece yalnızlık çekmemiş oluruz.

-İnşallah, diyerek ayrıldılar. Kapıdan yukarı doğru giden incecik yoldan evlerine doğru gittiler.

YARAMAZ BİR SINIF

Okuldaki sınıfların durumları arasında farklılıklar, inkârı mümkün olmayan bir gerçek. İşte öyle bir sınıf. Otur dersin oturmaz, sus dersin susmaz. Bütün hocalar bu sınıfın öğrencilerinin davranışlarından şikayetçi oluyorlar. Sınıfın ders dinlemediğini, derslere lakayt davrandıklarını, öğrenciye yakışmayan davranışlar içerisinde bulunduklarını sık sık dile getiriyorlardı. İşin aslına bakarsan, sınıf birazcık böyleydi.

Kendilerini kanıtlayamamanın ezikliği ile boş vermişler her şeye. Aldırmıyorlar; zayıf

alacakmışlar, sınıfta kalacakmışlar! Uyarılara da kulak tıkıyorlar. Bir de isim bulmuşlar. “Ha Babam Sınıfı” diyorlar kendilerine.

Diğer öğrenciler de o sınıfa takılmak istemiyorlardı. Zaten belâ hazırđı. Kavgâ etmek için can atan öğrenciler vardı bu sınıfta.

Belki de bu sebeple, sınıflarını en dip köşeye indirmişti okul idaresi. Gözümüzden uzak dursunlar diye.

Bu sınıfın çoğunluğu bu yapıda öğrencilerden oluşmasına rağmen, sessiz sedasız efendi çocuklar da vardı. Ama azınlıkta oldukları için sesleri duyulmuyordu. Sanki mahpus hayatıydı onlar için bu durum. Ders dinlemek isteseler, diğerlerinin gürültüsü sebebiyle dinleyemezler. Konuşacak olsalar, konuşamazlar.

Mustafa Bey, “Bu sınıf düzelir, öğrencilik yapmaya başlarsa, başarılı örnek bir sınıf olur.” düşüncesiyle, zaman zaman öğrencilerle diyaloga girerek konuşuyordu. Bu sınıfı hizaya getirmek istiyordu.

“Neden olmasın?” diye soruyordu kendisine.
“Bu hâle nasıl gelmişler?” sorusunun cevabını,
kendi düşüncelerinde arıyordu. Nasıl bir yol
izlemesi gerektiği üzerinde düşüncelerini
yoğunlaştırdı. Kendisine göre plânlar yaptı.
Yavaş yavaş uygulama safhasına koydu.

Bu sınıfa girdiği saatlerde, böyle
davranmalarının sebebini araştırdı. Onların
konuşmalarına imkân tanıyarak,
düşündüklerini söylemelerini ve onların
durumuna göre tedbirler geliştirmeyi
hedefledi.

Kendileri tarafından “Ha Babam” diye
nitelendirdikleri sınıfa girdiği saatin
birindeydi...

Yine her zamanki gibi birbirleriyle
konuşuyorlar, şamata yapıyorlardı. Kağıtları
yuvarlayıp o uçtan diğerine
fırlatıyorlardı. Mustafa Bey, bir yandan sınıfta
olanları gözlerinin altından takip ederken, diğer
tarafтан defteri imzalıyordu. Bir müddet daha
sınıfı gözledi. Onları iyice anlamaya çalıştı.
Sonrada ayağa kalktı. Küçük pencerelerin
bulunduğu tarafa doğru yürüdü. Hiçbir şey

söylemeden birkaç kez gitti geldi. Sonra iki sıranın tam ortasına durdu. Dikkatlice sınıfı tek tek gözleriyle izledi. Bu durumu fark eden öğrenciler, bir anda seslerini kestiler. Sınıfı bir sessizlik kaplamıştı. Hiç kimsede çıt yoktu. Bütün öğrenciler, Mustafa Beye gözlerini dikmişler bakıyorlardı.

Mustafa Bey, tam fırsatı diyerek konuşmaya başladı. Öğrenciler pür dikkat dinliyorlardı:

-Sevgili öğrenciler! Hepiniz biliyorsunuz ki, öğretmenlerin hepsi size bir şeyler öğretmek için geliyorlar. Durmadan, bıkmadan, usanmadan faydalı olmak için uğraşıyorlar. Hep sizin için. Sizlerin daha bilgili, daha kültürlü, daha etkili, daha yetkili olmanız için. Ama, siz bunlara ders anlatma imkânı bırakmazsanız, nasıl faydalı olabilirler?

Sevgili gençler, sizlerin gelecekte çok iyi bir yer edinebilmeniz için, bilgiyle mücehhez olmanız gerekiyor. Herkesin sizlerden bir beklentisi var. Annenizin babanızın, akrabalarınızın, öğretmenlerinizin. Peki, bunun karşılığında sizler ne yapıyorsunuz? Derslere

ilgi mi gösteriyorsunuz? Yoksa işte öylesine mi gelip gidiyorsunuz?

Bizler sizlerden ne bekliyoruz? Siz ne yapıyorsunuz? Birazcık düşünmeniz gerekmiyor mu?

Siz niye yaratıldınız? Bu dünyaya niye geldik? Bu okula niye geliyorsunuz? Gezmeye mi? Yoksa bilgi öğrenmeye mi? Söyler misiniz?

Sınıftaki öğrencilerin kimisi başını öne eğmiş kendini sorguluyor, kimisi de gözleriyle Mustafa Beyi onaylıyorlardı. Bazıları da kıpkırmızı olmuş, davranışlarının yanlış olduğunu kavramış gibiydiler.

Mustafa Bey konuşmasına devam etti:

-Sevgili öğrencilerim, İslâm'ın ilk emrinin “oku” olduğunu biliyorsunuz. Her zaman da söylersiniz. Bizler öyle bir dinin mensubuyuz ki, ilk iş olarak okumayı emrediyor. Peki, söyler misiniz arkadaşlar, bir Müslüman olarak ne okudunuz? Neyi okudunuz? Ne kadar

okudunuz? Derslerde anlatılanları niye dinlemiyorsunuz?

Olmaz arkadaşlar, böyle olmaz! Bizler sizlere güveniyoruz. Sizler bizim gözümüzde çok değerlisiniz Ama değerinizin farkında değilsiniz. Kendinize birazcık güvenin, siz kendinize güvenemezseniz, kim güvenecek sizlere Allah aşkına!

Bir müddet sessiz kalan Mustafa Bey, öylece dikildi sınıfın ortasında. Sınıfta sanki ölüm sessizliği vardı. Hiç kimsede en ufak bir hareket görülüyordu. Mustafa Bey yavaş bir manevra ile durduğu yerden geriye döndü. Kapının hemen yan tarafındaki, üzerinde bordo bir örtü bulunan masaya doğru yürüdü. Üst tarafında hafif yırtıkları olan sandalyeye oturdu. Dirseklerini masanın üstüne koyarak, başını iki elinin arasına koydu ve öylece kaldı bir müddet. Sonra da kaldığı yerden konuşmaya devam etti.

-Sonra siz niye ders dinlemiyorsunuz? Haydi dinlemiyorsunuz, başkalarının ders dinlemesine niye engel oluyorsunuz? Buna hakkınız var mı? Senin canın ders dinlemek

istemiyorsa, bir başkasının ders dinlemesine engel olmaman gerekiyor. Allah, kul hakkıyla gelinmemesini istiyor. Kul hakkını affetmeyeceğini söylüyor. Siz bu tutumunuzla arkadaşlarınızın hakkını, dinleme ve öğrenme hakkını gasbetmiş oluyorsunuz. Bunun hesabını nasıl vereceksiniz? Eminim ki, içinizden bazı arkadaşlarınız, sınıfın bu hâlden rahatsız oluyor. Ders dinlemek istiyor; ama dinleyemiyor? Peki, söyler misiniz, bu arkadaşlarınızın hakkını nasıl ödeyeceksiniz? O hâlde bu tutumunuzdan dolayı hesap vermeye hazır olun.

Sen ders dinlemek istemiyorsan bile, sessizce otur da bir başkasının hakkını alma. Tekrar söylüyorum, Allah, kul hakkıyla huzuruna gelenleri affetmeyeceğini söylüyor. Varın bunun hesabını kendiniz yapın!

Değerli gençler! Bakınız, “değerli” diyorum. Çünkü sizler gerçekten değerlisiniz. Değerinizi bilin. Uygunsuz hareket ve konuşmalarla değerinizi düşürmeyin. Sizler bu milletin geleceğisiniz. Gelecekte üst seviyede sizler olacaksınız. Bunun için kendinizi yetiştirmeniz gerekir.

Herkes bu sınıftan şikayet ediyor. Sebebi ne acaba? Gerçekten merak ediyorum. Şurada biz bize konuşuyoruz. Söyleyin haydi, nedir sebebi? Ne yapıyorsunuz da böyle bir sonuç çıkıyor ortaya...

Sınıfta sessizlik devam ediyordu. Hırçınlığın yerini sessizlik alınca o zamana kadar alışılmadık bir sükûnet çıktı ortaya. En arka sırada oturan, uzun boylu Kamil parmak kaldırarak, söz istedi. Mustafa Bey söz verince Kamil ayağa kalktı ve:

-Hocam, ne söyleyeceğimi bilmiyorum; ama konuşmalarınızdan çok etkilendim. İnanın, tüylerim diken diken oldu. Şu anda utanıyorum. Söyleyecek bir şey bulamıyorum. Hocalarımızın şikayeti, sınıfta ders anlatma imkânı bulamadıklarından oluyor. Sınıf çok gürültülü, hiç kimse ders dinlemiyor. Hocalar “Susun!” diyor; ama...

Sınıf başkanı olan Ahmet söz alarak ayağa kalktı:

-Hocam, Kamil arkadaşımızın dedikleri doğru. Arkadaşlarımız, öğretmenlerin uyarılarına

rağmen kitap getirmiyorlar. Ödev yapmıyorlar. Kaba konuşan arkadaşlarımız bile var. Neticede hocalarımız kendilerini rahat hissetmiyorlar sınıfta.

-Ama hocam, diye söze karışan İzzet, ayağa fırladı ve devam etti:

-Hocalarımız da bizi dinlemiyorlar ki. Bizi insan yerine bile koymuyorlar. Derdimiz olsa, anlatmak için yanlarına varamıyoruz. Diğer sınıflarla kıyaslıyorlar. Siz şöylesiniz, siz böylesiniz, diyorlar. Valla zorumuza gidiyor hocam.

Bu sözlerinden sonra sınıfta farklı sözler yükseldi.

-Evet hocam, doğru, diyorlardı.

Mustafa Bey, sınıfı tek tek konuşmaları ve söz almaları konusunda uyardı.

Sınıftaki öğrenciler, tek tek söz alarak konuştular. Belki de düşüncelerini rahatlıkla söylemenin heyecanı ile kendilerini ifade ettiler.

O zamana kadar, söylemek istedikleri, söyleme imkânı bulamadıkları düşüncelerini ifade etmenin verdiği rahatlama ile sınıfta çok yumuşak ve tatlı bir hava oluşmuştu. Sanki sınıftaki öğrenciler gitmiş, yerine başkaları gelmiş gibiydi.

Demek ki, insanları anlamak için yakınlaşırsa, oranı farklı da olsa aynı yakınlığı karşıdan da görmek mümkün oluyordu. Sevgi ve saygının karşılıklı gelişmesi sağlanabiliyordu.

Mustafa Bey, bu imkânı değerlendirmek istedi. Sınıftakilerin kendilerini sorgulamalarına sebep olabilecek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

-Sevgili öğrencilerim,

Herkes tarafından sevilen, saygı duyulan bir kişi olmak istemez misiniz?

Elbette isterseniz. Çünkü sevgi, insanın yaratılışında var olan duygulardandır. Herkes sevilmek ister. Herkes kendisinin sayılmasını ister.

Bakınız, eğer siz kendinize dikkat eder, otokontrol yaparsanız, insanların size bakış açıları ve değerlendirmeleri çok daha farklı olacaktır.

Öğretmenlerinizin sizi sevmesini elbette istersiniz. Onların derslerini iyi anlatmasını istemeyen yoktur.

Eğer öğretmenlerinizin sizi sevmesini istiyorsanız, derslerde başarılı olmak istiyorsanız, sizlerin de kendi davranışlarınızı frenlemeniz gerekir.

Öğretmenleriniz sınıfa girdiğı zaman sizi susturmak için defalarca “Susun!” derse, nasıl olur da güzel ders anlatabilirler.

Öğretmenlerin faydalı olabilmesi için rahat bir ortamın olması gerekir. Sizler konuşmayın, gürültü yapmayın ki, öğretmenler sizlere daha fazla bilgi aktarabilsinler.

Burada sorumluluğun çoğı sizlerde. Zira siz susup dersi dinlerseniz, hocanızın ders anlatmasına engel olmazsanız, hocalarınız dersleri daha güzel anlatacaktır. Aynı zamanda

size hiçbir söz imkânı bulamayacaktır. Her hâlde durup dururken hiç kimse kimseye bir şey söylemez.

Öyle değil mi arkadaşlar?!

O zaman sizlerin ne yapması gerekir? Bakın arkadaşlar! Bundan sonra derslerde nasıl davranmanız gerektiğini söylüyorum. Bu söylediklerimi yaparsanız, şu andaki imajınız değişecektir. Öğretmenlerinizin sizler hakkındaki düşünceleri daha sempatik hâle gelecektir.

Sınıfa girdikten sonra hiç kimse konuşmayacak. Kitaplarınızı, defterlerinizi çıkaracak ve çok dikkatli şekilde öğretmenlerinizi dinleyeceksiniz.

Kendiniz konuşurken dinlenilmek istiyorsanız, başkaları konuşurken de siz dinleyeceksiniz.

Arkadaşlarınız konuşurken gülmeyeceksiniz. Çünkü hiç kimse kendisine gülünmesini istemez. Saygı görmek istiyorsanız, mutlaka saygılı davranacaksınız. Öğretmenlerinize, büyüklerinize asla saygısızlık etmeyeceksiniz.

Verilen ödevleri zamanında yapacaksınız.

Bir de dinlediğiniz dersleri, eve gittiğiniz zaman bir kez daha gözden geçireceksiniz.

Tamam mı arkadaşlar?! Söz mü?!

Sınıf daha önceki durumlarından memnun olmadıklarını ispat edercesine “Söz!” diye beraberce bağıldılar.

Mustafa Bey:

-Bundan sonra böyle davranacaksınız. Ben sizlerin verdiğiniz sözü yerine getireceğine inanıyorum. Sizlerin örnek bir sınıf olacağını biliyorum. Sadece birazcık düşünceli davranmanız yeter arkadaşlar.

Birbirimize destek olacağız ve örnek bir sınıf olacağız. Tamam mı arkadaşlar?!

Sınıf, yine “Tamam hocam!” diye seslendiği bir anda teneffüs zili de çalmıştı.

Öğrenciler, Mustafa Beyin teneffüse çıkmasını istemediklerini, konuşmasına devam etmesini

istediklerini davranışlarıyla, sessiz bir şekilde pür dikkat dinlemeleriyle ifade ediyorlardı. Gözleriyle “Ne olur gitmeyin, konuşmaya devam edin!” der gibiydiler.

Öğrencilerin, Mustafa Beyin içten ve yardımcı olma niyetiyle konuştuklarından etkilendikleri belliydi.

Zilin çalmasından hemen sonra ayağa kalktı, tahtaya doğru yürüdü. Sınıfa döndü:

-Teneffüsünüzü almak istemiyorum. Siz teneffüs yapın. Bundan sonraki dersimizde konuşmaya devam ederiz.

Nasıl olsa yine bu sınıfa geleceğim, diyerek sınıftan çıktı. Merdivenlerden birinci kata yavaş adımlarla çıkıp, öğretmenler odasına doğru gitti.

Öğrenciler, sınıfta kala kalmışlardı. Ne yapacaklarına karar verememenin bocalamasıyla birbirlerine bakarak, bundan sonraki davranışlarının nasıl olacağını konuştular.

Teneffüste yapılan günlük rutin işler devam etti. Mustafa Bey de öğretmenler odasında çayını yudumlarken, konuşulanları dinledi. Bir taraftan da elindeki kitaba göz attı.

Öğretmenler için çalan bir zil ile beraber, masanın üzerine koymuş olduğu evraklarını alarak, vakit geçirmeden sınıfın yolunu tuttu. Bir ders önceki konuşmalarının neticesinde sınıftaki değişikliğin nasıl olacağı düşüncesiyle sınıfın kapısını açtı. Sınıfa girerek selâm verdi. Ayaktaki  ğrencilerin oturmaları için eliyle işaret ettikten sonra kitaplarını  ğretmen masasına koydu ve sandalyeye oturdu.

Sınıftan  ıt çıkmıyordu. Bütün  ğrenciler, Mustafa Beyin konuşmasını istiyordu. Mustafa Bey defteri imzaladıktan sonra ayağa kalktı:

-Sevgili  ğrencilerim, biraz önce söylediklerimi düşündünüz m ? dedi.

-Evet, düşündük hocam! diye cevap verdiler.

-O hâlde ne yapacağınıza karar vermişsinizdir.

Sınıf başkanı Ahmet söz alarak ayağa kalktı ve:

-Hocam, biz düşündük. Teneffüste de bu konuyu konuştuk. Arkadaşlarla birlikte karar verdik: Sizin dediklerinize aynen uyacağız. Dediklerinizi yerine getireceğiz. Örnek bir sınıf olmak için birlikte gayret edeceğiz.

-Beni çok sevindirdiniz. Şu anda gerçekten mutluyum.

Mutlu olduğu yüzünün ifadelerinden belli olan Mustafa Bey, konuşmasını sürdürdü:

-Sevgili arkadaşlar, ben öğretmen olarak, sizlerin bütün dertlerinizi dinlemeye hazırım. Hangi probleminiz, sıkıntınız varsa, mutlaka gelin. Ben dinlemeye hazırım. Problemlerinizi çözmek için yardımcı olmaya çalışacağım. Sıkıntılarınızı beraberce çözeceğiz.

Ben sizlere bir abiniz olarak görevimi yapacağım. Sizler de saygılı bir öğrenci olacaksınız. Ben kendimi sizlerden ayrı düşünmüyorum. Sadece sizden fazla yaşamış birisi olarak, tecrübelerimi sizlere aktaracağım.

İstediğiniz her zaman benimle konuşabilirsiniz. Yolda, sokakta, parkta, bahçede, okulda, her yerde. Hiç çekinmeyin.

Ben sizlerin, herkes tarafından sevilen, saygı duyulan, gıpta ile bakılan insanlar olmanızı istiyorum. Bunun gerçekleşmesinin de çok zor olduğuna inanmıyorum. Birazcık gayretli olursanız, iradenize sahip olursanız, bu iş çok kolay gerçekleşecektir.

Unutmayın, ben sizlere çok güveniyorum. Bu güvenimi sarsmayacağınıza da inanıyorum. Sizler de kendinize güvenirseniz, başkalarının güvenini kazanabilirsiniz. Sizler kendinize güvenmezseniz, başkalarının güvenini kazanmanız nasıl mümkün olur? Eğer kendi değerinizin farkına varır ve kendinize güvenirseniz, yapamayacağınız hiçbir şey olamaz.

Sınıfın orta sıralarında, kimseye zarar vermemek için özel bir gayret içerisinde oturan Osman izin isteyerek ayağa kalktı:

-Hocam, bir şey söyleyeceğim. Ben bunu çoktandır düşünüyordum. Size uygun olup

olmayacağını bilmiyorum.

-Ne söyleyeceğini ifade edersen, anlayacağız.

-Sınıfta duyduklarımızla yetinerek bir yere varamayız. Bu sebeple, sınıfın dışında sizinle oturup sohbet etmek istiyoruz. Tabi sizce bir sakıncası yoksa?

-Eee, gerçekten istekli iseniz, olabilir. Oturup konuşabiliriz.

-Ne zaman başlayacağız hocam?

-Acele etmeyin. Biraz düşünelim, nasıl olacağını ayarlayalım sonra da toplanırız.

-Hocam, ilk önce bizim evde yapalım. Biz iki arkadaşla bekâr evinde kalıyoruz.

-Sınıf ne düşünür bu konuda?

Sınıfın tamamı, belki de bir ders önceki tesiri altında kalarak, çok istekli olduklarını belli ediyorlardı.

Mustafa Bey, Şimdi de ev sohbetlerine baŐlangıç yapacaktı. Mustafa Beyin okulda öğrenciler üzerindeki etkisinden rahatsız olanların tutumu nasıl olacaktı acaba? Mustafa Beyin bu davranıŐını hoŐgörü ile karŐılayabilecekler miydi?

Yoksa?..

KOMŞULAR

Sürekli çalışarak, çok az olan topraklarını yaz kış aralıksız işleyen ilçe halkı, geçimini temin etmek için meyve ve sebzeler yetiştiriyorlar. Sonra da satıp, geçimlerini temin ediyorlar. Vakitlerinin çoğunu bahçelerde geçiriyorlar.

Belki dışa açılmamış olmaktan dolayı, köylü olmanın güzelliklerini yaşıyorlardı. Komşuluk ilişkileri normal seviyede devam ediyordu. Ama şehirleşmenin yan etkileri de yavaş yavaş görülüyordu.

Mustafa Beyin komşuları akşam olup da eve dönerlerken, o gün ne ile uğraşmışlar ise, bir poşete koyarak getiriyorlardı. Geçerken kapının ziline basıyorlar ve poşeti, tahta kapının tokmağına asıp gidiyorlardı. Mustafa Bey, zilin çalması sebebiyle dışarı çıktığı zaman kimin getirdiğini anlayamıyordu.

Komşu haklarının önemini henüz kaybetmediği bu ilçede, insanlar genellikle birbirini çok iyi tanıyorlardı. Belki de özel kanalların enjekte ettiği menfaat, madde, çıkar, kan, kin, nefret, ahlâksızlık içeren yayınların henüz buraya ulaşmamasının neticesiydi bu.

Atalarından öğrenmiş oldukları sosyal münasebetlere aksatmadan devam ediyorlardı. “Komşusu açken tok olarak sabahlayan bizden değildir.” hadisini bilinçaltlarına böyle kazımışlardı. Komşusunda pişen yemekten bir tabak da yan komşuya gitmesi kuvvetle muhtemeldi.

Bu ilçe halkının en göze batan yönlerinden birisi de buydu: Komşusuna ikram etmek.

Toplumumuzda aç sefil dolaşan insanları koruyup kollamak, onlara yardımcı olmak gerekir. Günümüzde insanlar, maddenin ezici boyunduruğu altında iradelerini kullanabilme yeteneklerini kaybetmişler, “hep bana” felsefesiyle hareket eder hâle gelmişler.

Halbuki insanın bir vadi dolusu altını olsa, gözü doymaz, ikinci vadiyi de ister. İnsanın gözünü ancak toprak doyurur. Bunun farkında olanlar bile gecesini gündüzüne katarak, daha çok zengin olmak için çalışıyorlar.

Bu düşüncelerin yoğunluğunun baskısı altında Mustafa Bey, genellikle fakir olan öğrencilerine yardımcı olmayı hedef hâline getirmişti.

Bunun gerçekleşmesi için de öğrencileri çok yakından tanımaya çalışırdı. Sınıflarda öksüzler, yetimler, garipler, cebinde aylarca kuruş parası olmayanlar... vardı.

Bu gençlere yardım yapabilmenin yollarını arardı durmadan. Kendisinin, almış olduğu bir maaşı vardı. Ama bu maaşla ancak kendi ihtiyaçlarını karşılayabiliyordu.

Bir defasında koli koli kitaplar getirmişti. Konya'daki kitapçılardan istemişti. Zekat olarak verilen bu kitapları öğrencilere dağıtmıştı. Bu esnada gördüğü, sevinç ışıkları saçan gözleri hiç unutamıyordu. Aldıkları kitapları okuyacaklarına dair sözler veriyorlardı. Bundan çok daha önemlisi, kendilerine ait bir şeyin olmasının, bir şeye sahip olmanın mutluluğunu yaşıyorlardı. Çok az bir şeye sahip olmak bile onların mutlu olmasına yetip artıyordu.

Gücünün yettiği oranda kalem, silgi ve defter alarak, almayanlara vererek sevindirdi öğrencilerini. Daha önceleri kendisi de yaşamıştı aynı duyguları.

Bir tek kurşun kalem dahi alamadığı günleri hatırladı. İçinden bir “ah” geçirdi. Ve yine üniversitede okurken yiyecek bir şeyler bulamadığı, hatta bir kuru ekmek bile bulamadıkları için arkadaşı Şaban ile açlıktan uyuyamadıkları günleri... Lastik ayakkabılarının yırtıldığı ve yırtık ayakkabılarla okula gittiği günleri... Pantolonların dizlerinin yamalı olarak ortaokulda geçen zamanlarını...

Ve yine hatırladı, kendisine, okuması için yardımda bulunan insanları, vakıfları... Eğer, bu insanların yardımları olmasaydı, kendisinin okumasının mümkün olamayacağını düşündü. Onların yardımlarıyla okuyup, öğretmen olmuştu. Şimdi yardım etme sırası kendisine gelmişti. Kendi kendine: “Sadece zenginler mi okuyacak? Elbette fakirler, fakir çocukları da okumalı!” diye iç geçirdi. Kendisinin okuması için yardımda bulunan insanlar için dua etti. “Başkalarının benim için yaptıklarını ben de başkaları için yapmalıyım ve yapacağım inşallah.” dedi.

ALİ DEDE

Bir ögle vakti, güneşin tepeden bakarak, insanların sıcak karşısındaki acizliklerini ortaya çıkardığı bir andı. Mustafa Bey, bir gün sonra balık tutmak için Sakarya ırmağına gidecekti. Olta malzemelerini alma düşünce-siyle, parke taşlarla düşeli caddeden aşağı iniyordu. Caddenin solunda, sırayla dizilmiş ağaçların gölgesi altında, yürümeye çalışan bir ihtiyar gördü. Bazen ağaçlara tutunarak, beli bükülmüş bu ihtiyar adam, sağına soluna şöyle bir bakıyor. Sonra da oflayıp, birkaç adım daha atıyordu.

Bu, Mustafa Beyin ev sahibinin babalığı Ali dedeydi. Bir yerlere gitmeye çalışıyordu. Mustafa Bey yaklaştı. Kulağı iyi duymadığı için kulağına ağzını yaklaştırarak bağırdı:

-Esselâmü aleyküm dede!

-Ve aleykümselâm!

-Dede, nereye böyle?

-Tolluğa... Çocuklar orada... Ha ben de şöyle bir uğrayayım, biraz oturayım. Yemeğimi de orada yiyeyim diye gidiyorum.

-İyi olur dede.

-Sen nereye gidiyorsun, öğretmen bey?!

-Bakkala.

-Ne vardı?

-Olta alacağım. Yarın balık tutmaya gideceğim de.

-Çok tut; biz de yiyelim olmaz mı? Hı hı hı.

-Olur dede, olur inşallah.

Ali dede, bırakmak istemeyen bir tavırla bir gün önce olanları sırasıyla anlatmaya başladı. Zaten çok konuşmayı severdi. Mustafa Bey, ayakta dikilmekten bıkmıştı. Ayakta fazla dikilince, ayak tabanları ağrı yapıyordu. Konuştukları yerin hemen arka tarafında, meydanın ortasında bir kahvehane vardı.

Kahvehanenin önünde, çok büyük çınar ağaçları yükseliyordu. Bu ağaçların altında da masalar, sandalyeler vardı. Çay bahçesi şeklinde düzenlenmişti. İnsanlar, gelip geçerken bu bahçeye uğrarlar, çaylarını yudumlayarak vakit geçirirlerdi. Gerçi Mustafa Beyin kahvehaneye gitme alışkanlığı hiç yoktu. Bu tür ortamlardan çok sıkılırdı.

-Dede, şuraya oturalım da birer çay içelim.

-Ben gideceğim; zaten yavaş yavaş ancak varırım.

-Gidersin canım. Çay içelim, sonra ben seni götürürüm.

-Olur, içelim.

Mustafa Bey, Ali dedenin koluna girerek, birlikte yürüdüler. Bulundukları yere en yakın olan, köşedeki masaya geçtiler. Ağacın gölgesinde, hafif esen rüzgarla serinlediler. Söylenen çaylar geldi. Yavaş yavaş yudumlarlarken, Ali dede:

-Bak öğretmen bey oğlum! Her şey boş. Bunca yıldır yaşıyorum şu dünyada. Ne geçti elime? Koskocaman bir hiç. Kazandığım mal mülk, ne oldu bunlara? İşte durum böyle. Çoluk yok, çocuk yok. Gerçi olsa da bir şey değişmeyecekti. İnsan ihtiyarlayınca değeri kalmıyor derlerdi de inanmazdım. Meğer doğruymuş. Bizden her şey geçmiş. Allah iman, Kur'an nasip etsin... diye başladığı konuşmasına hayatını anlatarak devam etti. Anlattı, anlattı... Hemen hemen her şeyi.

Bu arada çaylar da gelmeye devam etti. Mustafa Bey, Ali dedenin huyunu önceden bildiği için, gözlerini Ali dededen hiç ayırmıyordu. Mustafa Beyin ev sahibi olan Mehmet dayının da durumunu anlattı. Nasıl evlatlık aldığı ...

Zaman akıp gitmişti. Ali dede konuşmaya devam etti. Konuşarak içini dökmesi Ali dedeyi rahatlatmıştı. Rahatlatması yüz hatlarından belli oluyordu. Sigarasını yaktı. Birkaç kahkaha attı.

-Öğretmen bey oğlum, bittik, yolun sonuna geldik, yorulduk artık. Biraz yürüsem yoruluyorum. Benim için en iyi yer, yatak. Ne demişler:

“El-huzuru fil-yatak

Velev kâne yusyuvarlak”

Keh keh...

Mustafa Bey, Ali dedenin söylemiş olduğu, bu tekerlemeye benzeyen sözlerden bir şey anlamamıştı; ama hoşuna gitmişti. Zaten Ali dedenin bu sözünü de hiç unutmadı.

-Dede, istersen gidelim. Vakit bir hayli oldu. Sonra aç kalırsın bak!

-Gidelim, diyerek ayağa kalktı.

Mustafa Bey koluna girerek, caddeden aşığı doğru yürümeye başladılar. Ali dede, yol boyunca konuşmasına devam etti. Yine anlattı Nasrettin Hoca'nın Konya'da yediğı helvayı. Arada bir:

-Konya'da helva çoktur, emme... diyordu.

İlçenin tam ortasından geçerek ikiye bölen ana yoldan indiler. Kaldırımlardan yürüyerek, bahçeye giden ince ve dar yola geldiler. Ali dedenin aheste yürüyüşü nedeniyle buraya ulaşmak bir hayli zaman almıştı.

Tolluğa vardıklarında, ev sahibi Mehmet dayı ve çocukları dinlenmek için, yarım oda, bir ahır ve bir oda kadar gölgelikten oluşan tollukta oturuyorlardı.

Mustafa Bey ve Ali dedeyi görünce ayağa kalkan Mehmet dayı kendisine has konuşmasıyla: “Şöyle buyur hoca!” diyordu. Ev sahibinin hanımı Emine teyze de ufak ağaç kırıntılarını tutuşturarak yemek pişirmeye çalışıyordu. Bir taraftan da:

-Hoca, yemek Şimdi hazır olur. Gitme de yemeği burada yiyelim, diyordu.

Bahçenin tepeden görünüŐü bir harikaydı. Tepe dedikse, hafif meyilli olması ve tolluğun bir metre kadar yüksekte olmasından yeŐillik denizini andırıyordu. Mustafa Bey kendini alamıyordu. Bu harika görüntünün neticesinde konuşulanları bile duymuyor gibiydi.

-Ne kadar güzel bir yer burası! diye mırıldandı.

Ev sahibi Mehmet dayı:

-Hoca burası bizim. İstediğin zaman gel. Burada otur. Bizler bilmeyiz emme, memurlar piknik yapmayı çok severler. Piknik de yaparsınız. Gelinimizi de getir.

Söze karışan Emine teyze:

-Tabi, evde yalnız canı sıkılır garibin. Gelsin burada otursun. Yalnızlık ekmesin. Hem de bize yemek piŐiriverir, diyerek gülüyordu.

-Bakalım, nasip inşallah.

-Ne olur Şeyma yengemi de getir buraya,
diyordu evin kızı Züleyha.

-Mehmet dayı size afiyet olsun. Çok teşekkür ederim. Ben yemeğimi yakın yemiştim. İnşallah başka zaman yeriz.

-Eee, hoca sen bilin.

Mustafa Bey, o müthiş manzaranın eşliğinde geldiği yoldan geri döndü. Bahçenin çıkış yerine kadar uğurlanan Mustafa Bey, olta malzemelerini almak için bakkalın yolunu tuttu.

PİKNİK

Ertesi gün, güneş bir hayli yükselmiş, olanca gücüyle parlıyordu. Piknik için güzel bir hava vardı. Mustafa Bey, kahvaltısını yaptı. Gerekli piknik malzemelerini hazırladı.

Bir gün önceden, okul müdürü Hüseyin Bey ile sözleşmişlerdi. Ailece piknik için Sakarya'nın kenarına inecekler, balık tutacaklar, pişirip yiyeceklerdi. Böylece birazcık dinlenmiş olacaklardı.

Mustafa Bey, hazırladığı olta malzemelerini aldı. Hanımı Şeyma'ya da diğer gerekecek şeyleri almasını söyledi.

Hanımı Şeyma ile birlikte Hüseyin Beyin evine doğru yürüdüler. Ana cadde üzerinde oturan Hüseyin Bey, gidecek malzemeleri evin kapısının önüne koymuş, Uğur Beyle bekliyordu. Uğur Bey sigarasını yakmış, bir o yana bir bu yana bakarak, Mustafa'nın bir an önce gelmesini isteyen hâli ile birazcık telâşlıydı.

Mustafa Bey yanlarına vardı. Selâm vererek ellerini sıktıktan sonra, Hüseyin Bey kapıdan kafasını uzatarak:

-Hey millet! Haydi gidiyoruz, dedi.

Herkes birkaç parça bir şeyler alarak, yola koyuldular. İlçeyi ortadan ayıran ana yoldan uzun bir mesafeyi yürümeleri gerekiyordu.

Mustafa Beyin eşi Şeyma Hanım buraları henüz görmemişti. Hüseyin Bey ve Uğur Beyin hanımları Şeyma'ya bilgi veriyorlardı. Mustafa Beyin okulunun önünden geçtiler. Yolun kenarından yürümelerini sürdürdüler. Bu esnada konuşmalarına devam ediyorlardı. Balığın

nasıl tutulması gerektiğinden, kızartma şekillerine kadar balık muhabbeti yoğunluk kazanıyordu.

Hüseyin Bey, “Balık şu kurtçuklara çok geliyormuş.” diyerek elindeki kutuyu gösteriyordu. Uğur Bey de Tokat’ta iken Yeşil Irmak’ta tuttuğu balıkları ballandıra ballandıra anlatıyordu.

Piknik yapacakları mevkiye vardılar. Bir hayli yol yürümüşlerdi.

Yemyeşil ağaçların kaplamış olduğu alanda dinlenmek için oturdular. Bayanlar da biraz ötede olan ağaçların altına, yeşilliklerin içine yerleştiler. Manzara doyumsuz bir güzelliğe sahipti. Önlerinden Sakarya’nın, şanına layık akışı içinde güneş ışınlarının meydana getirdiği renk cümbüşü... Irmağın kenarında suya doyumsuzca uzanan söğüt ağaçlarının dallarından çıkan hışırtı... İnsanın derinliklerinde hissî gelişmelere sebep olan su sesi... Tam karşıda, bulutları delip geçerek semaya uzanan kayalıklardan oluşan tepenin muhteşem görüntüsü... “Rabbim isterse ben bu şekilde kalırım!” dercesine sapasağlam yıllarca ayakta kalan, her

şeye meydan okuyan tepe. Tepenin alt kısmında bulunan dağın manzarasını seyretmeye de doyum olmuyordu doğrusu. Vadinin etrafında, başın üç yüz altmış derece çevrilmesi sonucu görülen, ağaçlarla kaplanmış olan dağlar... Dağların üzerinde mavi, masmavi billur camdan oluşmuş bir çatı gibi duran gökyüzü... İnsan, “Aman Allah'ım, senin gücünün sınırı yoktur!” demekten kendisini alamıyor...

Ayetlerde ifade edilen “altından ırmaklar akan cennet” ne muhteşem bir şey olsa gerek. Dünyadaki şu güzellik karşında kendisinden geçen insan, cennet nimetleri içerisinde nasıl olur acaba?

Dinlenmek için oturdukları yer de tamamen tabii çimlerle kaplı. Hüseyin ve Uğur Beyin küçük çocukları böyle bir ortamda dururlar mı? Başladılar koşmaya, bir o yana bir bu yana. O ağaç senin, bu ağaç benim... Doyumsuz güzellikten sonsuz istifade etmek için oyunlar oynuyorlar. Büyükler dinlenmek için oturuyorlar, küçükler oynuyorlar, durmadan koşuyorlar...

Herkes bu görüntü karşısında, rahatlamanın verdiği sevinci yaşıyor. Sakarya'nın kenarında oturmaları sebebiyle, balıkların atlayıp zıplamalarını seyrediyorlar. Bu da insana ayrı bir keyif veriyor. Balıkların suyun akışına inat, yukarı doğru atlayıp yüzmeye çalışmaları enteresan geliyor insana. Suyun akışına kürek çekmek varken, neyin mücadelesini yapıyor bunlar? Yoksa bir bildikleri mi var? Veya kendilerine bakan insanlara bir mesaj mı ulaştırmaya çalışıyorlar? Akıntıya kürek çekmeyin! Doğrular ne ise, ona göre yaşayın. Mücadele etmeyi gerektirse bile, mücadelenin zorluğuna rağmen devam edin...

Biraz dinlendikten sonra balık tutmak için kalktılar. Oltalarını hazırladılar. Hüseyin Bey, yolda gelirken göstermiş olduğu kurtçuklardan taktı oltasına. Kendisine göre güzel bir yer seçerek, oltasını suya attı ve oturdu. Mustafa Bey ile Uğur Bey de attılar oltalarını Sakarya'nın derin sularına. Oturdular ve beklediler. Birbirlerine fazla uzak olmadıkları için de sohbet ediyorlardı. Balıklar bir türlü oltaya gelmiyordu. Giderken bol balık tutma hayaliyle, onca yolu yürümüşlerdi. Ama şu ana

kadar balık tutma başarısını gösterememişlerdi. Üstelik balıklar suyun yüzünde atlayıp duruyordu.

Aslında balık tutma işi, büyük bir sabır gerektiriyordu. Atacaksın oltanı suya ve saatlerce bekleyeceksin. Belki şimdi, belki birazdan... diye. İnsanın sabırlı olmasını sağlayacak bir yol olarak da kabul edilebilir bir yöntem. Ama zor geliyor insanın nefesine.

İnsan nefsi, istediği, arzu ettiği her şeyin hemen olmasını istiyor. Üstelik mazeret de kabul etmiyor. İnsanda acelecilik var. Her şeyinde acelecilik. İnsanın karşılaşmış olduğu zararların birçoğu, bu aceleliği yüzünden meydana gelmiyor mu?

Balık tutamamanın vermiş olduğu sıkıntının neticesi olarak, uzun bir zaman sessizce oturdular. Kamışlıkların arasından oltalarını gözetliyorlardı.

Hüseyin Bey, Ege bölgesi şivesiyle:

-Bugün nasibimizde bir şey yok her hâlde arkadaşlar, diyerek sessizliği bozdu. Uğur Bey de:

-Herkes nasibiyle. Ne yapalım? Biz de getirdiklerimizle idare ederiz. Tutamasak bile şu güzel manzara yeter, diye devam etti.

Bu esnada Mustafa Bey, kamışların arasından ayağa kalkarak bağırdı:

-Balık, balık!

Mustafa Beyin oltasına bir balık takılmıştı. Çekiyordu ileriye doğru, ağzına geçen çengelin acısıyla! Kurtulmak için, bütün gücüyle çekiyordu. Ama boşuna! Çünkü bir yem uğruna, küçük bir solucan için özgürce yaşadığı suyun bağrından kopacaktı. Hiç farkında olmadığı bu büyük nimetin değerini, iş işten geçtikten sonra anlayacaktı. Bütün gücünü ortaya koydu, sudan, hayatından ayırmamak için. Ama boşunaydı bu çabası. Çünkü karşısında en üstün varlık olarak yaratılan insan vardı. Mücadelenin sonucu zaten belliydi. Bütün bunlara rağmen mücadelesini bırakmayan, direnen balık, belki de kurtulma ümidiyle, Yaradan'ın vermiş olduğu iç güdüyle hareket ediyordu.

Bir yem uğruna hayatının sonunu hazırlamıştı bu balık. Niceleri vardı ki, hayatını çok basit sebeplerle mahvediyordu. Kendilerine şeytan ve taifesinin sunmuş olduğu allı morlu yemlere kanıyorlar, yemin altında saklı olan çengel ağızlarına geçince de kurtulamıyorlardı. Bir anlık heves uğruna ebedî mutluluktan uzak kalabiliyorlardı. Üstelik zokayı yutan balık kadar bile mücadele etmeden. Balığın sudan çıkmak istememesi, bunları hatırlatıyordu.

Mustafa Beyin “Balık, balık!” diye bağırmasıyla, Hüseyin ve Uğur Beyler oltalarını bırakarak, Mustafa Beyin yanına geldiler. Gözleri parlıyordu. Dikkatlice izliyorlardı şamandıranın hareketlerini. Bir yukarıya bir aşağıya... Şöyle yap, böyle tut, diye de tarif ediyorlardı. Oltanın, bağlı olduğu kamışla kalkması mümkün olmuyordu. Kamışı zorluyordu. Balığın büyüklüğü de heyecan veriyordu oradakilere. Mücadele devam ediyordu. Oltanın bağlı olduğu kamışın balığı kaldırıp karaya çıkarmasının mümkün olmadığı anlaşılnca, yavaş yavaş suyun kenarına çekmeye çalıştılar. Uzan bir uğraştan sonra, oltaya yakalanan balık suyun kenarına çekildi.

Suyun kenarında Hüseyin Bey balığı yakaladı. Parmaklarını damaklarına geçirdi ve sürüyerek karaya çıkardı. Çok büyük bir balıktı. Uzun bıyıkları vardı. Siyah ve yeşile çalan renk cümbüşü içerisinde zıplıyordu.

Her hâlde şimdi anlamıştı, suyun kendisi için ne derece önemli olduğunu. Nimetin içerisinde bulunanlar, o nimetin kıymetini bilmezler. Nimeti kaybedince anlıyorlar, içinde bulundukları nimetin ne kadar önemli olduğunu. Bir parçacık yemek uğruna, kendisi başkalarına yemek olmuştu.

Bu balığın bir iradesi yok. Ya kendinde irade olanların, küçük bir yem uğruna oltaya takılarak, yaradılış gayesi dışına çıkanlara ne demeli?

Balığın şiddetli zıplayışları, zaman ilerledikçe yerini yavaş devinmelere bıraktı. Bu sırada büyüklü küçüklü balıkları tutuyorlardı. Tuttukları balıkların sayısı bir hayli olmuştu. Yakalanan her balıkla çocukların sevinci bir kat daha artıyordu.

İnsan yakaladıkça, daha çok yakalama isteği ile hareket ediyor, başlarda birkaç balığa razı olanlar, şimdi daha çok, daha çok yakalamak istiyorlardı. İnsanın doyumsuzluğu ortaya çıkıyor her zaman. Yiyeceklerinden çok daha fazlasını yakalamışlardı; ama hâlâ balık yakalama isteği ile doluydular.

Keyiflerine diyecek yoktu. Hatta Mustafa Bey, o güzel sesiyle şöyle mırıldanıyordu:

Ben yürürüm yâne yâne

Aşk boyadı beni kane

Ne akilem ne divane

Gel gör beni aşk neyledi

Derde giriftar eyledi.

.....

.....

Zaman zaman da yanındaki arkadaşları eşlik ediyordu. Yemek zamanı biraz geçmişti. Karınları acıkınca, hanımlar balık kızartmaya başladılar. Yanlarında getirmiş olduklarını da hazırladılar. Erkekler balık tutarken, iki ayrı yere sofra kurdular. Sonrada Hüseyin Beyin küçük kızı Vahide'nin "Sofra hazır!" çağrısıyla oltalarını suda bırakarak kalktılar ve sofranın bulunduğu yöne doğru yürüdüler.

İştahla doyuncaya kadar yediler. Yemekten sonra da konuşmaya yeni yeni başlayan Uğur Beyin oğlu Abdullah'ın "Baba, amin!" demesiyle yemek duası yaptılar. Verilen nimetlere şükrettiler. Hazırlanan çayları yudumlarken Uğur Bey:

-Önümüzdeki hafta yine gelelim. Çok iyi oldu, dedi.

-Gelelim, gelelim. Hem balık tutar, hem de dinlenmiş oluruz, diye devam etti Hüseyin Bey.

Mustafa Bey, bir ağacın gövdesine dayanmış, ayaklarını uzatmış, çayını yudumluyordu. Bir

tarafından da Uğur Bey'e söyleyeceklerini tasarlıyordu.

-Çay ile sigara da tam gidiyor haa, değil mi Uğur?

-Benimle uğraşma! Şu sigarama karışma.

-İçme kardeşim. Senin kendi sağlığını bozmaya hakkın var mı?

-İçme, demesi kolay da bırakması zor.

-Ben, bu işin, irade meselesi olduğuna inanıyorum. İnsan isterse bırakabilir.

-Nasıl?

-Nasılı falanı yok. Bıraktım diyecek ve bırakacak.

-Oh ne güzel! Bu iş bu kadar basit mi?

-Ben öyle olduğuna inanıyorum.

-Ben sigarayı bırakamam.

-Hiç denedin mi?

-Hayır. Ama bırakamam.

-Sigara içenleri anlamakta güçlük çekiyorum.

-Sen sigara içmediğin için anlayamazsın.

-O anlamda demedim. Hiçbir faydası olmayan bir şeye bağımlı olmak, ona para vermek, zararlı olduğunu bile bile içmek, anlamadığımı işte bu!

Bu arada Hüseyin Bey de sigara içmediği hâlde:

-Ver bir sigara Uğur. Bu ziyafetin üzerine gider doğrusu, dedi.

-Buyur hocam, diye uzattı sigarayı Uğur Bey. Hüseyin Bey sigarayı aldı, yaktı ve dumanını üflemeğe başladı.

Bu esnada Mustafa Bey, yerinden doğruldu. Termostan bir bardak çay daha doldurdu:

-Sonra ben sigarayı dinî açıdan da sakıncalı buluyorum, dedi.

-Niçin sakıncalıymış efendim? Sebebinin öğrenilir miyim? diyerek ayağa kalkan Uğur Bey, oltalara doğru yöneldi.

Mustafa Bey:

-Bir dakika nereye? Sorduğun şu sorunun cevabını vereyim, deyince Uğur tekrar oturdu.

-1) İslâm'da israf haramdır. Buna hiç kimsenin itirazı yok. Sigaranın da israf olduğuna inanıyorum. 2) İslâm'da insanın kendi sağlığını koruması emrediliyor. İnsan sigara içmek sûretiyle kendi sağlığını bozuyor. Üstelik sigaranın sağlığa çok fazla oranda zararlı olduğu, tıp otoriteleri tarafından kabul ediliyor. Kabul etmekle kalmıyorlar, mücadele ediyorlar. Peki, sigara içmek sûretiyle sağlığını tehlikeye atmaya hakkın var mı? 3) Kul hakkı. Allah, kendi huzuruna kul hakkıyla gelecek olanları affetmeyeceğini söylüyor. Sigaranın dumanından çıkan zehirli gazlar sebebiyle rahatsız olan insanların hakkını nasıl ödeyecek? Hiç umursamadan, başkalarının yanında sigara içen insana ne dememiz gerekiyor? Buna hakkı var mı? Şahsen ben, sigara dumanından çok rahatsız oluyorum. Hakkımı

helâl etmeyi düşünmüyorum. Çünkü hiç kimse-
nin beni rahatsız etmeye hakkı yoktur.

Hüseyin Bey:

-Gerçekten doğru söylüyorsun. İşte attım siga-
rayı. Bunları ben pek düşünmemiştim. Gerçi
yolculuk esnasında benim hanım bunun
sıkıntısını çok çekti ama..!

-Bence sigara içmek mekruhtur, diyerek girdi
söze Uğur.

-Ben herhangi bir hüküm söylemedim. Yalnız,
bu konudaki kendi düşüncelerimi söyledim.
Biraz önce “mekruhtur” dedin. Öyle değil mi?

-Evet.

-Diyelim ki mekruhtur. Sana şunu sorarım o
zaman. Mekruhlar devamlı işlenirse ne olur?
Ya da küçük günahlar devamlı hâle gelirse,
hükmü ne olur?

-İh...

-Şu çocuklarını düşün. Bu sigarayı bırak. Abdullah sana özenip de sigaraya başlarsa, sorumlusu sen olmayacak mısın? Ha, aklıma geldi. Bir başkasına kötü örnek olman sebebi ile de ayrıca sorumlu olduğuna inanıyorum. Bunun önüne geçmek için, hiç kimsenin yanında içilmemesi gerekir. Hele öğrencilerin göreceği yerde asla!

-...

-...

Öğle namazı vakti henüz çıkmamıştı. Kalktılar, abdest alıp, cemaatle namazlarını kıldılar. Sonra da oltalarının başlarına geçtiler. Bir müddet daha balık tutmaya devam ettiler. Balık tutmak dinlendiriyordu.

Güneş, dağların arkasındaki yerine doğru meyiletmeye başlamıştı. Dönüş yolu uzundu. Onun için dönüş hazırlıklarına başladılar. Yavaş yavaş toplanan hanımların da yüzlerinde huzurun eseri görünüyordu. Hüseyin Beyin büyük kızı Kübra'nın "Biraz daha kalalım baba, ne olur?" şeklindeki yalvarmaları da bir işe yaramadı.

Oltalarını topladılar. Tuttukları balıkların pişirilmeyenlerini de poşetlere koydular. Sonra da eşyalarını toplayarak geri dönüş için yola düştüler.

Güzelliklerle dolu bir gün böylece sona ermişti. Piknik sırasındaki tatlı telâşın verdiği yorgunluk, dönüş yolunda kendini gösteriyordu. Mutluluk dolu, rahatlamış bir bedenin buruk sevinciyle evlerinin yolunu tuttular.

YÜKSEL

Birkaç öğrenci, öğretmenler odasının kapısından Mustafa Beyin dışarıya kadar gelmesini istediler. Mustafa Bey konuşmasını yarım bırakarak öğrencilerin yanına çıktı:

-Evet, ne diyorsunuz?

-Hocam, bizim sınıfta birkaç gündür bir şeyler kayboluyor. Bugünde benim dolma kalemimi almışlar, dedi içlerinden birisi.

-Peki, kim yapmış olabilir?

-Herkes Yüksel'den şüpheleniyor.

-Yüksel kim?

-Hani ön sırada, kapıdan tarafta oturuyor. Sarı, kıvrırcık saçlı, mavi gözlü zayıf bir arkadaşımız var ya?

-Tamam, tanıdım. Onun yapmış olduğundan emin misiniz?

-Evet, hocam. Herkes ondan şüpheleniyor.

Şüphe... Herkesin ondan şüphelenmesi, onun yapmış olmasını gerektirmiyordu. Mustafa Bey, henüz pek iyi tanımadığı Yüksel'den şüphe etmişti. Sebep, herkesin ondan şüphelenmiş olmasıydı. Kur'an-ı Kerîm'de mü'minlerin zandan uzak durmaları, zannın birçoğunun günah olduğu öğütlenmişken, zanla hareket ediyordu Mustafa Bey. Kesin olarak bilinmeyen şeylerin zan olduğunu da biliyordu. Ama insandı; etki altında kaldı, yanıldı.

Herkesin Yüksel'den şüphelenmesi, bir şeylerin var olduğu sonucuna götürüyordu. Niye "Yüksel" diyorlardı da bir başkasını söylemiyorlardı?

Bütün bunlara rağmen Mustafa Beyin,
Yüksel'den şüphelenmeye hakkı var mıydı?
Onu itham etmeye, ondan hesap sormaya...

Sabah son dersten önce, nöbetçi öğrenciyi
gönderen Mustafa Bey, Yüksel'i çağırdı.
Birkaç dakika sonra Yüksel geldi. Mustafa
Bey, Yüksel'in sınıfına girecek olan hocadan
izin aldı. Zaten kendisinin de dersi yoktu. Bir
saat boyunca oturup, konuşma imkânına
sahipti.

Öğretmenler derslere gittiler. Mustafa Bey
pencerenin yanındaki masanın köşesine bir
sandalye çekerek oturdu. Yüksel'e de
yanındaki sandalyeye oturması için işaret etti.
Ürkek ve çekingen bir tavırla, yüzü kızarmış
bir şekilde, tereddütlü adımlarla yürüyerek
geldi. Yavaşça oturuverdi sandalyeye. Mustafa
Bey konuşmaya başladı.

-Eee, Yüksel nasılsın bakalım?

-İyiyim..!

-Dersler nasıl gidiyor?

-İyi gidiyor.

-Derslerine çalışıyor musun?

-Evet.

Yüksel, konuşmak istemez bir tavırla davranıyordu. Mustafa Bey, Yüksel'i konuşmaya uğraştıkça, suskunluğu artıyordu. Bazen cevap vermede zorlanıyordu. Bu arada çaylar da gelmişti. Hem çaylarını içtiler, hem de konuşmaya devam ettiler:

-Sınıftan şikayetinin var mı Yüksel?

-Hayır.

-Sınıfın senden şikayeti var mı?

-Bilmem.

-Yüksel, bak oğlum! Konuşmak için seni buraya çağırdım. Bugünlerde sınıftan bir şeyler kayboluyormuş.

-Öyle söylüyor arkadaşlar.

-Sen hırsızlığın ne kadar kötü bir şey olduğunu bilirsin. Dinimizde büyük günahlardan bir tanesi de hırsızlıktır. Hırsızlık affedilecek bir suç değil. Hz. Peygamberimiz zamanında bir hırsızlık olayı oluyor. Hırsızlık yapan kişi, o zamanın ileri gelenlerden birinin çocuğu olduğu için aracı geliyorlar. Elinin kesilmemesi için torpil arıyorlar. Ama Peygamberimiz (s.a.v.)'in o müthiş cevabı geliyor: “Kızım Fatma da olsa elini keserdim!”

-Evet, biliyorum hocam. Sınıfta anlatmıştınız.

-Hiç kimse hırsız bir insanla birlikte olmak istemez. Hiç kimse komşularının hırsız olmasını istemez. Hırsızlık, insanı diğerlerinin gözünde düşürür. Hırsızlık yapanları kimse sevmez. Ha bu arada, insanları kandıran, aldatan insan da günah işlemiş olur. Çünkü Peygamberimiz, “İnsanları aldatan bizden değildir.” buyurmuştur.

Küçük yüzünde masmavi gözleri ıslıl ıslıl oldu:

-Hocam, bana bir şey demeye mi çalışıyorsunuz? dedi.

Zeki olduğu belliydi Yüksel'in. Mustafa Bey, soracağı sorudan önce ortamı hazırlamaya çalışıyordu. Direk sorması pek uygun olmayacaktı:

-Bak Yüksel, ben pek inanmıyorum. Ama sormak zorundayım. Çünkü sınıfınızdan her gün bir şeyler alınıp, çalınıyormuş. Senin aldığını söylüyorlar. Doğru mu?

-Hayır, hocam ben almadım.

-Oğlum, eğer aldıysan söyle. Bu problemi çözeriz beraberce.

-Hayır, vallahi ben almadım.

-Belki bir an şeytana uyup alırsın, diye söylüyorum. Şayet aldıysan, söyle. Bu ikimizin arasında bir sır olarak kalacak. Aldıysan, aldıklarını getir. Bu meseleyi kimseye duyurmadan burada kapatalım.

-Hayır, hayır, ben yapmadım!

-Kim yapmış olabilir o zaman?

-Bilmiyorum!

Yüksel'in mavi gözlerinden çıkan damlalar, sarı teninin üzerinde bir müddet kaydıktan sonra mozaik ile kaplanmış zemine düşüyordu. Zemin bir anda ıslanmıştı gözyaşlarıyla.

Bu gözyaşları Mustafa Beyi de üzmişti. Çünkü yufka yürekli birisiydi. Ama bu işi de yapmak zorundaydı.

-Oğlum uğraştırma beni, aldıysan söyle. Bu işi burada bitirelim. Eğer bir şeye ihtiyacın varsa, gel bana. Ben alacağım tamam mı?

-Hocam, ben almadım!

-Sen kimin oğlusun? Babanı çağıracağım buraya.

-Babam yok. Yıllar önce ölmüş. Annem birisiyle evlenmiş. Ben şimdi onların yanında kalıyorum. Zaten kendilerine zor bakıyorlar. Bana da zor bakabiliyorlar...

Bu sözlerden sonra Mustafa Bey, çok duyulandı. Dediğine, diyeceğine pişman oldu.

Bir süredir mavi gözlerinden akan damlalar, bir mermi gibi saplandı yüreğine. “Ben ne yapıyorum?!” dedi kendi kendine.

-Ağlama oğlum, sus! Ben sadece sana iyilik olsun, diye seni çağırıp konuştum. Şayet böyle bir şey varsa, sana yardımcı olayım diye seni çağırdım. Eğer ben yapmadım diyorsan, sen bilirsin. Olur ya belki hata yapmış olabilirsin, bir arkadaşın sebep olmuş olabilir, düşünce-siyle konuştum.

-Gerçekten ben yapmadım hocam.

-Tamam anladım.

Yüksel’in tavırlarından böyle bir şeyi yapmış olması mümkün görünmüyordu. Çok rahat konuşuyordu bu konuda. Yüksel’in babasının ölmesi, üvey babasının yanında kalması Mustafa Beyin dikkatini çekmişti.

-Baban ne zaman öldü?

-Çok önce, ben küçükken.

-Babana dua ediyor musun?

-Evet, Yasin okuyorum.

-Kaç kardeşsiniz?

-Yedi kardeşsiz.

-Eviniz nerede?

-Sizin evden daha yukarıda. Mezarlığın yanında.

-Eviniz nasıl, büyük mü?

-İki odası var. Birisinde annemle babam, diğesinde biz kalıyoruz.

-Yedi kişi aynı oda da mı?

-Evet, aynı odada.

-Üvey baban ne iş yapıyor?

-Demirci. Ama işi yok. Çok az kazanıyor. Bize bakmada çok zorlanıyor.

Mustafa Beyin üzüntüsü iyice artmıştı. Söyleyecek söz bulamaz hâle gelmişti. Yaptığı hatayı telafi etmek istercesine konuştu.

-Yüksel oğlum! Bundan sonra bir ihtiyacın olursa, hiç çekinmeden bana gel. Defter, kitap, kalem... Ne ihtiyacın varsa, ben alacağım. Sen de daha çok çalışacaksın ve okuyacaksın. Söz mü?

-Söz hocam.

-Şimdi sınıfına git. Dersini dinle.

Yüksel, utangaç ve boynu bükük bir şekilde kalktı. Arkasına bile bakmadan öğretmenler odasından çıktı.

Mustafa Bey, karmaşık duygular içerisinde düşünüyordu. Babasızlığın ne demek olduğunu görmemiş olsa da, bir eğitimci olarak işin vahametinin farkında idi. “Bu çocuğa yardımcı olmam gerekir.” diye içinden geçirdi. Gözleri pencereden, dışarıdaki manzaranın derinliklerinde kaybolurken, içindeki duygu deryasında bombalar patlıyordu. Düşündü, düşündü, dakikalarca... Oturduğu yerde kendisini hesaba çekiyordu. Duha sûresinin dokuzuncu ayetini okudu birkaç kez peş peşe: “Fe emme’l-yetîme felâ takhar (Yetime gelince, sakın onu üzme!)” Yetimin üzülmemesi gerekiyordu. Bu, Allah’ın

emriydi. O hâlde şeksiz şüphesiz yerine getirilmeliydi.

Peygamberimiz (s.a.v.)'in bir yetim için yaptıklarını hatırladı. Bir yetim çocuk, babasının, vefatından sonra oğluna bakması için Ebu Cehil'e bıraktığı parasını istedi birkaç kez. İhtiyacı vardı. Ama, Ebu Cehil, bu yetim çocuğun hakkı olan parayı ona vermedi. Vermemekle de kalmadı, azarladı, bağırdı, çağırdı ve kovdu.

Bu durumun farkında olan İslâm düşmanları çocukla alay etmek, Hz. Muhammed (s.a.v.) ile Ebu Cehil'i karşı karşıya getirmek düşüncesiyle, çocuğa, Hz. Muhammed (s.a.v.)'e gitmesini, Ebu Cehil'den parayı ancak onun alabileceğini söyleyerek, Peygamber'e gönderdiler.

Çocuk, Peygamberimiz'i (s.a.v.) bilmediği için sorarak Hz. Muhammed'i (s.a.v.) buldu. Ona, Ebu Cehil'de parası olduğunu; ama parasını alamadığını söyledi. Hz. Muhammed (s.a.v.) hemen çocukla birlikte Ebu Cehil'in yanına gitti. Bu arada çocuğu Hz.. Muhammed (s.a.v.)'e gönderen İslâm düşmanı müşrikler,

olacakları seyretmek ve eğlenmek için yerlerini almışlardı.

Hız. Muhammed (s.a.v.), Ebu Cehil'e: "Bu çocuğun parasını ver!" deyince, Ebu Cehil hiçbir şey söylemeden parasını iade etmişti. Böylece yetim çocuk da çok sevinmişti.

Olup bitenleri kenardan izleyen Ebu Cehil'in arkadaşları, bu durum karşısında çok şaşırdılar. Onlar olayın böyle gelişeceğini hiç tahmin etmiyorlardı. Ebu Cehil'in Hız. Muhammed (s.a.v.)'e hakaret edeceğini, kavga edeceğini zannediyorlardı.

Hız. Peygamber (s.a.v.) oradan ayrılınca, derhal Ebu Cehil'in yanına gittiler. Böyle davranmasının sebebini sordular.

Ebu Cehil: "İki yanında iki deve vardı. Öyle büyüktüler ki, şayet çocuğun parasını vermeseydim, beni yutacaklardı." diye cevap vermişti.

Yetim hakkı bu kadar önemli diye düşünürken, dışarıda, okulun arka kısmında basket

sahasının beton zemininde oynayan çocukların
çığlıklarıyla irkiliyordu zaman zaman.

Zaten ders zili de çalmak üzereydi. Oturduğu
yerden kalktı. Kitaplarını karşıda duran metal
dolapların birine koydu. Öğle yemeği için
okuldan ayrıldı. Aheste bir şekilde, düşünceli
hâliyle evin yolunu tuttu.

YIKILMAYA YÜZ TUTMUŞ BİR EV

Bütün öğretmenlerin şikayetçi olduğu sınıftaki konuşmasından sonra öğrencilerde gözle görünür değişiklikler meydana gelmişti. Öğrenciler verdikleri sözü yerine getirebilmek için çok dikkatli davranıyorlardı. Her derste sessiz bir şekilde oturuyorlar; derslerde hocalarını rahatsız etmemeye özen gösteriyorlardı. Bu ortamı bozmamak için de birbirlerine yardımcı olmaya çalışıyorlardı.

Sınıftaki davranış değişikliği dikkatlerden kaçmadı. Öğretmenler memnuniyetlerini ifade ediyorlar, hayretlerini gizleyemiyorlar, öğretmenler odasında açıktan anlatıyorlardı. Bu sınıfa ne oldu? diyerek sevinçlerini açığa vuruyorlardı.

Zaman zaman Mustafa Beye derslerin dışında oturup konuşma isteklerini iletiyorlardı. Oldukça da ısrarlı davranıyorlardı. Mustafa Bey bu teklifin onlardan gelmesine ve ısrarlı olmalarına içten içe seviniyor ve mutlu oluyordu. Kendi istekleri ile olduğu için daha verimli olacağını biliyordu. Zorlama ile alınacak olan bilginin verimli ve kalıcı olması mümkün olamazdı.

Yine o ısrarlı tekliflerden birini yapıyorlardı. Birkaç öğrenci koridorun başında Mustafa Beye:

-Hocam, başlayalım artık! Kaç zamandır söylüyoruz, bir cevap vermediniz. Bir sebebi varsa, söyleyin bilelim, dediler.

-Gerçekten istiyor musunuz?

-Ne demek hocam?! Biz bu işte çok ciddiyyiz. Öğrenmek istiyoruz.

-Peki, olur! Başlayalım.

-Ne zaman hocam?

-Hemen bugün.

-Tamam hocam. Arkadaşlara haber verelim.

İçlerinden, uzun boylu, iri siyah gözlü olanı, Kamil atıldı:

-Hocam, bu akşam bizde toplanalım. Biz arkadaşlarla kalıyoruz. Hem de bir bekâr evi görmüş olursunuz.

-O zaman yatsı namazında camide buluşalım. Sonra da beraberce gideriz.

-Olur hocam, diyerek ayrıldılar. Sevinçliyidiler. Belki de bir öğretmenleri ilk defa evlerine gelecekti. Dersin dışında bir öğretmenleriyle beraberce oturmanın dayanılmaz zevkini tadacaklardı.

Minareden yükselen ezanın sesleri odanın içinde yankılandı. Çağırıyordu namaza, kurtuluşa... Kurtuluşa çağırıldığı hâlde, insanlar gitmiyorlardı. Acaba neden? Yoksa onlar huzuru ve kurtuluşu istemiyorlar mıydı? Yoksa onların çoğu kurtuluşu bulmuşlar mıydı? Minareden yükselen bu çağrı, onlar için bir anlam ifade etmiyor muydu?

Hayye ale's-salâh
namaza!..

Haydin

Hayye ale's-salâh
namaza!..

Haydin

Hayye ale'l-felâh
kurtuluşa!..

Haydin

Hayye ale'l-felâh
kurtuluşa!..

Haydin

Allah'ın büyüklüğünün ve tek mabut
olduğunun ilânı olan bu çağrı, insanları
uyararak, kendisine gelmelerini tembihliyordu.
Ama aldırış eden yok gibiydi.

Bu fikirlerle birlikte yürüdü camiye. Camiye
vardığında ezan henüz bitmiş, cemaat içeriye
girmişti. Bugün cemaat çok fazla
görünüyordu. Çünkü genç öğrenciler gelmişti.
Sayıları azımsanmayacak kadar vardı. Hemen
dikkatleri çekiyordu. Alışık olmadıkları bir du-
rum sayılabilirdi bu, cemaat için. Bugün ne
Kadir Gecesi'ydi ne de başka bir kandil! Ama

gençler vardı camide. Mustafa Bey bu manzaradan çok memnun kaldı. Cemaatle kılınan namazdan sonra dışarı çıktı. En kenardaki büyük dut ağacının altındaki banklardan birine oturdu. Camiden çıkanlara bir müddet baktı.

Bir ihtiyar, sakalları uzunca, sık ve bembeyaz, başında örme bir yün takke ve elinde de bir asa. Belli ki memnundu durumdan. Sormadan edemedi. Bir gencin kulağına eğildi ve:

-Oğlum, bugün bir şey mi var? Kalabalık gördüm camiye de, dedi.

-Yok, dede. Namaz kılmaya geldik, dedi genç.

-İyi, iyi! Aferin! Aferin oğlum, diyerek huzurla ayrıldı camiden ihtiyar adam. Camide cemaatin çokluğu onu mutlu etmeye yetmişti. Cemaat olabilmek çok önemliydi Müslüman açısından. Bir gün cemaate gelmeyince “Nerede acaba? Başına bir şey mi geldi?” diyerek sorulup aranan bir dönemden, hiç cemaate çıkmayan; ama hâlâ merak edilmeyen bir zamana... Nereden nereye?...

Mustafa Bey oturduğu yerden kalktı. Yanına gelen birkaç öğrenci ile indi merdivenleri yavaş yavaş. Bir grup önden gidiyordu. Diğer bir grup da arkadan geliyordu. Küçük fidanlığın bulunduğu yamaçta, yıkık bir eve doğru ilerlediler.

Gerçekten bakımsızlıktan dolayı yıkılmış, eve çıkan merdivenlerin araları kırılmıştı. Çıkarken, “Aman hocam, dikkat edin!” uyarılarına, gıcırdayan tahta sesleri de karışırıyordu. Zamana yenik düşmüştü. Yıllarca kullanılmış olmanın, yıpranmışlığı ile birkaç gariban öğrenciye ev sahipliğı yapmanın kıvancını taşıyordu bütün bu görüntüsüne rağmen. Belki de çok uzun zamandan beridir, bu kadar çok insanı bir arada ağırlamamıştı.

Mustafa Bey, evin dış kapısından içeri girmek üzereydi. Kapının yarısının kırık olması dikkatinden kaçmadı. Toprak sıvasının bir kısmının dökülmüş olduğu küçük bir girişe ayakbılarını çıkardı. Düz toprak damlı olan evin tavanında da çürümeler görölüyordu. İki tane küçük penceresi olan oturacakları odaya girdiğinde, kendisinden önce gelenlerin hepsi ayağa kalkarak, Mustafa Beye yer gösterdiler.

Mustafa Bey herkesi görebileceği bir yer olan iki pencerenin arasındaki köşeye oturdu.

Çok dökülmüş ve eski olan bu ev, Mustafa Beyi etkilemişti:

-Bu ev, bu kadar kişiyi taşıyabilir mi?
Yıkılmasın sonra?

-Yok hocam, siz onun görüntüsüne bakmayın.
Çok dayanıklıdır, diye cevap verdi, evde oturanlardan birisi olan Kamil.

-Buraya kira veriyor musunuz?

-Evet hocam. Adam gün aksatmıyor. Zamanı gelince gelip kirayı alıyor.

-Kış iyice bastırınca, burası soğuk olur.
Pencerelerin araları açık duruyor. O zaman ne yapacaksınız?

-Pencerelere naylon çekeriz.

-Yemekler nasıl oluyor? Bulaşıklar falan?

-Köyden getiriyoruz hocam. Sırasıyla da yemekleri yapıyoruz, bulaşıkları yıkıyoruz

Mustafa Bey öğrencilik yıllarını hatırladı. Evde arkadaşlarıyla beraber kaldığı yılları... Nöbet ile yemek yaptıklarını. Bulaşıkları yıkadıklarını... Ev temizliği yaptığı günleri... Acı tatlı hatıralarla dolu o günleri unutmaması mümkün değildi. Üniversite yıllarının hemen hemen hepsi evde geçmişti.

Maddi sıkıntıyı devamlı hissederek geçen öğrencilik yıllarını her zaman hatırlıyordu. Zaten unutulacak gibi de değildi. Bu düşüncelerden sıyrılarak:

-Arkadaşlar, bakın size bir hatıramı anlatayım. Sayıları günlere göre değişen arkadaşlarla bir evde kalıyorduk. Ana caddenin üzerinde bir evdi. Herkes girip çıkıyordu. Bir gün akşam yemeğinden sonra sınıftan arkadaşlarım geldi. Beraber ders çalışacaktık. Çok zor bir dersti. Mutlaka başarılı olmak zorundaydık. Bir odaya çekildik ders çalışıyoruz. Zaman bir hayli ilerlemiş; uyuklamalar başlamıştı. Ben de kalktım. Mutfığa benzeyen, mutfak olarak kullandığımız odaya girdim. Çaydanlığa su

doldurup ocağa koydum. Çaydanlıktaki su kaynayınca, demlemek istedim. Evde çok az miktarda çay kalmış. Onu demliğe koydum. Ama bu sefer de şeker bulamadım; şeker kalmamıştı. Zaten gidip alacak para da yoktu. Tekrar içeri girerek, durumu arkadaşlara bildirdim. Aramızda biraz para topladık. Arkadaşım İkbâl ile birlikte, sokak sokak açık bir yer aradık. Kısa sayılamayacak bir müddet dolaştık. Şeker alacak bir yer bulamadık. Sokak lambalarının loş ışıkları altında geri döndük.

İşte böyle, öğrencilik yılları hep zordu bizim için arkadaşlar. Bir yanda eli sıcak sudan soğuk suya değmeyenler. Çocuğunun bir dediğini iki etmeyenler... Bir yanda da okumak için evinden ayrılarak, yokluk içinde kıvrananlar... Ülkemizin manzarası bu arkadaşlar.

Küçük odaya sıkışarak oturan öğrenciler, dikkatlice Mustafa Beye bakıyorlar ve ilgi ile dinliyorlardı.

-Evet arkadaşlar! Buraya toplanmamızın sebebi, konuşmak, sohbet etmektir. En başta hemen şunu ifade etmek istiyorum. Kalktınız

buraya kadar geldiniz. Gelmeyebilirdiniz de! Ama kendi isteğinizle geldiniz. Eğer Allah rızası için bir şeyler öğrenmek maksadıyla buraya gelmiş iseniz, ibadet içerisinde bulunuyorsunuz. Burada bulunduğunuz süre içerisinde sevap kazanacaksınız. İbadet, Allah'ın razı olduğu tüm işlerdir. Bizim burada bulunmamızdan, ilim öğrenmemizden Allah razı mıdır? Şu yaptığımız sohbet, güzel bir iş midir? Elbette, evet! O hâlde içinde bulunduğumuz durum da ibadet hâlidir.

Bir de hadis-i şerîf söyleyeyim size. “Melekler, ilim yolunda olanların üzerine kanatlarını indirirler.” Bu dünyanın geçici olduğunu biliyoruz. Hepimiz öleceğiz. Ölmeden önce ölüme hazır olmak gerekir. Şu soruyu her zaman kendinize sorun: “Bugün ölsem, Allah'ın huzuruna çıkıp cevap verebilecek miyim?” İşte, bu sorunun cevabına göre hayatınızı yaşayın!

Bizim için, en büyük hedef, Kur'an'ı anlamak; anladıklarımızı da yaşamak. Bunun için Kur'an'la çok meşgul olmamız gerekiyor. Hristiyanlar çocuklarını küçük yaşlardan itibaren kiliselere götürürler. İncili dinletirler,

okuturlar. Ya biz? Müslümanlar ne yapıyor? Adamın kendisi namaz kılmıyor ki, çocuğunu camiye götürsün; namaz kıl, desin. Adamın kendisi Kur'an okumuyor ki, çocuğuna Kur'an oku, desin!

Kur'an'ı okumalıyız arkadaşlar, hem de hiç aksatmadan. Dinimizin esaslarının yazılı olduğu kitabı okumadan, dinimizi nasıl öğrenebiliriz? Nasıl yaşayabiliriz?

Muhammed İkbal'in şu sözünü hiç unutamıyorum:

“Babamdan işitmiş olduğum bir nasihatın hayatımdaki tesiri büyüktür: Oğlum, Kur'an-ı Kerim'i sanki kendi üzerine inmiş gibi oku.”

Evet, Kur'an bize indiğine göre, bizzat bize inmiş gibi okumamız gerekiyor.

Kur'an-ı Kerim'i okuma konusunda da Seyyid Kutub'un tefsirinden şu ifadeleri aktarmak istiyorum:

“(Sahabeyi kastederek) onlar, Kur'an-ı Kerim'i okurken, kültürünü artırmak maksadıyla değil,

yalnızca Allah'ın emrini öğrenmek için okuyorlardı. Kendileri ve cemiyetin hayatı hakkında neler dendiğini anlamak için okuyorlardı. Bu kitabın emirlerini duyar duymaz, yaşamak için yarışıyorlardı.

Bir celsede uzun uzun dalıp kalmıyorlardı. İbn Mesud (r.a.)'ın rivayeti ile “Onlar beş on ayetle yetiniyorlar; ezberleyip, günlük hayatta uyguluyorlardı.”

Evet arkadaşlar! Ya biz? Biz ne yapıyoruz? Kur'an-ı Kerim'i hayatımıza uygulamak için mi okuyoruz? Yoksa okumuyor muyuz? Okumuyorsak bunu Müslümanlığımızla nasıl bağdaştıracağız?

Bu arada Kamil, telâşla içeriye girip çıkıyordu. Mustafa Bey bu telâşın sebebini öğrenmek istiyordu:

-Ne o Kamil? Bir şey mi var?

-Hayır hocam, bir şey yok. Arkadaşlara çay demlemiştim de!

-Arkadaşlar, bundan sonra böyle bir telâş olmasa iyi olur. Bu kadar çok bardak bulmak zor. Bundan sonra bunu yapmayalım.

-Hocam, siz nasıl isterseniz öyle olsun, diyerek demlik ile evde bulunan birkaç bardağı getirdi.

Vakit ilerlemiş olmasına rağmen gençlerin isteğiyle Mustafa Bey devam etti:

-Arkadaşlar, size bir teklifim var: Bizler Müslümanız. Bir Müslüman olarak, Kur'an-ı Kerim'i okumadan bu hayatımızı devam ettiremeyiz. Kur'an'sız bir hayat da mümkün değil. Mehmet Akif:

İnmemiştir hele Kur'an, bunu hakkıyla bilin,

Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için!

diyor. Kur'an'ı hayatımız için okumalıyız. Ama mutlaka okumalıyız. Bunun dışında şöyle bir yolda takip edebiliriz:

Yirmi dört saatimizi istediğimiz gibi harcıyoruz. Allah'ın vermiş olduğu bu zamanın, ne kadarını Allah'ın rızasına uygun yaşıyoruz? Bu zaman dilimi içerisinde Mslmanlığımızın gereği olan davranışların oranı nedir? Biraz önce ifade ettiğim gibi, Kur'an ile ilgili olmamız gerekir. Kur'an'la meşgul olduğumuz oranda ufkumuz gelişecektir.

Bakın arkadaşlar! Bir günde bir tek ayet ğrensek, senede  yüz altmış beş ayet yapar. Bu kadar ayeti öğrenen insanın hayatında, çok büyük değişmeler ve gelişmeler meydana gelecektir. Ufku genişleyecek, kültürü artacak, hayatı değişecektir.

Sizce bir ayet öğrenmek için kaç dakika gerekir? Çok az bir zaman! Öyle değil mi? Bu kadar zamanımız içerisinde, birazcık ayetlerle meşgul olalım. Günde sadece bir ayet ğrenelim. Bunu kendimiz için zorunluluk kabul edelim.

Kur'an'ın tefsiri olarak kabul edebileceğimiz hadislerden de bir tane ğrenelim. Yani günde bir ayet, bir hadis ğrenelim. Göreceksiniz, bir

müddet sonra hayatımızda çok şey
değişecektir. Deneyin göreceksiniz. Zaten
bunları yapmak zorundayız. Çünkü bunların ta-
mamı insanın mutluluğu için indirilmiştir.
Huzurlu olmanın yolu da budur.

Bu arada Kamil de çayları doldurarak, sırayla
arkadaşlarına ikram ediyordu. Gençler arasında
ikili, üçlü konuşmaların başladığı bir anda:

-Son olarak, şu hadisi hemen şimdi öğrenelim,
dedi Mustafa Bey.

“Yessirû ve lâ tüassirû. Beşşirû ve lâ tüneffirû:
Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız. Müjdeleyiniz,
nefret ettirmeyiniz.”

Bu arada değişik mevzularda özel konuşmalar
yeniden başladı. Öğrenciler birbirlerine
aldıkları notlardan, köyünün özelliklerine
kadar her şeyi anlatıyordu. Kalkma zamanının
geldiğini düşünen Mustafa Bey:

-Arkadaşlar gruplar hâlinde dağılım.
Dışarıda, sokaklarda gürültü yapmayın.
Kimseyi rahatsız etmeyin. Haftaya Abdullah'ın
evinde, yatsı namazını camide kıldıktan sonra

toplanıyoruz. Hiç kimse kalkmasın. Ben kal-
kıyorum. Sonrada sizler çıkarsınız, diyerek
çıkıp gitti.

* * *

Birkaç gün sonraydı. Dersi bulunmadığı için,
okulun bahçesinde turlayan Mustafa Beyin
yanına yaklaşan Kürşat Bey:

-Ne o Mustafa Bey? Dersin yok her hâlde.

-Evet, bu saatim boş. Şöyle bir hava alıp,
kafayı dinlendireyim, diye geziniyorum.

-Benim de dersim yok da, seni görünce aşağı
indim. Biraz konuşalım diye!

Kürşat Beyin çok sinsice davrandığını önceden
anlayan Mustafa Bey, konuşmalarına dikkat
ediyordu. Çünkü Kürşat Beyi defalarca
denemişti. Kürşat Bey, duyduğu her şeyi her
yerde söyleyebilecek bir yapıya sahipti. Okulda
olan her hadiseyi anında şehir merkezine
taşırdı. Diğer okullardaki arkadaşlarına,

müdüre, halka anlatmayı bir görev sayardı.
Belli ki yine bir şeylerin peşinde idi:

-Mustafa Bey, öğrenciler seni çok seviyorlar.

-Ya öyle mi? Bende onları çok seviyorum.

-Bütün öğrenciler sizden bahsediyor.

-Ne diyorlar?

-Çok iyi ders anlatıyormuşsun. Arkadaş gibi davranıyormuşsun.

-İyi değil mi?

-İyi, iyi de, biraz dikkatli olman gerekiyor.
Öğrenciye güven olmaz. Bugün iyi der; yarın başka bir şey söyler.

-Olabilir. Zaten insanlarımızın birçoğunun yapısı böyle.

-Nasıl yani?

-Nasılı falan yok. Bugün başka söylüyor, yarın daha başka söylüyor. Benimle konuşurken

başka, diğerleriyle konuşurken farklı konuşuyorlar.

-Ama sen yine de dikkatli ol. Severim seni bilirsin.

-Sağ ol. Dikkatli olurum.

Nasıl dikkatli olması gerekiyorsa? Mutlaka duyduğu ve hoşuna gitmeyen bir şeylerin olduğu belliydi. Ama bir türlü söyleyemiyordu:

-Mustafa Bey, bazı arkadaşlar senin aleyhinde konuşuyorlar.

-Aleyhimde ne diyebilirler ki?

-Öğrencilerle fazla ilgileniyormuşsun. Okul dışında da görüşüyormuşsun. Bazen dolaşıp geziyormuşsun. Kitap falan okutuyormuşsun.

-Bunlarda ne var? Yasak mı yoksa?

-Yok canım, öyle demek istemedim. Elbette senin yaptıkların doğru! Ama ileri geri konuşuyorlar. Mustafa Bey geldikten sonra öğrenciler çok değişti, diyorlar. Arkadaşın

olarak seni uyarıyorum. Bunlardan her şey umulur, her türlü pisliği yaparlar.

-Ne olabilir ki?

-Valla bilmem, şu Sevda Hanıma da çok dikkat et. Çok sinsidir ha!

-Hiç öyle görünmüyor ama!

-Sen onun öyle olduğuna bakma!

-Olur Kürşat Bey, daha dikkatli olurum.

-Ha! Hocam, akşamları öğrencilerin evlerine gidiyormuşsun, öyle mi?

-Öyle miymiş?

-Herkes öyle söylüyor. Ben de çarşıda bir esnafın dükkânında duydum.

Evet, nihayet söyleyeceğini söylemişti. Akşamları oturup konuşulması da epey yankı bulmuştu. Sanki hiç kimsenin işi kalmamış, akşamları oturup, beş on dakikalık sohbet onların en büyük problemi olmuştu.

Kürşat Bey bu konuyu ifade ettiğine göre, Mustafa Beyin koskocaman bir “eyvah” demesi yerinde olurdu. Artık bir şeyler “geliyorum” diyordu. Yakında bunların, kat kat fazlasıyla neşv-ü nema bulması kaçınılmazdı. Zira Kürşat Beyin ifadelerinin altında bu yatıyordu.

Üstelik şimdiden, hedef saptırma plânını da çok iyi uyguluyordu. Uyarma ayağıyla hedefi de göstermiş oluyordu.

Mustafa Bey, bir anda karmaşık düşünceler ile ne yapması gerektiği hususunu düşündü. Ama bir çözüm getiremedi ve kendi kendine: “Rabbimin dilemesi dışında hiçbir şey gerçekleşmez!” dedi.

Sonra da Kürşat Beyle beraber yürümeye devam etti. Biraz karmaşık duygularla bir o yana bir bu yana!...

KONTROL

Kararlaştırıldığı saatte ğretmen evinin önünde buluştular.

Okul müdürü Hüseyin Bey:

-Arkadaşlar! şuradan başlayalım, dedi.

Müdür yardımcısı Uğur Bey de:

-Olur hocam, şu aşağıdaki evlerde öğrenciler kalıyor, dedi. Mustafa Beyin koluna girerek yürüdü.

Mustafa Bey, yapılacak işi tam olarak bilmiyordu. “Hocam, akşam öğretmen evinin önünde buluşalım da öğrencilerin kaldığı birkaç evi ziyaret edip, ihtiyaçlarını tespit edelim.” demişlerdi.

Mustafa Bey de “olur” cevabını verdiği için gelmişti. Zaten biraz sonra, neler olacağını öğrenecekti.

Yokuş aşağı beraberce yürüdüler. Gece olması sebebi ile soğuk kendisini hissettiriyordu. İster istemez eller ceplere gidiyor, giyilen parkelerin yakaları yukarı dikiliyordu.

Sokak lambalarının hafif kırmızı ışığı altında, evlerin bazılarının bacalarından yükselen dumanlar ve kömür kokuları, mevsimin değiştiğinin ispatı gibiydi. Karanlık bir yan sokağa girdiler. Bir aracın giremeyeceği kadar dar olan bu sokağın sonunda merdivenle inilen bir eve gelmişlerdi. Gerçi ev demek için çok sayıda şahit gerekiyordu ama...

İçeride çok fazla kişinin olduğu, yükselen seslerden anlaşıyordu. Birkaç briketle çevrilmiş, kömürlüğün yanında bulunan yarı

aralık olan kapıdan daldı Hüseyin Bey. Arkasından da Uğur Bey, ağzındaki sigarasını atarak içeri girdi. Onun arkasından da Mustafa Bey.

Küçük bir aralıktan öğrencilerin oturduğu odaya girdiler. Burada kalan öğrencilerin sayısının iki katından fazlaydı içerdekiler.

Bir anda, evde sessizlik hakim oldu. Hiç kimseden çıt çıkmıyordu. İçeridekilerin tümü ayağa kalkmıştı. Bazıları bir telâş içerisinde bir şeylerin peşindeydi.

Kapı açılınca insanın yüzüne, içilen sigaralardan çıkan duman yoğun bir şekilde çarpıyordu.

Sigara partisi vardı sanki! Hiç durmadan sigara içmişlerdi. Hocalarının içeri girmesiyle şaşırmışlar, telâşa kapılarak, yanan sigaralarını söndürmek ya da saklamak amacıyla biraz hareketlilik olmuştu.

Evin sahiplerinden birisi olan Alparslan ürkek bir sesle:

-Buyurun hocam, diyerek köşedeki minderleri gösteriyordu.

Hüseyin Bey çok sinirlenmişti. Hışımla baktı öğrencilere. Elleri arkasına bağlı bir şekilde, kapının hemen önünde dikildi. Dakikalarca bekledi. Bir müddet kimse konuşmadı. Sessizlik hakimdi bütün azametiyle. Bu sessizliğin bozulması gerekiyordu. Ortamı yumuşatmak düşüncesiyle Mustafa Bey pencereyi işaret ederek:

-Şunu açın da birazcık havalansın, dedi.

Pencerenin önünde dikilen öğrenci, birkaç yaması bulunan ve perde görevi yapan bez parçasını kaldırıp yukarıdaki çiviye taktı. Sonra da biraz uğraşıp iyice yıpranmış olan çerçevesini çekerek pencereyi araladı.

Hüseyin Bey birden hareket ederek, sağı solu karıştırmaya başladı. Bulduğu sigara paketlerini alıyor. Bağırarak ceplerini yokluyordu.

Bu faaliyete Uğur Bey de katılmıştı. Daha birkaç dakika önce kendisi sigara içiyordu.

Şimdi öğrenciler içmesin, diye sigaraları topluyordu. Mustafa Bey, Uğur Beyin bu tavrına, bıyık altından gülümsüyordu.

Hüseyin Bey, sigara toplama işini bitirince, çok hafiften yanmakta olan sobaya doğru geldi. Odun sobasının kapağını yavaşça açtı:

-Şimdi bu sigaraları atıyorum. Şimdi atmazsam, hocalar kendileri içmek için topluyor diyeceksiniz, diyerek sigara ve kibritlerin hepsini attı.

Sigara tiryakisi olan öğrencilerin, sigaranın sobada yanmasına gönülleri razı olmuyordu. Ama yapacak başka bir şeyleri de yoktu. Boyunları önde, beklediler çaresiz!

Hüseyin Bey sigaraları sobaya attıktan sonra:

-Alparslan! Nedir oğlum bu durum?

-...

-Sigara içmek için mi toplanıyorsunuz buraya?

-Şey hocam!...

-Olmaz oğlum böyle! Babalarınız sizi okutmak için dişlerini tırnaklarına katarak çalışıyorlar. Benim oğlum okusun, adam olsun. Benim oğlum, başkalarının yanında mahcup olmasın diye, yemeyip size gönderiyorlar. Siz de o paraları sigaraya veriyorsunuz. Yazık değil mi? Sigara içmenin yasak olduğunu biliyorsunuz değil mi?

Uğur Bey söze karışarak:

-Biliyorlar. Hem de çok iyi biliyorlar. Defalarca uyardık. Sigara konusunda taviz vermeyeceğimizi söyledik. Ufacık yaşınızda sigara içiyorsunuz. Yazık değil mi ciğerlerinize? Sağlığınız bozulur, hasta olursunuz. Babalarınızın gönderdiği bu paraları sigaraya vermeye hakkınız var mı?

-Bundan sonra hiçbiriniz sigara içmeyeceksiniz! Bundan sonra sigara içerseniz, o zaman görüşürüz sizlerle! Yarın hepiniz yanıma geleceksiniz okulda! Tamam mı? diyerek konuşmasını devam ettiren Hüseyin Bey:

-Burada kalmayanların hepsi çıksın. Doğru evlerinize gidin. Derslerinize çalışın, yazılılılardan zayıf alıyorsunuz. Ders çalışmıyorsunuz...

Evde kalmayan, misafir olarak gelen öğrencilerin hepsi teker teker başları önlerinde çıkıp gittiler.

Evde, gelen hocalar ile orada kalan öğrenciler kalmıştı. Hızını alamayan Hüseyin Bey devam etti:

-Sen niye alıyorsun bunları evine?

-Hocam, ders...

-Kes, kes! Nasıl ders çalıştığınızı gördük işte!

-Hocam kendileri geldi.

-Ben anlamam. Bundan sonra kimseyi almayacaksınız...

Mustafa Bey, bu olayda hiçbir şeye karışmamıştı. Sadece orada olanları izlemişti. Çünkü bu tür baskın gibi olan kontrolleri

uygun bulmuyordu. Kendisi sigaraya çok karşı olmasına rağmen, bu şekilde yapılanların psikolojik açıdan doğru olmayacağına inanıyordu.

İnsanlara baskı ile yaptırılan şeylerin devamlı olmayacağını biliyordu. Bu meselenin çözümünün, karşıdakileri inandırmakla mümkün olacağını yaşayarak tespit etmişti.

Uğur Beyin tavrı dikkatlerden kaçmadı. Kendisi aralıksız olarak sigara içmesine rağmen öğrencilere “sağlığınıza bozmaya hakkınız yok” dercesine, sigaranın zararından bahsetmesi güzel bir şeydi. Kendisinin sigarayı bırakmaması sebebiyle söylediklerinin de pek etkili olmayacağı belliydi.

İnsanlara yaşayarak örnek olmak en etkili yoldur. Yoksa kendin iyi olmayanı yap. Sonra da başkasına “yapma” de. Ne anlamı olabilir ki?

Uğur Bey ve Hüseyin Bey söyleyeceklerini tamamlamış gitmek için kapıya yöneldiğinde Mustafa Bey:

-Hocam, bir dakika, diyerek konuşmaya başladı. Bu konu ile ilgili hatıralarını anlattı. Sigaranın nasıl zararlı olduğundan bahsetti. Sigara içmemeleri gerektiğini birkaç cümle ile izah etti.

Bu ortamda söyleyeceklerinin pek etkili olmayacağını bilerek, anlatmıştı bunları.

Sonra da çıktılar evden, bir başka eve gitmek için. Gittikleri evde kimseyi bulamadılar.

Kendi evlerine gitmek için ana caddeye inerek yürüdüler. Bu yürüme sırasında, Mustafa Bey, “Bu tür baskınların etkisinin kalıcı olmayacağını, başka metotlarla halledilmesi” gerektiğini izah ediyordu:

-Bu tür bir ziyarete bundan sonra ben gitmem. Ama öğrencilerle konuşmak, ihtiyaçlarını tespit etmek için giderseniz, ben de gelirim, diyordu.

-Hocam, bu konuyu nasıl yapmamız gerektiğini yarın okulda konuşuruz, diyerek ayrıldı Hüseyin Bey.

ATİYE’NİN EVİ

Öğle tatili sırasındaydı. Mustafa Bey okulun giriş kapısının önünde biraz adımladıktan sonra içeri girerek, öğretmenler odasından bir sandalye aldı. Sonra da okulun giriş kapısının önüne sandalyeye oturdu. Yoldan geçenleri seyretti biraz. İbret gözüyle inceledi tepenin zirvesindeki ağaçları. İnsanların rızık için, daha çok verim elde etmek için verdikleri uğraşları düşündü. Yüksekçe olan dağlardan istifade etmek için çalışıyor, hem de zorlu bir uğraştan sonra dağları yarıp kanaletleri döşeyerek, yük-

sek yerlere çıkardıkları suyla verimi artırıyorlardı. Zaten dar olan arazilerden daha çok istifade etmiş oluyorlardı.

İnsanlar bu dünya için verdikleri çabanın bir kısmını da Allah'ın rızasını kazanmak için harcasalar ne kadar güzel olurdu, diye düşünürken, Satife ve Atiye'nin merdivenleri çıktığını gördü:

-Hocam! Konuşabilir miyiz? diye söze başladı Satife.

-Tabi! Buyurun konuşabilirsiniz.

-Hocam, biz sizi çok seviyoruz. Derslerinizin gelmesini iple çekiyoruz.

-Sağ olun. Ben de öğrencilerimi çok severim.

-Hocam, sizinle okul dışında da konuşmak istiyoruz.

-Ama nasıl olur?

-Öyle demeyin hocam. Çok istiyoruz. Biz arkadaşlarla kararlaştırdık. Haftada bir gün

sohbet edeceğiz. On beş tane arkadaşımız var. Çok istiyorlar, gönüllü olarak gelecekler.

-Tamam da, kızlarla nasıl olacak? Nerede olacak?

-Zaten hep böyle yapıyorsunuz.

-Nasıl yani?

-Erkek öğrencilerin her istediğini yapıyorsunuz. Onlarla oturuyorsunuz. Onlarla futbol oynuyorsunuz. Kızlarla hiç ilgilenmiyorsunuz. Bize haksızlık yapıyorsunuz... Bunları söylerken gözleri yaşarmıştı Satife'nin. O kadar içten ve istekli söylüyordu ki, olumlu bir cevap alamayınca duygulanıp ağlayacaktı neredeyse.

Bu arada gözleri Atiye'ye kayd ı Mustafa Beyin. Atiye'nin durumu da farksızdı:

-Hocam, biliyorsunuz biz evde Dilek ile beraber kalıyoruz. Yanımızda ortaokula giden kardeşim Murat var. Bizim ev uygun. Ne olur hocam? diyerek konuşmaya devam etti.

Mustafa Beyin olumsuz bir cevap vermesi her ikisini de çok üzecekti. Psikolojik olarak yıkılacaklardı. Şimdiye kadar hiç kimseye güvenmedikleri kadar Mustafa Beye güveniyorlardı. Onlar için ümitsizlik olmama-
lıydı. Zira çok zeki öğrencileriydi okulun. Gelecek vaat ediyorlardı.

Mustafa Bey, böyle bir sohbetin sonucunda neler olabileceğini düşündü. Bir anda ihtimalleri gözden geçirdi. Her şey olabilirdi. Çünkü defalarca dikkati çekilmiş, uyarılmıştı.

Aman hocam! Şuna dikkat et! Aman hocam bunu yapma! Aman hocam alışılmışın dışına çıkma! Aman hocam, hiçbir şeye karışma!

Zaten erkek öğrencilerle akşamları oturması, o da hafta da bir saat, bu kadar tepki almıştı. Kız öğrencilerle de sohbet etmesi Mustafa Beyden rahatsız olanlar için altın değerinde bir fırsat olarak değerlendirilebilirdi. Dedikodular hatta iftiralar bile atılabilirdi. Sadece Mustafa Beyi engellemek adına her türlü pisliği yapmaya hazır olan kişilerin varlığını biliyordu.

Madalyonun öbür yüzünde de, çocukların çok içten bir istekleri vardı. Mustafa Bey bu ikilem içerisinde gitti geldi. Düşünce âlemindeki yaşadığı kısa süreli, ama çok şiddetli olan bu çatışmadan sonra, sonraki dönemlerde çok önemli olduğunu anlayacağı kararını verdi:

-Peki, anneniz babanız izin verecek mi?
Bakalım!

-Evet hocam, yeter ki siz kabul edin. Biz izin alırız.

-Peki o zaman, cumartesi günleri Atiye'nin evinde.

Satife ve Atiye sevinç çığlıkları atmışlardı. Mustafa Bey, o zaman bir kez daha anladı ki, kızlar gerçekten bu konuda çok istekliydiler.

-Tamam hocam. Çok sağ olun! Allah sizden razı olsun.

-Cumartesi günü unutmayın. Hem fazla duyurmayın. Şöyle birazcık gizli gibi olsun, olmaz mı?

-Olur hocam, olur. Saat kaçta gelelim?

- Öğle namazından sonra olsun.

Atiye ve Satife'nin sevinci görülmeye değerdı. Mutluluktan uçuyorlardı sanki. Belki de ilk defa hocalarından özel konuşma dinleyeceklerdi.

Mustafa Bey bu fikrî çatışmadan sonra kararını vermişti. Sonucuna da peşinen katlanacaktı... Bu işe Allah rızası için “evet” demişti. Mücadele olmadan kazanç elde edilemezdi. Her kolaylıktan önce bir zorluğun olduğuna da inanıyordu.

Her zorluktan sonra bir kolaylık vardır... Her çıkışın bir de inişi vardır...

Bu sıkıntıya göğüs germeliydi ki, güzel neticesine ulaşabilsin. Ahireti kazanmak o kadar kolay değildi ki.

Bu yolda mallarını feda edenler...

Bu yolda canlarını verenler...

Canları karşılığında cennete uçanlar...

Develere bağlanarak parçalananlar...

Kumlara gömülenler...

Taşların altına bastırılanlar...

Taşlananlar, dışlananlar...

Sövülenler, dövülenler...

Zulme uğrayanlar...

Yurtlarından çıkarılanlar...

.....

.....

Vardı milyonlarca sayıda,

Adı sanı unutilan niceleri.

Sadece Allah'ın rızasını kazanmak için
katlandılar tüm bunlara diyerek, gönül
çalkantısını dindirmeye çalıştı. Çok ağır bir
baskıdan kurtulmuş gibi hissetti kendini bir

anda. Çok mutluydu; sevinçten uçuyordu sanki.

Ne olursa olsun diye meydan okudu olacaklara.

* * *

Nihayet aradan birkaç gün geçmiş ve cumartesi oluvermişti. Mustafa Bey, verdiği sözü yerine getirecekti. Öğle vakti yaklaşmıştı. Abdestini aldı. Yavaş yavaş camiye doğru yürüdü. Yolda karşılaştığı komşularıyla selâmlaştı. Hâl hatır sordu ve caminin merdivenlerini çıkarak, yeni yapılmış olan şadırvanın banklarından birisine oturdu. Cemaate gelen insanlarla merhabalaştı. Konuştular dereden tepeden. Sorulan soruların bazılarını cevaplamaya çalıştı.

Ezan okunmaya başlayınca, konuşmalar kesildi. Ezanı dinlediler sessizce. Hiç konuşmadan camiye girdi. Öğle namazını kıldı huşû ile. Çok huzur doluydu içi.

Namazdan çıkınca, caminin önünde oturdu bir müddet. Cemaatin dağılması bekledi. Gideceği

ev, caminin merdivenlerinden inince tam karşıda kalıyordu. Bir anlamda, çıkış kapısı ile Atiye'nin evinin kapısı karşı karşıya bulunuyordu.

Sonra da yaptığı işin doğruluğuna ve gerekliliğine inanarak, birer birer indi merdivenlerden.

Atiye'nin evine doğru yöneldi. Yandaki berber dükkânındakilerin bakışları eşliğinde giriş katın, yağsızlıktan dolayı gürültüyle açılan demir kapısından içeriye girdi. Uzunca bir aranın sonunda yukarı doğru çıkan tahta merdivenlere doğru ilerledi. Merdivenin en başında Atiye ve Dilek “Buyurun hocam!” diye karşıladılar.

Mustafa Bey, merdivenden, gıcırdayan tahta sesleri arasında çıktı ikinci kata. Birazcık ürkeklik vardı üzerinde. Çekingen hareketlerle girdi kapıdan içeri:

-Esselâmü aleyküm!

-Ve aleykümselâm! diyerek ayakta karşıladılar kızlar hocalarını.

Pek muhkem olmayan pencerelerden rüzgarın ısılığı duyuluyordu. Burayı şiddetli soğuklarda ısıtmak pek kolay olmasa gerek, diye düşündü. Kocaman bir oda, ortasında pek yeni olmayan bir soba, birkaç tane demirden yapılmış divan vardı. En kenarda çalışma masası olarak kullanılan masaya geçerek sandalyeye oturdu. Yanına da Atiye'nin küçük kardeşi Murat'ı oturttu. Kısa bir hâl hatır sordu. Öğrencilerin sevinçli oldukları belliydi. Yaşayanlar tarafından tadılacak bir duyguydu bu.

Öğrenciler şimdi bu duyguyu tadıyorlardı. Mustafa Bey, Atiye'ye nasıl yaşadıklarını sordu. Atiye de anlattı birazcık evden, ailesinden, köyünden...

Sonra da:

-Eğer dinlemeye hazırsanız başlayalım, diyerek Mustafa Bey başladı konuşmaya:

-Bundan sonra Kur'an-ı Kerim'den kısa sûreleri anlatayım size. Dilimizin döndüğü kadarıyla... Kur'an'ı okumadan, anlamadan Müslüman olunmaz. Günümüzdeki İslâm

anlayışı maalesef yozlaşmıştır. Adam her türlü pisliği yapıyor, Müslüman. Şirkin içerisinde batmış, yine Müslüman. Kur'an'daki Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor hâlâ Müslüman.

Günümüzün insanının Müslümanlık anlayışını, Ömer Hayyam şu dörtlüğünde çok iyi ifade etmiş. Adam sanki günümüzü tarif etmiş:

Bir elde kadeh, bir elde Kur'an,

Bir helâldir işimiz, bir haram,

Şu yarım yamalak dünyada,

Ne tam kâfiriz, ne tam Müslüman.

Allah korusun, Müslüman'ın İslâm anlayışı bu olamaz! Olmamalıdır da. Çünkü Müslüman, Allah'tan gelen her şeyi peşinen kabul eden kişidir. Hem Müslüman'ım diyeceksin, hem de

itaat etmemek sûretiyle Allah’a isyan edecek-
ceksin. Böyle bir Müslümanlık olmaz. İman
etmek, itaat etmeyi gerektirir.

İman ettiğini söyleyen yığınlar var. İmanın
gerektirdiği şeylerden çok uzak. Amelsiz,
ibadetsiz, Kur’an’sız... yaşayarak, Allah’ın razı
olacağı bir hayatı terk ediyorlar.

Bu tip insanlarla sakın ha arkadaş olmayın.
Onlara kanıp da Allah’ın yasaklarına meyil
etmeyin. Bakın Yüce Allah insanları Nas
sûresinde nasıl uyarıyor:

“(Ey Resûl’üm) de ki: Sığınırım insanların
Rabbine,

insanların melikine (hükümdarlar
hükümdarına),

insanların ilahına...

O sinsi şeytanın şerrinden;

öyle bir şeytan ki, kalplerine vesvese verir;

(o şeytan) cinlerden de olur, insanlardan da.”

Ayet-i kerimede şeytanlar tarif ediliyor. Şeytanların cinlerden de insanlardan da olabileceği bildiriliyor. Yani insanlardan da şeytanlar vardır. Hem de çok daha tehlikelidir. Çünkü senin gibi yiyor, içiyor, geziyor ve aramızda dolaşıyor. Bu tip şeytanlaşmış bir insanla yakın olmak demek, Allah korusun onun gibi hareket ederek dinden uzaklaşmak demektir.

Eğer seni kötülüğe çağıran birisi varsa, ibadetlerinden, güzel davranışlarından seni uzaklaştırmaya uğraşan birisi varsa! Aman ha dikkatli ol. Çünkü Allah’ın yolundan uzaklaştırmaya çalışan bir insan şeytanı olabilir. En yakın akrabası bile olsa! İnsanları arkadaşlarının yoldan çıkarması daha kolaydır. Tanımadıklarından gelecek olan tehlikeye belki hazır olabilirsin. Ya tanıdıklarından, yakınlarından geleceklere hazırlıklı mısın?

İnsanları yoktan var eden, rızkı veren, yaşatan, öldüren, âlemlerin Rabbine, insanların

melikine, insanların ilahına sığınmamızı istiyor. Sinsi şeytanın şerrinden korunmanın yolu Allah'a sığınmaktır. Şeytan insanın en büyük düşmanıdır. Hak yol üzerine oturarak insanları uzaklaştırmaya çalışır. İyiyi kötü, kötüyü iyi göstermek sûretiyle, insanların önlerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından, bıkmadan, usanmadan, defalarca yaklaşırlar. Vesvese vererek Haktan uzaklaştırmaya çalışırlar. Görev edinmiştir kendine, insanları saptırma işini!

Bu işi yapacak olan İblistir. Hepiniz bilirsiniz. Hz. Adem ve Havva'yı cennette kandırdığını ve cennetten çıkarttığını... Şeytanlık yapma işi sadece İblis ile sınırlı değil. İnsanlardan da cinlerden de şeytanların varlığını unutmamamız gerekiyor.

Bütün kötülüklerden, vesveselerden Allah'a sığınmak, kötülüklerden uzak kalmanın yoludur.

Müslümanca yaşamaya niyet ederek, bazı sıkıntılara katlanmaya hazır olmadığımız müddetçe, bizleri kötüye yönlendirecek birilerinin var olacağını unutmayın...

Sevgili gençler, bugünlük bu kadar yeter.
İnşallah haftaya görüşürüz, diyerek kalkacağı
anda Atiye'nin sesi duyuldu:

-Hocam, çay hazır. Çayınızı için de öyle
kalkarsınız.

-Yok, yok. Teşekkür ederim. Ben
içmeyeceğim.

Bu arada Dilek elindeki kek tabaklarıyla içeri
girdi.

-Aaa! Hocam, olmaz ki! Siz kalkarsanız
olmaz!

-Teşekkürler. Siz yiyin. Ben gidiyorum,
diyerek kapıya doğru yöneldi. Selâm vererek,
gıcırdayan merdivenlerden aşağı indi. Dilek ve
Atiye kapıya kadar uğurladılar.

Öğrenciler bu konuşmadan dolayı memnun ol-
duklarını ilgileri ile belli etmişlerdi.
Öğrencilerin ilgi ile dinlemesi, Mustafa Beyi
çok memnun etmişti.

Görevini yerine getirmenin mutluluğunu,
özümseye özümseye yaşadı o anda. İnşallah
birkaçı okur, kültürlü, bilgili ve bilinçli
Müslüman hanım olur, duasıyla uzaklaştı
oradan.

OKUL GECESİ

Birinci yılın tamamlanmasına çok az bir zaman kalmıştı. Okul müdürünün başkanlığında öğretmenler, bir değerlendirme toplantısı yapmışlardı. Okulun problemleri, öğrenciler ile ilgili meseleler konuşulduktan sonra okul müdürü Hüseyin Bey:

-Arkadaşlar, bütün okullar yıl sonu için gece düzenliyorlar. Davetiyeler sizlere de gelmiştir. Gönül ister ki, biz de okul olarak bir gece düzenleyelim. Ama artık vakit kalmadı. İnşallah gelecek yıl, birinci dönemden itibaren

hazırlıklarını yaparak bir piyes hazırlayalım...
diyordu.

Mustafa Beyin ilk yılıydı. Tecrübesi yoktu.
Üstelik otuz iki saat derse giriyordu. Bununla
da kalmayıp, öğrencileri tatbikat için
hazırlayarak köylere götürüyordu.

Bu konuşma esnasında fikir şimşekleri çaktı.
“Okulum için ben bunu yaparım.” Az bir
zaman kalmıştı; ama olsun, diyordu. Bir an
düşündükten sonra söz istedi:

-Eğer yardımcı olunursa ben bunu yaparım,
hazırlarım.

-Ama hocam, az bir zaman kaldı.

-Fark etmez hocam! Eğer yardımcı olunursa
inşallah yetişir.

-İstediğin arkadaşla görev verebilirsin, sana
yardımcı olacaktır. Okul idaresi olarak bize
düşenleri yapmaya hazırız, diyen Hüseyin
Beyin, biraz karamsarlık kaplı sevinçli
yüzünden okunuyordu.

Aslında bu konuda hiç tecrübesi yoktu. Sadece ilk okulu bitirme gecesinde aldığı rol vardı. Hâlâ o rolündeki sözlerini unutmamıştı. Zaman zaman tekrar eder dururdu.

* * *

Bunun için önce rolleri güzelce yerine getirecek öğrencilere ihtiyaç vardı. Bütün sınıflara tek tek girerek durumu anlattı. Piyeste görev alacak gönüllü öğrencileri topladı:

-Arkadaşlar, biliyorsunuz, okulun kapanmasına az bir zaman kaldı. Bahçelerdeki işleriniz de yoğunlaştı. Ama okul için bir gece düzenlememiz gerekiyor.

Görüyorsunuz tüm okullar veda gecesini programları hazırlıyorlar. Bizim de hazırlamamız gerekiyor. Her gün okul çıkışında çalışacağız. Cumartesi, pazar günleri de çalışacağız. Bu şartlarda geleceğim diyen varsa, kalsın. Gelemem diyen varsa, gitsin, deyince birkaç kişi ayrılıp gitti.

-Hocam cumartesi ve pazar günleri yapacağımız çalışmalardan sonra futbol oynayalım beraberce.

-Ben de zaten onu söyleyecektim. Çalışmalarımızdan sonra futbol da oynayacağız arkadaşlar.

Öğrenciler bu habere çok sevinmişlerdi. Futbol oynamak için, daha gönüllü olarak geleceklerdi.

Kimin hangi rolü yapacağının tespiti için saatlerce uğraştı. Sonunda bütün roller dağıtılmıştı. Ama bir tanesine uygun kimseyi bulamamıştı. Hz. Fatma rolünde oynayacak birisine ihtiyaç vardı.

Son sınıf öğrencilerinden Recep gelerek:

-Hocam ben bu rolü yaparım.

-Recep iyi düşün! Arkadaşların seninle dalga geçebilir.

-Hocam önemli değil. Zaten okulu bu sene bitiriyoruz. Eğer kabul edersen ben bu rolü yapacağım.

Mustafa Bey, gönüllü birisini arıyordu. O da kendi ayaklarıyla gelmişti. Sesi itibarıyla da uygundu zaten.

Bu esnada sahne dekorasyonu ile Şefik Bey, kostüm ve makyaj işlerini de Uğur Bey üzerine almıştı. Çalışmalar aralıksız olarak başlayacak ve devam edecekti.

Piyes için, rolleri kimlerin oynayacakları belirlenmişti. Herkese piyesin metni çoğaltılarak dağıtıldı. Bir taraftan ezberliyorlar. Bir taraftan da çalışıyorlardı.

Her gün, son dersin zili çalınca, herkes evinin yolunu tutarken, onlar okulun salonunda çalışıyorlardı. Bıkmadan, usanmadan ve benimseyerek, defalarca tekrar ediyorlardı.

Son bir haftaya girildiğinde Mustafa Bey, okul müdürünün yanına gitti. Çalışmalar hakkında bilgi verdi:

-Müdür bey, çalışmalarımız sona ermek üzere, hazır sayılır. Gerekli işlemleri başlatın. Davetiyeleri, ilanları falan hazırlatabilirsiniz.

Mustafa Beyin bu konuşması müdür beyi çok memnun etmişti:

-Hocam, ben bu işin olacağına pek inanmıyordum. Ama olduğunu söylüyorsunuz. Tebrik ederim, diyordu.

Mustafa Bey bu işi tebrik edilmek için yapmıyordu. Ama tebrik edilmek de fena değildi.

Nihayet son gün!..

Mustafa Bey bu işi o kadar benimsemişti ki, her an piyes ile beraber oluyordu. Sözlerin çoğunu ezberlemişti. Nasıl ezberlemesin, defalarca tekrar ettiriyordu. Rüyasında bile piyesin rollerini oynuyordu.

Çok heyecanlıydı. Son bir kez genel prova yaptırdı. Artık her şey hazırды. Başlama saatini bekliyordu.

Erkenden geldiği lise salonunun tıklım tıklım olduğunu görünce, heyecanı bir kat daha artmıştı. “Allah’ım yardım et. Bizleri mahcup etme!” diye dua ediyordu.

Piyes iki defa oynanacaktı. Akşam sivillere, ertesı gün öğle ğrencilere... Müdür bey ile parasız olması konusunda anlaşamamışlardı. Nihayet müdür beyin dediği geçerli olmuştu. Parayla olmasına rağmen salon tıklım tıklım dolmuştu.

Piyeste rol alan öğrencilerde heyecan son haddinde idi. “Başlasa da oynayıp bitirsek, yoksa öleceğim heyecandan!” diyenler vardı.

Uğur Bey, makyaj içindeki son rötuşları yapıyordu. şefik Bey de dekor ve sahneyi son kez kontrol etti.

Artık zaman tamamdı. Çalışmaların tamamını okul adına sergileme anı... Bu okul açısından çok önemliydi. Beğenilip takdir edilmesi, ğrenci sayısının artmasını sağlayabilirdi.

Mustafa Bey son kontrollerini yaptı. Son kez neler yapılması gerektiğini hatırlattı. Gerekli uyarılarda bulundu.

Davetli olan protokol de yerlerini almıştı. Her şey hazırды. Mustafa Bey “Başlatalım!” deyince, Hasan Tahsin Bey sahnedeki yerini aldı. Piyesten önce bölümler sunuldu. Müdür beyin kısa konuşmasından sonra artık piyes başlayacaktı. Işıklar söndü. Perdeler açıldı. Salondan çıt çıkmıyordu.

Hız. Ömer’in Müslüman oluşu, ana tema olarak işleniyordu. Seyirciler, piyesi yoğun bir ilgi ile izliyordu.

Birinci perdede Peygamber düşmanlarının tavrı sergileniyordu.

Birinci perdeden sonra verilen arada “Ne kadar güzel hazırlamışsın, tebrik ederiz!” diyerek Mustafa Beye sarılıyorlardı. Belli ki piyes çok iyi sunulmuştu. Beklenenin üzerinde dikkatlice izlenmişti.

Mustafa Bey, hayatının en güzel günlerinden birini yaşıyordu. Heyecan ve mutluluk bir arada...

İkinci perdede ise Hz. Ömer'in Müslüman oluşı anlatılıyordu. Gecenin sonunda herkes memnundu, huzur okunuyordu yüzlerinden. Mustafa Bey, faydalı olmanın verdiği mutlulukla yorgunluğunu unutmuşt .

MÜDÜR

Mustafa Bey okula öğretmen olarak başladığı zaman Milli Eğitim Müdürlüğü'nü Orhan Bey yürütüyordu. İlk göreve başladığında, makamına gitmiş, kendisini güler yüzle karşılayarak hâl hatır sormuştu. Orta boyun üstünde, kıvrıkcık saçlı, güler yüzlü, esmer tenli birisiydi. Yaşına rağmen çok dinç görünüyordu.

“Genç arkadaşların gelmesi iyi oluyor, top oynayacak elemanlarımız artıyor!” diye sevincini ortaya koyuyordu. Orhan Bey,

devamlı spor ile meşgul oluyordu. Kahvehane alışkanlığı olmadığı gibi sigara da içmezdi.

Mustafa Bey, mübarek gecelerde, perşembe akşamı ve ramazanlarda camide görürdü onu. Çok insancıl davranışları vardı. Sosyal münasebetleri gayet güzeldi. Sempatik oluşu sebebiyle de genel olarak öğretmenler tarafından sevilirdi.

Kahvehaneye giden öğretmen arkadaşlarına:

-Şu sigara dumanının ağır havasında nasıl duruyorsunuz içeride? Çıksanız dışarıya da beraberce koşsak ya da futbol oynasak, iyi olmaz mı? gibi sözleriyle serzenişte bulunurdu.

Bir defasında, ana caddede arkadaşlarıyla dolaşan Mustafa Beye rastladı:

-Nereye böyle arkadaşlar?

-Dolaşıyoruz hocam.

-Ben sahaya gidiyorum. Gelseniz de beraberce futbol oynasak olmaz mı?

-Olur tabi.

-Haydi bekliyorum hepinizi sahaya, diyerek yürüdü. Üzerinde eşofman ve spor ayakkabıları ile koşmaya başladı.

Bu teklif üzerine orada bulunan öğretmenlerden birçoğu evlerine giderek, gerekli malzemelerini aldılar ve futbol oynamak için sahaya gittiler.

Birkaç saat futbol oynadılar beraberce. Orhan Bey çok canlı ve dinç bir yapıya sahipti. Diğerlerine göre dayanıklı olduğu belliydi. Sonuna kadar mücadele ediyor, formunu korumaya çalışıyordu. Milli Takım Hakemliği yaptığı için devamlı spor yapıyordu. Oynanan maçtan sonra herkes evine dağıldı.

* * *

Orhan Bey, yatsı vaktinden sonra evine gitti. Hanımı ve küçük çocukları memlekete gittiği için okula giden oğlu ile evde biraz oturdu. Sonra da eşofmanlarını giyerek:

-Oğlum, sen otur. Televizyon seyret. Ben biraz koşacağım. Az sonra gelirim, diyerek evden çıkıp gitti.

Orhan Bey, çok tatlı bir şekilde aheste aheste yağan yağmurun altında evinden çıkarak koşmaya başladı.

Oğlu da televizyon seyrederken uyuyup kaldı. Televizyon açık, lambalar açık, pencereler açık...

* * *

Ertesi gün, mesai saati geldiğinde Orhan Bey hâlâ ortalıkta yoktu. Daireden evine telefon edildiğinde çocuk hâlâ uykudaydı. Uykudan telefonun sesiyle uyandı.

-Alo!

-Orhan Bey yok mu?

-Bir dakika bakayım, diyerek telefonun ahizesini bırakıp, odaları tek tek aradı. Sonra da telefonu aldı eline:

-Alo, babam yok!

-Nerede acaba, biliyor musun?

-Bilmiyorum.

-Nerede olabilir?

-Dün akşam eşofmanlarını giyerek antremana gitmişti. Ben uyumuşum. Başka haberim yok!

Evet, zavallı çocuk habersizdi olan bitenden. O hâlâ babasına ne olduğunu bilmiyordu. Karşıdakilerden bir şeyler öğrenmeye çalışıyordu kendi çocuk aklınca.

Ortada normal olmayan bir durum vardı. Ama henüz çözülmemişti. Acaba ne olmuştu Orhan Beye?

Orhan Beyin akşamleyin evden çıkıp, henüz dönmediğini öğrenen dairedelikler, telâş içerisinde gerekli olan yerlere haber verdiler.

Sonra da arama faaliyetlerine başladılar.
İlçenin dışına çıkan, bahçelere giden yolları tek tek aradılar, aradılar...

Mustafa Bey, okula giderken duymuştu Orhan Beyin kayıp olduğunu. Olanları dinledikten sonra, Orhan Beyin ölmüş olabileceği düşüncesi ortaya çıkıyordu. Bu düşünce Mustafa Beyi çok üzüyordu.

Saat on civarında iken Orhan Beyin bulunduğu haberi gelmişti. Evet, Orhan Bey bulunmuştu.

Orhan Bey, akşamleyin eşofmanlarını giyerek, bir hafta sonra yöneteceği maç için hazırlık yapmak amacıyla evden çıkıp, parke taşlarla döşeli yoldan yukarı doğru koştu, koştu. İlçenin dışında bulunan mezarlığın yanından geçti ve bağların bulunduğu patika yola saptı. Koşmaya devam etti yokuştan yukarı doğru...

Ama ne koşuş! Nereye koşuyordu Orhan Bey acaba? Sonu hiç de güzel bitmeyecek olan bir koşuyla, neyin peşindeydi.

İnsana huzur veren tatlı bir yağmurun altında başladığı koşmaya, yine o tatlı yağmurun altında son vermişti.

Ölüm, onu bu patika yolda yakalamıştı. Alacağı son nefes burada sona erdi. Artık dönüşü olmayan yola girmişti.

Orhan Bey, orada ölmüştü akşamdan. Sabaha kadar da üstüne yağmur yağmış, yağmurun altında sabahlamıştı.

“Her nefis ölümü tadacaktır.” ayetinin gereği Orhan Bey için gerçekleşmişti. Bu dünyadaki sayılı olan zamanı sona ermişti. Ve ebedî olan hayat için geçişi yaşamıştı.

Orhan Beyin cenazesi alınarak sağlık ocağının morguna getirildi. Cenazesine ölüm sebebini belirlemek için otopsi yapıldı.

Daha bir gün önce beraberce top oynadıkları insan bugün yoktu. Bu, çok ürkütücü geliyordu insana. Çok sağlam görünmesine rağmen bir gün sonra dünyasını değiştirmesi düşündürüyordu insanı.

Bu durum çok dokunmuştı Mustafa Beye. Çok yakından tanıdığı birisinin ölmesi etkilemişti. “İşte, daha dün beraberdik, ya şimdi?” diyerek üzüntüsünü dile getiriyordu.

Ölüm, herkesin beklediği gerçek,

Ölüm, takdir edilen anda gelecek,

Ölüm, yaşanarak öğrenilecek,

Ölüm, insan için bir düşün,

Ölüm, kendi başına gömüldüğün,

Ölüm, hüznün, uzun düşün...

.....

Ölümü düşündü, yukarıdaki mısralarla birlikte. Sonra bir savcının sanığı sorguladığı gibi, kendisini sorguladı. Mademki ölüm bir gerçektir. Herkes bunu bildiği hâlde, ölüme hazırlık için hiçbir şey yapılmaması, nasıl izah

edilebilirdi? İnsan ölümü tadacak, bunda hiç kimsenin şüphesi yok. Öleceğini bilen, inanan bir insan nasıl olur da kötülük yapabilir? Nasıl olur da Allah'ın emirlerini yerine getirmekte ihmal içerisinde olabilir?

Her zaman olduğu gibi, ya ölen ben olsaydım? Allah'ın huzuruna yüzümün akıyla çıkabilecek miydim? Sorusunu yöneltti kendisine, cevaplamakta oldukça zorlandı. Ölmeden önce ölüme hazır olmanın yollarını düşündü.

Hiç ölmeyecekmiş gibi geliyor insana. Her hâlde bu sebeple hep dünya, hep dünyalık peşinde koşuyor. Daha çok para, daha çok mal, daha güzel araba, daha yüksek makam... Ömrünün sonbaharını yaşayan insanda da, gençte de, orta yaşlıda da hep aynı düşünce vardı.

Orhan Bey bir gün öncesine kadar çalışıyordu. Para kazanmak için gayret içerisindeydi. Çoluk çocuk için çabalıyordu. Ya da değişik düşüncelerini gerçekleştirmenin peşindeydi. Ya şimdi?...

Gitmişti artık bu limandan. Bir daha dönmemek üzere!.. Dünyadaki hayatı içerisinde yaptıklarıyla beraber. Ne evini götürebildi, ne arabasını, ne de malını. Hiçbirisini götüremedi. Hepsi kaldı bu tarafta. O da yaptıklarıyla baş başa kaldı. İyi ve kötü amelleriyle beraber.

Hz. Peygamber (s.a.v.)’in bir hadisini mırıldandı:

“Ölüyü üç şey mezara kadar takip eder. Bunlardan ikisi geriye döner. Birisi onunla beraber kalır. Geri dönenler: Ailesi ve malıdır. Onunla kalan da dünyada yapmış olduğu işlerdir.”

Belki ailesi çok üzülecek. Çocukları hıçkırıklarla ağlayacak. Anne babası bu acıya dayanamayacak. Ama bunların hiçbirisi onu geri getirmeyecekti. Birkaç gün sonra da unutulup gidecekti. Bıraktığı mallar ve çocuklar fayda vermeyecekti. Sadece kendisinin yaptığı, Allah rızasına uygun işleri onun yardımcısı olacaktı.

Diğer bir hadisi hatırladı Mustafa Bey.
Öldükten sonra amel defteri kapanmayacak
olanlar bildiriliyordu hadiste. Yani öldükten
sonra da sevap kazanmaya devam edenler...

Bunlardan bir tanesi de Allah'a kulluk yaparak
yaşayan salih evlâttır. Ölen kişinin, arkasından
dua edecek evlât bırakması ne kadar güzel! Ne
mutlu böyle ana babalara! Ne mutlu böyle
yetişmiş çocuklara!

Evet artık gitmişti Orhan Bey, dönmek
üzere bir daha... Sessiz gemi gibi ayrılmıştı
limandan.

Artık demir alma zamanı gelmişse zamandan,
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

.....

Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu!

Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu!

Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
Bilmez ki, giden sevgililer dönmeyecekler.
Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Bir çok seneler geçti, dönen yok seferinden.
.....

Orhan Bey de dönmeyecekti bu seferden.

Dünya senin, koyunu beslediğin gibi seni
besler. Ve senin, koyunu yediğin gibi toprak da
seni yer... Sıra toprağın yemesine gelmişti.

* * *

Soğukça bir havada ilçenin tüm üst düzey
yetkilileri, öğretmenler, öğrenciler, ilçe
halkından bazıları, son görevlerini yapmak
için lisenin betonla kaplanmış basket sahasına
toplandılar. Beklediler, bekleştiler saatlerce.

Orhan Beyin cenazesi hemen karşıdaki sağlık
ocağı morgunda bekletiliyordu. İnsanlar

dışarıda, soğukta, cenazeyi; cenaze de memleketten gelecek olan yakınlarını bekliyordu...

Vakit ilerledikçe toplananların sabrı da tükeniyordu. Gelenlerin bazıları “Gelmedi demesinler”, bazıları da “Ayıp olur” düşüncesiyle oyalanıyordu.

Sonra basket sahasında saf tuttular dizi dizi. Ön tarafa bir masa koyarak cenazenin içinde olduğu tabutu yerleştirdiler.

Sırasıyla kısa protokol konuşmaları yaptılar ilçenin kaymakamı ve bazı yetkililer. Sıra artık imama gelmişti. İlçenin müftüsü konuştu biraz. Helâllik diledi saf saf dizilmiş cemaatten. Er kişi nidaları yapıyordu. Bu arada Mustafa Beyin gözü karşıda birisine kaydı. Hemen hemen herkesin saf tutarak cenaze namazına hazırlanıldığı sırada, namazı kılmamak için gruptan ayrılan birisine! Ondan başka kimse de görünmüyordu karşıda.

Bu ilçenin savcısıydı. Hakimler, kaymakamın yanında cenaze namazı için safa katılmışlardı.

Cenaze namazı kılındı. Sonra da hazır bekleyen ambulansa tabutu yerleştirdiler. Bu hengâmede savcı tekrar geri dönmüştü kalabalığın içerisine. Tabut böylece memleketine gönderilmişti. Orhan Beyin de yıllarca çalıştığı, ekmeğini yediğı, suyunu içtiğı yere vedası tabut içinde olmuştu.

Ölüm bu! Nerede, ne zaman geleceğı belli olmaz ki! Kimini uykuda, kimini çarşıda, kimini...

Hani bir olay anlatılır:

İsrail oğulları zamanında Süleyman (a.s.) ile biri konuşurken, yanlarına Azrail uğruyor.

Azrail, Süleyman (a.s.)'ın yanındaki adama biraz dikkatlice bakar. Sonra da gider.

Azrail'in bakışından korkan adam, Süleyman (a.s.)'a:

-Ben bu adamın bakışından korktum. Rüzgâra emret de beni Hindistan'a götürsün, der.

Süleyman (a.s.) da rüzgâra emreder. Adama alır, Hindistan'ın bir köşesine bırakır.

Bir müddet sonra Azrail tekrar Süleyman (a.s.)'ın yanına uğrar. Süleyman (a.s.):

-Biraz önce benim yanımdaki adama niçin öyle bakmıştın? Adam çok korktu, der.

-Benim, o şahsın ruhunu Hindistan'da almam gerekiyordu. Burada görünce dikkatimi çekti. Acaba emri yanlış mı anladım, diye dikkatlice bakmıştım. Şu anda onun canını Hindistan'da aldım. Oradan geliyorum, diye cevap verir.

İşte Orhan Bey için de ruhunu teslim edeceği yer olarak burası seçilmişti. Ve ruhunu teslim etti. Zaten ecelin ne biraz öne, ne de sona kalması mümkün değildi.

Mustafa Bey, bu ölüm olayı ile çok sarsılmıştı. Ölümün gerçek ve gelecek olduğunu anlamak, bilmek, duygularını değiştirmişti. Bu olaydan sonra ibadet ve düşüncelerine daha bir itina göstermeye başladı.

ÖĞRETMENLER GÜNÜ

Takvimler 24 kasımı gösteriyor. Güçlüklere ve zorluklara göğüs gererek, bir şeyler öğretmenin çabası içerisindeki vefakâr ve cefakâr öğretmenlerin hatırlanması açısından dikkate değer bulunabilir

Nutukların atıldığı, “Öğretmenim, canım benim, canım benim...” şiirlerinin okunduğu, alkışlandığı, problemlerin giderilme sözü verildiği bir gün.

İşte böyle bir günde, sabah ilk dersi olmadığı için birazcık geç giden Mustafa Bey, okula

yaklaştığında şaşkınlık içerisinde kaldı. Öğrencileri onu okulda aramışlar; bulamamışlardı. İkinci derse geleceğini öğrenince de yolunu gözlemişlerdi. Okulun önünde çiçeklik olarak kullanılan kanaletlerin önüne, asfalt boyunca tek sıra hâlinde dizilmişlerdi.

Mustafa Bey görölünce, bir alkış tufanı koptu. Mustafa Bey de bu durum sebebiyle şaşkınlık içerisindeydi. Yaklaşınca, bir sevgi çemberiyle sardılar etrafını.

-Hocam, Öğretmenler Günü’nüzü tebrik ederim!.. cümleleri birbirini takip ediyordu. Yükselen sesler civardakilerin de dikkatini çekiyordu.

Mustafa Bey çok heyecanlanmıştı. O zamana kadar böylesine mutlu an yaşamamıştı. Çok mutluydu. Sevilmek, takdir edilmek güzeldi. Çocukların, etrafında pervane olması görölmeye değerdı.

-Hocam, bizimle sınıfa kadar gelir misiniz? diye yalvarırcasına sözler söylüyorlardı. Söylemek ile de kalmıyorlar, ellerinden

tutarak, koluna sarılarak, sınıfa götürmeye çalışıyorlardı.

Mustafa Bey, ne yapacağına karar verememenin bocalaması içinde, hayretle onları izliyordu. Şimdiye kadar böyle bir şeyle karşılaşmamıştı.

-Tamam, siz sınıfınıza gidin. Ben de geleceğim.

-Ama mutlaka gelin hocam. Size sürprizimiz var!

-Sürpriz mi?!

-Evet, hocam! diyerek sınıflarına doğru koşmaya başladılar. Mustafa Bey nasıl bir sürprizle karşılaşacağını bilmediği için birazcık meraklanmıştı. Meraklı adımlarla öğretmenler odasına gitti.

Bugün öğretmenler odasının da havası birazcık farklıydı. Öğrenciler masaların üzerine çiçeklerle donatarak, çiçek bahçesine çevirmişlerdi. Öğretmenler, çiçek bahçesine dönmüş masaların etrafında oturuyorlardı.

Mustafa Bey birkaç dakika oturduktan sonra, öğrencilere verdiği sözü yerine getirmek için, öğretmenler odasından çıktı. Hızlı bir şekilde sınıfın yolunu tuttu.

Kapıyı açıp içeri girdiğinde, gördüğü manzara karşısında çok heyecanlandı. Çok duygulandı. Gözleri dolu dolu oldu. Sınıf sessizce bekliyordu. Tahtanın kenarına dizilmiş birkaç öğrenci ayakta dikiliyordu.

Sevgi dolu gözlerin hepsi Mustafa Beyin üzerine odaklanmıştı. Mustafa Beyin bir şeyler demesini istiyorlardı. Ama Mustafa Bey, küçük öğrencileri karşısında çok heyecanlanmış, çok duygulanmıştı; bacakları titriyordu. Çok güzel konuşan Mustafa Bey gitmiş, yerine hiç sesi çıkmayan biri gelmişti.

Tahtada bekleyen öğrencilerden Satife:

-Hocam, Öğretmenler Günü'nüzü tebrik ediyoruz. Sınıf olarak bu hediyeleri sizin için aldık. Lütfen kabul ediniz, diyerek sessizliği bozdu.

Mustafa Bey, söyleyecek bir şey bulamıyordu heyecandan. Masaya doğru yürüdü. “Hiç gerek yoktu. Keşke almasaydınız!” diyecek oldu. Ama sevgi dolu bakışların altında kelimeler boğazında düğümlendi.

Sınıftaki öğrenciler öğretmenlerine bakıyor. Öğretmenleri de öğrencilerine... Sevginin, mutluluğun harman olduğu bir andı.

-Hocam hediyeleri açar mısınız? diyerek ikinci kez bozulmuştu sınıftaki sessizlik.

Defalarca plânladığı teşekkür konuşmasını bir türlü yapamayınca:

-Çok sağ olun çocuklar! Teşekkür ederim. Keşke hiç zahmet etmeseydiniz, diyebildi.

Masanın üzerinde büyük bir paket vardı. Yanında bir buket çiçek, diğer yanında da küçük bir paket daha duruyordu.

Öğrenciler, gülümseyen yüzleriyle paketi açmasını istiyorlardı. Mustafa Bey pek açmak istemediyse de ısrarlara dayanamayarak açmaya karar verdi.

Bütün öğrencilerin bakışları nezaretinde paketi açtı, içerisinde kağıda sarılmış bir paket daha vardı. Onu da açtı.

İçinden hiç beklemediği, belki de hayal bile etmediği farklı bir hediye çıkmıştı. Satife hemen olaya müdahale etti:

-Hocam, sakın ha yanlış anlamayın. Biz bu hediyeyle çok düşündük. Sonra karar verdik. Siz bu hediye ile bizi asla unutmayacaksınız. İçindeki mektubu okuyunca, bu hediyeyle niye aldığımızı anlayacaksınız.

Mustafa Bey, zaten kızmamıştı. Kızması da mümkün değildi. Ama alışlagelmiş bir hediye olmadığı için sadece birazcık şaşırmıştı. Bir müddet sonra şaşkınlık yerini gülümsemeye bıraktı. Mustafa Bey genelde güler yüzlü olmasına rağmen bu durum karşısında gülümsemesinin oranı yüksekti.

Paketi açtıktan sonra kocaman bir damperli kamyonu masasının üzerine koydu:

-Bundan sonra bu kamyonu baktıkça sizi hatırlayacağım. Canım sıkıldığı zaman da bu

kamyonla oynayacağım, dedi. Gülüşmelerin
arasında Mustafa Bey teşekkür ederek, sınıftan
çıktı.

SATRANÇ

Mustafa Beyin öğretmenliğe başladığı bu küçük ilçenin insanları için, doğal güzellik içerisinde mutlu olmanın yollarını bulmaktan başka çıkar yol yoktu. Herkes bahçesinde kendi işiyle uğraşıyordu.

Dışardan gelenler için yapacak fazla bir şey yoktu. Gidilecek yerler belli, gezilecek alanlar sınırlı... Herkeste daha kolay vakit geçireceği bir şeylerle meşgul olma isteği vardı.

Kimisi kitap okuyor, kimisi kendini balık tutmaya vermiş... Bazıları oyun oynayarak vakit geçirmeye çalışıyordu...

Mustafa Beyin okula vardığı ilk aylarda, bir şey dikkatini çekmişti. Çok enteresan gelmişti. Üzerinde de epeyce düşünmüştü. “Pes yani!” Bu kadar da olmaz demişti.

Okulda devamlı karşılaştığı durum şuydu: Öğretmenler sürekli olarak satranç oynuyordu. Sabah, öğle, akşam ve boş olan her zamanda.

Bu iş o kadar ileri gitmişti ki, beş dakikalık teneffüslerde bile hemen satranç tahtasının başına geçip oturuyor, zil çalınca bırakıp derse gidiyorlar, diğer teneffüste devam ediyorlardı.

Bu durumdan rahatsızlık duyduğunu açıkça ifade etmeye başlayan Mustafa Beye:

-Yakında seni de görürüz. Sen bir oynamaya başla! Seninle görüşürüz o zaman, diyerek cevaplar geliyordu.

-Ben oynamasını bilemem.

-Biz sana öğretiriz.

-Hayır, öğrenmek istemem.

-Öğreneceksin, öğreneceksin, diyorlardı.

Devamlı olarak satranç oynanan yerde, zaman zaman oyunlarına gözleri kayıyordu Mustafa Beyin. Satranç taşlarının nasıl hareket ettiğini, kimin, neyi yok ettiğini, “mat”ın nasıl yapıldığını gözlemlemek sonucunda öğrenmişti.

Sadece taşların hareketlerini değil, oyuna kendilerini kaptıranların ruh hâlini de gözlüyordu.

Bir gün hareketli iki grup arasında oynanan satranç maçını izledi. Bağırmlar, gürültüler, şamatalar...birbirini izliyordu. Dışarıdan yapılan müdahalelere fena şekilde kızarak, neredeyse dövecek şekilde arkadaşlarını azarlayanlar vardı.

Tam bu ortamda, yanlarına varıp, dikildi. Biraz izledi. Ağız kalabalığı yapıldığı bir anda:

-Yahu arkadaşlar! Satranç oynamakta dinen bir sakınca var mı? diyerek, dikkatleri bir anda kendisine çekti. Tabii ki şimşekleri de...

O anda satranç oynayan Uğur Bey, çok sert bir üslûpla:

-Sen ne diyorsun be! Ne sakıncası olacak! dedi.

Uğur Bey devamlı oynayanlardandı. Çok sevdiği arkadaşı Uğur Beyin çok sert bir şekilde cevap vermesi, Mustafa Beyi çok üzmüştü. Canı çok sıkıldı; kızardı, sinirlendi. Ama sinirlerine hakim olmayı denedi. Morali çok bozulmuştu; belli etmemeye çalıştı. Uğur Beyden böyle bir çıkış beklemiyordu. Bütün sükûnetini korumaya çalışarak:

-Yok yani haram mı, mekruh mu? Onu öğrenmek maksadıyla sormuştum. Ben bu konuda pek araştırmadım. Araştıran varsa, söylesin de öğrenelim.

Biraz önce hüküm süren gürültü bir anda kesildi. Masada oturanlardan bazıları bakışlarını Mustafa Beye çevirdiler. Sol elindeki sigarasının dumanları arasında,

projektör gibi parlayan gözleriyle Mustafa Beye bakan Erhan Bey, sağ elinde tuttuğu kaleyi sallayarak:

-Nereden çıkartıyorsun bunları şimdi! Caizdir, hiçbir günahı yoktur, diyerek çıkıştı.

-Arkadaşlar siz yanlış anladınız. Size karşı bir tavrım söz konusu değil. Gerçek neyse ortaya çıkaralım. Söyleyin bildiklerinizi. Belki ben de oynamaya başlayacağım.

Mustafa Bey çok tereddütlü olmasına rağmen içten içe birkaç defa oynama isteği duymuştu. Bu isteğini, dinî endişe ile yerine getiremiyordu. Kim bilir belki de kendisine bir fetva arıyordu. Rahatça oynayabilmek için soruyordu.

Aradığını da buldu. Zaten başka bir şey beklenemezdi. Oynayanlara sorarsanız, elbette alacağınız cevap olumlu olacaktı. Ama olsundu.

Orada bulunanlardan hemen hepsi, toptan ve perakende olarak fetva vermişlerdi satranç

oynamaya, Mustafa Bey için pek yeterli değildi cevaplar.

* * *

Diğer öğretmen arkadaşları, satranç oynama konusunda pek ısrarcı davranıyorlardı. Mustafa Bey pek yanaşmak istemiyordu. Bir öğle arası öğretmenler odasına girdiğinde, satranç tahtasının başında Erhan Bey oturuyordu. Kendi kendine oynuyordu taşlarla. Birden ayağa kalktı. Mustafa Beyin koluna girerek masaya doğru götürdü:

-Mustafa Bey, haydi bir el oynayalım.

-Hayır, olmaz.

-Bırak şimdi inadı!

-Olmaz kardeşim.

-Hocam, bir defacık!

-Ama ben hiç oynamadım.

-Olsun, ben sana öğretirim.

Günlerdir seyretmek sûretiyle ister istemez öğrenmiş olduğu satranç oyununu, deneme imkânı çıkmıştı. Pek istekli olmamakla beraber Erhan Beyin yalvarırcasına ısrarlı davranışlarını kıramadı:

-Peki, o zaman oynayalım.

Erhan Bey, almış olduğu bu olumlu cevaptan sonra, pek memnun olmuştu. Atmadığı bir sevinç çığlığı kalmıştı. Demek ki bu, alışkanlık hâline gelince bırakmak çok güç, hatta imkânsız hâle gelebiliyordu. Ağlayan çocuğu sükûnete kavuşturmak için emzik verilince sustuğu gibi, satranç oynamaya başlayınca sıkıntısı ortadan kalkmış gibiydi Erhan Beyin.

Çok istekli ve iştahlı bir şekilde satranç taşlarını sıraladı. Bir taraftan da taşların yerlerini anlatıyordu. Durmadan anlatıyordu: “Şu taş böyle hareket eder, fil çapraz gider, piyon...”

Oynamaya başladılar... Erhan Beyin üst üste yaktığı sigaralar sebebiyle duman altı

olmuşlardı. Âdeta nefes almada güçlük çekiyorlardı. “Devamlı olarak dumanlı ortamda bulunanlar nasıl davranıyorlar?” diye içinden geçirdi.

Başka zamanlarda çok gergin olan Erhan Bey, belki de Mustafa Beyin satrancı pek iyi oynayamaması sebebiyle rahattı. Çünkü başkalarını yenmekten çok zevk alırdı. Yendiği zaman keyfine diyecek olmazdı. Yenildiği zaman da tam aksi bir tavırla çekilmez biri...

Çok uzun sürmeyen bir oyun sonunda Erhan Bey yenmenin tadını çıkarıyordu. Bir kez daha oynama isteğini dile getiren Erhan Bey, olumsuz cevap alınca, daha sonra oynayabilmek için Mustafa Beye iltifat etmeyi ihmal etmedi.

-Hocam, çok iyi oynuyorsunuz. Çok sakinsiniz.

-Çok iyi oynadığım için mi siz yendiniz?

-İlk defa olduğu için böyle oldu. Yoksa siz bunu çok iyi oynayacaksınız.

Yenmek, yenilmek, o kadar önemli değildi. Olmaması gereken bir şey olmuştu. Mustafa Bey satranç oynamaya başlamıştı. Satranç oynamanın ne derece bir hastalık olduğunu kendi tecrübesiyle anlamış olacaktı.

Artık herkesle satranç oynamaya başlamıştı. Oynuyor, oynuyordu. Her bulduğu yerde reddetmiyordu oynamayı.

Bu oynadığı dönem içerisinde, satranç oyununa dalan kişilerin hâllerini gözlemleme imkânına sahip olmuştu.

Kısa süre içinde zorlu bir rakip olmuştu. Bütün öğretmenler Mustafa Bey ile maç yapma arzusunu dile getiriyordu. Artık kiminle oynarsa oynasın, herkesi yeniyordu.

* * *

Satranç oynadığı zamanlarda, karşısındaki rakiplerin durumu, Mustafa Beyi üzüntüye ve düşünmeye sevk ediyordu. Zira oyuna kendilerini kaptırıyorlar, dünya ile

bağlantılarını kesiyorlardı. Sanki bu dünyadan çıkmışlar, başka bir âlemde yaşıyorlardı; dünya yıkılsa umurlarında değildi.

Sadece oyuna kilitleniyorlar; ezan okunmuş, namaz vakti geçmiş, pek aldırış etmez hâle geliyorlardı. Bacadan çıkan dumanlar gibi ortalığı kaplayan bir ortamda sisli hülyalara dalıp, kayboluyorlardı.

Bazıları bu işi o derece ileri götürmüşlerdi ki sabahtan akşama kadar başından kalkmıyorlardı. Akşama evine ekmek götürmek için bile vakit ayıramaz hâle geliyorlardı. Her an, her yerde satranç vardı...

Mustafa Bey yine bir ders çıkışı, okulun önünde sandalyelere oturup, Hasan Tahsin Beyle kitaplardan, gazetelerden, okumaktan, okumayan insanların hâllerinin ne olacağından bahsediyorlardı:

-Hocam, ben gazeteye şiirlerimi gönderiyorum.

-Çok iyi hocam. Devamlı yazıyor musunuz?

-İmkân buldukça.

-Hangi gazeteye?

-Mahalli gazeteye gönderiyorum.

-Ben de yazsam olur mu?

-Tabi olur hocam. Siz yazın. Size bir köşe verirler. Hem tecrübe kazanmış olursunuz.

-Acaba olur mu?

-Olur, olur. Siz yazın. Ben bu hafta sonu gideceğim. Hem görüşürüm. Hem de yazdıklarınızı götürürüm.

Bu konuşmalar devam ederken, müdür yardımcısının odasından büyük bir gürültü duyuldu. Bağırıyorlardı birbirlerine. Oturdıkları sandalyelerden kalktılar. Hızlı adımlarla müdür yardımcısının odasına girdiler. Uğur Beyle Erhan Bey satranç oynuyordu. Etrafında birkaç kişi ayakta dikiliyor; yardım ediyorlardı. Yapılan bu yardımlar neticesinde anlaşmazlık çıkmış ve birbirlerini azarlamışlardı. Bağırıyorlar; ama oyuna da devam ediyorlardı.

Tekrar oturdukları yere döndüler. Hasan Tahsin Bey:

-Bak hocam! Bunlara bir oyun oynayacağım, dedi.

-Hocam yapma! Bunlar kendilerini iyice kaptırmışlar. Kavga falan ederler sonra!

-Yok canım! Daha neler.

-Ne oyunu yapacaksın?

-Bak sen! Şimdi seyret, diyerek kalktı. Ani bir hareketle odanın kapısını açtı:

-Arkadaşlar, Kaymakam ile Milli Eğitim Müdürü geliyor, dedi.

Bu sözü duyan odadakiler, ne yapacaklarını şaşırdılar. Şaşkın ve anlamsız gözlerle Hasan Tahsin Bey'e baktılar. Sonra birden bir hareketlilik başladı. Masada oturan Uğur Bey, çok ani bir refleks ile masanın üzerinde duran satranç tahtasını alttaki çöp sepetine attı. Masanın karşısında oturan Erhan Bey ayağa fırlayarak, duman içerisinde kalan odayı

havalandırmak düşüncesiyle pencereyi açtı. Herkes kendisine çekidüzen verme telâşındaydı. Tam bu esnada Hasan Tahsin Bey bastı kahkahayı. Mustafa Bey de kendini zor tutuyordu.

Hasan Tahsin Beyin yaptığı bu küçük şaka, çok zorlarına gitmişti. Aslında zorlarına giden, Erhan Beyin kazanmasına ramak kala oyunlarının bozulmasıydı. Çok büyük bir tepki göstermişlerdi. Neredeyse bir dövmedikleri kalmıştı.

Hasan Tahsin Bey zor durumda kalmıştı:

-Arkadaşlar, bakın! Ben şaka yaptım, diyecek oldu. Ama hiçbirisi, bağırmaktan dinlemeye imkân bulamıyordu.

Basit bir oyun yüzünden arkadaşlarını azarlamak, kalbini kırmak gibi bir eylemi meydana getirmeye bir anlam veremiyordu. Çok basit bir şey gibi görünen bir oyun, insanı düşünemez hâle getirebiliyordu.

Sigara içenlerin nikotin bağımlılığı olduğu gibi, bu oyun da bağımlılık yapıyordu.

Bırakmamacasına bir bağımlılık... En yakın dostları kırma pahasına bir bağımlılık... Allah'a karşı görevlerini aksatma neticesini doğuran bir bağımlılık... Evini, işini, çocuklarını ikinci, üçüncü plâna itmeye götüren bir bağımlılık...

Bu oyun yüzünden insan sağlıklı düşünme imkânını kaybediyor. İradesini kullanmada özgür davranamıyor. Karşısındaki insanları ve nesneleri satranç taşı olarak görmeye başlıyor. Bütün yapacağı işleri satranç tahtası üzerinde görmeye başlıyor. Hayatının tamamını satranç oyunu kuralları içerisine hapsediyor. Ve en önemlisi de irade bağımsızlığını kaybedip, satranca ipotek ettiği için bırakamıyor... Bunları yapmaya hakkı olmadığını düşündü Mustafa Bey.

Bu olaydan sonra bu konudaki düşüncelerinin doğruluğu bir kez daha ortaya çıkmıştı. Pek gönüllü olarak başlamadığı satranca birkaç ay sonra, çok iyi öğrenmesine rağmen pek bir anlam veremiyordu.

Ve araştırmaya karar verdi. Savaş oyunu olduğu için izin verenler vardı. Ama

günümüzde savaşlar artık satranç taktiği ile at ve fil sırtında yapılmıyordu. Devletler oturdukları yerden, düğmelere basarak, füzelerle ve roketlerle savaşıyorlardı.

Zekayı geliştirdiğini de iddia edenler vardı. Zekayı nasıl geliştirdiğini pek anlayamamıştı Mustafa Bey. Çok iyi satranç oynuyordu. Herkesi yeniyordu. Buna rağmen zekayı geliştirmediğini; aksine donuk hâle getirdiğini söylüyordu. Çünkü satrancın belirli kuralları vardı. Bu kuralların dışında bir hareket yapılması mümkün değildi. Belirli bir müddet sonra her şey statik hâle geliyordu. Her şeyi, her olayı satranç ile ilintili hâle getiriyordu.

Üstelik insanlar, bu oyuna olan bağımlılıkları sebebiyle ibadetlerinde ihmal içerisinde oluyor, okumaktan uzak kalıyor, akşam oturmalarında bile bu oyun yüzünden sohbet edemiyorlardı. Fikrî tartışmalardan, görüş alış verişinden uzak kalıyorlardı.

“Bütün bunlara kişinin hakkı olamaz!” diye düşünen Mustafa Bey, bu konuda kendisi için bir karar verdi.

* * *

Hizmetlilerin odasından gelen gürültü sebebiyle merakını gidermek için o tarafa yöneldi. Alışıldık bir manzarayla karşılaştı. Yine satranç oynanıyordu. Yine itirazlar, yine sigara dumanı ve yine boşa harcanan; ama hesabı sorulacak olan zaman...

Mustafa Beyi gördüklerinde Uğur Bey:

-Mustafa Bey, şu hamle bitsin, seninle birlikte oynayalım da nasıl oynanırmış görsünler arkadaşlar! dedi.

-Yok, siz devam edin.

-Bir kez maç yapalım.

-Hayır olmaz.

-Neden olmaz? Sen daha önce oynuyordun?!

-Evet; ama oynamayacağım.

-Niçin?

-Ben bu işi bıraktım. Artık asla oynamayacağım.

-Bırakmanın sebebi ne?

-Arkadaşlar! Defalarca düşündüm. Kaynaklara baktım. Sonunda kendim için şu karara vardım: Kanaatimce benim oynamam uygun değildir. Ama siz ne yaparsınız, onu bilemem.

Konuşma çok ciddi şekilde devam etti. Mustafa Bey, düşündüklerini tek tek anlattı. İtiraz ettiler. Cevaplar verildi. Konuşmalar sürdü gitti. Onlar oynamaya devam ettiler.

Mustafa Bey, kendine vermiş olduğu sözü yerine getirmedi asla taviz vermedi. İradesine hakim olmasını bildi. O andan sonraki zamanlarda asla satranç oynamadı.

SEVDA HANIM VE YUSUF

Teneffüsün birinde, müdürün odasından çıkarak, öğretmenler odasının yolunu tutan Mustafa Bey, koridorda arkasından gelen Yusuf'un hışımlı sesiyle irkildi:

-Hocam, hocam!

Mustafa Bey durdu, dönüp arkasına baktı. Yusuf koşarak kendisine geliyordu:

-Hocam bir dakika!

-Evet, Yusuf! Ne diyorsun?

Öğretmenler odasının kapısının hemen önünde, Yusuf heyecanla bir şeyler anlatmaya çalışıyordu.

-Hocam, dersten sonra arkadaşlarla sahada top oynayacağız.

-İyi, oynayın!

-Hocam, siz de gelin. Arkadaşlar sizinle beraber oynamak istiyorlar.

-Olur. Bir aksi durum olmazsa geleyim. Futbol topu var mı?

-Bir arkadaşımızın var. Dersten çıktıktan sonra getirecek.

-İyi.

Bu esnada eşofmanları ile öğretmenler odasının kapısından Sevda Hanım çıktı. Sevda Hanım okulun beden eğitimi öğretmeni idi. Yusuf'u Mustafa Bey ile konuşurken görünce şekli değişti; kaşlarını çatı, öfkeyle baktı Mustafa Beyin yanından geçerken:

-Zaten hep siz yapıyorsunuz bunu! diyerek Mustafa Beye söylendi.

-Neyi ben yapıyorum, hoca hanım?

-Bunları siz şımartıyorsunuz! Siz kışkırtıyorsunuz!

Mustafa Bey şok olmuştu. Hiç beklemediği bir anda duyduğu bu sözlere bir anlam veremedi. Üstelik bir öğretmen tarafından söyleniyordu.

-Ne şımartması, ne kışkırtması?

-Siz bilirsiniz ne demek istediğimi! diyerek imalı bir şekilde baktı. Bu küstahlık dolu tavrını hiç kaybetmeden, söylüyordu bunları.

Mustafa Beyin zor durumda kaldığını gören Yusuf, Sevdâ Hanımla konuşmak istedi:

-Hocam, yanlış anladınız. Ben hocamla başka bir konu konuşuyordum.

-Sus, konuşma! Küstah herif! Sen ilk önce nasıl konuşulur, onu öğren. Salak!

-Hocam, lütfen yapmayın!

Sevda Hanım çok sinirlenmişti. Yusuf ne derse desin, dinleyecek bir hâlde değildi. İçinde ne varsa hepsini söyledi. Sonrada uzaklaştı oradan.

Mustafa Bey çok şaşırmıştı. Zaten Sevda Hanımla pek ilgisi yoktu. Bütün bu olanların anlamsızlığı içinde bocalarken, Yusuf bir şeyler anlatmak istiyordu.

-Hocam, çok özür dilerim, benim yüzümden oldu.

-Ne oldu ki?

Yusuf anlatmaya başladı.

-Hocam! Aslında çok ciddi bir şey yok ortada. Ben ne dersem diyeyim, ne yaparsam yapayım, bana kızıyor, azarlıyor. Sebebini de bilmiyorum. Birkaç defa bu davranışının sebebini sordum, cevap alamadım. Bugün kızmasının sebebi de çok basit bir şey. Bir ders önce beden eğitimi vardı. Top yüzünden tartıştık. Sevda hocamızdan top istedik,

vermedi. Vermeyince tartışma çıktı. Bize bağırdı çağırdı. Hakaretler savurdu. Biz de hocamızdır, diye ses çıkartmadık. Hepsi bu kadar.

Mustafa Bey, Sevda Hanımın bu çıkışından dolayı çok canı sıkılmıştı. Bu sıkıntı içerisinde dinledi Yusuf'un anlattıklarını.

-Tamam, Yusuf sen git.

-Geliyorsunuz, değil mi hocam?

-İnşallah.

Düşünceli bir şekilde öğretmenler odasına girdi. Sakarya vadisinin güzelliklerinin görüldüğü pencereye doğru ağır adımlarla ilerledi. Pencerenin önünde durdu. Tabiatın güzelliğini seyre daldı. İçeride bulunan öğretmenlerden bazıları:

-Mustafa Bey, hayırdır. Çok dalgınsınız, dediler.

-Yok bir şey, diye cevap verdi.

Kapının açılması ile dönüp geri baktığında, Sevda Hanım olduğunu gördü. Ne yapması gerektiğini düşündü. Sonra da Sevda Hanıma doğru yürüdü. Kendisine doğru yürüdüğünü gören Sevda Hanım telâşlanmıştı. Mustafa Bey yanına varıp durdu:

-Bakın, Sevda Hanım! Şayet benimle ilgili bir probleminiz varsa, oturup konuşalım. Varsa bir sıkıntınız söyleyin. Ben şimdiye kadar size karşı ne yaptım ki, böyle davranıyorsunuz. Bağırıp çağırmakla bu iş olmaz. Şimdi ben de size bağırıp çağırabilirim. Ama yapmıyorum. İnsanlar konuşarak anlaşır.

-Ama sizi Yusuf'la... diyecek oldu. Mustafa Bey konuşmasına fırsat vermedi:

-Evet, Yusuf'la ben konuşuyordum. Dersten sonra futbol oynamak istiyorlardı, diyerek Yusuf'la aralarında geçen konuşmayı anlattı.

-Hoca hanım, lütfen konuşmanıza bundan sonra dikkat edin. Bir probleminiz varsa, konuşarak çözelim.

Sevda Hanımdan ıt ıkılmıyordu, susmuştı. Gözlerini bir noktaya dikmiş, öylece bakıyordu masanın üzerine. Mustafa Bey ile Yusuf'u konuşurken görünce, Yusuf'un bir ders önce olanları anlattığını zannetmişti. Bu sebeple hırçın davranmıştı. Ama zannedilen şeylerle hareket edildiğinde, çok yanlış şeyler olabileceğini belki de anlamıştı.

Sevda Hanımın böyle davranmasının sebebi, sadece bu olamazdı. Mustafa Bey hakkında başka plânlarının da olabileceği gözden kaçmıyordu. Yoksa?...

ENDER VE ZEYNEP

Mustafa Bey, yoğun bir ders gününün sonunda evine gelmişti. Gün boyunca ders anlatmasından dolayı fizikî yorgunluk hissediyordu. Bunun için dinlenmek istiyordu. Dinlenmek için oturduğu yerde fazla kalma imkânı bulamamıştı.

Akşamın yaklaştığı, güneş ışıklarının dünyaya uzaktan bakmaya başladığı bir anda kapının zili çaldı. Mustafa Bey oturduğu yerden kalktı. Kapıya doğru yürüdü:

-Kim o?

-Ben hocam! Ender.

Mustafa Bey, kapıyı yavaşça açtı. Karşısında bir erkek ile bir kız duruyordu. Dikkatlice Ender'e baktı:

-Buyurun!

-Hocam, şey...

-Hayırdır.

-Hocam, sizi ziyarete geldik.

-Buyurun, hoş geldiniz.

Mustafa Bey, kapıda duran Ender ve Zeynep'i tanıyordu. Çünkü her ikisinin de derslerine girmişti. Her ikisi de okulda öğrenciydi. İkisinin birden kapıya gelmelerine bir anlam veremiyordu. Biraz şaşkınlık içerisinde ziyaret sebepleri hakkındaki ihtimalleri zihninden geçirdi. Yine de anlamlı bir ihtimal bulamadı. Sonra daha fazla beklemeden sordu:

-Geliş sebebinizi öğrenebilir miyim?

-Hocam, biz nişanlandık da...

-Öyle mi? Hayırlı olsun.

-Sağ olun hocam. Bu sebeple sizi ziyarete geldik.

Mustafa Beyin şaşkınlığı iyice artmıştı. İki tane genç insan, nişanlandık diye, beraberce gezebilme imkânına sahip miydiler? Yoksa nişanlanmak sûretiyle her şey legal hâle mi geliyordu? Gerçi Mustafa Beyin bu düşünceleri, kendilerini modern, çağdaş sayan insanlar tarafından duyulsa çağ dışı, tutucu olmakla suçlayacaklardır. Hatta daha ileri giderek, bu zamanda hâlâ böyle yobaz insanlar var, diye örnek olarak sunacaklardır. Ama Mustafa Beyin tereddütleri tamamen İslâmî endişe sebebiyle ortaya çıkıyordu.

Epeyce hızlı bir şekilde düşündü. Doğru olanı, en güzel şekli ile anlatması gerekiyordu. Kırmadan, üzmeden İslâm'ın görüşlerini onlara aktarmalıydı. Bu işi nasıl yapması gerektiğini plânladı. Sonra da:

-Yoksa siz nikâhlandınız mı?

-Hayır hocam, sadece nişanlandık.

-İyi; ama nişanlanan insanların böyle beraberce gezip tozmaları doğru mu?

-Hocam, bizim burada âdetlerimiz böyle.

-Siz de âdetleriniz böyle diye geziyorsunuz. Öyle mi?!

-Evet, hocam.

-Sizlerin bu konuda daha dikkatli, daha titiz davranmanız gerekiyor. Çünkü herkes size hoca gözüyle bakıyor. Siz böyle yaparsanız, başkalarına ne diyebiliriz ki?!

-Haklısınız hocam, bunları düşünemedik.

-Nikâhsız olarak, sizin ikinizin beraberce gezme, dolaşma, eğlenme hakkınız yok. Nikâh yapılmadan birlikte olmanız mümkün değil. Nişanlanmak, evlilik anlamına gelmez. Nişanlandık diye beraberce gezip dolaşan; ama sonunda hüsrana uğrayan sayısız insanların varlığını biliyorsunuz. Evlenmeden önce kız oğlana, oğlan da kıza bakabilir. Yani

birbirlerini görebilirler. Yanlarında bir başka şahıs olduğu zaman bazı konuları da konuşabilirler. Ama bu kadar. Nişanlandık diye her şeyi yapamazsınız.

Ender beklenmedik bir olgunluk gösterdi. Mustafa Beyin anlattıklarını dikkatlice dinledi, sonra da:

-Allah razı olsun hocam. Çok memnun oldum. Beni uyarmasaydınız belki hatalı davranabilirdim, dedi.

-Yanlış anlamayın. Bunları söylemek benim görevimdi.

-Tabi hocam, haklısınız.

Bu arada biraz arka plânda duran Zeynep de söylenenleri dinledi. Konuşulanları sessizce onayladı baş hareketiyle. Biraz utanmıştı, kızarmıştı yüzü. Belki yaptıklarının yanlışlığını bilerek, geldiği yerde duydukları sebebiyle bu hâle gelmişti. Ender elini uzattı.

-Hocam, Allah'a ısmarladık. Hayırlı akşamlar!

-Hayırlı akşamlar! Ender, yarın mutlaka görüşelim.

-Olur hocam.

Mustafa Bey de dinlenmek üzere oturduğu yere tekrar döndü.

* * *

Ertesi gün, Ender Mustafa Beyin yanına geldi. Konuştular. Uzun uzun anlattı. Ender de dikkatlice dinledi. Bu konuları hiç bilmiyormuş gibi dinliyordu. Kendisine göre sorular soruyordu. Mustafa Bey de cevap veriyordu:

-Evlilik Peygamberimizin sünnetidir. Şartları olduğu zaman evlenmek, Müslüman şahıs için sünnettir. Peygamber’imiz (s.a.v.) bir eşin, dört şey için seçilebileceğini söylüyor. “Ama siz ahlâkı (dini) güzel olanı seçin.” diyor. Diğerleri; güzellik, zenginlik, soy... Ama dini güzel olan seçilecek.

Şimdi, kızını istemeye gelen babalar, kızlarının İslâm'ı yaşayacakları birini tercih etmek yerine, malını ve işini ön plânda tutarak, kızlarını veriyor. Malı, mülkü, arabası, evi, işi varsa kızını veriyor. Halbuki kızını huzurlu yaşayamayacağı ortamlara göndermelerinden dolayı sorumludurlar.

Erkek için de aynı şeyler geçerlidir. Babası zengin diye ya da makam mevki sahiplerinin kızıdır, diye eş seçmek de problem meydana getirebiliyor.

Önemli olan Müslümanca yaşanacak bir hayatı paylaşabileceğiniz birisini seçmektir. Çünkü Müslüman'ın huzurlu bir aile ortamı içerisinde yaşayabilmesinin yolu, karşılıklı paylaşma ile mümkün olacaktır.

VE YİNE YÜKSEL

Okullar eğitim ve öğretim yılını bitirmiş, yaz tatiline girmişti. Öğrencilerin hepsi, tatile girmeleri sebebiyle sevinçliydi. Ama bazıları buruk bir sevinç içerisindeydi. Zira, karnelerindeki zayıfların hesabını akşama nasıl vereceklerinin endişesini taşıyorlardı.

Öyle ya da böyle; yaz tatili, öğrencilerin oynamaları ve dinlenmeleri açısından çok önemlidir. Tatile girmeleri sebebiyle öğretmenler de kendi memleketlerine gidiyorlardı...

Mustafa Beyin bir yaz tatilini tamamlayıp, görev yerine döndüğü gündü... Otobüsten indiğinde etrafındaki sessizlik dikkatini çekmişti. İçerisinde tarif edemediği tuhaf bir duygu vardı; karamsar, bezgin ve ürkütücü. Can sıkıntısı had safhadaydı. Çantalarını aldılar. Yavaş yavaş yürüyerek evlerine yöneldiler. Mustafa Bey yolda yürürken, hanımı Şeyma'ya dönerek:

-Çok canım sıkılıyor. Sanki çok kötü bir şey olacakmış gibi geliyor, dedi.

Evlerine yaklaştıkça, Yükselen ağıt sesleri kulakları tırmalıyordu. Dikkatlice dinlemeye çalıştı. Ama olanları çözmesi mümkün olmadı. Kötü bir şeyin olduğu, ortalığı kaplayan seslerden belliydi.

Evlerine yaklaştıkça, ağlayan insanların sesleri çoğalıyordu. Artık her tarafı kaplamıştı. Mustafa Bey olan biteni anlamak için adımlarını sıklaştırdı. Evlerine ulaştıklarında, biraz yukarıdaki evde kalabalık insan grupları bir iniyor, bir çıkıyordu. Komşularının evinde bir sıkıntının varlığı belliydi.

Evlerinin önünde dikilen, ev sahibinin oğlu Ali'ye sordu:

-Ne oldu Ali?

-Yüksel ile Hasan.

-Ne olmuş onlara?

-Ölmüşler.

-Ne?! Ölmüşler mi?! Bizim öğrenciler, Yüksel ve Hasan öyle mi?!

-Evet, hocam. Onlar ölmüşler.

-Ne zaman ölmüşler?

-Öğleye yakındı.

-Nasıl olmuş?

Yüksel ve Hasan ile aynı sınıfta olan Ali anlatmaya başladı. Anlatırken de gözyaşları damlıyordu yanaklarının üzerinden:

-Sabahleyin mahallenin çocuklarıyla beraber oynamaya gitmişler. Kanalet fabrikasının yukarısındaki arsada kanaletler var ya!

-Evet.

-İşte oradaki kanaletlerin üzerinde oynuyorlarmış. En üstteki kanaletin üzerine iki tane çocuk çıkmış. Sallanmışlar; oynamışlar. İşte o anda en üstteki kanalet düşmüş. Aşağıda oynayanlardan Yüksel ile Hasan kanaletin altında kalmışlar. Kurtulamayarak ölmüşler. Başlarının üzerine düştüğü için başları ezilmiş.

Mustafa Bey çok üzölmüştü. Kendi öğrencilerinin ölümünü duymak, onu çok sarsmıştı. Bir anda daldı gitti. Ne içeriye girebiliyordu. Ne de hareket edebiliyordu. Kapının önünde öylece kala kaldı. Yaşlarla doldu gözleri. Yaşlı gözlerle baktı kaldı önündeki bir noktaya.

Şeyma Hanım elindeki çantaları alarak eve girmişti. Mustafa Beyin bundan haberi bile olmamıştı. Yanındaki Ali'ye dönerek:

-Cenazeler kabre gömüldü mü?

-Hayır hocam.

-Cenazeler şimdi nerede?

-Savcı inceleme yapıyormuş. İnceleme bittikten sonra kaldırılacakmış.

Bu esnada yoldan geçen bir kamyonetin üzerindeki teneşir tahtasına ve tabuta takıldı gözleri. Ve şöyle birkaç ay öncesini düşündü. “Ah Yüksel, ah!” diye mırıldandı. Yüksel ile bir hayli ilgilenmişti. Daha önceki durumlardan dolayı Yüksel’in babasının olmadığını öğrenmişti. Sonra da başına gelen kazayı yakından görmüştü. Kanlar içerisindeki Yüksel’i kucaklayarak, sağlık ocağına götürmüştü. Bu olaylar sebebiyle Yüksel’i yakından tanıma imkânı bulmuştu.

Şimdi de ölümünü görmek onu yıkmıştı. Bir müddet yoldan geçen kamyonetin üzerindeki tabutu takip etti gözleriyle. Sonra da “İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râci’ûn” ayetini okudu sessizce.

Sabahleyin diğer çocuklar gibi koşup eğlenen Yüksel ve Hasan, hemen evlerinin yakınındaki

ebedî istirahatgâh olan mezarlığa
hazırlanıyordu. Bir taraftan suları ısıtılıyor,
diğer taraftan “salâ” sesi yükseliyordu. Salâ
okuyan şahsın yanık sesinden duygulanmamak
imkânsızdı. Hüzne hüzün katıyordu.

Anlaşılan, savcılık da işini tamamlamıştı.
Gündüzün ışıkları da nöbetini tamamlamış,
akşamın karanlığına nöbet teslimi yaptığı bir
an olmuştu. Tıpkı ölenlerin dünya nöbetlerinin
sona ermesi gibi.

Akşamın telâşî içerisinde insanlar, cesetleri
kabre gömmek için koşuşturuyorlardı. Aşırı
sıcak olması sebebiyle cenazelerinin
defnedilmesinin daha uygun olacağı kanaati
oluşunca, bütün işlemler hızlandırıldı.

Mustafa Bey de bu kargaşanın içerisinde,
çocukların yakın olan evleri arasında gidip
gelmeye devam ediyordu. Fırsat buldukça da
ailelerini teskin edici konuşmalar yapıyordu.

Yüksel, yıllarca öz baba sevgisini göremeden,
başına gelen onca sıkıntı ve zorluğun
arkasından terk etmişti bu dünyayı...

Hasan; bir dediği iki edilmeyen, gözlerinin içine bakılan, evin tek oğlu...

Her iki aile de perişan, üzüntülü ve huzursuz. Ama ölüm de bir gerçek. Hem de inkârı mümkün olmayan bir gerçek.

Bu gerçeğe alışmaları zor olsa da, kabullenmeleri güç olsa da, bu düşünceye kendilerini inandırmak zorundalar. İşte bu maksatla çocukların ailelerine telkinde bulunan Mustafa Bey, sabır tavsiye ediyordu. “Bu tür durumlarda Müslüman’ın sabırlı davranması ve metaneti elden bırakmaması, görevleri arasındadır. Allah sabredenlerle beraberdir.” diye teselli ediyordu.

YAŞANTIMIZI DÜŞÜNÜN

Zaman zaman imam hatip lisesindeki meslek dersleri öğretmenleri, Müftülük ile beraber bir program çerçevesinde camilerde yürütülen vaaz ve irşad faaliyetlerine katılırdı. Bu faaliyetler ramazan aylarında daha yoğun olarak devam ederdi. Müftülüğün tahsis etmiş olduğu vasıtalar ile köylere de gidilirdi.

Köylere gidildiği zaman köydeki insanların memnuniyetlerinden doğan sevinçleri görmeye değerdi. Ne yapacaklarını şaşırıyorlar, gelenleri memnun etmek için çok yoğun bir çabanın içerisine giriyorlardı.

İstenmediği hâlde, zorla ikramlarda bulunuyorlar. İkramlarını kabul etmediğiniz zaman, samimi düşüncelerinden kaynaklanan bu tavırlarını beğenmediğinizi zannederek, kırgınlık gösteriyorlardı.

Mustafa Bey, değişik zamanlarda köylere gidiyordu. Köylüler ile hasbıhâlde bulunuyordu. Onlara vaaz ediyordu. Bu iş çok hoşuna gidiyordu. Birilerine bir şeyler anlatmak, öğretmek onu mutlu ediyordu...

Bir defasında vaaz edip, kürsüden aşağı inmeye çalışıyordu. Cemaatin içerisinde kalkan yaşlı bir adam, Mustafa Beyi kucaklayıp, sarılmıştı boynuna:

-Allah razı olsun, diyordu. Bir taraftan da ağlıyordu hıçkırıklarla. Gözünden akan yaşlar, uzunca sakalından damlıyordu.

O insanlarla sohbet etmek, onları dinlemek, onlarla beraber olmak insanlara çok şey kazandırıyor.

* * *

Vaaz sadece köylerde yapılmıyordu. Zaman zaman ilçe merkezindeki camilerde de vaaz ediliyordu. Büyük camide vaaz etme sırası Mustafa Beye gelmişti. Vaaz etmeden önce konuşması gereken hususları düşündü. Gerekli araştırmalarını yaparak, hazırlıklarını tamamladı.

Nihayet vaaz kürsüsüne çıkıp oturmuştu. Camideki cemaatin sayısı bir hayli fazlaydı. Birazcık heyecan duydu. Cemaate şöyle bir baktı. Birçoğu gözlerini kürsüye dikmiş, bir şeylerin anlatılmasını istiyordu. Camide bulunanların çoğunluğu, yaşları ilerlemiş olan insanlardı. Ya diğerleri neredeydi? Acaba onlar da camiye gitmek için yaşlarının ilerlemesini mi bekliyorlardı?

Cemaatin sayısı her geçen an çoğalıyordu. Mustafa Bey, mikrofona kontrol etti. Sonra da başladı konuşmaya yavaş yavaş:

-Değerli insanlar!..

Âlemleri yoktan var eden, rızık veren, yaşatan, öldüren, her şeyde insanın üzerinde hükümlan olan yüce Allah’a hamd olsun.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen, önderimiz olan, biricik sevgilimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)’e salât-u selâm olsun.

Değerli mü’minler!..

Bugün sizlere, dilimizin döndüğü kadarıyla toplumumuzda görülen bazı rahatsızlıklardan bahsetmek istiyorum. Bu sıkıntıların sebepleri nedir ve çözüm yolu nasıl olacaktır? İçinde bulunduğumuz zamanda insanların davranışlarındaki bozuklukların nelerden kaynaklandığını izah etmeye çalışacağım.

Şu an yaşadığımız hayatı bir düşünün...

Evde anne kızıyla, baba oğlulla diyalog kurup anlaşıyor. Yine koca karısına laf anlatamıyor. Oğluna ve kızına söz dinletemiyor...

İşyerinde amir ile memur arasında, işveren ile çalışanlar arasında rahatsızlıklar var. Sosyal münasebetler sıfır noktasına gelmiş.

Birlik ve beraberliğimiz bozulma noktasına gelmiş...

Herkes kendi nefsi için çabalıyor. “Hep bana, hep bana” felsefesi geliştirilmiş...

Adam, kendisinin haklı çıkması için her şeyi mubah sayıyor.

İslâm, Müslüman’ı tarif ederken “Elinden ve dilinden emin olunan kimsedir.” dediği hâlde komşusu, tanıdık ve yakınları ona güvenemiyorsa!... Söyleyin Allah aşkına, komşular birbirine güvenebiliyor mu? O zaman!.. Nerede İslâm’ın tarif ettiği Müslüman ve Müslümanlık?!

Yine Kur’an’a uygun olan ahlâk, Müslüman’ın şahsiyeti için gerekli olan ana babaya, Müslümanlara iyilik düşüncesi toplumumuzda terk ediliyor. Yüce Allah “Allah’a hiçbir şeyi ortak koşmayın, Allah’a ibadet edin. Ana babanıza iyilik edin.” buyurduğu hâlde... Hatta

ve hatta “Onlardan biri veya her ikisi yanınızda ihtiyarlarsa onlara ‘öf!..’ bile demeyin.” uyarısına rağmen ana baba horlanıyor, hiçe sayılıyor, onlara iyi davranılmıyor, sanki onlar fazlalık olarak görülüyorsa, Allah’ın emrine karşı geliniyor demektir...

....

Mustafa Bey camideki cemaatin ilgisini çekmişti. Konuşması pür dikkat dinleniyordu. Kürsünün tam karşısındaki sütuna dayanmış birisi gözüne takıldı. Yılların ağırlık ve yorgunluğu her yönüyle belli olan bu ihtiyar hiç durmadan gözyaşı döküyordu. Kocaman çerçeveli, kalın camların arkasından dökülen damlalar, uzunca sakalından dizlerine dökülüyordu. Mustafa Beyin konuşmalarının hemen hepsinde “Doğru söylüyorsun.” anlamında başını sallıyordu. Belli ki kendi sıkıntısını dile getiren Mustafa Beyin konuşmasından çok etkilenmişti.

Mustafa Bey konuşmasına devam etti:

-Değerli inananlar!..

Aslında ana babanın İslâm'ın kurallarına aykırı olmayan isteklerinin yerine getirilmesi gerekiyor.

Böyle durumlarla karşılaşmayı istemiyorsak, ki hiçbirimiz istemeyiz, çocuklarımızın eğitim ve terbiyesine çok önem vermeliyiz. Huzur ve saadet isteniyorsa, onlara gerekli olan iman ve amel düşüncesini yerleştirmemiz gerekiyor.

Şimdi yaşı ilerlemiş kardeşlerimize, büyüklerimize sorsak, şikayetçi olacaktır. “Şimdiki gençler saygısız, büyüklerine hürmetli değiller.” gibi ifadeler kullanacaktır.

Çocuklarımız kendi öz kültüründen uzak, manevî değerlerimizi hiçe sayar bir şekilde yetişirse, sana da saygı göstermez, kendisine de! Saygı göstermesi için Allah'ın emrini öğrenmesi lazımdı. Öğretmek lazımdı.

Acaba bizim çocuğumuz neden İslâm'dan habersizdir? Neden Kur'an-ı Kerim'i merak etmez? Neden yegâne örnek insan olan Hz. Peygamber (s.a.v.)'in hayatını ve hayat tarzını öğrenmez? Neden?

Hiçbir anlam ifade etmediği hâlde pop, rak, caz... vb. müzik parçalarının sözlerini ezberleyen bu çocuğumuz, neden, kurtuluş yolu olan Kur'an'ı öğrenme gibi bir niyet taşımaz?

Şarkıcıların, aktrislerin, futbolcuların hayatlarını öğrenen, hatta kaç lira transfer ücreti aldığını, kilosunu, boyunu ve hatta ayakkabı numarasını öğrenen bu çocuğumuz, kendisine ebedî mutluluğu sağlayacak olan İslâmî düşünceden, İslâmî kültürden neden uzaktır? Niçin İslâmî kaideleri öğrenmek için gayretli değildir?

Mustafa Bey cemaatle olan bağı tam yakalamıştı. Herkes onu dinliyordu. Hiç kimseden çıt çıkmıyordu. Belli ki Mustafa Beyin hitap şekli farklı gelmişti. Dinleyenlerden bazıları gözlerini Mustafa Beyden hiç ayırmıyordu. Gözlerinden mutluluğun izleri fişkırıyordu. “Söyle be hocam! Söyle de benim oğlan duysun.” der gibi istek dolu bakışlarla kürsüde oturan Mustafa Beye yönelmişlerdi.

Mustafa Bey konuşmasına devam ederken cami de dolmuştu. Cemaat, safları sıklaştırması için uyarılıyordu.

-Müslümanlar!..

Bunun sorumluluğu kime aittir? Çocuklarımız bu hâlde iseler bunları bu hâle kim getirdi?

Konuşmamın başında söylediğim gibi, bu problemlerin ortaya çıkışının ana sebebi, Kur'an ahlâkının hayatımızda yer etmemesidir.

Kur'an'ın ahlâkı ile ahlâklanmayan toplumlarda sıkıntılar eksik olmaz. Birbirini takip eder gider.

İslâm'da sıla-i rahim (yakın akrabayı ziyaret) emredildiği hâlde akrabalar birbirlerinden kaçıyor.

Ömrü, iyilik ederek değerlendirmek emredilirken, kötülük yapmak için yarış yapılıyor.

Allah’a kul olmak gerekirken, gelip geçici, nefse hoş gelen arzu ve istekler, mal-mülk, makam ve mevki peşinde koşuluyor.

İnsan Allah’a ibadet için yaratıldığı hâlde şeytanın sesine kulak vererek, şeytanlaşıyor. Allah’a isyan ediyor.

“Komşusu açken tok yatan bizden değildir.” düsturuna kulak tıkanıyor.

Verilen nimetlere şükür yerine küfür yapıyor.

“En üstün olanınız, Allah’tan en çok korkanınızdır.” denirken, zenginlik ile makam ve mevkiyle üstünlük taslanıyor.

Akrabalık, komşuluk, sosyal münasebetler zayıflamış vaziyette.

Sizlere bir örnek vererek, konuşmamı tamamlamak istiyorum: Günlük hayatımızda kullanmış olduğumuz, âlet ve makinelerin yanında bir kullanma kılavuzu verirler. Bu kullanma kılavuzunda o âletin, hangi şartlarda kullanılması gerektiği yazılıdır.

Bu kılavuzu, o âlet ya da makinenin projesini çizenler hazırlar. Çünkü o âletin hangi şartlarda kullanılırsa daha fazla faydalı olacağını onlar bilirler. Yapılış amacı doğrultusunda kullanılması için bu kılavuz hazırlanmıştır. Bu âletten verim alınmak isteniyorsa, mutlaka bu kılavuzda yazılan esaslar dahilinde kullanılması gerekir. Kullanma kılavuzunun dışında kullanılmaya kalkılırsa istenilen randımanın alınması veya uzun ömürlü olması söz konusu olamaz. Zaten bu şartlar dahilinde kullanılırsa “garanti” kapsamında kabul edilir.

Âlemlerin Rabbi olan Cenab-ı Hak, insanı hiç yoktan var etti. Yaratıcısı olarak, insanı en iyi bilen O’dur. İnsanın nasıl yaşaması gerektiğini, nelere uygun hareket etmesi gerektiğini de Kur’an-ı Kerim’de bildirmiştir. Yani insanın, yaratılış gayesi doğrultusunda yaşaması için Kur’an-ı Kerim kılavuz olarak gönderilmiştir.

İnsanoğlu, Kur’an-ı Kerim’in istediği gibi yaşamazsa, kılavuza uygun olarak yaşamazsa, yaratılış gayesinin dışına çıkmış olur. Böyle bir durumda da mutlu ve huzurlu bir hayat yaşaması mümkün değildir. Çünkü kılavuzda anlatılan şartlara uygun yaşamamıştır. Yani

“garanti” şartlarını ihmal etmiştir. Böylece “garanti”den istifade edemeyecektir.

İşte değerli mü’minler!..

Yaratılış gayesi doğrultusunda yaşayarak, kazançlı kullardan olmamız gerek. Allah’ın rızasına ulaşmak için yaşayan kullardan olmamızı niyaz ediyorum. Ve’l-hamdü lillâhi Rabbi’l-âlemîn...

Konuşmasını tamamlayan Mustafa Bey, dinleyenlerin memnun ve mesrur olduklarını görünce, gönül rahatlığı içinde, bir şeyler anlatmanın mutluluğunu yaşayarak, kürsüden indi.

* * *

Namaz bittikten sonra cemaat camiden çıktı. Mustafa Bey, caminin görevli imamı ile birkaç dakikalık hâl hatır sorma muhabbetinden sonra dışarı çıktı. Henüz birkaç adım atmıştı. Birkaç kişinin bulunduğu gruptan birisi:

-Hocam bir dakika! dedi.

Mustafa Bey bu çağrı ile durdu. Geriye dönüp baktığında, birisinin kendisine doğru geldiğini gördü:

-Buyurun.

-Hocam, biraz konuşabilir miyiz?

-Tabii, tabii buyurun.

Olumlu cevap alan şahıs, Mustafa Beyin koluna girerek, samimi bir şekilde, caminin yan tarafında bulunan, üç tarafı açık, değişik sergi ve yastıklarla döşenmiş olan, genelde namazlardan önce ve sonra ihtiyarların oturduğu, üstü kapalı yere doğru götürdü. Yerde serili bulunan kilimlerin üzerine oturdular. Yüksekçe bir yerde bulunan caminin bu oturma yerinden ilçenin manzarası bir harikaydı.

-Hocam, siz beni tanımazsınız. Benim kızım var sizin okulda.

-Ya, öyle mi?!

-Evet. Naciye benim kızım. Okula birkaç defa geldim; ama sizinle görüşmek nasip olmadı.

-Böylece tanışmış olduk.

-Benim çocuk her gün sizden bahseder. Sizi çok seviyor.

-Sağ olsun.

-Hocam, sizinle tanışmak ve konuşmak için geldim. Allah razı olsun. Çok güzel anlatıyorsunuz. Çok etkileyici anlatıyorsunuz. Şahsen ben çok etkilendim. Kendimi ağlamamak için zor tuttum. Çocuklarımız üzerinde gereken özeni gösteremiyoruz. İyi yetiştirmek için gayretli olmuyoruz. Ama ne yapacaksınız. Dünya telâşu insanı bu hâle getiriyor.

Konuşmalarından kültürlü birisi olduğu anlaşılan şahıs, konuşmaya devam etti:

-Bizim buranın halkı böyledir işte! Namazını kılar. Hırsızlık yapmaz. Pek kavga da etmez; ama zaman zaman içki içer, kafa çeker. Bunu

halkın tamamı için söylemiyorum. Genelde gençler bu yapıda.

-Ben pek rastlamadım. Ama öyle olduğunu birkaç kişiden daha önce de duymuştum.

-Sen burada durdukça, zaten herkesi tanıyacaksın.

-İnşallah.

-Pek konuşmuyorsun hocam? İçerde çok iyi konuşuyordun.

-Belki de yorulmuşumdur.

-Doğru, doğru. İstersen şu aşağıdaki çay ocağına gidelim. Hem çay içeriz, hem de konuşuruz.

-Olur, gidelim.

Kalktılar oturdukları yerden. Dik olan merdivenlerden aşağıya indiler. Merdivenlerin tam karşısındaki bakkalın sahibi Hasan amca seslendi:

-Hocam buyurun, size bir şeyler ısmarlayayım!

-Teşekkür ederiz Hasan amca, belki daha sonra!

-Siz bilirsiniz.

Yollarına devam ettiler. Biraz aşağıda bulunan çay ocağına kadar yürüdüler. Küçük bir masanın yanına iki sandalye çektiler ve oturdular. Konu konuyu açıyordu. Bir ara yarı şaka yarı ciddi şunları söyledi:

-Hocam, kendine dikkat et. Konuşmalarına da dikkat et.

Mustafa Bey telâşla sordu:

-Ne oldu?.. Hayrola?

-Yok canım, öylesine söyledim.

-Pek öylesine söylenmiş bir söze benzemiyor. Yoksa bir şey mi oldu?

-Yok yok! Her yerde olduğu gibi burada da münafık tipli insanlar var. Konuşmalarınız hoşuna gitmezse her şeyi yapabilirler.

Mustafa Bey, samimi bir şekilde konuşan bu şahsın konuşmalarına daha da ilgi göstermeye çalıştı:

-Mesela ne yapabilirler?

-Bir şey yapacaklarından değil. Kendilerinin varlıklarını kabul ettirmeye çalışırlar. Duydunuz mu bilmiyorum. Sen gelmeden önce burada bazı olaylar oldu.

-Neler oldu?

-İki tane öğretmen...

Mustafa Bey bu olayı daha önce birkaç kişiden duymuştu. Ama bir türlü detaylarını öğrenememişti. Bu olaydan bahsedilince, öğrenme arzusuyla sorular sormaya başladı. Çünkü anlatılandan, çok önemli şeylerin olduğunu düşünüyordu.

-Ne oldu iki öğretmene?

-Daha önceki senelerde, imam hatip lisesinden iki tane öğretmeni tutukladılar.

-Nasıl oldu bu olay?

-Valla nasıl olduğunu bilmem.

-Durup dururken mi tutukladılar?

-Hemen hemen öyle bir şey!

-Nasıl yani?

-Bu öğretmenlerin, öğrencilerle ilgilenmesinden, onlara kitap okutmalarından rahatsızlık duyanlar şikayet etmişler. Okulu karıştırmak isteyenler vardı. Okulun huzur içinde eğitim yapmasından rahatsızlık duyanlar vardı. İşte onlar!..

-Eee sonra?

-Yine o hocalarımız da senin gibi camilerde vaaz veriyorlardı. Camideki konuşmalarından hoşnut olmayanlar laf üretiyorlardı. Ama halk, o iki öğretmeni de seviyordu.

-Sonrasında ne oldu?

-Bu hocalardan birisi Ispartalı, diğeri de her hâlde Trabzonlu idi. Çocukları yetiştirmek için çok uğraştılar. Ama sonuç, yaptıkları kadar güzel olmadı. Bir gün cuma namazından çıkmıştık, biraz önce senin konuştuğun camiden. Camiden, namazı kılıp çıkan bu iki hocamızı alıp götürdüler.

-Hiç kimse bir şey demedi mi?

-Hiç kimseden çıt çıkmadı.

-Ama biraz önce, onları halkın çok sevdiğini söylemiştin!

-Seviyorlardı. Bizim insanımız böyle şeylere karışmaz.

-Niye alıp götürdüler?

-Daha önceden şikayet etmişler. İrtica hareketleri yapıyorlar diye!

-Vay bee! Ya daha sonra?!

-Sonra hapse attılar.

-Hapiste de mi yattılar?

-Yattılar. Bir ay kadar içerde kaldılar.

-Halktan, öğrencilerden hiç kimse bir şey demedi mi?

-Demedi. İlk günlerde birkaç öğrenci velisi “Hocalarımıza sahip çıkalım.” falan dediler. Sonra da unutulup gittiler.

Mustafa Bey derin düşüncelere dalmıştı. Bir anda kendisini onların yerine koydu. Psikolojik olarak ne kadar çok yıpranacağını hissetti. Hanımlarının ve çocuklarının durumu daha da zordu.

Bu öğretmenler ne yapmışlardı da hapse atılmışlardı? Hem de sorgusuz sualsiz. Demek ki kendi öz yurdunda bile kendi dininin gerekliliğini ve gereklerini anlatmanın neticesi bu olacaktı, diye mırıldandı.

-Ne demiştin hocam?

-Yok, yok. İşte öylesine kendi kendime söylemişim.

Yıllar sonra anlatılan bu olay, Mustafa Beyi hayli düşündürmüştü. Kendisini onların yerine koyup düşünmüştü. Kim bilir, belki de kendisinin de başına böyle bir şey gelebileceğini düşünerek olaylara kendisini hazırlıyordu. Tabii ki, bu tür olaylar, bir kenara çekilip kendi hâline kalmasını gerektirmiyordu. Zira dini anlatma mücadelesinin içinde olan herkesin başına bu türden olaylar, hatta daha fazlası da gelebilirdi.

Mustafa Bey karşında oturan şahsa gözlerini dikti:

-Ya sonrası?

-Bu olaydan kısa bir süre sonra ikisi de gitti. Birisi Van'a, diğeri her hâlde Ağrı'ya.

-Desene sürgün... Hocalara yazık olmuş. Olmaz böyle şey.

-Hocam haklısın. Hem de çok haklısın. Ama burada bu tür problemler hep oluyor.

Bunlardan önce de öğretmenlerin birçoğu soruşturma geçirmişti.

-Eee!..

-Birçoğunu sürdürdüler. Başka başka yerlere tayinleri çıktı.

-O zaman burası epeyi vukuatlı bir yer!

-Bir açıdan öyle sayılabilir.

-Düşünebiliyor musun? Adamlar kalkıp geliyorlar. Sizlere hizmet etmek için, çocuklarınızı yetiştirmek için. Sevdiklerinden ayrılarak geliyorlar. Bir çok fedakarlıkta bulunuyorlar. Karşılığında neler görüyorlar? Nelerle karşılaşılıyorlar? Benim mantığım bunu anlamakta zorlanıyor.

-Hocam, doğru söylüyorsunuz. Ama maalesef bunlar oluyor. Olmaması gerekiyor; ama ne yaparsın?

-Bugün bunların başına gelenler, yarın da benim başıma gelebilir. Hatta daha kötüsü de başımıza gelebilir. Ama niye gelsin?

Bu arada çaylar tazelenmişti. Karşılıklı sohbet devam ediyordu. Mustafa Bey, iki öğretmenin başına gelenleri dinledikçe ve dūřündüke, üzüntüsü artıyordu. Sıkıntılı bir hâli vardı. Müslümanlar, kardeşlik gereği, diğer Müslüman'ın sıkıntısı ile üzülmeliydi. Sevinlerini de paylaşarak sevinmeliydi! Ama, günümüzde Müslümanlar bu hasletlere hasret kalmışlar. Kendi çıkarlarından başkasını dūřünemez olmuşlar. Bana dokunmayan yılan bin yaşasın felsefesi ile hareket eder olmuşlar, diyerek dūřündü.

“Müslüman elinden geliyorsa eliyle, gücü yetmiyorsa dili ile, ona da gücü yetmiyorsa kalbiyle buęz etmek sūretiyle kötölüğe engel olmaya çalışmalıdır.” hadisini hatırladı.

MUSTAFA BEY

Mustafa Bey, çok hareketli bir hayat yaşıyordu. Okuldaki günlerinde, öğrencilerle ilgileniyor, dersleri ve teneffüsleri çok yoğun geçiyordu. Öğrencilerini dinliyordu; onların dert babası olmuştu. Onların problemlerini çözmeye çalışıyor, yardımcı oluyordu. Yorucu olmasına rağmen yaptıklarından dolayı çok mutluydu.

Öğrencilerin kitap okumasının gerekliliğini her defasında dile getiriyordu. Onların kitap alması ve kitap okuması için tavsiyelerinin yanında bazı tedbirler alıyordu. Öğrencilerin kitap alıp okumasından rahatsızlık duyanların sayısı

birkaçı geçmemesine rağmen, bir hayli yoğun çalışmaları sebebiyle etkin hâle geliyorlardı. Öğrencilerin kitap okumasından memnun olmaları gerekirken, onların kültürlü olmalarını istemeyen bir tavırla kitap okumalarının önüne geçmeye çalışıyorlardı. Böyle düşünmelerinin ve davranışlarının mantığını anlamak mümkün değildi. Bu insanlar dünyaya dar bir çerçeveden bakıyorlar. Geniş olan bir dünyayı, kendi inandıkları doğrular ile sınırlamaya çalışıyorlardı.

Hatta bir defasında Erdal Bey sınıfların birinde birkaç öğrencinin elinde dinî ağırlıklı roman türü kitap görünce:

-Çocuklar! Kaç kişi kitap okuyor? diye sormuş, sınıftan bir hayli parmak kalkmıştı. Çocukların okumak için yanlarında bulundurdıkları kitapları tek tek incelemiş, sonra da:

-Çocuklar! Siz hep aynı tip kitaplar okuyorsunuz. Bu çok yanlış! Değişik türde kitaplar okuyun. Tek yönlü yetişmeyin(!)... diyerek, bu tür kitapların yarar sağlamayacağı imasında bulunmuştu.

Sanki kendisi çok fazla, değişik türde kitap okumuştı da böyle konuşuyordu. Aslında niyetinin başka olduğu, konuşma ve davranışlarından anlaşıyordu. İslâmî konuları işleyen kitaplara açıktan tavır alamadığı için bu tür taktikleri deniyordu.

Mustafa Bey, bu konudaki hassasiyetini her zaman için koruyordu. Kendi öğrenciliği döneminde, hocalarının hediye etmiş olduğu kitaplar sebebiyle ne kadar çok sevindiğini hiç unutmuyordu. Bu sevinci başkalarının tatmasını istediği için zaman zaman değişik öğrencilere kitaplar hediye etmeyi ihmal etmiyordu. İslâm'da hediyeleşmenin öneminin çok büyük olduğunu biliyordu. Zira, hediyeleşme insanlar arasındaki sevgi bağlarının güçlenmesine, kardeşlik duygularının üstün gelmesine sebep oluyordu.

Mustafa Bey, gittiği yerlerde, kendisine söz düşmüş ise Müslüman'ın yaşantısının nasıl şekillenmesi konularında konuşmaya çalışırdı. Müslüman'ın gündeminin İslâm ile oluşması gerektiğini biliyordu. Bu sebeple de devamlı olarak bir şeyler anlatma, bir şeyler öğretmenin gayreti ile hareket ediyordu.

Gerek çocuklarla konuştuğunda, gerekse büyüklerle konuştuğunda “onların akıllarının kavrayacağı şekilde” anlatmaya çalışırdı. “Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız. Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.” hadis-i şerifini hiç aklından çıkarmazdı.

“Siz hepiniz çobansınız...” hadisinde geçen çoban olmanın sorumluluğunu hissediyordu. Çobanlığı, onun boş durmaksızın çalışmasını çağırıyordu.

“Her Müslüman’ın bildiklerini fiil hâlinde göstermesi esastır.” fikrinden hareket ederek, bildiği kadarıyla amel etmeye çalışırdı. Bildiklerini anlatması da onun görevleri arasındaydı. Bu sebeple, bulduğu her fırsatta, sıkıcı olmadan, şartlar uygun olunca dinî konuları anlatırdı.

Zaman zaman komşularda halk ile yapılan sohbetler, istekler doğrultusunda düzenli ve devamlı hâle gelmişti.

Fırsatını buldukça da camilerde vaaz etmeyi ihmal etmiyor, gazetedeki köşe yazılarına da devam ediyordu. Düşünbildiklerini yazıya

dökebilmenin gayretiyle yazıyordu... Kendi düşündüklerinin başkaları tarafından da okunarak istifade edilecek noktaları varsa, yararlısınlar düşüncesiyle yazıyordu.

Düğünlerde ve diğer topluluklarda, şayet bulunuyorsa, dili döndüğünce bildiklerini anlatıyordu. İnsanların inandıkları; ama tanımadıkları dinin özelliklerini anlatıyordu.

İnsanların birçoğu, dinlerinin isteklerinden habersiz inanmaktadır. Ana babasından duymuş olduğu kadarıyla yaşamaya çalışmaktadır. Geleneksel bir din anlayışının hakim olduğu insanlar, Mustafa Beyin anlattıkları ile kendilerini sorgulamaya başlıyorlardı.

Mustafa Bey durmadan, bıkmadan ve usanmadan bildiklerini başkalarına aktarmanın gayretiyle hareket ediyordu.

Bunları yaparken de bazen sıkıntıya düşüyordu. Bu sıkıntının boyutu zaman ve şahıslara göre değişiyordu. Zaman zaman psikolojik baskı altına alınmaya çalışılıyor, bazen de huzurunu kaçırarak olaylar oluyordu.

O GÜN (!)

Kışın henüz çıkıp gitme hazırlığı yaptığı mart ayında, baharın müjdecisi gibi parlayan güneş ışıkları altında geçen bir ders günü daha sona ermişti. Öğrenciler son dersin bitmesiyle birlikte evlerine gitmenin telâşıyla okulu terk ettiler.

Kararlaştırıldığı gibi, okulun arka bahçesindeki beton zemin üzerindeki sahada voleybol oynamak üzere öğretmenler ve öğrencilerden bazıları okulda kaldılar.

Baharın belirtilerinin sergilendiği bu güzel günden istifade edebilmek ve biraz da spor yapmak için kalan öğretmenler arasında Mustafa Bey de vardı. Zaten Mustafa Bey spor yapmayı severdi. Futbol, basketbol, voleybol ve masa tenisi sporlarını bazen öğrencilerle ve bazen de diğerk öğretmen arkadaşlarıyla beraber yapmaya çalışırdı. Vücudun sağığının korunması açısından bunu çok önemli görürdü.

Özellikle öğrenciler, Mustafa Bey ile beraber futbol oynamak için can atarlardı. Mustafa Bey de bu istekleri kırmazdı. Öğrencilerini bu esnada da eğitmeye çalışırdı. Örnek olmanın telâşını taşırdı.

İşte bugün de öyle oldu. Öğrencilerden bir kısmı eşofmanlarını giydiler. Öğretmenlerden birkaç tanesi de spor kıyafetlerini giyip, voleybol sahasına indiler. Maksatları birazcık ter atmak ve kalan zamanı sporla değerklendirmekti.

İki takım oluşturdular. Öğretmenler ve öğrencilerden karma olarak oluşturulan bu takımlar, karşılıklı olarak sahalara yerleştiler. Bir diğerk öğretmenin hakemliğı nezaretinde

oynamaya başladılar. Zaman zaman sahanın kenarında seyirci olarak dikilen öğrencilerin alkış sesleri yükseliyordu. Bunların alkışları oyunun şeklini etkiliyordu. Bir günün neticesinde oluşan yorgunluk ve stresi böylece atmaya çalışıyorlardı. Bu oyunlara bazen okul idarecisi olan öğretmenler de katılıyordu. Ama bu gün henüz katılmamışlardı. Bu sebeple, arada bir, ikinci kattaki öğretmenler odasının penceresine gözler kayıyordu.

Nihayet on beş dakika kadar bir zaman geçmişti. Oyuncular, oyuna yeni ısınmışlardı. Bir anda, tam karşılarında bulunan öğretmenler odasının boydan boya büyüklüğündeki penceresine takıldı gözleri Mustafa Beyin.

Gördüğü şahıslardan dolayı bir anda morali bozuldu. Pencereye gözleri çakılı kaldı. Pencereden sahadaki oyuncuları seyreden şahıslar, o ana kadar okula ziyaret maksadıyla da olsa hiç gelmemişlerdi. Sonra geldikleri vakit de ziyaret için uygun değildi. Pencereden bakan şahısların kendisini gözlediklerini ve birbirlerine gösterdiklerini hissetti.

Bir anda yüreği cız etti. Olacakları hissetmişti sanki. O anda, yaşanmış zamanı geriye doğru düşündü.

Sevda Hanımın, dersinde olduğu sınıfı dışarıdan, pencerenin köşesinden gözetlediğini, izlediğini... Erdal Beyin sinsi tavırlarını... Kürşat Beyin uyarılarını... Kürşat Beyin yapmacık davranışlarını... Camideki konuşmalarını... Camiden alınıp götürülen öğretmenleri... Öğrencilerin ilgisini... Akşam sohbetlerini...

Bu düşünce turundan sonra, hissettiklerini bir kenara bırakmak istedi. Ama bir türlü bırakamıyordu. Daha doğrusu düşünceler onu bırakmıyordu. Hiçbir şey yokmuş gibi voleybol oynamaya devam ediyordu. Ama içindeki duygu çalkantılarını dindiremiyordu.

-Acaba?

-Yoksa?

-Öyle mi olacak?

-Beni şikayet mi ettiler?

-...

Gibi düşüncelerden dolayı oyundan kopmuştu. Fizikî olarak beton zeminin üzerindeydi. Ama zihinsel faaliyetleri onu başka taraflara çekip götürüyordu. Zira öğretmenler odasından bakan gözlerin hedefe kilitlenen füze gibi kendisinin üzerinde olduğu açıkça belli oluyordu.

Ne olacağını kestiremediği için kendi kendisine sorular soruyordu. “Şüpheli düşüncelerle, böyle bir şeyin olmasına imkân yok. Buna sebep olacak bir şey de yok.” diyerek heyecanını ve şüphesini yatıştırmaya çalıştı.

Bir müddet izledikten sonra öğretmenler odasının boyaları dökülmüş penceresinin camlarının arkasından kaybolan şahıslar, Mustafa Beyin şüphelerini gidermek yerine iyice arttırmışlardı.

Kendisini pencerede izleyenlerden birisi ilçenin savcısı Günal Beydi. Günal Beyin fikrî yapısını, düşüncelerini ve daha önceden açmış olduğu davaların özelliğini bilen Mustafa Bey,

hangi maksatla gelmiş olacağı üzerinde endişe duydu.

Bundan önceki zamanlarda ilçenin sahasında beraberce futbol oynamışlardı defalarca. Oradaki davranışları da pek sempatik sayılamazdı. Herkese tepeden bakan bir edası vardı.

Sadece top oynarken karşılaşmış değillerdi elbet. İlçenin ileri gelenleri ile birlikte öğretmen evinde otururdu. Çoğu zaman eğitim müdürüyle kafa kafaya verir, kağıt oyunları oynarlardı. Aralarından su sızmadığını da herkes biliyordu.

Öğretmenler odasının penceresinden bakanlardan birisi de karakol komutanıydı. Savcıyla karakol komutanın beraberce, akşamın yaklaştığı bir saatte okula gelmeleri dikkat çekici olduğu kadar, bir hedefinin olduğu hissini de uyandırıyordu. Karakol komutanının cana yakın davranışlarını daha önce defalarca görmüştü.

Henüz üç beş dakika geçmişti. Sahadakiler hiçbir şeyden habersiz olarak iştahla oynamaya

devam ediyordu. Ően Őakrak oyun oynayan Mustafa Bey gitmiş, yerine durgun hareketsiz birisi gelmişti.

Bir müddet sonra okulun, beton zemine açılan arka giriş kapısından okulun müdürü Hüseyin Bey telâşlı bir Şekilde ıktı. Voleybol sahasının yanına kadar geldi. Hafif rkek ve titrek bir sesle:

-Mustafa Bey! dedi.

Bu sesi duyan Mustafa Bey, başını evirdiğinde Hüseyin Beyle göz göze geldi. Hüseyin Beyin bakıŐlarından telâşlı olduğu anlaşılıyordu.

-Bana mı dediniz hocam?

-Evet, evet. Bir dakika gelebilir misiniz?

Mustafa Bey, yavaş adımlarla sahayı terk ederken, biraz önce içinden kopup gelen duyguların ne kadar doğru olduğunu bir kez daha anlamıştı. Bundan nceki hayatında da bu tür duyguları hissettiği ve bu hissettiği duyguların gerçekleŐtiĐini görmüştü.

-Hayrola hocam! Hayırdır inşallah.

Hüseyin Beyin anlamlı bakışları devam ediyordu. Ortada hoş olmayan bir durum vardı. İfadelenendirilmesi güç bir durum...

-Hocam, bir dakika şöyle yürüyelim.

Okul müdürü Hüseyin Bey ile Mustafa Bey, okulun demirden olan arka kapısından koridora girdiler. Sonra da Hüseyin Bey konuşmaya başladı:

-Mustafa Bey, yukarıda savcı ile karakol komutanı var.

-Niye gelmişler?

-Niye geldiklerini bilmiyorum; ama seni görmek istiyorlar.

-Beni ha!..

-Evet hocam, sizinle görüşeceklerini söylediler.

-Neden görüşmek istediklerini söylediler mi?

-Hayır.

-Şu anda neredeler?

-Benim odamda. Seni bekliyorlar. Ben bir şey anlamadım zaten. “Mustafa Bey aşağıda voleybol oynuyor. Onunla görüşmemiz gerekiyor.” dediler. Ben de bu sebeple buraya geldim.

Mustafa Beyi şimdi de merak sarmıştı. “Acaba niye çağırıyorlar? Benimle ne görüşecekler?” gibi sorular zihnini kurcalıyordu. Ama çok iyi şeylerin olmayacağını da kestiriyordu.

Hüseyin Bey ile birlikte koridorda konuşurlarken, bir taraftan da oyun oynarken bozulmuş olan kıyafetlerini düzeltti. Ne yapması gerektiğini düşündü. Düşündüklerinin hepsi hayali şeylerdi. Çünkü henüz niçin geldiklerini bile öğrenememişti. Ne istediklerini öğrenmesi gerekiyordu. Öğrenebilmesi için de onların yanına gitmeliydi. Hüseyin Beye döndü ve:

-Hocam, ne yapmamız gerekiyor?

-Valla hocam, bilmiyorum. Onu sen bileceksin.

-Yukarıdakilerin durumu nasıl? İyi bir maksatları olabilir mi?

-Pek sanmıyorum; ama...

Beraberce yukarı kata ağır adımlarla çıktılar, aşarak merdivenleri birer birer. Salon gibi büyük olan koridordan, okulun girişinin hemen sağ tarafında bulunan müdür odasına yöneldiler. Müdür odasına girecekleri anda Mustafa Beyin gözleri okulun önündeki askerî cipe takıldı. Askerî cipi görünce, zaten karışık olan düşünceleri tufana dönüştü.

Hüseyin Beyin arkasından odaya girdi:

-Hoş geldiniz diyerek, ellerini sıktı. Boş bulunan koltuğa oturdu.

-Hayırdır inşallah. Benimle görüşmek istemişsiniz.

-Evet. Sizinle görüşmemiz gerekiyor, diyerek Hüseyin Beye dönen savcı:

-Müdür bey müsaade ederseniz gidelim, dedi.
Sonra da Mustafa Beye döndü:

-Sizinle senin eve kadar gideceğiz.

-Benim eve mi?

-Evet.

-O zaman gidelim.

Mustafa Bey, savcının eve gitme isteğine bir anlam verememişti. Ama makul karşılayarak olumlu cevap vermişti. Yine de sormadan edemedi:

-Ne var ki? Niye gidiyoruz?

-Yolda açıklarım.

Bu, baharı andıran mart ayının perşembe gününde, mutluluk dolu davranışlarla devam eden günün sonunda, saatler 16:30'u gösterirken, savcı ve karakol komutanının arasında ne olacağı belli olmayan bir meçhule doğru gidiyordu.

Ne olacağını bilmeden, nelerle karşılaşacağını bilmeden gidiyordu öylesine! Hem de ne olacağını ikinci kez soramadan. “Gidelim!” dediler. O da gidiyordu şimdi.

Müdür beyin odasından çıktılar. Önce savcı, arkasından karakol komutanı, sonra da Mustafa Bey. Müdür bey kapıya kadar uğurladı.

Okulun merdivenlerini indiler. Kapının hemen önünde, ana yol üzerinde bekleyen askerî cipe doğru yürüdüler. Askerlerden bir tanesi koşarak cipin kapısını açtı. Mustafa Bey, binmeden önce, okula dönüp şöyle bir baktı. Sonra da savcı ile birlikte şoför mahalline bindi.

* * *

Nihayet askerî jandarma cipine binmişlerdi. Mustafa Bey rahat görünmeye çalışıyordu. Ama düşünce dünyasında çalkantılar devam ediyordu. Anlamsız ve boş bakışları sağa sola kayıyordu.

Küçük bir manevra ile şehre doğru yönelen cip, hareket etti. Hareket ettiği sırada savcı, ceketinin sol cebinden bir kağıt çıkardı. Kendi kendine baştan sona gözden geçirdi. Mustafa Beye dönerek:

-Şikayet var. Evinizi arayacağız.

-Şikayet mi var?

-Evet.

-Şikayetin sebebi ne?

-Şu anda bir şey söyleyemem.

Yukarıdan bakan bir tavırla konuşmalarını devam ettiriyordu. Yüzü asık, hiç gülmüyordu.

Mustafa Bey tekrar sordu:

-Peki, arama izniniz var mı?

Mustafa Bey, mahkeme kararı olmadan şahısların evlerinin aranamayacağını daha önceden biliyor ve bu rahatlıkla soruyordu. Bu soruya cevabı biraz sertçe oldu savcının:

-Al. İşte bu! Oku! diye mahkeme iznini Mustafa Beyin eline tutuşturuverdi.

Mustafa Bey kağıda göz attığında savcılığın isteği doğrultusunda, Sulh Ceza Hakimliği'nin arama izni olduğunu anladı.

Bir ihbar var diyerek, arama izni alınmış, sonra da apar topar okula gelmişlerdi. Mustafa Beyi okuldan alarak cipe bindirmişler ve getirmişlerdi.

Bu konuşmaların yapıldığı sırada, ana caddenin üzerinde bulunan sokak da çoktan geçilmişti. Mustafa Bey o kadar dalmıştı ki, kendi evinin bulunduğu sokağın geçildiğinin farkına bile varamamıştı:

-Şeyy... benim evi geçtik. Şu gerideki sokaktaydı.

Hiç kimseden ses çıkmıyordu. Komutanın emriyle cipi süren asker, geri döndü. Yukarı doğru çıkan, taş döşeli yoldan döndü. Mustafa Bey, evin önüne geldiklerinde:

-İşte şu ev, dedi.

Daha cip durur durmaz, komutanlarının işaretiyle arkada bulunan sekiz asker atlayarak aşağı indiler. Ellerindeki silahlarla evin etrafını sardılar. İki tanesi de kapının sağına ve soluna dikildiler.

Bu manzarayı görenlerin, çok önemli bir şeyin var olduğu zannına kapılmamaları mümkün değildi. Evin etrafının askerler tarafından sarılmış hâlindeki manzarayı başka türlü yorumlamak da mümkün değildi.

Mustafa Bey arabadan indi. Arkasından da savcı indi. Mustafa Bey önde, savcı arkasında, kapının önünde hazır ol vaziyetinde duran askerlerin arasından geçerek, binanın dış kapısından içeri girdiler.

Mustafa Bey o anda çok tuhaf şeyler hissetti, kendi kendisine soruyordu:

-Ben ne yaptım ki, askerlerle evim sarıldı?

-Vatanı mı sattım acaba?

-Yoksa askere kurşun mu sıktım?

-Ben adam mı öldürdüm?

-Ben yetimin hakkını mı yedim?

-Devletin parasını mı hortumladım?

-Kendi hâline olan ben, çok büyük şeyler yaptım da farkında mı değilim?

-.....?

-.....?

Sorular birbirini takip ediyordu. Kendi kendine sormuş olduğu bu sorulara cevap da aramıyordu.

Kısa holden geçerek, evin kapısına gelmişlerdi. Mustafa Bey şimdiye kadar böyle bir olayla hiç karşılaşmamıştı. Bu sebeple bir hayli tedirgin olmuştu. Aynı zamanda duygulanmıştı.

Cebinden çıkardığı anahtar ile kapıyı açtı. İçeride bulunan hanımı Şeyma'ya ikinci kattaki komşularına çıkmasını söyledi. Şeyma Hanım apar topar evin arka kapısından çıkarak, yukarıda oturan komşularına gitti.

Mustafa Bey kapıyı tamamen açarak, savcıcı eve davet etti. Giriş kapısının tam karşısında bulunan misafir odasına geçtiler.

Savcının yanında, savcılığın kâtibi elindeki kocaman bir daktilo ile odaya girdi. Karakol komutanı da iki askerle. Savcı askerlerin çıkmalarını isteyince, komutan:

-Dışarıda bekleyin! dedi.

-Emredersiniz komutanım! diyerek erler dışarıya çıktılar.

Savcı içeriye girer girmez, gözleriyle etrafı kolaçan etmeye başladı. Dönüp dolaşıp kitapların dizili olduğu raflara bakıyordu.

-Her hâlde kitaplar ile bir derdi var, diye iç geçiren Mustafa Bey, ev sahibi olmanın gereklerini de ihmal etmek istemiyordu:

-Ne içersiniz? Kahve yaptırayım mı sizlere?

Karakol komutanı olumlu düşüncelerle bakarken, savcının anlaşılmaz tavrı devam ediyordu:

-Hayır. Olmaz.

Mustafa Bey, bu tavrın nedeninde kasıt olduğunu düşünmeye başlamıştı. Savcının böyle davranmasının anlamsızlığını düşünüyordu.

Evin aranması ise mesele, zaten aranacaktı. Yok, görev anında çay ve kahve kabul edilmiyorsa, o hâlde tamam! diyecek oldu. Ama söylenmemesinin daha uygun olacağı kanaatine vardı.

Savcı kâtibi, elindeki kocaman daktiloyu, odanın pencere köşesinde bulunan masanın ortasına yerleştirdi. Savcı hâlâ ayakta dikilip bir o yana bir bu yana bakıyordu:

-Savcı bey, şöyle oturun, diye kanepeleri gösteren Mustafa Beye:

-Hayır. Yapılacak çok işimiz var, diyerek cevap verdi.

Evet, yapılacak çok iş vardı(!)

KÜL TABLASI DÜŞTÜ

Bütün hazırlıklar tamamıdı. Kapı askerler tarafından tutulmuş, evin etrafı sarılmıştı. Daktilo masanın üzerine yerleştirilmiş, savcı sabırsızlıkla arama işlemine başlamayı bekliyordu. Geriye ne kalmıştı?

Savcı bey:

-Odaları bir görelim.

-Tabii. Buyurun.

-O hâlde hemen başlayalım.

Kapının girişindeki ilk oda olan yatak odasına girdiler. Ne varsa hepsini elden geçirdiler. Yatağın altını üstüne getirdiler. Gardıropta ne varsa, hepsi aşağı indirildi. Hiç açılmamış olan yatak balyaları indirildi. Delik deşik edilerek didik didik arandı. Sadece, bir dikişlerinin sökülmediği kalmıştı.

Köşede bulunan sandık açıldı. Hanımı Şeyma'nın göz nuru el emeği olan çeyizlerinin bulunduğu bu sandık açılırken, Mustafa Bey:

-Savcı bey, burada sadece hanımın çeyizleri var.

-Olsun. Açacağız; ne var ne yok görmemiz lazım.

-Ama sadece çeyizler var.

-Olsun dedik ya!

Mustafa Bey, sessizce izledi sandıkta özenle korunan çeyizlerin sağa sola saçılışını. Aklına Şeyma geldi. Şeyma Hanımın, çeyizlerine karşı olan hassaslığını biliyordu... Odanın

ortasındaki halı da kaldırılınca elden geçmedik hiçbir şey kalmamıştı.

Savcı bey hiçbir şey bulamamanın sıkıntısı ile:

-Diğer odalara geçelim, dedi.

Mustafa Bey koridorun sonunda bulunan oturma odasına götürdü savcı ve yanındakileri.

Oturma odasında bulunan eşyalar da birer birer elden geçti. Kanepeler çevrildi. Yastıklar indirildi. Halılar kaldırıldı. Hatta henüz sökülmemiş olan sobanın içine bile bakıldı. Yine hiçbir şey çıkmamıştı.

Gerçi, ne vardı ki ne bulacaklardı. Ama ille de bir şey bulmak niyetiyle gelmişlerse, elbette bir şeyler bulacaklardı. Henüz şu ana kadar buna muvaffak olamamışlardı.

Odalar bir bir aranmaya devam ediyordu. Sırada mutfak vardı. Mutfağa girildi. Mutfak dolapları, dolapların içindeki tencereler bile indirilip bir bir arandı. Hatta hiç açılmamış olan bir tencere takımının kolisi açılmıştı.

Çekmeceler... Buzdolabının arkasından, baca boşluğuna varıncaya kadar...

Her girilen yer, bir öncekine göre daha fazla aranıyordu.

Yoksa savcının “Yapacak çok işimiz var(!)” sözü, bir şeyler bulmak zorundayız anlamında mıydı?

Sonra tuvalet arandı, nasıl aranması gerekiyorsa. Tuvaletin hava boşluğuna açılan penceresi bile kontrol edilmişti.

Tabii ki banyo atlanmamalıydı. Savcı bey hemen banyoyu hatırladı:

-Banyo nerede?

-Banyo şurası, diyerek kapısını açtı Mustafa Bey. Banyonun karanlık olması sebebiyle lambasını yakan Mustafa Bey:

-Buyurun. Burayı da arayın.

Savcı bey içeriye girmede. Kapıda bekleyip durdu. Karakol komutanı içeriye girdi. Savcı

beyin bakışları nezaretinde aradı banyoyu.
Banyo kazanının sobasını açtı baktı.

-Hiçbir şey yok savcı bey.

-Tamam artık. Şu kitapların bulunduğu odaya geçelim.

Beraberce savcının isteği doğrultusunda ilk girmiş oldukları, kitapların bulunmuş olduğu odaya geçtiler.

Karakol komutanı ayakta bekliyordu. Savcı oturmak için bir sandalye aldı eline. Götürüp kitaplığın yanına koydu. Sandalyeye oturdu. Ve başladı kitapları bir bir eline alıp bakmaya. Eline alıyor, adına bakıyor, bir de yazarına. Sonrada kitabı yere bırakıyor. Kitaplar üst üste yığılıyordu. İnceden inceye kitapların adına ve yazarlarına bakıyordu.

Vakit bir hayli ilerlemişti. Akşamın karanlığı çöktüğü için perdeler çekildi. Odanın lambaları yakıldı.

Savcı sigara içmek istediğini belirterek:

-Bir tane kül tablası alabilir miyim? dedi.

-Bizim evde sigara içilmez. Ama bir bakayım. Birkaç tane olacaktı, diyerek mutfaktan kül tablasını alıp, içeriye girdi. Mustafa Bey kül tablası almak için odadan çıktığında bile yalnız bırakılmıyordu. Karakol komutanı, savcının isteği doğrultusunda kapıdan gözetleme görevini üstlenmişti.

Bir hayli vakit geçmiş olmasına rağmen hiç sigara içmeyen savcı, kahve kabul etmemiştii; ama sigara içmekte bir sakınca görmüyordu. Yaktı sigarasını, külünü de kitaplık raflarının ikincisine koymuş olduğu kül tablasına arada bir silkiyordu. Bıkmadan, usanmadan ve de vazgeçmeden kitapları bir bir indirmeye devam ediyordu. Kitapların bazılarını da ayrı bir yere koyuyordu.

Mustafa Bey çok dikkatli bir şekilde izliyordu. Savcı beyin üzerinden gözlerini hiç ayırmıyordu. Kitapların içinden savcının ayırdığı kitaplara kaydı gözleri. Kitaplara bakınca hafifçe gülümsedi. Öyle ki okullarda ders olarak okutulan kitaplar bile vardı ayırdıklarının arasında.

Bir ara elinin çarpması sonucu, rafların ikinci katında bulunan kül tablası beton zeminin üzerine büyük bir gürültüyle düştü. Savcı ne yapacağını şaşırmış bir vaziyette bir taraftan sigara izmaritlerini topluyor, diğerk taraftan da:

-Hiçbir şey olmadı. Kırılmadı canım, bir zayıat yok diyerek, önceki tavrını değıştiriyor ve yumuşama belirtileri gösteriyordu. Bir kül tablasının düşmesi, onun yumuşamasına ve davranışlarının değışmesine sebep oluyordu.

Mustafa Bey:

-Ey âlemlerin Rabbi Allah'ım! Sen nelere kâdirsin. Bana yardım et, diye niyazda bulundu.

Bu küçük olaydan sonra savcı kitaplara bakma işini hızlandırdı. Belki biraz da ciddiyetinden uzak savsaklamaya başladı.

Nihayet kitapların hepsi yerlerinden alınarak üst üste yığılmış ve böylece de kitapların kontrolü sona ermişti.

Savcı bey oturduğu sandalyeden kalktı.
Ayırmış olduğu kitapları da eline alarak
daktilonun bulunduğu masanın üzerine bıraktı.
Sonra da saatine bakarak:

-Epeyce vakit olmuş, dedi.

Darmadağın olmuş oturma odasının ortasındaki
yığılı bulunan minderlerin üzerine oturdu:

-Amma çok kitabın varmış.

-Eh, birazcık var işte.

-İncil bile var. Çok şaşırdım.

-Şaşıracak ne var ki, ben ilahiyatçıyım.

-Ne bileyim Hristiyanlık ile ilgili kitaplar var
da!

-Elbette olacak. İlahiyatla ilgili kitapların
tümünün olması normal değil mi? Bizim
Hristiyanlığı da Yahudiliği de bilmemiz
gerekıyor. Sonra zaten Din Kültürü kitapla-
rında bu konular da öğretiliyor.

Aslında savcı beyi, dergileri karıştırırken görmüş olduğu sol tandanslı olanları da şaşırtmıştı. Mustafa Beyin çok okuduğunu, her fikir ve düşünceden haberdar olduğunu pek bilmiyordu. Belki de beklemiyordu.

* * *

Mustafa Bey, hâlâ neyle suçlandığını anlayamamıştı. Yoksa evi arandıktan sonra mı suçlanacaktı? Gerçi evi aramaları için bir gerekçeleri olması gerekiyordu. Sulh Ceza Mahkemesi'nin arama emrini görmüştü. Aşırı heyecanı yüzünden gerekçeyi pek anlayamamıştı. Savcı bey de makul bir açıklama yapmamıştı. Bu düşüncelerin baskısı altında Mustafa Bey, zamanın nasıl geçtiğini pek anlayamamıştı.

Netice de evin arama işlemi tamamlanmıştı. Uzun süren bir aramadan sonra tutanağın tutulmasına sıra gelmişti. Savcı bey, oturduğu yerden, gözlüklerinin üzerinden bakarak "Yaz!" dedi. Daktilonun başında oturan kâtip de yazmaya başladı.

-Talebimiz üzerine Sulh Ceza Mahkemesi'nin vermiş olduğu arama kararına istinaden Mustafa Korkmaz'ın evi aranmıştır. Aranmadık hiçbir bölümü kalmamıştır.

Mustafa Bey araya girerek:

-Aranmadık bir yer daha var, dedi.

Mustafa Beye şaşkınlık ve hayret içerisinde bakan savcı:

-Neresi aranmadı? diye sordu.

-Kömürlüğü aramadınız.

-Öyle mi?

-Evet, öyle.

Karakol komutanına aramasını söyleyen savcı bir sigara daha yaktı. Karakol komutanı ve Mustafa Bey odadan çıkarak evin arka kapısından arka bahçeye açılan merdivenlerden indiler. Karanlık olduğu için elektriği açan Mustafa Bey:

-Buyur, buraya da bak da aranmadık bir yer kalmasın. Evin altı üstüne geldi zaten.

Karakol komutanı çok sakın ve olumlu bir tavırla:

-Hocam, biz ne yapalım? Bize de emrediyorlar. Biz de uyguluyoruz. Ben seni tanıyorum. Çok iyi bir insansın. Eğer senin evinin aranacağını bilseydim, sana haber bile verirdim.

Komutanın bu yumuşak ve sakinleştirici tavrı Mustafa Beyin hoşuna gitmişti:

-Ben zaten senin için bir şey söylemiyorum.

-Hocam, durup dururken kömürlüğü aramadınız, diye niye söyledin?

-Bilmiyorum. Her hâlde sinirimdendir.

-Sinirlenecek bir şey yok.

-Evin hâlini biliyorsun.

-Olsun hocam, düzelir. Önemli olan, senin aleyhine ciddi bir şeyin gelişmemesidir.

-İnşallah gelişmez.

-Ben de bir şey çıkacağını zannetmiyorum.

-Ama savcı beyin tavrı öyle değil. Bir şeyler arıyor.

-Orasını bilmiyorum. Gerçi bana da birazcık öyle geldi.

Karakol komutanı kömürlüğün kapısından şöyle bir baktı:

-Kapat hocam şurayı, diyerek geriye döndü. Geçtikleri yerlerden tekrar savcının bulunduğu odaya girdiler:

-Savcı bey, iyice baktım. Hiçbir şey yok.

-Peki, öyleyse devam edelim diyerek, yazdırmaya devam etti:

-Mustafa Korkmaz'ın evinde ve müstemilatında yapılan aramada suç unsuru olabilecek bir şeye rastlanmadı.

Çok miktarda dinî içerikli ile az miktarda aktüel dergilerin var olduğu görüldü...

Çok sayıda dinî kitabın varlığı tespit edildi. Aşağıda isimleri tespit edilen kitaplar incelenmek üzere ahzedildi:

- 1-Ahkâmul-Kur'an (iki cilt, Arapça),
- 2-Celâleyn Tefsiri (Arapça),
- 3-Tefsir Usulü,
- 4-Gençlik Rehberi,
- 5-Küçük Sözler,
- 6-İslâm'da Kadın,
- 7-Cinlerin Esrarı,
- 8-Kur'an ve Sünnette Müslümanın Şahsiyeti,
- 9-Biz Müslüman mıyız?
- 10-Nefis ve Şeytan,
- 11-Gerçek Tasavvuf,

12-....

13-...

Yapılan arama esnasında evdeki hiçbir eşyaya zarar verilmemiştir.

.....

.....

Yazılan tutanağı Mustafa Beye uzatarak, okumasını isteyen savcı bey:

-Evinde hiçbir maddî zarar olmadığına dair bir imza atar mısınız?

Kağıdı eline alan Mustafa Bey, yazılanları baştan sonuna kadar okudu.

Bu arada savcı, ayırmış olduğu bazı dergi ve ders notlarından oluşan kağıtları yazdırmayı unuttu.

-Tamam, artık gidebiliriz, diyerek ayağa kalktı. Savcılığın kâtibi de daktiloyu kucağına aldı.

Dışarı çıktılar. En arkalarından çıkan karakol komutanı:

-Hocam, hadi geçmiş olsun. Hayırlı akşamlar, diyerek dış kapıya doğru yöneldi. Mustafa Bey kapıda onların gitmesi için bekliyordu. Dış kapıdan çıktılar. Kapı örtüldü. Bunun üzerine Mustafa Bey de bir “oh” demek için içeriye girme düşüncesiyle kapıyı kapattı.

* * *

Mustafa Bey henüz kapıyı kapatmıştı ki, kapının zili çaldı. Kapattığı kapıyı açınca, karşısında karakol komutanını gördü. Her hâlde bir şey unuttular düşüncesiyle:

-Ne oldu? Bir şey mi unuttunuz?

-Yok hocam. Savcı bey bizimle beraber gelmenizi istiyor.

-Nereye gideceğiz?

-Savcılığa.

-Niçin?

-İfadenizi alacakmış.

-O zaman biraz bekleyin de hanıma haber vereyim.

-Tamam hocam, bekliyoruz.

Mustafa Bey, evin aranması için eve geldiğinde, hanımı Şeyma'nın yukarı komşulara çıkmasını istemişti. Şeyma Hanım da yukarıya çıkmıştı. Şeyma Hanıma haber vermeksizin gitmek, telâşlanmasına, heyecanlanmasına, hatta korkmasına sebep olabilirdi. Çünkü kimsesi yoktu. Şimdiye kadar böyle bir olay yaşamadıkları için olumsuz olarak etkilenmesi mümkün olabilirdi.

Hiçbir şeyden habersiz olarak yukarıya çıkan Şeyma Hanım, yukarıdaki komşu hanımla oturmuştu. Yan taraftaki komşularının:

-Sizin evin önünde jandarmalar nöbet tutuyor. Ne oldu ki? demesiyle haberdar olmuştu.

Çok heyecanlanmış, telâşlı gözlerinden yaşlar boşanmıştı. Eşi Mustafa Beyin başına çok sıkıntı geleceği düşüncesiyle üzülmüştü. Komşu kadınlar ise, Şeyma'yı yatıştırmaya çalışmışlardı.

Karakol komutanının kapıda beklemesi sebebiyle hızlı bir şekilde mutfaktan geçerek evin arka bahçesine açılan kapıdan çıktı. Yine aynı tarafta olan ikinci kata çıkılan merdivenleri koşarak çıktı. Kapıyı şiddetle çaldı. Kapıya çıkan eşi Şeyma Hanımın yaşlı gözleri birden ıslıl ıslıl oldu:

-Ne oldu? Jandarmalar niye gelmiş? sorularını peş peşe sıralayan Şeyma Hanım devam ediyordu:

-Bir şey yok değil mi?

-Yok. Hiçbir şey yok.

-Niçin gelmişler?

-Evi aradılar.

-Neden aradılar?

-Her hâlde şikayet var. Birisi şikayet etmiş.

-Ne yaptılar?

-Aşağı in. İnince görürsün. Ben gidiyorum. İfadem alınacakmış. Kapıda beni bekliyorlar.

-Şimdi gidiyor musun?

-Evet. Sen eve in. Korkma! İnşallah hiçbir şey olmaz. İfadem aldıkdan sonra her hâlde bırakırlar.

-Ya bırakmazlarsa, benim hâlim ne olur?

-Biraz sakin ol. Dua et, benim için Yüce Allah'a. Hem ağlamana gerek yok. Üzülmene değmez. Bunlar basit şeyler...

Mustafa Bey bu tür sözlerle eşi Şeyma Hanımı sakinleştirmeye çalışıyordu. Kendisi de metin olmaya çalışıyordu. Kendi çalkantılı anaforu andıran duygularını gizleyerek, Şeyma Hanımın üzülmesine engel olmaya çalışıyordu:

-Şimdi fazla konuşamam, beni bekliyorlar. Ben gidiyorum. Allah'a ısmarladık.

-Güle güle. İnşallah anormal bir şey olmaz.
Ben de eve iniyorum.

-İnşallah olmaz.

Merdivenleri hızla inen Mustafa Bey, geldiği yerlerden geçerek evin kapısına geldi. Karakol komutanı kapıda dikiliyordu:

-Artık gidebiliriz.

-Buyurun hocam. Gidelim o zaman.

Mustafa Bey, kapıdan çıktı. Kapıyı çekti. Kapanan kapıdan çıkan sesle irkildi. Bu hâliyle yürüdü kapının önünde bekleyen askeri araca doğru. Savcı daha önceden binerek Mustafa Beyin gelmesini bekliyordu. Mustafa Bey de araca binince kapıda bekleyen askerler de aracın arkasına bindiler. Son olarak da karakol komutanı araca bindi. Gecenin karanlığını aralayan farların ışığında hareket etti araç. Artık gidiyorlardı. Belki de uzun süre dönülmeyecek olan bir yolculuğa. Gidilecek yer yakındı. Ama dönüş çok uzak olabilirdi.

Asla olmasını istemediği bir hâl ile karşılaşabileceği ihtimalini de gözden uzak tutmayan Mustafa Bey, hâlâ olanlara bir anlam vermekte güçlük çekiyordu. Çünkü bunu gerektirecek bir durum yoktu.

Gerçi, ne olmadık şeylerin çok çabuk olur hâl e gelebildiğini defalarca görmüştü. Çok anlamsız şeyler sebebiyle hayatının bir bölümünü duvarlar arasında geçiren insanların mevcudiyetini unutmak da olmazdı.

Kendisine bunları reva görenlerin amaçları ne olabilirdi? Mustafa Beyin İslâm'ı yaşama gayreti mi buna sebep olmuştu? Yoksa Mustafa Beyi sindirmek, gözünü korkutmak için mi böyle bir komplo hazırlanmıştı? Bunu öğrenmek ancak soruşturmanın sonunda mümkün olabilecekti.

Karanlığın ortasında devam ettiler, askerî araçla olan yolculuklarına. Sokak lambalarının etrafa yaydığı kızılığın içerisinde, ana caddenin sessizliğe bürünmüş yalnızlığında Hükümet konağının önüne geldiler. Askerî araçtan birer birer indiler. Sonra da büyük

avluyu boydan boya bölen beton yoldan ilerlediler.

Hükümet konağının ana kapısından içeriye girdiler. Hemen giriş katının sağ tarafı adliye olarak kullanılıyordu. Savcı bey önde, Mustafa Bey arkasında, en arkadan da askerler, sağ taraftaki koridora daldılar. Binada hiç kimse yoktu. Sadece ayak seslerinin yankıları duyuluyordu. Tak, tak, tak...

Savcı bey, kendi odasına girdi. Arkasından da savcının zabıt tutturduğu kâtip. Savcılık odasının önünde jandarmalar arasındaki bekleyişi başlamıştı. Evet, Mustafa Bey jandarmaların arasında savcılığın kapısının önünde bekliyordu.

Ne büyük bir kabahat etmişti de jandarmaların arasında bir suçlu gibi duruyordu? Yoksa ortamın kötü gidişine sebep olan şahıs mıydı?

Birkaç dakikalık bekleyişten sonra kapıyı açan memur, karakol komutanına:

-Sizi savcı bey istiyor, dedi.

Karakol komutanı içeriye girdi. İçerden sesler geliyordu. Konuşulanlar anlaşılmıyordu. İçerideki konuşmalar biraz uzamaya başlayınca, Mustafa Bey jandarmalarla konuşmaya başladı:

-Nerelisin?

-Kayseriliyim.

-Teskereye daha çok var mı?

-Sekiz ay var.

-Geçer be. O da gelir geçer.

-Ah bir gelse.

-Gelir, gelir. Hayırlısı olsun.

-Hocam siz nerelisiniz?

-Konyalı.

-Konyalı mı?

-Evet. Ne oldu?!

-Konyalılar var burada. Ahmet Çavuş ile İbrahim Onbaşı.

-Nerede?

-Burada. Karakolda.

-Tanışsak bari.

-Tanışırsınız. Şimdi buradalar.

-Bana gösterir misiniz?

-Birazdan görüştürürüz.

-Çok iyi olur.

-Hocam siz ne öğretmenisiniz?

-Din Kültürü.

-Zaten belli.

-Nasıl yani?

-Yüzünüze bakınca valla belli oluyor.

-Sen nerelisin hemşehrim?

-Bingöl'den.

-Senin ne kadarın var.

-Benim az kaldı. Üç ay kaldı.

-Geçer inşallah.

-Geçer inşallah.

Bu konuşmalar uzayıp giderken, kapı açıldı. Kapıdan elindeki kağıtla çıkan karakol komutanı, morali bozuk bir hâl ile kaşları çatılmış şekilde konuştu:

-Gidiyoruz hocam.

-Nereye?

-Bizim tarafa. Karakola gidiyoruz.

-Hani ifadem alınacaktı.

-Ne bileyim. Adamın ne yaptığı belli değil ki kardeşim.

-İfadem alınmayacak mı?!

-Alınacak, daha sonra. Şimdi karakola gideceğiz. Emir öyle geldi.

Mustafa Bey tutuklanmamıştı; ama gözaltına alınması böylece başlamış oluyordu. Göz altında tutulacaktı. Ne zamana kadar belli olmayan bir gözaltı. Jandarmaların gözetiminde kalacaktı. Ta ki savcının ifade almasına kadar. İfadesi alınması için kısa bir süre için getirilen Mustafa Beyin ne ifadesi alınmıştı, ne de akıbetinin ne olacağına dair bir bilgi verilmişti. Bu gözaltı olayı belki de tutuklanmasının başlangıcı olabilirdi.

Karakol komutanının isteği doğrultusunda karakola doğru olan yürüyüşleri, yankı yaparak çoğalan ayak sesleri arasında başladı.

Bu koridorun tam karşısındaki koridor, karakol olarak kullanılıyordu. Karakol olarak kullanılan bölüm ile Hükümet konağı olarak kullanılan taraf bir kapıyla birbirine bağlanıyordu.

Adliyenin koridorundan karakola geçmek için kullanılan bu kapıdan içeriye girdiler. Mustafa

Bey artık gözaltına alınmıştı. Ne kadar süreceği belli olmayan bir gözaltıydı bu.

GÖZALTI

Kapıdan içeri girdiklerinde askerî bir havanın estiğini gördü. Komutanın girdiğini gören askerler kendilerine çekidüzen veriyorlardı. Komutan hemen emirler yağdırmaya başladı.

Savcılıkta iken almış olduğu kağıdı da sıkı sıkıya tutuyordu. Mustafa Bey bu kağıdı çok merak ediyordu. Çünkü kendisi ile ilgili olduğunu tahmin ediyordu.

Sonra da askerleri toplayarak onlara bir şeyler söyledi. Askerlere yaptığı toplantının çıkışında

elindeki kağıt yoktu. Acaba bu kağıda ne olmuştu?

Karakol komutanının odasına girdiler. Bir sandalyeye oturdu. Artık düşünebileceği, fikir üretebileceği imkânı bulabilecekti.

O kadar askerin bulunduğu bir ortamda olabildiğince sessizlik hakimdi. Askerler o yandan bu yana geçip duruyorlardı. Kapının açık olması sebebiyle koridoru gözleyen Mustafa Bey henüz namaz kılmamıştı:

-Komutanım! Namazımı kılmadım. Vakit geçmek üzere.

-Tabii, namazını kıl hocam.

Mustafa Beyin namaz kılma isteğine olumlu cevap veren karakol komutanı:

-Oğlum, hocanın isteklerine bakın, diyerek askerlere çağrıda bulundu.

Askerler hemen kapıdan içeri girdiler, içlerinden birisi:

-Buyur hocam, lâvaboya gidelim.

Mustafa Bey kalktı. Askerlerin arkasından yürüdü. Zaten aşırı derecede tuvalete gitme ihtiyacı hissediyordu. Bu isteği, aşırı heyecanın neticesinde sık sık depresiyordu. Mustafa Beyi götüren asker:

-Hocam, ben Ahmet. Konyalıyım. Sizin Konyalı olduğunuzu arkadaşlar söyledi.

-Doğru. Konyalıyım.

-Sen rahat ol. Burada yardımcı olmaya çalışırız.

-Teşekkür ederim. Allah razı olsun.

-Hocam, rahat olun. Bu savcı geçen hafta da Dağbaşı köyü imamının evini aradı. Hatta hoca tutuklanmıştı.

-Yaa öyle mi?! Hiç duymamıştım. Demek imamı tutuklamıştı, öyle mi?

-Evet. Ben de gitmiştim evini aramaya.

-Sebebi neymiş?

-Anlatıldığına göre; muhtar ile takışmışlar. Caminin halılarını muhtara vermemiş. Muhtar gelen bir turist kafilesini ağırlamak istemiş. Halı ile bir yeri döşemeyi düşünmüş. Ama muhtar her şeye rağmen camiden halıları almış. İmam da camideki vaazında bunun yanlış olduğunu anlatmış. Muhtar da şikayet etmiş.

-Vay be. Memlekette neler oluyor?

-Neler oluyor bir bilsen.

Mustafa Bey tuvalete girdi. Her tarafı pırıl pırıldı. Kendisine getirilen terlikleri giyerek, lâvabodan abdest aldı.

Abdestini alıp kapıdan çıkınca, hiç beklemediği bir olayla karşılaştı. Ağlamamak için kendisini zor tuttu. Çok duygulandı.

Kapının önünde, elinde havlu bir er bekliyordu:

-Buyurun hocam, diyerek havluyu Mustafa Beye uzattı.

Biraz ileride elinde bir seccade ile bir jandarma bekliyordu:

-Hocam, ben İbrahim. Konyalıyım. Şöyle buyur, diyordu.

Mustafa Bey, bu manzara karşısında rahatlamıştı. Belki de bu jestler, Konyalı asker hemşehrilerinden kaynaklanıyordu. Öyle ya da böyle. Heyecanlı ve korkulu duygu anaforunun içerisinde kurtuluş ışığı olarak gördü bu davranışları. Şimdiye kadar çok soğuk gördüğü bu yerler, birkaç askerin davranışıyla şirin görünmeye başlamıştı.

İbrahim Onbaşı koridorun köşesine seccadeyi serdi:

-Hocam, kible böyle. Buyurun, namazınızı kılın.

-Allah razı olsun. Sağ ol hemşehrim.

Mustafa Bey kibleye yöneldi. “Allahu ekber!..” diyerek başladı namaza. Ama ne namaz! Belki sonraki hayatında bu şuur ve bu duygu içerisinde namaz kılması mümkün

olmayacaktı. Bütün benliği ile yönelmişti Allah’a. Her hücresi bu lezzeti alarak namazını kılıyordu. “Namaz mü’minin miracıdır.” hadisini bütün iliklerine varıncaya kadar yaşıyordu. Miraçtan kastın, Allah’ın huzurunda olma bilinci olduğunu biliyordu. Bu bilinç ile kılıyordu namazını. Allah’ın tüm yarattıkları üzerindeki hükümlanlığını kabul ederek, acziyetini kavramış bir şekilde devam ediyordu. Hiç bitmesini istemediğı duyguları sebebiyle Allah’a kulluk yapmanın lezzetini doyasıya tadıyordu.

Fırtınalı bir havada, gemilerin limana sığındıkları gibi, esas limana sığınmanın güvenini tadıyordu. Bu duygu yoğunluğu içerisinde kıldığı namazda gözleri dolmuştu. Sanki bu dünya ile hiç irtibatı kalmamış gibi bir hâli vardı. Etraftan gelen sesleri bile duymuyordu. Zaten gerçekten iman etmiş insan için Allah’tan başka sığınılacak yer de yoktu.

Her gün en az kırk defa okuduğumuz Fatiha sûresinde “Ancak sana ibadet ederiz ve ancak senden yardım dileriz!” diyerek Allah’a söz veriyoruz. Allah’tan başka kimden yardım istenebilir ki? Her şeyi ile insanın sahibi olan

O'dur. Rızık veren, yaşatan, öldüren, Rahman olan, bağışlayan, her şeyin sahibi olan...

Nihayet namazını bitirmişti. Ellerini açtı. Yalvardı Allah'a kalbinin dile getirdiklerini sessizce. Boynu büküktü. Düşünceli ve üzgündü. Bu yapılanların kasıtlı olduğunu düşünüyordu. Allah'a kulluk yapmak, çok kolay bir iş değildi. Mücadele gerektiriyordu. Sıkıntıya katlanmayı gerektiriyordu. Bazı şeylerden feragat gerektiriyordu. Aşk ve sevgi, bağlılık ve itaat gerektiriyordu... Ama bunlar zordu. Bu zorluğa katlanmayı da gerektiriyordu.

Sığındığı bu limanda yalvardı Yüce Rabbine gözyaşları içerisinde:

“Ey Rabbim! Sana gereği gibi kulluk edemedim. Verdiğim sözde duramadım. Hata ettim, günah işledim. Sen affedicisin, affetmeyi seversin. Beni de affet Allahım. Bu günahkar, aciz kuluna yardım et. Sen bağışlamazsan, sen affetmezsen, gidecek bir yerimiz de yok. Sığınılacak sensin. İbadet edilecek sensin. Dua edilecek de sen. Beni bu haksızlık yapanların eline bırakma. Bana yardım et. Bu hile ve

tuzakları kuranların hile ve tuzaklarını boz.
Bana yardım et Allah'ım. Bana ancak sen
yardım edebilirsin. Yardımını esirgeme
Allah'ım...”

Allah’a yakın olduğu hissini derinlemesine
yaşamış olduğu bu namazdan sonra oturduğu
yerden kalktı. Yanında bekleyen Onbaşı
İbrahim:

-Hocam Allah kabul etsin, diyerek yerde serili
olan seccadeyi topladı.

-Amin. Allah razı olsun.

-Komutanım seni bekliyor.

-Gidelim o zaman.

-Beraberce yürüdüler.

Mustafa Bey karakol komutanının odasına
girdi:

-Hocam, Allah kabul etsin. Aslında ben de
kılmak istiyorum; ama olmuyor...

Mustafa Bey, heyecan ve stresin vermiş olduğu etki ile sık sık tuvalet ihtiyacı duyuyordu. Bazen arada bir kendisi gidip geliyordu. Bu tür olayları sık sık gören komutan, bu durumu gayet makul karşılıyordu.

Mustafa Bey dua ediyordu: “Allah'ım benden yardımını esirgeme, bana yardım et!” diye.

Komutan seslendi:

-Oğlum, buraya bakın.

Kapıda nöbet tutan asker, kapıdan içeriye girdi. Topuklarını birbirine vurarak:

-Buyur komutanım!

-Oğlum yemeklerinizi yediniz mi?

-Yedik komutanım!

-Bize de getirin. Aşçıya söyle, misafire ve bana yemek hazırlasın.

-Emredersiniz komutanım!

Komutan oturduğu yerden Mustafa Beye döndü:

-Hocam bugün bir asker yemeği yiyelim. Sen asker yemeği yememişsindir.

-Pek yemek iştahım yok.

-Olsun, olsun, bir şeyler ye.

-Peki, olur.

-Hocam! Takma kafana. Her şey olacağına varır.

-Öyle diyorsun; ama gel bana sor. Durumu biliyorsun. Hiçbir şey yok iken böyle bir hadisiyle karşılaşıyoruz. Ben çok üzıldüm.

-Hocam hiç üzölme. Zaten bu...

-Benim ifademi niye almadı?

-Savcı bey acıkmiş. Yemeğe gitti. Yemekten sonra gelecekti.

-Yani ne zaman geleceği belli değil.

-Evet, öyle. Ne zaman isterse, o zaman gelecek. Şimdi sen bunları boş ver. Yemeklerimiz gelsin de karnımızı bir doyuralım.

Bu arada iki tane asker, ellerindeki yemek tabaklarıyla içeriye girdiler. Masaya yemekleri koyarak sofrayı hazırladılar. Masanın üzerinde sürahi, iki tane bardak, o günkü askere çıkmış olan kıymalı yumurta, pirinç pilavı ve komposto tabakları vardı. Bu şartlar altında oldukça güzel bir sofraya sayılabılırdi. Mustafa Beyin durumu bu yemeği yemeye müsait değildi.

Komutan hazırlanan masaya oturdu:

-Buyur hocam, bir asker yemeği yiyelim.

Mustafa Bey oturduğu yerden kalkarak, hazırlanan masaya oturdu. Yemeklerden azar azar yemeye çalışıyordu. Bir türlü içinden gelerek yemeye muvaffak olamadı. Komutan, tabaklarda ne varsa iştahla yiyordu. Arada bir:

-Hocam, yiyin de karnınızı doyurun, diyerek Mustafa Beyi yemek yemeye ikna etmeye çalışıyordu.

Yemeği yedikten sonra getirilen çayı da içtiler. Mustafa Beyin düşünceli hâli devam ediyordu. Bu işin sonucunda neler olabileceğini düşünüyordu.

Geçen zaman uzadıkça Mustafa Beyin düşünceleri olumsuz yönde değişiyordu. Gecenin bir yarısı olmasına rağmen savcı bey hâlâ gelmemişti. Mustafa Beyin direnci kırılmaya başlamıştı. Evdeki Şeyma Hanımın ne durumda olduğunu düşündü. Ne kadar yıpranmış olabileceğini hayal etti. Kimse yoktu yanında. Yalnızlık içerisinde psikolojik bir çöküntü yaşayabilirdi.

Bu arada karakolda bazı hareketlenmeler oldu. Savcının karakol komutanına vermiş olduğu kağıdın sırrı yavaş yavaş çözülmeye başlamıştı. Bu kağıtta okulun 7/A sınıfının öğrenci listesi vardı. Listedeki öğrencileri, gecenin bir yarısında jandarmalar evlerinden alarak, karakola getirmişlerdi.

Olayın boyutu değişiyordu. Daha ciddi bir durum ortaya çıkmıştı. Gece yarısı evlerinden alınan 12-14 yaşlarındaki çocukların getirilmesi, durumu izah etmeye yetiyordu.

Öğrencilerin birer ikişer getirildiğini gören Mustafa Beyin morali bir hayli bozulmuştu.

Bu çocukların bazılarının yanlış ifade vermek için zorlanabilecekleri ihtimalini gözardı etmeyen Mustafa Beyin sıkıntıları katlanarak çoğalıyordu.

Getirilen öğrenciler, bir odada toplanıyordu. Kapı açık olduğu için, geçen öğrencileri görebiliyordu. Kapının önünden geçerlerken, bazı öğrencileri ile göz göze geliyordu.

Öğrencilerinin gözü önünde, gözaltına alınmış hâlde görünmek çok zoruna gitmişti. Çok duygulanmıştı. Gözyaşlarını zor tutuyordu.

Öğrencilerin bazıları, “Hocam, sen rahat ol!” der gibi anlamlı bakışları karşısında, küçük bir çocuk gibi ağlamak geldi içinden. Ama bu, zayıflığının ortaya çıkması demek olurdu.

Kendisini zorla tutuyordu. Öğrenciler de birer
ikişer getirilmeye devam ediyordu.

KISA SÜRELİ AYRILIŞ

Bu sıkıntılar içinde, ne yapacağı konusunda kesin bir fikir ortaya koyamıyordu. Komutan da evine gitmişti. Bunun bir fırsat olabileceğini düşünen Mustafa Bey, evine gidip gelmeyi düşündü. Ama bunu nasıl yapacağını bilemiyordu.

Bir ara bulunduğu odadan çıktı. Kapıda bulunan nöbetçi erin yanına kadar gitti:

-Yahu hemşehrim! Beş dakikalığına eve gidip gelebilir miyim?

-Olmaz.

-Ev şurada. Hemen şurada! Gidip hemen geleceğim.

-Olmaz.

-Niçin olmaz?

-Komutanım öyle söyledi.

-Ne söyledi?

-“Ben gelinceye kadar hiçbir yere bırakma” dedi.

-Ne zaman gelecek?

-Birazdan gelecek. Gelince söylersiniz kendine.

Mustafa Bey, geçen her an daha çok üzülüyordu. Daha çok yıpranıyordu sinirleri. Geçmek bilmez bir hâl almıştı zaman.

Kısa bir süre sonra komutan karakola geldi. Gelir gelmez, Mustafa Beyin bulunduğu odaya girdi:

-Hocam, nasılsın?

-İyiyim. Ben de sizi bekliyordum.

-Ne oldu?

-Durumu biliyorsun. Evde hanım yalnız kaldı. Beni, sadece ifademi almak için getirdiğini söylemişsiniz. Gecenin bir yarısı oldu. Hâlâ burada bekliyoruz. Ne zaman geleceği de belli değil. Beni lütfen birazcık anlayın. Siz anlayışlı birisiniz. Müsaade ederseniz eve beş dakikada bir varıp geleyim.

-Olmaz hocam.

-Ev şuracıkta. Zaten biliyorsunuz. Sadece beş dakika bana yeter. Eve gidip geleceğim. Hanımı haberdar edeyim.

-Savcı bey duyarsa?

-Duymayacak. Kimseye görünmeden gidip geleceğim.

-Tamam hocam. Sadece beş dakika.

-Bana beş dakika yeter.

-Savcı bey her an gelebilir.

-Hemen gidip geleceğim.

-Peki hocam, gidip gelin.

Mustafa Bey, bu olumsuzlukların içinde bu durumla, bir an da olsa rahatlamamanın güzelliğini yaşıyordu. İçini kaplayan sevinçle kapıdan çıktı. Arkasına bile bakmadan, kısa mesafe yarışçıları gibi koşuyordu. Koştı koştı... Verdiği sözü yerine getirmek için evine doğru koştı. Karanlıkta bastığı yeri iyice göremeden koştı. Ortalıkta hiç kimse görünmüyordu. Ama olacak işte, Kürşat Beyle karşılaştı:

-Hocam ne oldu?

-Bir şey yok.

-Savcı sizin evi aramış. Karakolda olduğunu duymuştum.

-Doğru.

-Ne oldu?

-Şimdi anlatamam eve gitmem gerekiyor.

-Ben de burada dolaşıyordum. Öğretmen arkadaşlar da geleceklerdi. Senin konuyu görüşecektik.

-Ben gidiyorum. Arkadaşlara selâm söyle.

-Ne zaman çıkacaksın.

-Belli değil.

-Geçmiş olsun.

-Sağ ol.

Mustafa Bey bir an için koşmayı bırakmıştı. Bıraktığı yerden eve doğru koşmaya devam etti. Nefes nefese eve ulaştı. Kapının zilini çaldı. İçerden Şeyma Hanım seslendi:

-Kim o?

-Benim.

Sevinçle kapıyı açan Şeyma Hanım:

-Ne oldu? Tamam mı?

-Hayır. Daha ifademi almadılar.

-Ne zaman ifadeni alacaklar?

-Belli değil.

Yüz ifadesi değişmeye başlamıştı Şeyma Hanımın.

-Kim var içeride?

-Uğur Beyin halası Fatma teyze ve hanımı. Satife'nin annesi ve müdür beyin hanımı Hatice abla var. Bu olayı duyunca ben yalnız kalmayayım diye gelmişler.

-Eğer ben gelmezsem, Fatma teyze burada kalsın.

Konuşmaların uzadığını gören Fatma teyze oturdukları odadan çıkıp geldi.

-Mustafa oğlum ne oldu?

-Bir şey yok teyze. Ben gelmezsem, burada Şeyma ile kal.

-Gelirsin inşallah. Sen düşünme, ben burada kalırım.

-Şimdi benim gitmem gerekiyor. Beş dakikalığına ayrıldım. Allah'a ısmarladık.

Şeyma Hanımın yaşlı gözlerinin bakışları arasında kapıdan ayrılarak koşmaya devam etti. Müdür beyin evine uğradı. Durumdan haberdar etti. Neler yapması gerektiğini söyledi. Son olarak da bir bekâr öğrenci evine uğradı. Onlarla da çok kısa süreli bir görüşme yaptı.

Zaten bu ilçede olayı hemen hemen herkes duymuştu. Herkesin kendine göre yorumları da başlamıştı.

Komutana verdiği sözü yerine getirmek için koşarak karakolun yolunu tuttu. Telâşla kapıdan ayrılmayan komutan, Mustafa Beyi görünce rahatlamıştı:

-Zamanında geldin.

-Sağ ol komutanım, sayende oldu.

Beraberce komutanın odasına geçtiler. Oturup konuşmaya devam ettiler. Mustafa Beyin bu kısa süreli çıkışı, bundan sonraki aşamalar için büyük öneme haizdi. Bu imkân, Mustafa Bey için Allah'ın bir lütfuydu.

KARAKOLDA BEKLEYİŞ

Gecenin bir yarısında evlerinden alınarak getirilen öğrencilerin koridordan geçişi devam ediyordu. Her gördüğü öğrencisi karşısında üzüntüsü biraz daha artıyordu. Bu öğrencilerin ifadelerine göre Mustafa Beyin durumu belli olacaktı.

Oradan buradan konuşmaları devam ederken, şubede görevli olan asteğmen de gelmişti. Çok neşeli bir yapıya sahip olan asteğmen düşüncelerini söylüyordu. Üniversitedeki hayatından bahsetti. Hayatından, aşklarından... vb. konuları peş peşe sıralıyordu. Mustafa

Beyin pek ilgisini çekmeyen bu konuşmalar uzayıp gitti.

Bu arada savcının makamına geldiği haberi duyuldu. Savcı geldiğine göre, Mustafa Bey ifade verebilecekti. Ama hiç de öyle olmadı. Mustafa Bey beklemeye devam etti.

Savcı bey, öğrencilerin tek tek ifadelerini almaya başlamıştı. Jandarmaların arasındaki çocuklar, çağrıldıkça odaya giriyorlar ve ifadelerini veriyorlardı.

Mustafa Bey, bu şikayeti yapanların birkaç öğrenciyi ayarladıklarını düşünüyordu. Bu düşünce onun canını çok sıkıyordu.

Öğrencilerin ifadelerini alma işi uzadıkça, tutuklanma ihtimalini ciddi ciddi düşünmeye başlamıştı. Şayet tutuklanırsam... diye başlayan düşünce turları bazen derinlemesine geliyordu. Bunun hayali bile korkunç geliyordu. Ama hayat bu... Gerçekten olabilecek bir olaydı. Böyle bir durumda anne babasının durumunun ne olacağını, hanımı Şeyma'nın nasıl bir tepki göstereceğini, kendi durumunun nasıl gelişeceğini düşündü. Hatta

tutuklu olduğu dönemi nasıl değeriendi-
receğini, hangi kitapları okuyacağını, neler
yazacağını bile düşünmüştü.

Öğrenciler bir bir içeriye alınıyordu. Bu
öğrencilerin bir kısmı da kızdı. Öğrencilerin
heyecanlı oldukları belli oluyordu. Heyecanlı
olmalarından dolayı ne yapacaklarını
bilemediklerinden şaşkınlık yaşıyorlardı.

Neler sorulduğunu, ifadelerin hangi yönde
geliştiğini çok merak eden Mustafa Bey, bunu
öğrenme imkânına sahip olamamıştı. İfadeleri
alınan öğrenciler hiç kimseye gösterilmeden
çıkarılıyordu.

Sonunu bilemediği, hiçbir şey göremediği bir
yolda, yapayalnız kendi başına yürümeye
çalışan birisi gibi hissetti kendisini.

Âlemlerin yaratıcısı, âlemlerin Rabbi Yüce Al-
lah’a duası ağzından hiç kesilmiyordu. “Bana
yardım et Allahım!” niyazı sürekli bir şekilde
devam ediyordu.

* * *

Gece yarısını bulmuş bir zamanda askerin birisi kapıdan göründü:

-Hocam! Savcı bey sizi bekliyor.

-Öğrencilerin ifadesi bitti mi?

-Bitti hocam. Sıra sizdeymiş.

-Gidelim.

Mustafa Bey ayağa kalktı. Artık bu işin sonuna gelmişti. “Ne olacaksa olsun!” düşüncesiyle yürüdü. İki yanda yürüyen jandarmaların arasında düşünceli adımlarla ilerledi. Mozaikle kaplanmış zeminde, önüne düşmüş başıyla adımlarını attı. Savcının odasının kapısında bekleyen birkaç jandarma daha vardı.

Kapının tam karşısındaki bankın üzerine ilişiverdi. Zira gerçekten bitkin bir hâli vardı. Ve neler söyleyeceğini tasarladı. Gerçi neler sorulacağını pek bilmiyordu. Ama insan

duramıyor işte! Ne, niçin, neden, nasıl? gibi soruları sıralayarak, sorgulama yapıyordu.

Henüz birkaç dakika geçmişti. Kapıdan dışarı doğru bir adım atan memur:

-Hocam buyurun, diyerek ifade vermesi için çağırdı.

Mustafa Bey, memurun arkasından içeri girdi. Masanın ortasında, koltuğuna yaslanmış, bir ileri bir geri yaylanan savcı beyin, çocukların ifadesini almaktan epey yorulmuş olduğu belli oluyordu. Mustafa Bey masanın yanına vardığında savcı bey masaya doğru doğruldu; sormaya başladı:

-Adın, soyadın, baba adın...

Kimlik tespiti yapıyordu. Söylenenleri memur yazmaya çalışıyordu.

Mustafa Bey bitkin olması sebebiyle oturmak istiyordu:

-Oturabilir miyim? dedi.

-Hayır, oturma! diyerek sertçe bir ifade kullanan savcı bey, sormaya devam ediyordu:

-Ders esnasında, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları hakkında olumsuz olarak konuştuğunuz söyleniyor.

-Nasıl yani?

-Ne demek, “Nasıl yani?”

-Ne demişim?

-Atatürk ilkelerine aykırı sözler söylemişsin.

-İşte ne söylediğimi öğrenmek istiyorum. Ben bu konuların aleyhinde hiçbir zaman konuşmadım. Bu konunun aleyhinde hiçbir propagandam olmamıştır. Müfredat içerisinde ne varsa onları işleyip, anlattım. Müfredat dışında bir şey anlatmam da mümkün değil. Milli Eğitim’in temel amaçları doğrultusunda hareket ediyorum.

-Öğrencilere kitap veriyormuşsun.

-Öğrenci öğretmen ilişkisi içerisinde bu olayın normal olduğunu bilmeniz gerekiyor. Mesela; siz öğretmen olsanız. Öğrenci ödevini yapmak için sizden kaynak kitap istese, ne yaparsınız? Kitap vermez misiniz?

-Soruları ben sorarım.

-Tamam da ben örnek olsun diye söylemiştim.

-...

-...

-Son olarak söylemek istediğin bir şey var mı?

-Evet, lâikliğe aykırı propaganda yaptığım konusundaki hiçbir iddiayı kabul etmiyorum. Bu iddiaların tümünün gerçek dışı olduğunu beyan ediyorum. Tümünü reddediyorum. Bu komplodur. Bunu kim ihbar etmiş ise ispat etmesini bekliyorum.

-Kim komplo kurmuştur?

-Siz daha iyi bilirsiniz. Mahkeme kararı çıkartarak evimi aradığınıza göre, çok ciddi

belgelerin elinizde olması gerekiyor. Yoksa bu kadar ciddi bir olay ortaya çıkmazdı.

-Savcının sessizliği bir müddet devam etti.
Sonra da:

-İfadeniz tamam mı?

-Tamam. Bu iddiaların tümünü reddediyorum.

Yazımı tamamlanan ifadeyi eline alarak gözden geçiren savcı, elindeki kağıdı Mustafa Beye uzattı:

-Şu ifadeyi imzalaman gerekiyor.

Mustafa Bey, eline aldığı kağıdı baştan sona okudu. Sonra da kağıdı masanın üzerine koydu. Mustafa Beyin bitkinliği son safhaya gelmişti. Ayakta duracak hâli yoktu. Neredeyse yere yığılacaktı.

Ne ile itham edildiğini de öğrenmiş oldu. Birçok gayretli insanın suçlandığı gibi, lâikliğe aykırı davranmakla suçlanıyordu.

Böylece ilk ifade alınması tamamlanmıştı. İfade tamamlandıktan sonra Mustafa Bey eve gitmeye hazırlanıyordu. Gerçi öğrencilerinin ifadelerinin nasıl olduğunu bilmediği için tereddütlü bir durum içerisindeydi. Bu ifade alınma işi bittikten sonra durum ne olacaktı?

Savcı bey işini tamamladıktan sonra:

-Çıkabilirsiniz, diyerek başını çevirdi.

Mustafa Bey, savcının odasından dışarıya çıktı. Koridorda jandarmalar bekliyordu. Jandarmaların arasında bekleyiş kısa sürdü. Jandarmanın birisi içeri girerek Mustafa Beyi ne yapmaları gerektiğini sordu.

Dışarıya çıkınca:

-Hadi hocam, karakola gidiyoruz, diyerek yürüdü.

Mustafa Bey de arkasından yürüyerek, kendi kendine şöyle dedi:

-Savcı bey beni bırakmayacak. Her hâlde tutuklamaya karar verdi. Bu iş burada bitti.

Allah'ım beni mahcup etme! Bana yardım et.
Bunun böyle olmaması gerekiyordu.
Tutuklanmamı gerektirecek ne vardı ki?

Gecenin sessizliğinde, koskocaman binada
kimsenin olmayışı sebebiyle sessizliği
dinleyerek devam etti koridordaki yoluna.
Yankılanan sesler, ayak sesleri... Karakolun
kapısından içeri girdiğinde, komutanın de-
netlemeler yaptığını gördü. Mustafa Bey
yaklaşarak:

-Ne oldu?

-Bilmiyorum.

-Nasıl yani?

-Karakolda beklememi söylemiş.

-Öyle mi oğlum?

-Evet, komutanım.

-Olur hocam böyle şeyler. Gel, biraz oturalım.
Birazdan ne olacağı belli olur.

Beraberce girdiler, önceden oturmuş oldukları odaya. Sandalyelere oturdular. Mustafa Bey hiç konuşmak istemiyordu. Çünkü artık fiziksel olarak bitmişti. Saatlerdir yaşadığı sıkıntı, stres, hareketlilik, endişe, korku, heyecan... Onu bu hâle getirmişti. Artık hiçbir şey düşünmez hâle gelmişti. Öylesine, boş boş bakıyordu. Duvarlara göz gezdiriyordu. Duvarlardaki resimlere takılıyordu gözleri. Bekliyordu bir şeyler, bir karar. Olumlu ya da olumsuz. Bitsin artık, diyordu. Bütün bu hengame içerisinde, kendisine metanet veren bir duygusu vardı. Allah'a güveniyordu. Allah'ın zor durumda kalan kuluna yardım edeceği inancına sahipti. Allah'ın yardımcı ve yâr olduğunu biliyordu. Bunu hissediyordu. Hissetmekle kalmıyor, yaşıyordu. Rabbinin dilemediği hiçbir şeyin gerçekleşmeyeceğini bilmesi, onu rahatlatıyordu. Elbette âlemlerin Rabbi olan Allah'ın dilemesi dışında hiçbir şey gerçekleşemezdi.

İnsanlar zor durumda kaldıklarında, Allah'a olan yakınlıkları artarak zirveye ulaşıyordu. İnsan bu zor durumda kalpten yakınlaşıyor yaratıcısına ve hissediyor Allah'ın yardımını

yudum yudum. Yalnızlığının söz konusu olmadığını kavrayarak, psikolojik rahatlığa ulaşıyor. Fiziksel yıpranması kaçınılmaz olarak ortaya çıkıyor. Önemli olan, ruhî çöküntü içerisine girmemesiydi. Ve öyle de oldu zaten. Bütün olan bitene rağmen tevekkülü elden bırakmıyordu.

“Dua mü’minin silahıdır.” hadisini unutmuyordu. Bu silahı gerektiği gibi kullanmaya çalışıyordu. Duaların karşılıksız kalmayacağını biliyordu. Elbette karşılıksız kalmayacaktı. Çünkü kul dua ederse, Allah duayı kabul ederdi.

Artık bir haber bekliyordu. Olumlu ya da olumsuz bir netice. Nihayet beklediği haber gelmişti.

Savcılıktan gelen jandarma karakol komutanı ile konuştu. Konuşma fazla uzun sürmedi. Konuşmayı tamamlayan komutan, hafif gülümseyen yüzüyle:

-Hadi geçmiş olsun, dedi.

-Sağ ol.

-Artık gidebilirsin. Savcı bey gidebileceğini bildirmiş.

-İyi o zaman, ben gidiyorum.

Beraberce karakol komutanlığının bahçe kapısına kadar yürüdüler. Mustafa Bey, karakol komutanı ile vedalaşmak için elini uzatarak tokalaştı:

-Komutanım, çok teşekkür ederim. Gerçekten bana çok yardımcı oldun.

-Yok canım. Biz görevimiz olan işleri yapmaya çalıştık.

-Haydi hayırlı geceler.

-Sana da.

Karakolun kapısından sevinç dolu hareketlerden oluşan adımlarla ayrılırken, “Keşke herkes senin gibi görevini yapmaya çalışsa!” diye iç geçirerek, karanlık altındaki yürüyüşüne devam etti.

Gecenin karanlığını aralayan sokak lambalarının loş ışığı altında, meydandaki kahvenin bahçesinde bekleyenler vardı. Bunlar Mustafa Beyin öğretmen arkadaşlarıydı. Karakola gelip gelmeme konusunda tereddüde düşerek beklemişlerdi. Kahvenin önünden hızlı adımlarla gitmekte olan Mustafa Beyi görünce seslendiler:

-Mustafa Bey!

Mustafa Bey sesin geldiği yöne doğru başını çevirdi. Orada bekleyen arkadaşlarını tanıdı. Onlara doğru ilerledi.

-Geçmiş olsun.

-Sağ olun.

-Ne oldu?

-İfademı aldılar.

-Onu biliyoruz.

-Başka ne istiyorsunuz?

-Neler geçti başından?

Bekleyenler arasındaki öğretmenlerden Hasan Tahsin Bey:

-Arkadaşlar! Burada ayaküstü bu konuşulmaz. Bizim eve gidelim, orada konuşuruz. Olur mu Mustafa Bey?

-Tabi tabi, gidelim.

Ve yürüdüler karanlık sokakların parke taşlarının üzerinde. Mustafa Beyin evinin önünden geçerken Mustafa Bey:

-Siz gidin de ben eve bir uğrayayım, hemen gelirim, diyerek evine geldi. Gelişmeler hakkında kısaca bir bilgi verdi kapıya çıkan eşi Şeyma Hanıma. Evdeki bayanlar hâlâ oturmaya devam ediyordu. Gideceği yeri haber vererek, önceden giden arkadaşlarının arkasından Hasan Tahsin Beyin evinin yolunu tuttu. Şeyma Hanım da evde bulunan hanımlara haber vermek için içeriye girdi mutlu bir şekilde.

HASAN TAHSİN'İN EVİ

Hasan Tahsin Beyin evi, ilçenin en kenarındaydı. Ara sokaklardan geçerek, kendisini beklemekte olan arkadaşlarının yanına geldi. Herkes oturmuş olayın yorumunu yapıyordu.

Mustafa Bey selâm vererek içeriye girdi. Geçmiş olsun temennilerinin ifade edilmesinden sonra mesele dönüp dolaşıp olaya geldi.

Mustafa Bey sorulan soruların hepsine teker teker cevaplar veriyordu. Olayı ve gözaltında

olduğu anları birkaç kez anlattı. Bu anlatma işi saatler almıştı. Sabaha yakın bir zaman olmuştu. Ama konuşmalar devam ediyordu. Mesele, bu işi kimin yaptığında kilitleniyordu. Kimin şikayet ettiği konusunda değişik düşünceler ortaya çıkıyordu.

Kürşat Bey ısrarla şunu anlatıyordu:

-Arkadaşlar! Bu işi Sevdâ Hanım yaptırmıştır. Davranışlarından şüpheleniyordum zaten. Bir gün önce şehre gitmişti. Bu işi plânlamak için gitmiştir. Bence mutlaka onun işidir.

Dikkatlice dinleyen Mustafa Bey, Kürşat Beyin dediklerine inanma meyli gösteriyordu. Ama Sevdâ Hanımla politik düşüncelerinin farklılığı sebebiyle pek iyi geçinmediklerini biliyordu. Bu sebeple tedbirli davranıyordu:

-Kürşat Bey! Sevdâ Hanımın yaptığını kesin biliyor musunuz?

-Başka kim yapabilir ki?

-Kesin biliyor musunuz?

-Hayır. Ama ondan başkası bunu yapmaz.
Kadın, din düşmanı resmen yahu!

-Hocam, bu tahmin ile falan olmaz. Kesin ise söyleyin, ona göre davranışımızı düzenleyelim. Tedbirimizi alalım.

-Düşünecek bir şey yok. Bence kesin o yapmıştır.

Mustafa Bey Kürşat Beyin yapısını bildiği için söylediklerine pek itibar etmedi; ama düşünmeden de edemedi.

Kürşat Bey, duyduğunu her yerde anlatmaktan zevk alan birisiydi. Abartılı anlatılardan da geri kalmazdı. Okuldaki her olayı, Milli Eğitim Müdürlüğü'ne taşımak özel zevkleri arasında sayılabilirdi.

Bu şikayetin ya da ihbarın temelinde okuldaki bir personelin varlığı akla ilk gelendi. Savcının sorduğu sorular, okulla ilgili olan birisinin şikayetini gerektiriyordu.

Okuldandı; ama kimdi?

Bir ara konuşmalar, öğrencilerin ifadelerine kaydı. Öğrencilere savcının ne sorduğunu, öğrencilerin ne cevaplar verdiklerini anlatıyorlardı. Arkadaşlardan bazıları ifade verdikten sonra evlerine dönen birkaç öğrenciyle karşılaşmışlar ve onlardan bilgi almışlardı. Savcının, çocukların bazılarını ifadelerinde zorladığını söylüyorlardı.

O gece konuşmalar bu minvalde devam ediyordu. Bu tür savcılık ve mahkemelerle ilgili hikayeler anlatılmaya başlandı. İnsanların takip edildiği konusu ile devam etti. Çok dikkat edilmesi tavsiyesi ile sona ermişti.

Arkadaşları ısrarla:

-Sence kim yaptı? sorusuna cevap arıyorlardı. Mustafa Bey, bu konudaki düşüncelerini söylemek istemiyordu. Ortam uygun değildi.

Bugün burada söyledikleri, yarın her tarafa yayılacaktı. Kesin olmayan bilgi ile hareket edilirse, beklenmedik sonuçlar ortaya çıkabilirdi. Allah Teâlâ zan ile hareket etmeyi yasaklamıştı. Başkalarını mağdur edecek sözlerden uzak durmak gerekiyordu.

Artık dağılma zamanı gelmişti. Arkadaşları birer ikişer ayrılıp gittiler. Ama Ali Bey kalkmıyordu. Mustafa Bey ile bir şeyler konuşacakmış gibi bir hâli vardı. Nihayet Mustafa Bey ile en sona kalan Ali Bey de Hasan Tahsin Bey ile vedalaşarak ayrıldılar. Yürümeye başladılar. Ali Bey:

-Hocam ben size kendi düşüncelerimi anlatmak istiyorum.

-Sizi dinliyorum hocam.

-Hocam kusura bakmayın. Çok özür dilerim.

-Ne oldu ki?

-Biz size moral vermek için buraya gelmiştik. Ama düşündüğümüz gibi olmadı. Konuşmalar moral bozucu şekilde gelişti. Gerçekten size destek olma düşüncesinden çok uzaktı.

-Çok önemli değil.

-Benim için çok önemliydi. Arkadaşımla derdiyle dertleşmek, benim görevimdir. Sizin sıkıntılarınızı anlamak mümkün olmaz belki;

ama düşünebiliyorum. Bu konuda ben Sevda Hanım ihtimalini gözden uzak tutmuyorum. Yalnız bu işte Milli Eğitim müdürünün parmağı olduğunu düşünüyorum. Kürşat Beyin yanında bu konuda konuşmadığınız iyi oldu.

Mustafa Beyin düşündüklerini söyleyen Ali Bey konuşmaya devam ediyordu:

-Hocam, her şeyimle yanınızdayım. Benim yapabileceğim, bir şey olursa yapmaya hazırım.

-Teşekkür ederim.

-Bir kardeşimizin sıkıntılı anında yanında olmazsak, mü'min olduğumuzu nasıl ispat ederiz sonra?

-Ali Bey kardeşim. Çok düşüncelisiniz. Teşekkür ederim.

Konuşarak eve doğru ilerlediler. Gecenin karanlığında sabahın yaklaştığı bir anda evine gelen Mustafa Bey, bitkinliğini ve uykusuzluğunu gidermek istiyordu.

Abdest aldı, şükür namazı kıldı. Sonra Yüce Allah'a içten yakardı. Sonra da kısa süreli deliksiz bir uyku çekti.

ERTESİ GÜN

Her ne olursa olsun hayat devam ediyordu. Yaratan'ın kanunu gereği bazıları ölecek, kimileri doğacak, sıkıntılı anlar yaşanacak, duygular yıpranacak...ama hayat devam edecekti.

İşler, kaldığı yerden devam ediyordu. Memurlar işlerine gitmenin telâşını ile yollarına koyulmuş, bahçelerindeki işleri yapmak üzere çoluk çocuk, genç yaşlı tarlaların yolunu tutmuştu. Öğrenciler ve öğretmenler de eğitim

öğretim için okul yollarında ilerliyorlardı. Kısaca her şey, alışılmışlığının içerisinde devam ediyordu.

Günün, bir gün öncesinin güzelliğini çatlatacak kadar güzel olacağı, bu ilk güneş ışığının göz kırpışlarından belli oluyordu. Bir gün öncesindeki güzel günün sonunda gözaltına alınan Mustafa Bey kaldığı yerden devam etmek üzere yürüyordu. Anlatma düşüncesiyle bildiklerini...düşündüklerini...öğrendiklerini...

Bu güzel cuma günü, öğrencilerin şaşkın bakışları arasında okula ulaştı. Öğrenciler dönüp dönüp Mustafa Beye bakıyorlardı. Mustafa Beyi karşılarında görünce gözleri ıslı ıslı oluyor, sevgilerini gösteriyorlardı.

Hiçbir tarafa takılmadan, doğruca öğretmenler odasına girdi. İlk saatte dersi olan öğretmenlerin hepsi oradaydı. Kimileri üzüntü ile, kimileri de usulen, “Geçmiş olsun!” diyorlardı.

Hiçbir şeyden haberi olmayan öğretmenlerden birisi:

-Hayırdır hocam! Ne oldu? Hasta falan mısınız?

-Yok, yok. Hasta falan değilim. Allah’a şükür sıhhatim yerinde.

-Eee, ne var başka?

-Hocam, cesareti olmayan birileri beni savcılığa şikayet etmiş. Kimse, erkekçe ortaya çıkıp “Ben yaptım!” dese gam yemeyeceğim. Ama ne gezer! Sinsi sinsi hareket ediyor. Ben ne yaptım ki, bunu plânladılar?

-Geçmiş olsun.

-Şikayet sebebi neymiş?

-Lâikliğe aykırılık!

-Ciddi misin?

-Çok ciddiylim.

-Siz mi?

-Evet, benmişim(!)

-Bunu yapana ne denir, bilmem. Sizin gibi bir adama bu yapılmamalıydı.

-Ama oldu işte!

-Sağlık olsun hocam.

Bu konuşmalar uzayıp gitti. Öğretmenler odasındaki arkadaşlarının tepkileri farklı oluyordu.

Ders zili çalmıştı. Öğretmenler evraklarını, kitaplarını alarak sınıflara yöneldiler. Mustafa Bey ağır ağır sınıfın yolunu tutarken, öğrencilere neler söylemesi gerektiğini düşünüyordu.

Sınıfa girdiğinde, ayağa kalkmış olan öğrencilerin bakışları Mustafa Beyin üzerinde odaklanmıştı:

-Oturun çocuklar!

-Hocam, geçmiş olsun!

-Sağ olun çocuklar! diyerek oturdu. Yoklamayı aldı. Defteri imzaladı. Sonra ayağa kalktı:

-Çocuklar, belki çoğunuz olanları duydunuz. Zaten o sebeple “Geçmiş olsun!” diyorsunuz. Önemli bir şey yok. Beni şikayet etmişler. Savcı da ifademi aldı.

-Hocam evinizi de aramışlar.

-Evet, evimi de aradılar.

-Pek büyütülecek bir olay yok. Olur böyle şeyler. Bunlar önemsiz şeyler. Ben size şimdi bazı peygamberlerden bahsetmek istiyorum:

İnsanlar Allah’tan uzaklaştığı zamanlarda Allah peygamberler göndermiştir. İnsanlara doğruyu, güzeli, Hakkı göstermek için Allah’a ibadet etmeye çağırmışlardır. Putların zarar ya da fayda sağlayamayacağını ifade etmişlerdir.

Allah’a ibadete çağırdıkları zaman, beklemedikleri tepkilerle karşılaşmışlardır. Kendilerine gönderilen peygamberlere olmadık şeyler söylüyorlardı. Onları dışlıyorlar, taşıyorlar; hatta ambargo uyguluyorlardı...

Bu tür olayların başlarına gelmesinin sebebi, insanları bir olan Allah’a inanmaya ve Allah’a kul olmaya çağırmalarıydı.

Şeytanın saptırmasıyla azgınlaşıyorlar, azgınlaştıkça batıyorlardı. Kendilerini bataklıktan kurtarmak isteyenlere de: “Hayır, biz bataklıkta değiliz, biz hayatımızdan memnunuz!” diyorlardı. Bunların bu durumlarına rağmen peygamberler mücadelelerine devam ediyorlardı.

Düşünün peygamberlerin mücadelelerini... Hz. Musa’yı, Hz. İsa’yı, Hz. İdris’i, Hz. Şuayb’ı, Hz. Eyyub’u, Hz. Yunus’u, Hz. Salih’i, Hz. Lut’u...

Düşünün bütün peygamberlerin mücadelelerini...

Katlandıkları zorlukları...

Gördükleri işkenceleri...

Allah’ın rızası için her şeyi bırakmalarını...

Nasıl nasihat ettiklerini...

Kavimlerinin nasıl cevap verdiğini...

Okuyun bu kıssaları defalarca...

Ve düşünün...

Düşünün ki, ne yapmanız gerektiğini kavrayın.

Onlar, sonuna kadar mücadelelerini sürdürmüşler. Bütün baskılara rağmen Allah'tan aldıklarını tebliğ etmişler. Zor durumda kalmışlar; ama mücadeleden geri kalmamışlar. Hakaret görmüşler; ama Allah'ın emirlerine uymak için görevlerini yerine getirebilmenin mücadelesini bırakmamışlar...

Bakınız! Hz. Nuh'un kıssasını kısaca hatırlayalım:

“Hz. Nuh, kendi kavmine gönderildi: “Allah’ı birleyin, O’na ortak koşmayın. Sizin için O’ndan başka ibadete layık bir ilah yoktur; eğer O’na ortak koşar ve ibadet etmezseniz; ben, başınıza bir azabın gelmesinden korkarım.” dedi.

Kavminin ileri gelenleri, yetki ve etki sahipleri
şöyle cevap verdiler:

“Ey Nuh! Şüphesiz biz senin hak, doğru ve
açık yoldan ayrıldığını görüyoruz.”

Bunlar, peygamberlerin çağrılarına kulak
vermediler. Çünkü onlar, dünyalık mal mülk ve
makam mevki peşinde koşuyorlardı.
İnandıkları zaman ellerindeki saltanatın
kaybolmasından korkuyorlardı. Bunun için
karşı çıkıyorlardı. Bu sebeplerden düşmanlık
yapıyorlardı. Bunların aklı, fikri, dünyalık
peşinde koşmakla meşgul oluyordu.

Hız. Nuh: “Ben sapık değilim, sizin bütün iş ve
hâllerinize sahip olan, sizin menfaatinizi
gözeten Rabbiniz katından size gönderilmiş bir
peygamberim. Ben, Allah’ın benimle size
gönderdiği şeyi size tebliğ ediyorum. Ben gayb
işlerinden sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum.
Sizin iyiliğinizi ve hayrınızı istiyorum.” dedi.

Hız. Nuh’a peygamberliğin gelmesini kabul
etmek istemiyorlardı. Azaptan sakındırmak
üzere gelen peygamberlerini dinlemiyorlardı.

Peygamberleri ile alay ediyorlar, dalga geçiyorlardı. Yalanlamaya devam ediyorlardı.

Ama ne oldu?..

Allah'ın emriyle yaptığı gemiyle inananlar kurtuldu.

Hız. Nuh ile uğraşanların hepsi, suda boğulmak sûretiyle Allah'ın gazabına uğradılar...

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Hız. Muhammed (s.a.v.)'in hayatını göz önüne alalım. Şöyle bir gözden geçirelim hayatını, mücadelesini...

Kendi başına çekildiği Hira mağarasında aldığı ilk vahiy ile peygamberlikle görevlendirilmişti. “Oku! Yaratan Rabbinin adıyla...”

Zaten ne olduysa, bundan sonra olmuştu. Güvenilir Muhammed olarak bilindiği, tanındığı hâlde putlara tapmalarının bir anlam ifade etmediğini, âlemlerin Rabbi olan Allah'a ibadet etmeleri gerektiğini söylediği andan itibaren kavminin insanların davranışları değişivermişti.

Bütün maddi imkânları; mal, mülk, başkanlık, kadınlar... teklif etmişlerdi. Karşılığında da kendilerinin bildikleri, inandıkları gibi bir hayatın devamı için kendi davasından vazgeçmesini istiyorlardı. Bütün dünyalıklar, önüne, ayaklarının altına seriliyordu. Bütün zenginlikler onun olabilirdi.

Ama o büyük insan, bilinen o müthiş cevabı vermişti:

“Bir elime ayı, diğer elime güneşi verseniz; ben bu davamdan vazgeçmem. Çünkü bu dava Allah’ın davasıdır.”

Model insan olan Hz. Muhammed (s.a.v.)’in bütün dünyalıkları Allah rızası için reddetmesi, bizim için bir anlam ifade etmelidir.

Teklif edilenleri kabul edip, başkan olmak, zengin olmak, diğer insanlar tarafından baş edilmek varken ve hem de çok kolay iken, bunu kabul etmemiştir. Kâfirler yapabileceklerinin hepsini uygulamaya koymuşlar, taşlamışlar, dışlamışlar, dövmüşler, sövmüşler, hakaretler etmişler... Ama o mücadelesine devam etmiştir.

Hatta kendi doğup büyüdüğü şehirden sürüp çıkarmışlar. Sürgün etmişler. Siz düşünebiliyor musunuz, kendi bulduğunuz evinizi, barkınızı bırakıp, ailenizden uzaklaştırılmayı!

Ve ona inanan sadık insanların hayatlarına bir göz atın. Sahabelerden bahsediyorum. Peygamberimizin “yıldızlar” dediği insanlardan. Bu örnek insanların hayatlarını incelersek, onların, karşılaştıkları zorluklara nasıl göğüs gerdiklerini ve niçin bu zorluklara katlandıklarını anlamış oluruz.

Kızgın kumların altında, güneş ışıklarının insanı kavurduğu bir ortamda üzerlerine taşlar yığılan insanlardı bunlar. Dinlerinden dönmeleri için yapılan bu işkencelere cevapları, Allah’ın bir olduğunu haykırmak olmuştu.

Ayaklarından iplerle bağlanarak ters istikamete doğru sürülen develerle ortadan ayrılanların cevabı da Allah’ın birliği olmuştur.

Mızrakla öldürölmelerine rağmen “Allah!” diyenler de onlardı.

Bunca zulme maruz kalmışlar, baskı altında tutulmuşlar, dövölmüşler, dinden dönmeleri için yapılan eziyetlere rağmen o bildik cevabı vermişlerdi: “Biz Allah’ın kuluyuz. Başkasının kulu olmayız. Allahu ekber! Allah bir!..”

Bu dünya sıkıntılarının önemli olmadığını biliyorlardı. Önemli olanın, ebedî mutluluk olduğunun şuurundaydılar. Ebedî mutluluğun yolunun, dünyadaki sıkıntılı yoldan geçtiğini biliyorlardı. Allah rızası için hepsine katlanıyorlardı.

Onlar böyleydi. Niçin inandıklarının şuurunda, farkında olan kişilerdi.

Ya biz?

Biz başımıza gelen basit bir olayda bile yılgınlık içerisinde olabiliyoruz.

Bazı örneklerini sunduğum, yaşanmış olayların yanında benim başıma gelmiş olan basit şeyden bahsetmek bile yersiz.

Zira hep böyle olmuştur. Bundan sonra da böyle olmaya devam edecektir. İnsan tedbirli

olacaktır. Bütün tedbirine rağmen başına gelen sıkıntıya, zorluklara da zaafa düşmeden sabretmesini bilmelidir.

Çoktan zil çalmıştı. Öbür derse giriş ziline çalma vakti yaklaşmıştı. Çocuklar o kadar istekle dinliyorlardı ki, Mustafa Beyin çıkmasını istemiyorlardı. Ama bir başka sınıfa girmesini gerekiyordu. Bu sebeple çıkmak için hazırlandığı sırada bir öğrenci ayağa kalkarak:

-Hocam, biraz daha anlatın, çok güzel anlatıyorsunuz, dedi.

-Biliyorsunuz, başka sınıfa dersim var.

-Olsun hocam, bu derste de bize anlatın.

-Olur mu öyle şey canım? İyi dersler!..

-Sağ ol!..

Mustafa Bey bir başka sınıfın bir başka dersine girmek için sınıftan çıktı.

ÖĞRENCİ İFADELERİ

Mustafa Bey, derslerine girip çıkıyordu. Ama kafası öğrencilerin neler söyledikleri ile meşguldü.

Gerçi kulaktan kulağa duymuştu öğrencilerin ifadelerini. Yine de emin olmak istiyordu. Teneffüse çıkmaları sebebiyle öğrenciler Mustafa Beyin etrafını çevirmişlerdi. “Geçmiş olsun!” temennilerini söylüyorlardı. Etrafındaki öğrencilerin içerisinde, akşam jandarmanın ifade almak için götürdüğü çocuklar da vardı. Onlar bir şeyler anlatmak istediklerini belli ediyorlardı. Yaptıkları işten

gurur duydukları belliydi. Bu gururu öğretmenleriyle paylaşmak istiyorlardı.

Hemen konuşmaya başlayan İlhan anlatmaya başladı:

-Hocam, gece eve jandarmalar gelince çok korktum. Zil çalınca, kapıya babam çıktı. Karşısında jandarmaları görünce çok şaşırdı.

-Buyurun, dedi.

-İlhan Kara'nın evi burası mı? diye sordular.

-Evet, burası!

-İlhan'ı karakola götüreceğiz.

-Ne yapmış ki?

-Hiç canım. Bir şey yok.

-Bu vakitte mi? Sabah gelse olmaz mı?

-Hayır olmaz. Şu anda savcı ifadesini alacak.

-Ne ile ilgili?

-Öğretmenleri Mustafa Bey ile ilgiliymiş.

-Ne yapmış?

-Orasını bilmiyoruz.

-Bize “Gidip, getirin!” diye liste verdiler. Biz de topluyoruz.

-Şimdi çağırayım mı?

-Çağırın da gidelim.

-...

-...

Konuşmalar böyle sürüp gidiyordu. Ben kapının aralığından konuşulanları dinliyordum. Çok heyecanlandım. Ne yapacağımı bilemiyordum. Annem de çok telâşlanmıştı. Tuhaf tuhaf yüzüme bakıyordu. Bu arada babam kapıdan içeriye girdi.

-İlhan, öğretmeniniz Mustafa Bey, karakoldaymış. Savcı ifadeni alacakmış. Jandarmalar dışarıda seni bekliyor. Hadi

bakalım! deyince, annem elime ceketı tutuřturdu. Ceketimi giyerek yavař yavař evden ıktım. Bir yandan da dűřünüyordum kendi kendime:

“Hocamı niye gőturdüler. Onun kadar iyi birisi ne yapabilir ki?” diyordum.

Dış kapıdan çıktığımda, jandarmaların yanında bizim sınıftaki arkadaşların bazıları da vardı. Hep beraber karakola yürüdük.

Askerler yolda, diğer arkadaşların evlerinin adreslerini bize sordular. Evlerine uğrayarak teker teker onları da aldılar. Sonra da karakola gőturdüler.

Mustafa Bey araya girerek:

-Karakolda askerler bir şeyler söylediler mi?

-Hayır. Hepimizi topladılar. Savcı geç geldiği için bizi beklettiler.

-Beklerken ne dűřündünüz?

-Hocam, biraz heyecanlandık. Ne soracağınızı bilmediğimiz için tereddütteydik.

Sonra sırayla tek tek odasına çağırdı. İfadelerini veren arkadaşlar da evlerine gittiler. Bazı arkadaşlar dışarı çıktığında yüzleri kıpkırmızı olmuştu.

-Ya sonra?

-Sıra bana geldiğinde içeriye girdim. Savcının yüzü çok asıktı. Sinirli gibiydi. Yüzünü kağıtlardan kaldırmadan konuşuyordu.

-Annenin ismi, babanın ismi... vb. soruları sıralıyordu.

-Ben de cevap veriyordum. Birden başını kaldırdı. Bana doğru döndü ve:

-Doğruyu söyle! Yoksa karışmam. Yalan söylersen seni içeri atarım ha! dedi.

Ben de:

-Atarsan at. Daha güzel olur. Hocam ile birlikte olurum, deyince kızmaya başladı. Bağıırıyordu, “Doğruyu söyleyeceksin!” diye.

-Evet, doğruyu söyleyeceğim.

-Öğretmeniniz derslerde, ders dışı şeyler anlatıyormuş, doğru mu?

-Hayır.

-Öyleymiş. Diğer arkadaşların söyledi.

-Nasıl anlatıyormuş?

-Devlet hakkında konuşuyormuş. Devlet adamlarımızı kötölüyormuş.

-Hayır. Kesinlikle iftira! Hiç böyle konuştuğunu duymadım. Hocamız hep ders işlerdi. Dersin dışında hiçbir şey anlatmazdı.

Biraz abartılı cevap verdim. Ders dışında bir şey anlatmadığınızı söyleyince savcı bana iyice kızmıştı.

-Hocanız, ...isimli yazarın kitaplarını size verip okutuyormuş.

-Hayır, vallahi yalan.

-.....isimli yazarı överek, kitaplarını tavsiye ediyormuş. Öyle mi?

-Hayır. Bize hiçbir zaman’ın kitaplarını tavsiye etmedi.

-Derslerinizde Atatürk ilke ve inkılâplarını anlatmıyormuş.

-Bu da yanlış. Yeri geldikçe bahsediyor, anlatıyor.

-Bu konuda sizi yanlış yönlendiriyormuş.

-Hangi konuda?

-Atatürk inkılâpları.

-Hayır. Öyle bir şey olmadı.

-Size lâikliği öğretti mi?

-Evet.

-Peki söyler misin, lâiklik nedir?

-Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olmasıdır.

-Bunu öğretmeniniz mi öğretti?

-Evet.

-Doğruyu söyle!

-Doğruyu söylüyorum.

-Hepiniz aynı şeyleri söylüyorsunuz. Sizi kim öğretti?

-Hiç kimse! Doğrular bunlar!

-Ne doğrusu be! Hepiniz aynı şeyleri papağan gibi tekrar edip duruyorsunuz. Çık dışarı! Şimdi içeri atacağım seni.

-Atın içeri, hocamın yanına gideyim.

-Sana çık dedim. Çık...

Böyle söyleyerek beni çıkardı. Bana çok kızmıştı hocam. Birazcık da korktum. Aslında

bize başka şeyler söyletmek istiyordu. Hele “Beni de at hocamın yanına.” deyince iyice sinirlendi. Bir ara ayağa bile kalkmıştı.

İlhan bunları anlatırken, yanlarında bulunan aynı sınıfın öğrencileri, başları ile İlhan’ın anlattıklarını onaylıyorlardı. Araya girerek, bazı detayları aktarıyorlardı.

Bu konuşmalar devam ediyordu. Akşam ifade vermek için karakola gidenlerden Satife, “Hocam,” diyerek başladı anlatmaya:

-Sizi karakolda görünce çok üzüldüm. İçim cız etti. Keşke sizin yerinize ben orada olsaydım. Sıkıntıyı sizin yerinize ben çekseydim. Sizin gibi birisine bunu yapanlar hesabını Allah’a nasıl verecekler. Sizi orada askerlerin yanında görünce çok doldum. Neredeyse ağlayacaktım.

-Peki Satife, savcı sana neler sordu?

-Hemen hemen aynı şeyleri. Lâikliğe aykırı davrandığınızı ifade edip doğrulatacak ifadeler istiyordu. Bunun için değişik sorular soruyordu.

Satife yaşadıklarını ve duygularını anlattı uzun uzun. Oldukça etkilenmişti bu olaydan.

Mustafa Bey öğrencilerin ifadelerin muhtevasının, genel olarak böyle olduğunu öğrendi.

Savcının, ifadeleri alırken takınmış olduğu tavır da dikkate değerdı. Öğrencilerin vermiş olduğu bu ifadelerle bir sonuç alması mümkün olamazdı.

Ama belli de olmazdı.

Ne olurdu? Neler olurdu?

İlerleyen zaman içerisinde bunlar ortaya çıkacaktı.

* * *

O günün akşamına kadar öğrencilerle bu tür konuşmalar devam etti. Üzüldüklerini ifade ediyorlardı. Hatta bir ara Atiye ve Dilek,

Mustafa Beyin yanına geldiler. O andaki duygularını anlattılar:

-Hocam, olayın olduğunu duyunca, yani sizin karakola götürüldüğünüzü duyunca ne yapacağımızı bilemez duruma geldik. Ne yapabileceğimizi düşündük. Elimizden hiçbir şey gelmiyordu. Sizin için Allah’a yalvardık. Dualar ettik.

Biliyorsunuz, bizim kaldığımız ev hapishaneye giden yolun üzerinde. Gece yarısına kadar pencerenin önünde oturduk. Hapishaneye götürürlerse, bir kez daha görelim diye. Telâştan karmaşık duygular yaşadık.

Ama Allah’a şükürler olsun, öyle bir kötülük olmadı.

Öğrencilerin anlattıkları, bu olayın neticesindeki davranışları, Mustafa Beyi çok etkilemişti. Duygusallığı zirveye vurmuştu. Hele Muhlis’in anlattıklarını dinledikten sonra öğrenciler tarafından sevilmenin erişilmez mutluluğuna ulaşmıştı. Öğrencilerine gösterdiği ilginin, vermeye çalıştığı bilginin boşa gitmediğini görmek, başına gelenleri

unutturacak seviyeye çıkmıştı. Dünyada
yaşanabilecek güzel duyguların en güzelinden
olan bu ilgi dolayısıyla yalnız olmadığı hissini
de tatmıştı.

AKIBET

Bu tertiplenen olay belki de Mustafa Beyin imajını sarsmak içindi. Onun öğrenciler üzerindeki etkinliğini azaltmak, öğrencileri etki alanının dışına taşımaktı.

Belki de gözdağı vererek, çalışmalarından vazgeçirmek hedefleniyordu. Hatta dinin gerekliliğini savunup, bunu ifadelendirenlerin tümüne bir ihtardı.

Öyle ya da böyle; olan olmuştu! Önemli olan, bundan sonra ne olacağı, nelerin nasıl gelişeceği idi.

Mustafa Bey mahkemede yargılanacak mı yoksa takipsizlik kararı mı verilecekti?

Veya hapse konulmak sûretiyle cezalandırılacak mıydı? Bunların hepsini zaman gösterecekti.

Bu esnada Mustafa Bey ne yapmalıydı? Bunu araştırması gerekiyordu. Gerekli tedbirleri alması göreviydi. Ve öyle de yaptı. Araştırmaya başladı olayın akıbetini.

Evinin aranması ve karakola götürülerek ifadesinin alınmasının üzerinden bir hayli zaman geçmişti. Olayla ilgili hiçbir gelişme olmamış; ipucunu elde edememişti. Tereddüt içerisinde geçen zaman, psikolojik yıpratma taktiği olarak kullanılıyor, olabilirdi. Gerçekten de belirsizlik ortamı insanı endişe ile birlikte yıkıma götürebiliyordu. Duyguların alt üst olmasına, sosyal münasebetlerin zayıflamasına ya da kopmasına bile götürebiliyordu. Bunun mutlaka çözüme ulaştırılması gerekiyordu.

Bu amaçla, dersinin olmadığı gün sabahleyin evden çıktı. Henüz insanlar sokak ve caddeleri doldurmamıştı. Boş sokaklardan Hükümet

binasının içinde bulunan savcılığa doğru yürüdü.

Görmüş olduğu birkaç kişi ile selâmlaştı. Birkaç basamaklı merdivenden çıkarak Hükümet binasının bahçesinden ilerledi. Kapıdan girerek savcılığa ulaştı. Bir memur, masada bir şeyler yazmakla meşguldü:

-Savcı bey yok mu?

-Yok.

-Ne zaman gelecek?

-Bilmiyorum.

-Gelecek mi?

-Gelmesi gerekiyor.

Sonra da ifade vermesi için getirilmiş olduğu koridordaki bankın üzerine oturdu. Ama bu sefer farklıydı. Zira etrafında jandarmalar yoktu. Yine gecenin sessizliğinin yankılandığı koridor insanlarla doluydu. Grup grup gelen insanlar, mahkeme olmak için bekliyorlar ve

kendi aralarında konuşarak değerdendirmeler yapıyorlardı. Asılan mahkeme ilanlarında isimlerini ve sıralarını arıyorlardı.

Mustafa Bey birkaç saat savcının gelmesini bekledi. Bu geçen zaman içerisinde de oradaki insanları gözlemledi. Konuşmalarını, yüz ifadelerini davranışlarını...

Nihayet koridorun ucunda savcı bey göründü. Sarı saçları ve ince çerçevesi, küçük camlı gözlükleri ile hemen tanınıyordu. Uzun boyu da kendisini gösteriyordu.

Mustafa Beyin oturduğu bankın önünden geçtiği sırada ayağa kalktı, arkasından birkaç adım attı:

-Savcı bey! diye seslendi.

Savcı bey durdu. Geriye doğru döndü. Karşısında Mustafa Beyi görünce:

-Evet, diyerek Mustafa Beyi dinledi.

-Savcı bey! Birkaç şey sormak için geldim.

-Buyur, sor.

-Biliyorsunuz, benim olay...

-Evet.

-Sonuç ne oldu? Epey zamandır bir haber çıkmadı. Ne olduğunu, ne olacağını öğrenmek istiyorum.

Savcı bey, Mustafa Beyin anlayamadığı ve çözemediği bir tavrıla gülümseyerek ve çok yumuşak bir şekilde konuşuyordu.

-Bizimle bir ilgisi kalmadı.

-Nasıl?

-Biz fezlekeyi Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne gönderdik.

-Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne mi?

-Evet.

-Niçin? Ne var ki de gönderildi?

-Suçun gereği. Bu suçlara DGM bakar.

-Peki, ne olacak şimdi?

-Bizim yapacağımız hiçbir şey yok.
Bekleyeceğiz. DGM'nin sonucunu
bekleyeceğiz.

-Benim yapacağım bir şey yok mu?

-Yok. Bekleyeceksin.

Mustafa Bey bu konuşmalardan sonra oradan ayrıldı. Ağır adımlarla terk etti koridoru. Düşünceli ve endişeli bir şekilde... Kendi kendine: "Bunlar beni kesin cezalandıracak her hâlde. Ne oldu ki fezlekeyi DGM'ye gönderdiler? Ortada suç olabilecek bir şey zahiren yok iken." diye düşündü.

* * *

Bu üzüntülü hâli bir anda, birden bire değişiverdi...

“Olan olsun! Rabbim ne dilemiş ise olur!
Rabbimin takdir etmediği hiçbir şey
gerçekleşmez!”

Bu düşünceler, onun iç dünyasını bir kez daha
aydınlatmıştı. Sıkıntının içerisinde mutluluk
yaşamalarına sebep olmuştu.

İşte, inancın insan hayatındaki rolünün
görülebileceği bir gerçek. Bütün üzüntü veren
düşüncelerden kurtulmanın yolu. Güzellikleri
yaşamının, mutlulukları tatmanın sebebi.
Âlemdeki tüm varlıklar üzerinde hakimiyeti
olan, herkesin O’na muhtaç olduğu Yüce
Allah’a sığınmak bunlar için yeterli oluyordu.

Güçsüz, yalnız başına hiçbir şeye gücü
yetmeyen çocuğun, ana kucağına sığınması...
Kendisini koruması için anasının şefkatine,
merhametine kendisini bırakması...

Fırtınalı, dalgaların yükseldiği bir ortamda
gemilerin, vapurların, korunmaları için
siperlenmiş limanlarda emin olmaları...

Tehlike anında civcivlerin, annelerinin kanatları
altında saklanarak, tehlikeden korunmaları...

Sığınması gerekenlerin sığındıkları yerlerdir
sığınaklar...

Ve insan...

Yaşadığı hayatta, takatinin yetmediği, güçsüz kaldığı bazı olaylar karşısında çaresizliğin verdiği umutsuzluk içerisinde, kişinin çok güçlü ve kudret sahibi olan Allah'a yönelmekten başka çaresi kalmaz. Bu ortamda Allah'a yönelerek, içinde bulunduğu zorluğu aşan insan, Allah'a sığınmaktan başka kurtuluşun olmadığını çok iyi kavrar.

YANKILAR

Mustafa Beyin evinin aranmasının, arkasından savcılığa ifade için götürülmesinin yankıları çok farklı olmuştu.

İlçenin değişik mahallelerinde anlatılanlar, olanlarla sınırlı kalmamıştı. O günlerin ana gündem maddesini oluşturmuştu.

Bazıları olanların yanlışlığından bahsediyorlardı:

-Böyle olursa, buraya bırakın öğretmeni, memur bile gelmez.

-Adamın suçu neydi? Namazında niyazında birisi. Kimseye bir zararı yok.

-Öğrencilerle ilgilenmesi suç mu?

-Adama ödül verilmesi gerekirken, yapılanlara bak!

-Yoksa çalışmanın ödülü bu mudur?

-Benim çocuklar, çok iyi birisi olduğunu söylüyorlar.

-Veliler olarak bir şeyler yapmamız gerekir.

-....

-....

Bu tür düşünceleri yansıtan cümlelerle olayda taraf olmaya çalışanlar var olduğu gibi, böyle düşünmeyenler de vardı. Duyarsızlığı gününün her anını kapsayanlar da vardı.

Bir başka yerde şöyle konuşmalar da oluyordu:

-Duydunuz mu? Hocanın evini basmışlar.

-Evinde tabanca yakalamışlar.

-Yasak kitaplar bulunmuş.

-Komünist dergileri de varmış.

-İncil bile varmış.

-Mahkemeye vermişler.

-....

-....

Konuşmalar dilden dile, kulaktan kulağa yayılırken, gerçeğe aykırı fikirler de üretilmeye başlamıştı. İnsanlar bu olayı duymuşlardı. Ama ilgi göstermemişlerdi. Duyarsızlık içerisinde bulunuyorlardı.

Mustafa Bey bir beklenti içerisinde değildi. Zaten olaylar mantıklı şekilde gelişmemişti.

* * *

Bu olaydan sonra öğretmen arkadaşlarından bazıları, Mustafa Beye uzak durmaya özen gösteriyorlardı. Onunla çarşıda, caddede dolaşmaktan çekiniyorlardı. Mustafa Bey ile görülmekten, kendisine zarar gelebileceğini düşünüyorlardı.

Mustafa Bey bu arkadaşlarına da kızmıyordu. Onları anlamaya çalışıyordu.

Bu zor anında yanında olmaları en doğal olanı olmasına rağmen uzak durma çabalarına bir anlam vermek de güç oluyordu.

Daha önce beraber oldukları, oturup konuştukları kişilerden bazılarının bu tutumları, gerçekten anlamlıydı.

Küçük bir sıkıntı anında sadece kendilerini düşünmeleri düşündürücüydü.

* * *

Bu olayın meydana geldiği günü takip eden günlerin biriydi. Mustafa Bey ile karşılaşan

Milli Eğitim müdürü, konuşmaları ile yakınlığını hissettirmeye çalışıyordu(!)

-Mustafa Bey, geçmiş olsun.

-Teşekkür ederim.

-Bir sıkıntın olursa, gel de konuşalım.

-Bir sıkıntım yok.

-Ne oldu o iş?

-Bir şey yok.

-Nasıl yani?

-Savcı ifademi aldı. Zaten biliyorsunuzdur.

-Haa! Duymuştum. Kim yapmış olabilir. Gerçi ben araştırıyorum. Bazı öğretmenlerin yapmış olduğu ihtimalinden kuşkuluyum.

-Öğrenirseniz bana da söylersiniz.

-Tabi, tabi. Seni severim(!) bilirsin.

Yapabileceğim bir şey olursa, yapmaya çalışırım. Bu olayın gelişmesinin neticesini

beklemek lazım. Şayet mahkeme neticesinde soruşturma açılmasını gerektiriyorsa, ben sana yardımcı olurum(!) Tanıdık arkadaşlar da var. Onları getirtiriz soruşturma için.

-Teşekkür ederim.

-Sonra mahkeme olması için İlçe Kurulu'ndan izin çıkması gerekiyor. Orada ben de varım. Bir çaresine bakarız(!) Üzülme, boş ver. Böyle hoş olmayan bazı şeyler insanın başına gelebilir.

-Yok, zaten pek üzülmiyorum.

Mustafa Bey, Milli Eğitim müdürünün söyledikleri ile uygun birisi olmadığını iyi biliyordu. Bu sebeple konuşmalarına dikkat ediyordu. Pek güven veren birisi de değildi. Daha önce görmüş olduğu olaylar sebebiyle bu görüşe sahip olmuştu. Adamın yüzüne gülerек, arkasından başka plânlar çevirebiliyordu.

Milli Eğitim müdürü bir yere gideceğini ima ederek:

-Hocam, beklerim. İstediğin zaman gelebilirsin. Sık sık görüşürüz.

-Teşekkür ederim hocam.

Mustafa Beyin yanında olduğunu(!) hissettirmenin mutluluğu ile rahatlamış bir düşünceyle oradan ayrıldı.

* * *

İlçenin tanınmış simalarından Cemâl Hoca, Mustafa Bey ile karşılaştığında olaydan duyduğu üzüntüyü dile getirmişti:

-Hocam, size vaaz edecek değilim. Siz de bilirsiniz bu konuları. Ama siz sabredin. Bu sizin için ahirette bir ödöl olacaktır. Allah ecrini verecektir inşallah.

-İnşallah hocam.

-Nasıl oldu?

Mustafa Bey, başından geçenleri anlattı bir bir. Cemâl Hoca dikkatle dinledi.

Cemâl Hoca, bu olaya benzer olarak başından geçen olayları anlattı. Uzun uzun konuştular.

Mustafa Bey bu konuşmadan çok haz almıştı:

-Çok sağ olun hocam. Gerçekten rahatladım, diyerek müsaade isteyip, oradan ayrıldı.

UZUNCA BİR ZARF

Mart ayının ortalarında vuku bulan bu hadiseden sonra günler geçip gitmişti. Hiç durmadan, aksamadan peş peşe...

Nihayet yaz tatili gelmiş, Mustafa Bey hem anne-babasını ziyaret etmek, hem de yaz tatilini geçirmek üzere memleketi olan Konya'ya dönmüştü. Yaz tatilinin büyük bir kısmını köyünde geçiriyordu. Dört kardeş olmalarına rağmen, hiçbirisi köyde kalmamışlardı. Anne babası yapayalnızdı. Tıpkı evlendiklerinde olduğu gibi.

Eziyetlere katlanıp büyüttükleri evlatlarının, yanlarında hiçbirisinin kalmaması ne kadar üzücü olmalıdır. Bunu ancak yaşayanlar çok daha iyi anlayabilir.

Ama dünya bu işte! Herkes kendi hayatını kazanmak için bir uğraş ve telâş içerisinde; ekmeğini yiyeceği yerde yaşamak durumundadır.

Mustafa Bey ve eşi Şeyma Hanım bütün bu işlerde ailesine yardımcı oluyorlardı.

Yaz müddetince harman işleri ile uğraşıyorlardı. Babasına yardımda bulunuyor; onların hayır dualarını alarak, onlar tarafından sevilmenin hazzını yaşıyordu.

Babasının, köyde tek katlı, taştan yapılmış, üzeri toprakla örtülü, düz damlı bir evi vardı. Bu evin hemen aşağısında da kerpiçten yapılmış, üzeri toprakla örtülü olan tek oda hâlindeki mutfakları vardı. Yemekler bu mutfakta yapılır. Yine yemekler bu mutfakta yenirdi. Tam tipik bir köy evi. Evin önünde çok genişçe bir bahçe vardı. Etrafı taş duvarlarla çevrili olan bu bahçede yılların eseri

olan kayısı ağaçları, elma ağaçları, badem ağaçları... Yine sebzeler çeşit çeşit, bahçenin dört bir yanında yayılmışlardı. Annesinin özenerek yetiştirdiği sebzelerin büyüdüklerini görmek, oradan koparıp taze bir şekilde yemek ne güzel oluyordu.

Bir öğle vakti, yemek için mutfaktaki faaliyet sürüyordu. Bu arada Şeyma Hanım, sofrayı yemyeşil ağaçların gölgesine kuruyordu. Yemyeşil bahçede, gölgelerin altında yemek yiyeceklerdi. Bu sıcak yaz gününde çok hoş bir manzaraydı.

Bu güzel bahçede oturup yemek yerken, ev ile mutfak arasındaki büyükçe tahta kapıya vurulmaya başlandı. Kapıdaki şahıs hem vuruyor. Hem de bağıırıyordu:

-Hoca, hoca!

Mustafa Bey babasına dönerek:

-Baba, kim bu? diye sordu.

-Oğlum kalk, kapıya bak! Köy bekçisi.

Mustafa Bey “Hayırdır inşallah!” diyerek sofradan kalktı. Bahçeden çıkarak avlu kapısına vardı.

-Buyur!

-Selâmünaleyküm.

-Ve aleykümselâm. Hayırdır!

-Valla bilmem hocam. Şu zarf sana gelmiş. Muhtar gönderdi.

Mustafa Bey zarfı alarak:

-Sağ ol. Buyur yemek yiyelim.

-Sağ ol hocam. Benim işim var, gitmem lazım! diyerek ağzındaki sigarayı tüttüre tüttüre uzaklaştı.

Mustafa Bey, köy bekçisinin eline tutuşturmuş olduğu uzun zarfın üzerine şöyle bir baktı. Resmî bir zarftı. Üzerine de posta pulu değil, resmî pul yapıştırılmıştı.

Okullar yaz tatilinde olduğu için zarfın üzerindeki adreste bulunamayınca yaz tatilini geçireceği adrese gönderilmişti.

Zarfın üzerindeki yazıdan DGM Başsavcılığı'ndan gönderildiği anlaşılyordu. Zarfın sağ alt köşesinde “Bu zarfta/..../.... gün ve sayılı takipsizlik kararı vardır.” yazıyordu.

Mustafa Bey bu yazıyı okuyunca sevinçle bağırdı:

-Allah'a şükürler olsun, bitti!

Mustafa Beyin böyle bağırmasına anlam veremeyen anne ve babası bir şey olduğu zannıyla ayağa fırladılar.

Mustafa Bey çok sevinçliydi. İçi içine sığmıyordu. İkide bir “Allah'ım sana şükürler olsun!” deyip duruyordu. Elindeki zarfla sofraya döndü. Bu olayların hiçbirisini, üzülmelerin diye anne babasına anlatmamıştı.

Babası telâşla sordu:

-Ne oldu oğlum? Niye bağıyorsun?

Annesi de cevabını almak için gözleriyle sorular soruyor gibi bakıyordu.

-Hiçbir şey yok baba!

-Neden bağırdın o zaman? Bu elindeki zarf da neyin nesi?

-Mahkeme kararı.

-Ne mahkemesi?

-Beni mahkemeye verdiler.

-Ne zaman?

-Geçen mart ayında.

-Bizim niye haberimiz yok olanlardan?

-Size, üzülmeyesiniz diye anlatmamıştım.

-Olur mu öyle şey oğlum! İnsan anlatmaz mı?!

Sonra Mustafa Bey olanları bir bir anlattı.
Başından sonuna kadar çok dikkatli bir şekilde

dinlediler. Sofrada yemek yemeye de devam ettiler. Ama Mustafa Beyin iştahı sevinçten gitmişti.

Babası en sonunda şöyle diyordu:

-Yani şimdi bu iş kapandı mı?

-İnşallah öyle olur. Normalde bitti gibi; ama...

-Böyle şeyler olunca bize de haber ver bundan sonra!

-İnşallah böyle şeyler olmaz baba.

-İnşallah.

Mustafa Bey merakla zarfı açtıktan sonra içindeki iki sayfadan oluşan bu yazıyı defalarca okudu. Okudu, okudu... Satır aralarındaki manayı anlamak için bir daha okudu.

Evrakta şunlar yazılıydı:

T.C.

Devlet Güvenlik Mahkemesi

Cumhuriyet Başsavcılığı

SAYI :.....

Hazırlık No :.....

Karar No :.....

TAKİPSİZLİK KARARI

DAVACI : K.H.

SANIK : Mustafa Korkmaz, Hüsnü oğlu
Fatma'dan olma.....ilçesi.....köyü
nüfusuna kayıtlı hâlen.....öğretmeni.

SUÇ : Lâikliğe aykırı propaganda
yapmak.

SUÇ TARİHİ :.....

SUÇ YERİ :.....ilçesi.

.....ilçesi Cumhuriyet
Başsavcılığı'nın.....Hazırlık No'lu ve
....../....../.... tarihli fezlekesiyle sanık Mustafa
Korkmaz'ın görev yapmakta ol-
duğu.....İmam-Hatip Lisesinde 2/A
sınıfında meslek dersleriyle ilgili eğitim sıra-
sında lâikliğe aykırı propaganda yaptığı ve
yargılama görevinin DGM görev kapsamında
olduğu nedeni ile fezlekeye rapten gönderilen
evrakın incelemesi sonunda:

Dosya içinde herhangi bir ihbar zaptının
bulunmadığı, bir yazılı müracaat belgesinin de
mevcut olmadığı, “yapılan ihbar üzerine”
gerekçesi ile sanığın ev ve müstemilatında
arama yapmak üzere Sulh Ceza Mahke-
mesi'nden karar talep edilmiş ve
.....Sulh Ceza Mahkemesi'nin
.....sayılı arama kararına istinaden, sanığın
ev ve müstemilatında arama yapılmış, ele
geçen kitapların listesi Emniyet Genel
Müdürlüğü'ne gönderilerek bu kitapların
yasaklanmış kitaplar olup olmadığı sorulmuş,
Güvenlik Daire Başkanlığı'nın/....../....tarih
ve sayılı yazılı cevaplarında bu
kitapların yalnızca 'e ait olan

.....isimli kitabın, şahsın Türk vatandaşlığından çıkarılması nedeniyle Bakanlar Kurulu'nun / / gün ve sayılı kararı ile yasaklanmış bulunduğu, diğer kitapların da yasaklandığına dair kayıtlarında herhangi bir mahkeme kararının vs. intikal etmediğinin bildirildiği görülmüştür. Bu yasaklanan kitabın da içeriğinin suç olduğu nedeniyle değil ve fakat kişinin vatandaşlıktan çıkarılmış bulunması nedeni ile yasaklanmış bulunduğu anlaşılmaktadır.

Mahalli savcının İmam-Hatip Lisesi 2/A sınıfı öğrencilerinin tümünü tanık olarak dinlediği, bu tanıkların beyanlarından, meslek lisesi öğretmeni olan sanığın ders dışı herhangi bir konuşmasına tanık olmadıklarını, kendilerine’e ait herhangi bir eseri verip okutmadığını, lâikliğe aykırı propaganda teşkil edecek bir söz ve davranışının bulunmadığını, lâikliği tarif ederken de kitaplara uygun olarak, devlet işleri ile din işlerinin birbirinden ayrılması şeklinde izah ettiğini bildirmişlerdir.

Sanık savunmasında hiçbir zaman lâikliğe aykırı propaganda teşkil edecek konuşma

yapmadığını, öğrencilere kitap değil, verdiği ödevleri nedeni ile kütüphane tavsiye ettiğini, ...’nın kitaplarını okumalarını tavsiye etmediğini beyanla, lâikliğe aykırı propaganda yaptığı konusundaki tüm iddiaları reddettiği görülmüştür.

Dosyanın incelenmesinde herhangi bir muhbir bulunmadığı ve muhbir beyanı da bulunmadığı görülmüştür.

Tüm soruşturma evrakına nazaran, sanığın görev yaptığı dershanede lâikliğe aykırı propaganda suçunu işlediği konusunda dava açılmasını gerektirir hiçbir delil mevcut olmadığından, hakkında takibata mahal olmadığına, kararın bir sûretini sanığın kendisine ve bir sûretinin de ilgili bakanlığa, bir sûretinin de bağlı bulunduğu valiliğine tebliğine itirazı kabil olmak üzere CMUK’nun 164 ve 165. maddelerinin gereğince karar verildi.//....//....

DGM

Cumhuriyet Savcısı

imza

Böylece lâikliğe aykırı propaganda yaptığı iddiası boşa çıkmış, bitmiş oluyordu. Belki de yapılan bu iftira sona ermiş olacaktı. Sona ermiş olsa bile kişinin yıpranmasının karşılığı nasıl telafi edilecekti? Tedirginlik ve gerginlik ile geçen zamanların karşılığı nasıl tazmin edilecekti?

“Yapanın yaptığı yanına kâr kalır.”
düşüncesiyle bu yapılanlar kapanıp gidecek miydi?

Takipsizlik kararında da anlaşıldığı gibi ciddi bir delil olmadan insanları tedirgin etmek, insan hakları ile nasıl bağdaştırılacaktı?

Stres dolu geçen bu ayların geri gelmesi mümkün olmadığına göre bunları yapanlar, vicdanları rahat olarak nasıl yaşayacaklardı? Yaşayacaklardı elbet. Yoksa böyle hareket etmezlerdi.

şimdi bütün mesele bu iş burada bitecek mi? Bitmeyecek mi? Savcının tavrı nasıl olacaktı?

Tüm bunların anlaşılması için yaz tatilinin bitmesi gerekiyordu.

İDDİANAME

Nihayet yaz tatili bitmiş, tüm öğretmenler gibi Mustafa Bey de görev yerine dönmüştü. Bu dönüş bundan öncekilerden daha farklı idi. Zira Devlet Güvenlik Mahkemesi'nden gelen takipsizlik kararının yerel savcılıkta nasıl karşılanacağını çok merak ediyordu. Bu işin burada kapanacağını pek tahmin etmiyordu. Ama yine de bir ümitle sonuca ulaşmayı amaçlıyordu. Çünkü bu tür olaylar insanların huzurunu kaçıırıyordu.

Okula gittiğinde kendisine bir mahkeme davetiyesinin geldiğini öğrendi. DGM'nin vermiş olduğu takipsizlik kararına rağmen savcı bir dava açmıştı. Davanın neye göre açıldığını da çok merak ediyordu.

Kendisine verilen davetiyede sanık Mustafa Korkmaz'ın Sulh Ceza Mahkemesi'nde 19 Eylül günü saat 10:00'da mahkeme edileceği yazıyordu. Can sıkıntısı içerisinde aldığı davetiyeyi cebine koydu. Sonrada evinin yolunu tuttu.

Araştırıp, ne yapması gerektiğini öğrenecekti. Bu küçük ilçede avukat olmadığı için buna imkân yoktu. Çok merak ediyordu. Bu işi çok ciddiye alıp, sıkı tutması gerektiğine inandı. Yok yerden davaların açılması bunu gerektiriyordu.

Bütün bunlara tedbir alabilmesi için iddianameyi görmesi, neyle suçlandığını öğrenmesi gerekiyordu, ki savunmasını yapabilsin.

Şimdiye kadar benzer bir olayla karşılaşmadığı için, usulünü de bilmiyordu. Bir ara mahkeme

zabıt kâtipliğinden emekli olan Hüseyin amca geldi aklına. Hemen evden ayrıldı. Hüseyin amcanın dükkânına doğru yürüdü.

Hüseyin amca, yıllarca mahkemelerde zabıt kâtipliği yapmıştı. Yaşının ilerlemesi sebebiyle emekliye ayrılmıştı. Ağarmış saçlarındaki tecrübe ve birikimi değerlendirmek maksadıyla ilçenin en merkezindeki bir yerde küçük bir dükkân kiralayarak arzuhâlciliğe başlamıştı. Ufak tefek mahkeme işlerine de bakıyordu. Avukat bulunmadığı için bazı dosyalara bakma işini de üstleniyordu. Ömrünün kalan kısmını bu dükkânda, küçük daktilosunun başında geçirerek, birkaç kuruş ekmek parası kazanmaya çalışıyordu. Namaz vaktinde camiye gidiyor, namazını cemaatle kıldıktan sonra tekrar birkaç metrelik dükkânına dönüyordu.

Mustafa Bey ve arkadaşları zaman zaman bu dükkânda oturarak hâl hatır soruyorlar ve Hüseyin amcanın çayını içiyorlardı. Hiç eksilmeyen ağzındaki sigarası ile, gözlüklerinin üzerinden bakışı gözden kaçmıyordu.

Mustafa Bey, evden çıktıktan sonra usulünü öğrenmek için Hüseyin amcanın dükkânına geldi. Çünkü Hüseyin amca yıllardır bu tür olayların içinden birisiydi. İlçede bilse bilse, Hüseyin amca bilirdi.

Mustafa Beyin geldiğini görünce, ilerlemiş yaşına rağmen ayağa kalkarak kapıda karşıladı:

-Ooo! Buyurun hocam.

-Esselâmü aleyküm.

-Ve aleykümselâm. Hoş geldiniz.

-Hoş bulduk, sağ ol Hüseyin amca.

-Şöyle otur.

Mustafa Bey, Hüseyin amcanın göstermiş olduğu sandalyeye oturdu. Hüseyin amcanın candan davranışı gözden kaçmıyordu. Kendisi de üzerinde bazı evrakların ve küçük bir daktilonun bulunduğu masanın arkasına geçerek sandalyesine oturdu:

-Ne içersin hocam?

-Sağ ol Hüseyin amca. Hiçbir şey içmeyeyim.

-Olmaz ya! İçeceğiz mutlaka.

-Peki, o zaman çay içelim.

Yan taraftaki kahvehaneye parmağıyla işaret ederek çayları söyledi. Az sonra çaylar geldi. Hem çaylarını içtiler, hem de konuştular.

-Hocam, duyunca çok üzüldüm. Geçmiş olsun.

-Sağ olasın. Allah razı olsun.

-Bunu hangi kendini bilmez, hangi şerefsiz yapmış?!

-Hüseyin amca, siz daha iyi bilirsiniz. Siz buralısınız.

-Bunu yapacak pek birisi de yok gibi ama!..

-Zaten ben de bunun için gelmiştim.

-Hayır ola! Buyur hocam. Yapacağımız bir şeyse, yapalım.

-Ben bu işleri pek bilmem. Hayatımda ilk defa karşılaşıyorum. Bu sebeple bazı şeyler öğrenmek istiyorum. Onun için geldim.

-Tabi, tabi. Yapacağımız bir şeyse, tamam.

Mustafa Bey cebindeki mahkeme çağrı kağıdını Hüseyin amcaya uzattı:

-Savcı bana dava açmış.

-Evet!

Mustafa Bey o zamana kadar olanları anlattı. Hüseyin amca da dikkatlice dinledi anlatılanları:

-Hüseyin amca! Şimdi ne yapmamız gerekiyor. İddianamede neler var? Nelerle suçlanıyorum? Bunları öğrenmezsek nasıl hazırlanırım?

-Tamam hocam! Buradan kalkınca beraberce mahkemeye gideriz. Bakarız çaresine!

Karşılıklı konuşmaları bir müddet daha devam etti. Sonra da birlikte çıktılar dükkândan. Hakimin kalemine gittiler. Hüseyin amcaya

herkes saygılı davranıyordu. Onu güzelce karşılayıp ağırlıyorlardı. Hüseyin amca me-
murdan Mustafa Beyin dosyasını isteyince,
memur dosyayı getirip Hüseyin amcaya verdi.

Bir masanın etrafına sandalyelere oturdular.
Hüseyin amca elindeki dosyayı Mustafa Beyin
önüne uzattı:

-Her şey burada var. Neyi öğrenmek
istiyorsan, bak.

Mustafa Bey birinci sayfadan itibaren sayfaları
dikkatlice çevirdi. Okudu sonuna kadar.
Konuyla ilgili tüm yazılanlar oradaydı.
İddianameler, DGM'nin takipsizlik kararı ve
öğrencilerin vermiş olduğu ifadeler... Öğrenci
ifadelerinden biri dikkatini çekti. Diğer
öğrencilerin ifadelerinden farklıydı. Bu
Altan'ın ifadesiydi. İfadesinde, Mustafa Beyin
öğrencilere devamlı olarak kitap verdiğini,
okuttuğunu ve sınıftaki kızlara daha çok kitap
getirip, okuttuğunu söylüyordu.

Bu kadar öğrencinin içerisinde sadece bir
tanesinin ifadesinin farklılığı dikkat çekiciydi.

Bu komplo plânının bir gerekliliği miydi bilinmez; ama bir anormalliğin varlığı belliydi.

Mustafa Bey, uzun bir süre kaldı orada. Dosyayı yeterince inceledi. Bu esnada Hüseyin amca da orada oturarak beklemişti. İnceleme işi bitince:

-Hüseyin amca! Şu iddianamenin bir tanesini alsak olur mu?

-Bir soralım da ondan sonra alırız, diyerek görevli memurla konuştu. Sonunda dosyadan iddianameyi aldı. Oradan beraberce ayrıldılar. Hüseyin amcaya teşekkür ederek, yaptığı işin karşılığında bir ücret vermek düşüncesiyle:

-Hüseyin amca, şu parayı alın.

-Olur mu öyle şey canım?

-Ama siz bu yolla ekmek parası kazanıyorsunuz!

-Yok canım, olmaz!

-Alın lütfen Hüseyin amca.

-Ben sana bir şey sorsam, sen cevap verdiğin de para alır mısın?!

-İkisi aynı şey değil ama.

-Olsun.

Mustafa Beyin bütün ısrarlarına rağmen parayı almadı. Mustafa Bey teşekkür ederek ayrıldı Hüseyin amcadan.

Mustafa Beyin dosyadan aldığı iddianame şöyleydi.

İDDİANAME

.....SULH CEZA HAKİMLİĞİ'NE

DAVACI : K.H.

SANIK : Mustafa Korkmaz, Hüsnü oğlu
Fatma'dan olma, ...doğumlu, ...ilçesi,

.....köyü nüfusuna kayıtlı, hâlen
.....öğretmeni.

SUÇ : YASAK YAYIN
BULUNDURMAK.

SUÇ TARİHİ :/..../....

HAZIRLIK EVRAKI İNCELENDİ:

Lâikliğe aykırı davranışta bulunmak suçundan
sanık Mustafa Korkmaz hakkında yapılan
soruşturmada sanığın ev ve müstemilatında
yapılan aramada yasak yayın ele geçirilmiştir.

Lâikliğe aykırı davranış suçundan evrak
.....DGM Cumhuriyet Savcılığı'na
gönderilmiştir.

Sanığın evinde yapılan aramada ele geçen
yayınlardan’in yazdığı
.....isimli kitabın yazarının Bakanlar
Kurulu’nun gün sayılı kararı ile
Türk vatandaşlığından çıkartılması sebebiyle
bu kişiye ait olan yazılı basılı eserlerin
Türkiye’ye sokulması ve dağıtılmasının
Bakanlar Kurulu’nun gün ve

.....sayılı kararı ile yasaklanmış olduğu bildirildiğinden:

Sanığın eylemine uyan T.C.K.nun 526/1 maddesince cezalandırılması kamu adına istenir./..../....

Cumhuriyet
Savcısı
İmza

Yeni bir dava açılıyordu. Lâikliğē aykırı propaganda iddiası tutmayınca, yasak yayın bulundurma suçundan yeni bir dava... Suç olmadığı apaçık ortada olan bir durumun arkasından açılan bu dava, düşünmeye değerdī. Zira salt olarak yasaklanmış bir kitabı kütüphanede bulundurmak suç olamazdı. Bu konuda Yargıtay kararları vardı. Bir savcının Yargıtay kararlarından habersiz olmasını düşünmek çok abes olurdu. Bütün bu gerçekler ortada iken, işte açılan bir dava...

Ve sanık ayağā kalk!..

MAHKEME

Sulh Ceza Mahkemesi'nde acılan davanın gününe az bir zaman kalmıştı. Okullar açılmış, dersler başlamıştı. Öğrenciler derslere ısınmak için uğraş içerisinde iken, öğretmenler de öğrencilere bunların yollarını gösterme gayreti ile çalışıyorlardı.

Geçen yaz tatilinin akabinde hemen mahkemeye çağrılmaları öğrencileri telâşlandırmıştı. Mart ayında ifadeleri alınan öğrencilerin tümüne şahitlik yapmaları için davetiye gönderilmişti.

Gönderilen davetiyeleri alan öğrenciler telâşlanmışlardı. Aileleri de rahatsızlık duyduklarını ifade ediyorlardı. Çünkü çoğunluğu, hayatında mahkeme kapısı görmemişlerdi. Tıpkı Mustafa Bey gibi.. Bu da öğrencileri tedirgin ediyordu.

Koridorda karşılaştığı Altan ile biraz konuşmak isteyen Mustafa Bey, Altan'ı çağırdı. Altan geldi:

-Buyur hocam.

-Altan, sen, savcılığa verdiğin ifadeyi hatırlıyor musun?

-Evet hocam.

-Senin söylediklerin biraz farklı gibiydi.

-Onu savcı söyledi.

-Yani sen söylemedin mi?

-Söyledim. Savcı “Böyle böyle olmuş, öyle mi?” deyince, ben de “evet” dedim.

-....

* * *

Aslında öğrencilerin çağırılması, isnad edilen suç ile pek alâkalı sayılmazdı. Suç olarak yasak yayın bulundurmak ifade ediliyordu. Bu kitaplar da savcının evi aradığı sırada savcı tarafından alınmıştı. Durum böyle iken öğrencilerin tekrar mahkemede ifade vermeleri için çağırılmaları anlamsızdı. Ama çağırılıyorlardı. İşte şimdi sonuç almak, mahkemeye kalmıştı. Mahkemeden önce gerekli hazırlığı yapması gerekiyordu.

* * *

Tarih 19 eylülü gösteriyordu. Bugün, isnad edilen suçtan dolayı sanık durumundaki Mustafa Bey hakim karşısına çıkacaktı. Abdestini aldı. Sabah namazının sünnetini kıldı. Sonra da genelde yaptığı gibi camiye gitti. Dönüşte alışkanlık hâline getirmiş olduğu

gibi yine uyumadan kitap okudu gün ağarıncaya kadar.

Okumanın önemini bildiğinden dolayı sık sık bundan bahsederdi. Bundan bahsedip, okumanın önemini anlatıp da okumamak elbette olmazdı. Olmamalıydı da.

Biraz heyecanlı olmakla birlikte normal bir gün gibi başlayan koşuşturmaca saat 9:30 civarında mahkeme koridorunda devam etti.

Mustafa Bey, mahkeme sırasını öğrenmek için asılan listeyi inceledi. Sırasının ilk başlarda olduğunu görünce birazcık sevindi. Çünkü akşama kadar beklemek de olabilirdi.

Sonra da koridoru baştan başa adımlamaya başladı. Filmlerde gördüğü kadarıyla hapishanedeki mahkumların volta attıkları gibi. Bir o tarafa, bir bu tarafa... Saat 10:00'a gelmiş, sırası gelenler, arada bir kapıdan çıkıp, itici bir sesle yüksek tonla bağırان mübaşirin sesiyle irkilerek, mahkeme salonuna giriyorlardı.

Bu arada okulun 3/A sınıfının öğrencileri Rahmi Beyin nezaretinde gelmişlerdi. Bir kenarda sessizce sıranın kendilerine gelmesini bekliyorlardı. Kendi aralarında ara sıra konuşmaları sebebiyle Rahmi Beyin uyarılarına muhatap oluyorlardı.

Nihayet salona giriş sırası gelmişti. Mübaşir daha önceki sesiyle seslendi:

-Sanık Mustafa...

Bu çağrı mahkemenin başlayacağı anlamını taşıyordu. Salonun kapısından içeriye girdi. Mübaşirin gösterdiği sanık mahalline geçti. Ayakta dikildi sorgulama boyunca. Çitlerle çevrilmiş bölümde dinledi konuşulanları dikkatlice.

Ağzının içine girmiş bıyıkları ve saçları ağarmış olan hakimin, zaman zaman çıkarıp taktığı gözlüğü ve önündeki yığılmış dosyalar dikkat çekiyordu. Hakimin kürsüsünün hemen önündeki sandalyede oturan, birazcık kilolu bir memur söylenenlerin hepsini yazabilmek telâşıyla daktilonun tuşlarına basıyordu.

Daktilodan çıkan sesler yankılanıyordu kulaklarda.

Öğrenciler tek tek çıkarıldı şahit kürsüsüne. Hakim soruyor, öğrenciler cevap veriyordu. Yalnız bu mahkeme esnasında son sınıf öğrencilerinin bazıları da çağırılmıştı. Savcının ifade aldığı ilk safhada, son sınıf öğrencileri yoktu.

Öğrenciler daha önceki ifadelerini genel olarak tekrarladılar. Sıra Altan’a gelmişti. Hakim daha önceki ifadesine bir göz attıktan sonra daha bir özenle sorular soruyordu:

-Söyle bakalım oğlum! Hocanız öğrencilere’ın kitaplarını verip okuttu mu?

-Hayır.

-Niye hayır diyorsun be! Daha önceki ifadende öyle demişsin.

-Hayır, ben öyle bir şey söylemedim.

-Peki, neden böyle yazılmış buraya!

-Ben böyle bir şey kastederek söylemedim.

-Yani önceki ifadeni kabul etmiyorsun, öyle mi?

-Evet.

Hakim sorular sormaya devam etti. Altan da heyecandan bacakları titrer bir hâlde sorulan sorulara özenle cevap verdi.

Mustafa Bey de önceki ifadelerini aynen tekrar etti. Sormuş olduğu sorulara da cevaplar verdi.

Suç ile sorgulamanın mahiyetinin çok farklı oluşu gözlerden kaçmıyordu. Ama burası mahkemeydi. Hakim istediğini sorardı. Ve sordu da istediklerini.

Şahit olarak dinlenen öğrencilerin ifadeleri bitmişti. Hakim bey, önündeki dosyanın içindeki evrakları bir o yana bir bu yana karıştırdıktan sonra başını kaldırdı:

-Şahitler hakkında söyleyeceğin bir şeyler var mı?

-Hayır yok.

Sonra da kürsünün önünde oturan memura:

-Yaz, diyerek cümleleri sıraladı:

“Gerekli incelemenin yapılabilmesi,
dinlenemeyen öğrencilerin dinlenmesi için
mahkemenin 24 ekime ertelenmesine karar
verilmiştir.”

Mesele uzadıkça uzuyordu.

Mademki mahkeme uzamıştı. Önünde bir ay
kadar bir zaman vardı. Bu bir aylık zamanı iyi
değerlendirmesi gerekiyordu.

Mahkeme sona ermişti. Mustafa Bey 24
ekimde tekrar gelmek üzere mahkeme
salonunu terk etti. Öğrenciler de başlarında
bulunduğu hâlde okula döndüler. Derslerine
devam ettiler. Kısa süreli bir heyecanla birlikte
birazcık mahkeme tecrübesi de kazanmışlardı.

* * *

Mustafa Beyin başına gelenler, öğrencilerin kendisine olan ilgilerini artırmıştı. Etrafında kenetlenmelerine sebep olmuştu. Mustafa Beyin yanında bulunabilmek için gayret içerisinde oluyorlardı.

Öğrencileri, Mustafa Beyden uzaklaştırabilmek amacıyla düzenlenen bu komplo ters tepki meydana getirmişti. Düşünülenin aksine iyice yakınlaşmalarına sebep olmuştu.

Mustafa Beyden rahatsızlık duyanlar, öğrencilerin artan ilgisi karşısında şaşırılmışlar, tedirgin olmuşlardı.

Şu gerçeği kavramaları pek uzun sürmedi: Haksızlığa uğrayan kişiye herkes destek olur. İşte bu gerçek, bir kez daha ortaya çıkmıştı.

Mahkemeden çıktıktan sonra savcının iddianamede istediği maddenin cezasının ne olduğunu merak ediyordu. Öğrenme düşüncesiyle Orta Mahallenin yolundan yukarı doğru çıktı. Caminin hemen karşısında bulunan evin kapısını çaldı. Bu evde önceki yıllarda mezun olan öğrencisi Rıza oturuyordu. İki yıldır Hukuk fakültesinde okuyordu. Bu

sebeple, Türk Ceza Kanunu'nun var olabileceği düşüncesindeydi.

Kapıyı çalınca karşısına öğrencisi Rıza çıktı:

-Buyurun hocam. Buyurun içeri girin.

-Yok girmeyeceğim.

-Hocam, lütfen buyurun.

-Yok, yok. Ben mahkemeden geliyorum. Sende Türk Ceza Kanunu kitabı vardır her hâlde.

-Var hocam.

-Getir de bir bakalım.

-Tamam hocam. Hemen getireyim, diyerek içeriye girdi. Kısa bir süre sonra elindeki bir kitapla kapıya döndüğünde:

-Hocam olmadı ya! İçeri girseydiniz...

-Çok teşekkür ederim. Bir başka zaman inşallah gelirim.

-Hocam, nasıl geçti mahkeme?

Mustafa Bey, mahkemedeki olayları ve gelişmeleri anlattı ayak üstü. Rıza da:

-Bu olayın neticesinin böyle gelişmemesi gerekiyordu. Ceza verebileceklerini zannetmiyorum.

-Ben de öyle zannediyordum. Ama durumu görüyorsun.

-Sağlık olsun hocam.

-Neyse hayırlısı olsun.

Eline aldığı kitapla evine doğru yöneldi. Eve varınca ilk işi getirdiği kitaptan maddenin açıklamasını okumak oldu. Şöyle yazıyordu:

“Yetkili makamlarca yargısal işlemlerden dolayı ya da kamu güvenliği ve kamu düzeni ya da genel sağlığın korunması düşüncesiyle yasa ve düzenlemelere aykırı olmayarak verilen bu buyruğu dinlemeyen ya da bu yolda alınmış bir önleme uymayan kimse, eylem ayrı bir suç oluşturmadığından üç aydan altı aya değin...”

Evinde, yazarının vatandaşlıktan çıkarılması sebebiyle yasaklanan bir tek kitap bulundu diye üç aydan altı aya kadar hapis cezası!..

UBEYDULLAH

Birkaç gün sonrasıydı. Havanın güzelliğinden istifade ederek gezinmek için dışarı çıkmıştı. İlçenin tek büyük dükkânı veya marketinin önünden geçerken marketten bir ses duydu:

-Mustafa Bey!

Dönüp baktı. İçerden seslenen, alış veriş yapmak için gelen Erol Beydi. Mustafa Bey markete girdi. Yanında bir misafir vardı. Erol Bey tanıştırdı.

-Kardeşim Ubeydullah.

-Hoş geldiniz.

-Hoş bulduk. Teşekkür ederim.

-Ben de Mustafa. İmam-hatip lisesinde öğretmenim.

-Memnun oldum, ben de Ankara Üniversitesi'nde öğrenciyim.

-Hangi bölüm?

-Hukuk'ta okuyorum.

-Çok iyi ya! O zaman sizden bazı şeyler öğrenebilirim.

-Ne ile ilgili?

-Benim bir davam var. Ağabeyiniz çok iyi biliyor.

-Eğer yapabileceğim bir şey ise yaparım.

Erol Bey söze girerek:

-Alış veriş tamam. Çıkalım, bir yerde oturur, orada konuşuruz.

Beraberce hemen yan taraftaki kahvehanenin bahçesine geçtiler. Bahçenin kenarında bulunan susuz havuzun kenarında bulunan kırık dökük sandalyelere oturdular.

Mustafa Bey olayı tamamen anlattı. Ubeydullah da dinledi. Arada bazı sorular sordu. Çaylar içildi. Boş bardaklar birkaç kez gitti. Dolusu tekrar geldi...

Ubeydullah ne yapılması gerektiği hususunda şöyle diyordu:

-Hocam! Geçmiş olsun. Ben yarın gideceğim. Şimdi beraberce kalkalım. İddianame ve DGM'nin takipsizlik kararının birer fotokopisini alalım. Bizim arkadaşların avukatlık bürosu var. Orada sizin için bir savunma hazırlatıp göndereyim. İnşallah bu son celse olur.

-Teşekkür ederim. İnşallah öyle olur.

Birlikte kalktılar. Mustafa Beyin evine giderek evrakları alıp, fotokopi çektiirmek için geri döndüler.

Böylece savunma Ankara'dan hazırlanıp gelecekti. Bu birazcık hoşuna gitmişti Mustafa Beyin. Belki de biraz daha rahatlamasına sebep olmuştu.

* * *

Zamanın durması veya durdurulması mümkün değildi elbet. Zaman akıp geçiyordu. Önemli olan akıp geçen zamanı iyi değerlendirmekti. Öyle ya da böyle, bu zaman eksilecekti.

Dünyalık makamları elde ederek zirvede olanlar zamanın geçmesini istemezler. Yapabilselerdi zamanı onlar durdururdu. Bu dünya, onlara da kalmadı. Bu dünyadan kimler gelip geçti. Niceleri...

İşte hayat böyle; bütün her şeye rağmen yaşam, mücadele ve hareket devam ediyordu.

Mustafa Bey de var gücüyle bilgilerini başkalarına anlatmaya çalışıyordu. Yapılan bunca engellemelere rağmen gayretlerini eksiltmiyordu. Birazcık daha dikkatli ve plânlı olarak.

Artık olayın ilk günlerindeki bocalama sona ermişti. Bu konudaki düşünceleri olgunluğa ulaşmıştı. Ya da artık kendisini alıştırmıştı. Bu olaydan, gerekli dersi de çıkarmıştı.

VE BİR MEKTUP

O günlerde Ankara'dan gelecek olan savunmasını bekliyordu. Çünkü mahkeme zamanı yaklaşmıştı. Savunmanın Ankara'daki avukat dostlarından geleceğini bildiği için başka bir yola da başvurmamıştı.

Gerçi bir ara şehre giderek birkaç avukatla görüşmüştü. Ama Ubeydullah ile görüştüktan sonra bu fikrinden vazgeçmişti. Ubeydullah giderken kesin olarak göndereceğini ifade etmişti.

Postacının, okulun büyük giriş kapısından girdiğini görünce, o tarafa doğru yöneldi. Postacının arkasından müdürün odasına girdi. Gözleri masanın üzerine bırakılan zarfları araştırıyordu. Mektupları tek tek inceledi. Nihayet beklediği cevap gelmişti.

Büyük bir istekle zarfı açtı. Orada okumak için bir sandalyeye oturdu. Zarfı açtığıında içinde birkaç sayfalık evrak çıkmıştı. Bunlardan bir tanesinde şöyle yazıyordu.

Muhterem kardeşim,

Allah'ın selâmı üzerine olsun.

Evvela, geçmiş olsun, diyorum.

İnşallah, en kısa zamanda bu işi hayırlısıyla halledersin.

Ben, mahkemeye vereceğin dilekçeyi gönderiyorum. Önce, mahkemeden, ilgili dava numarasını alarak hazırladığımız dilekçeye yaz.

Ayrıca DGM’nin verdiği takipsizlik kararını da dilekçeye ekleyerek üzerine “Ek-1” yaz.

Sonra da dilekçeyi mahkeme hakimine imzalatıp, kaleme ver.

Allah yar ve yardımcın olsun.

Necmi
HOŞGÖR

A

vukat

Evet! Avukat Necmi Bey, nasıl bir usul takip edeceğini el yazısı ile yazarak ifade ediyordu.

Mustafa Bey hızla okumaya devam ediyordu. Hazırlanan savunmayı bir çırpıda okuyuverdi. Yazılanların birçoğunu daha önceden öğrenmişti. Hazır bir savunma ile mahkemeye çıkacaktı. “Ancak inananlar kardeştir...” ayet-i kerimesinin gerektirdiği sonucu görmek onu mutlu etmişti. Zor anlarında yalnız olmadığını

hissetmesi, kendisine olan güveninin
ziyadeleşmesini sağlıyordu.

* * *

II. MAHKEME

Takvim yaprakları 24 ekimi gösteriyordu. Önemli bir gündü. Artık aylarca süren davanın sonuçlanması mümkün olabilecekti. Tüm hazırlıklarını yaparak mahkemenin yolunu tuttu. Mahkemenin sonuçlanacağını ümit ediyordu.

Adliyenin bulunduğu koridora girdi. Mahkeme kapısının önünde yığılmalar vardı. İnsanlar sıralarını bekliyorlardı.

Mustafa Bey, mahkeme olacağı sırasını öğrenmek için asılmış olan listeye baktı. İkinci

sırada hakim huzuruna çıkacaktı. İthamlar karşısında kendini savunacaktı. Daha önceden bir kez de olsa hakim huzuruna çıkması, rahat hareket etmesini sağlıyordu.

Sırası gelinceye kadar karşılaştığı birkaç tanıdığı ile ayak üstü konuşarak vakit geçirdi.

Nihayet mübaşir Mustafa Beyin ismini okudu. Mustafa Bey ifadeleri alınmayan birkaç öğrenci ile birlikte mahkeme salonuna girdi.

İçeri girince hakimın oturduğu kürsüye doğru ilerledi:

-Hakim bey, savunmamı yazılı olarak vermek istiyorum, dedi. Hakim:

-Peki, diyerek Mustafa Beyin uzattığı yazılı savunmayı aldı. Mustafa Bey sanık mahalline geri döndü.

Hakim bey, burnunun ucuna düşmüş olan gözlüğünün üstünden savunmayı okuyordu. Mustafa Bey de gözüyle hakimi izliyordu.

Yazılı olarak vermiş olduğu savunma metni
şöyle oluşmuştu:

.....SULH CEZA MAHKEMELİĞİ'NE

DOSYA NO :

DAVACI : K.H.

SANIK : Mustafa Korkmaz

SUÇ : Yasak yayın bulundurmak

KONU : Dava hakkında beyanlarımızın
sunulmasından ibarettir.

CEVAPLAMALARIMIZ : Lâikliğe aykırı
davranışta bulunarak, propaganda yapmak
suçuyla itham edilen sanık; ben Mustafa
Korkmaz hakkımdaki DGM'ne
gönderilen Hazırlık No'lu dosyası ile
ilgili olarak, ...DGM Başsavcılığı

.....sayılı/..../.... tarihli kararı ile
takipsizlik kararı verilmiştir. (Ek-1)

Bu nedenle herhangi bir şekilde lâikliğe aykırı
bir davranışta bulunmam söz konusu değildir.
Bu ithamın asılsız ve yersiz olduğu
.....DGM Başsavcılığı'nın söz konusu
kararı ile belirtilmiştir.

Evde yapılan aramada ele geçen ve yurt içine
sokulması ve dağıtılması yasaklanan
.....isimli kitap meselesine gelince;

Kitap, lâikliğe aykırı içerikli olduğundan değil,
müellifinin Türk vatandaşlığından çıkarılması
nedeni ile yurt içine sokulması ve dağıtımının
yapılması yasaklanmıştır.

Ayrıca ben kitabı, bu yasaklamaya rağmen yurt
içine sokmuş veya dağıtımını yapmış değilim.

Söz konusu kitap, Bakanlar Kurulu'nun
yasaklamasından önce benim kitaplığında
bulunmaktaydı. Bu da olayda herhangi bir kasıt
ve kötü niyet olmadığını teyit etmektedir.

Konuyla ilgili Yargıtay 2’nci Ceza Dairesi’nin kararında aynen:

“Muhtevası, kanunların yasakladığı şekilde propaganda yapılması veya övülmesi iddiası olmadıkça tedbir niteliğinde toplanmasına veya bir mahkeme hükmüne dayanılarak zorla alımına karar verilen kitapların bulundurulması, Sıkı Yönetim Komutanlığı’nca 1402 sayılı yasanın 2301 sayılı yasa ile değişik 3/C maddesine göre yasaklanmış olması hâli dışında Anayasa ve yürürlükte kanun hükümlerine göre suç teşkil etmeyeceği...” denilmektedir. (Yargıtay 2’nci Ceza Dairesi, 1981/4894 E, 1981/5264 K, 07.07.1981 tarih) Bkz. Yargıtay Kararları dergisi, cilt: 6, sayı: 9, Eylül 1981, sayfa: 1201.

Propaganda yapma veya övmenin söz konusu olmadığı, DGM Cumhuriyet Başsavcılığı’nın / sayılı, ... / / tarihli Takipsizlik Kararı’nda da belirtilmiştir.

Kaldı ki, söz konusu kitabın toplatılmasına veya zorla alımına da karar verilmemiştir. Sadece yurt içine sokulması ve dağıtılması yasaklanmıştır.

İlgili içtihadı göre de yasak olan kitabın,
kütüphanede propaganda yapma amacı dışında
bir adet mücerret bulundurulması suç teşkil
etmemektedir.

SONUÇ : Yukarıda arz ve izah ettiğim
nedenlerle ve resen rastlanacak sair nedenlerle;

Hakkımda yapılan isnadı kabul etmiyorum,
herhangi bir şekilde suç işlemedim.

Hakkımdaki iddianın reddini talep ediyorum.

Mustafa
Korkmaz imza

* * *

Hakim bey okumayı bitirdikten sonra, Mustafa
Beye doğru baktı:

-Söyleyecek başka bir şeyiniz var mı?

-Hayır.

Sonra da dinlemediği şahitleri sorgulamaya koyuldu. Sorular soruyor, cevaplarını kürsünün önündeki oturan ktibe yazdırıyordu.

Mahkemenin son anları yaklaşmıştı. Sonunda hakim tekrar Mustafa Beye yönel-di:

-şahitleri tanıyor musunuz?

-Evet. Öğrencilerim.

-şahitlere itirazın var mı?

-Hayır, yok.

nndeki dosyayı karıştırmaya devam etti. Biraz sayfaları sağa sola çevirdikten sonra kürsünün önünde oturan ktibe:

-Yaz, diyerek kararı açıkladı:

“.....delillerin yetersizliğinden, sanığın beraatına karar verildi.”

Hakim bey bir ara durdu:

-Yazma, diyerek konuşmaya başladı:

“Lâik Türkiye Cumhuriyeti’nin bir öğretmeni olarak, bu tip insanların, çağ dışı fikirlerini yazdıkları kitapları okumanı kınıyorum. Çağdaş ülkenin bir öğretmeni böyle yapmamalı...”

Hakimin nutku bittiğinde, Mustafa Bey salonu terk etti. Böylece bu sıkıntılı dönem sona erdi.

Mustafa Bey, savcılığın odasına gitti. Evin aranması esnasında alınmış olan kitaplarını istedi. Birkaç gün sonra alabileceği cevabını alınca, adliye koridorunu geçerek bahçeye çıktı. Sonra da kaldığı yerden devam etmek üzere okulun yolunu tuttu.

